

వేదాంగాలు

నిఘంటువు

లిటిల్ మాస్టర్స్ తెలుగు నిఘంటువు

సదాశివ సమారంభాం
గురు దక్షిణామూర్తి
గురు వేదవ్యాస మహర్షి
గురు శుక మహర్షి
గురు నారద మహర్షి
గురు వాల్మీకి మహర్షి
గురు శ్రీకృష్ణ
శంకరాచార్య మధ్యమాం
గురు దత్తాత్రేయ
గురు బాబాజీ
గురు గౌతమ బుద్ధ
గురు ఆదిశంకరాచార్య
గురు రామానుజాచార్యులు
గురు జ్ఞానేశ్వర్
గురు రవిదాస్
గురు కబీర్ దాస్
గురు చైతన్య మహా ప్రభువు
గురు నానక్
గురు రాఘవేంద్ర స్వామి
గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి
యోగి వేమన
అస్మదాచార్య పర్యంతాం
గురు త్రైలింగ స్వామి
గురు లాహిరి మహాశయ
గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి
గురు వివేకానంద
గురు సాయి బాబా
గురు అరబిందో
గురు రమణ మహర్షి
గురు యోగానంద
గురు భక్తివేదాంత ప్రభుపాద
గురు మళయాళస్వామి
గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి
గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య
వందే గురుపరంపరాం..

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

http://www.new.dli.ernet.in

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

"దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్ఠమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం" అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని ఝళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజా పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్ఛాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన 'ఇచ్ఛ' (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. "నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది" అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

లిటిల్ మాస్టర్స్
తెలుగు నిఘంటువు

ఎడిటర్ :
ఎస్. కె. వెంకటాచార్యులు
M.A., B.Ed.,

పబ్లిషర్స్ :
నవరత్న బుక్ సెంటర్
కారల్ మార్క్స్ రోడ్, విజయవాడ - 2.

మనవి

అన్ని వర్గములకు (విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, ఉద్యోగులు, వ్యాపారులు, రచయితలు, అనువాదకులు, సామాన్య పాఠకులు మొదలగు వారు) చెందిన తెలుగు వారికి ఉపయోగపడు నాలుగు డిక్షనరీలను (ఇంగ్లీషు-తెలుగు, తెలుగు-ఇంగ్లీషు, తెలుగు నిఘంటువు, హిందీ-తెలుగు) వ్రాసి ఈయవలసినదిగా మేము శ్రీమాన్ ఎస్.కె. వెంకటాచార్యులు, ఎం.ఏ., బి.ఎడ్., గారిని కోరియుంటిమి. వారు తమ ఆమోదమును ప్రకటించి నాలుగు పుస్తకములను సకాలములో తయారుచేసి ఇచ్చిరి. సహృదయులగు తెలుగువారు ఈ గ్రంథములను ఆదరింతురని విశ్వసించుచున్నాము. విజ్ఞులగు శ్రేయోభిలాషుల సలహాలను, సూచనలను కృతజ్ఞతతో స్వీకరింతుమని మనవి చేయుచున్నాము.

- ప్రకాశకులు

సంకేత వివరణ

సం.	:	సంస్కృతసమము
త.	:	తద్భవము
దే.	:	దేశ్యము
ద్వ్య.	:	ద్వ్యయము
హిం.	:	హిందుస్తాని

అ

అ = సం. విష్ణువు; శివుఁడు; బ్రహ్మ
అంక = దే. ప్రక్క; పార్శ్వము
అంకగణితము = సం. అంకెలతో చేయులెక్క
అంకచండాలము = సం. రోఁత
అంకణము = రెండు దూలముల మధ్య స్థలము
అంకపాళి = సం. కౌఁగిలి; తిన్నె; దాది
అంకపొంకములు = దే. కోపము; విరోధము; ఉగ్రము
అంకము = సం. అంకె; ఒడి; గుర్తు; నాటకములో నొక భాగము
అంకము = దే. ఆక్షేపము
అంకించు = దే. పొగడు; సంతసించు; ఆడించు; అపహరించు;
అంకితము = సం. గుర్తింపఁబడినది
అంకిలి = దే. అడ్డు; కలఁత; ఆపద
అంకిళ్లు = దే. దౌడక్రింది కీళ్లు
అంకురము = సం. మొలక; మొగ్గ; వెంట్రుక; నీరు
అంకురార్పణము = సం. ప్రారంభము
అంకుశము = సం. ఏనుఁగు కుంభస్థల మునఁ బొడుచునట్టి యాయుధము
అంకెకాఁడు = దే. ముఖ్యుఁడు
అంకోలము = సం. ఊడుగుచెట్టు
అంగ = దే. కాలు చాఁచి పెట్టిన అడుగు
అంగజ = సం. కూఁతురు
అంగజాఁడు = సం. కొడుకు; మన్మథుఁడు
అంగడి = దే. దుకాణము; సభ; రచ్చ; కర్మాగారము
అంగద = దే. అఁకలి; ఆపద; కోపము; ఉత్సాహము
అంగన = సం. ఆఁడుది
అంగమచ్చము = దే. గుఱుతు
అంగము = సం. అవయవము; దేహము; ఉపాయము
అంగమొల = దే. వస్త్రహీనమైన మొల
అందరక్షకుఁడు = సం. కాపాడువాఁడు
అంగరాగము = సం. గంధాదులపూఁత
అంగరుహము = సం. వెంట్రుక
అంగలార్చు = దే. దుఃఖించు; భయము వలన అఱచు
అంగవించు = దే. అతిక్రమించు
అంగసంగము = సం. సంభోగము
అంగారకము = సం. ఇంగలము; గుంట గలగర
అంగారము = సం. బొగ్గు; నిప్పు
అంగారిణి = సం. కుంపటి
అంగిలి = దే. లోకుత్తుక; అంతర్గళము
అంగీ = త. చొక్కాయ
అంగీకరించే = సం. ఒప్పుకొను; పుచ్చుకొను
అంగీకారము = సం. సమ్మతి; ఒప్పుకోలు
అంగు = దే. అందము; విధము
అంగుటము = త. బొటనవ్రేలు; అంగుష్ఠము
అంగుళి = సం. వ్రేలు; తొండము చివర
అంగుళీయకము = సం. ఉంగరము; ఊర్మిక
అంగుష్ఠము = సం. బొటనవ్రేలు; అంగుళము
అంఘ్రి = సం. కాలు; వేరు
అంచలము = సం. చిగురు; కొంగు; చివర
అంచితము = సం. పూజింపఁబడినది
అంచెలు = దే. వరుస
అంచే=త. హంస; సమీపము
అంచేనా = దే. పరిమితిని ఊహించుట
అంచే = దే. పంపు; ఆజ్ఞాపించే
అంచే = త. ఓర; తుది; చనుమొన
అంజన = సం. ఆంజనేయుని తల్లి; ఉత్తర దిక్కునందలి ఆఁడేనుఁగు
అంజనము = సం. కాటుక; తలంటు; నిప్పు, సిరా; బల్లి
అంజని = సం. కాటుక పెట్టుకొన్న స్త్రీ

అంజలి = సం. చేమోడ్పు; దోసిలి; నమస్కారము
అంజిక = దే. భయము
అంజలగుంజెలి = దే. శ్రమనందినది
అంట = దే. అనుట; అడ; కుట్టిన ఆకు
అంటగు = దే. బహిష్ఠయగు
అంటలు = దే. గుంపులు
అంటలుగట్టు = దే. వెండ్రుకలు లోనగునవి పెనవేసికొను
అంటసిల్లు = దే. చేటు
అంటించు = దే. (తేలు) కుట్టు; చేర్చు; అతికించు
అంటు = దే. తా కు; మైల; ముట్టు; స్నేహము; కూడిక
అంటుకత్తియ = దే. ప్రియురాలు
అంటుకాఁడు = దే. ప్రియుఁడు
అంటుకొను = తా కు, తగులుకొను; నిప్పురగులుకొను
అంటుకొనిపోవు = దే. దొంగిలించికొని పోవు
అంటుపడు=దే. మైలపడు; అశుచి యగు
అంటుజాయి = దే. సూదంటు జాయి, అయస్కాంతము
అంటుసొంటు = దే. సంబంధము; అపవిత్రత
అంట్లు = దే. వండికడుగని పాత్రములు
అండ = దే. ప్రాపు; ఆశ్రయము; సమీపము; వెనుక
అండకోశము = సం. పుష్పములోని ఒక భాగము; ముష్కము
అండగొను = దే. ఆశ్రయించు; ఆలస్యము చేయు
అండజయాన = సం. స్త్రీ
అండము = సం. గ్రుడ్డు; ముష్కము; స్త్రీబీజకణము
అండా = దే. కొప్పెర; గుండిగ; గంగాళము
అంత = త. సర్వము; తరువాత; ఆ కొలఁది; అప్పుడు
అంతంత = త. కొంతదూరమున; అక్కడక్కడ
అంతఃకరణము = సం. లోపలి ఇంద్రియము; మనస్సు; దయ
అంతఃపురము = సం. రాణివాసపు స్త్రీలుండెడు చోటు
అంతఃప్రకృతి = సం. లోపలి స్వభావము
అంతకము = దే. అంతు; మొత్తము
అంతకారి = సం. శివుఁడు
అంతకుఁడు = సం. యముఁడు
అంతట = దే. అంత; తరువాత
అంతము = సం. చావు; తుద; స్వభావము; నిశ్చయము
అంతరంగము = సం. హృదయము; మనస్సు
అంతరము = సం. భేదము; మధ్య ప్రదేశము; తెఱపి; మేర
అంతరాత్మ = సం. మనస్సు; పరమాత్మ; జీవాత్మ
అంతరాయము = సం. అడ్డు; విఘ్నము; పని చెఱుపు
అంతరాళము = సం. మధ్యప్రదేశము
అంతరించు = సం. నశించు; చెడు; చచ్చు; దాఁటు
అంతరిక్షము = సం. ఆకాశము; గగనము; రోదసి
అంతరీపము = సం. ద్వీపము
అంతరీయము = సం. కట్టుబట్ట
అంతరువు = సం. తారతమ్యము; మఱుఁగుచోటు
అంతర్గతము = సం. లోపలచేరినది
అంతర్ధ = సం. మఱుఁగు
అంతర్ధానము = సం. మఱుఁగుపాటు; మాయమగుట
అంతర్ధి = సం. మఱుఁగు
అంతర్భూతము = సం. లోపల ఉన్నది
అంతర్మనుఁడు = సం. దుఃఖముపొందిన మనస్సు గలవాఁడు
అంతర్ముఖుఁడు = నివురుగప్పిన నిప్పు వంటివాఁడు

అంతర్యాగము = సం. మానసికపూజ
అంతర్యామి = సం. పరమాత్మ; జీవాత్మ; వాయువు
అంతర్లాపి = సం. ఉత్తరములో ఇమిడి యుండు ప్రశ్న
అంతర్వత్ని= సం. గర్భిణి
అంతర్వాణి = సం. శాస్త్రము నెఱిఁగిన వాఁడు; పండితుఁడు
అంతర్వాహిని = సం. భూమిలో ప్రవహించెడు నది
అంతర్హితము = సం. మఱుఁగుపడినది
అంతలపొంతలవాఁడు = దే. దూరపు చేట్టము
అంతవట్టు = దే. అంతయు; అంతవఱకు
అంతశయ్య = సం. చావు; భూశయ్య; శ్మశానము
అంతస్థు = సం. మిద్దె; తారతమ్యము; మఱుఁగుచోటు
అంతస్థ = సం. రహస్యముగా ఇచ్చు లంచము
అంతిక = సం. అక్క; సమీపము; ప్రొయ్యి
అంతికము = సం. ఎదుట; సమీపము
అంతిపురము = త. అంతఃపురము
అంతిమము = సం. సమీపించినది
అంతు = త. మొత్తము; అంతకము
అంతేవాసి = సం. కడపటిది; మాల వాఁడు; శిష్యుఁడు
అంత్యము = సం. కడపటిది; అధమము
అంత్రము = సం. ఆంత్రము; ప్రేగు
అందంద = దే. మఱిమఱి
అందముకు = దే. మిగుల అతుకులు కలది; సంపూర్ణముకానిది
అందలము = త. పల్లకి; బాలక్రీడా విశేషము
అందిక = దే. సమీపము
అందిపొందినవాఁడు = దే. దూరపు చేట్టము
అందుకము = సం. అందె; సంకెల; ఏనుఁగు సంకెల
అందుకొను = దే. పుచ్చుకొను
అందుకోలు = దే. అందుకొనుట; అతి సమీపము
అందుపాటు = దే. సమీపము; చేరిక
అందుబడి = దే. ప్రాప్తము; సమీపము
అందె = త. స్త్రీలు కాళ్లకు ధరించేనగ
అంధకారము = సం. చీఁకటి; తమస్సు
అంధకుడు = సం. గ్రుడ్డివాఁడు
అంధకూపము = సం. పాడుబడిన నుయ్యి
అంధతమసము=సం. గాఢమగు అంధ కారము
అంధము = సం. చీఁకటి; గ్రుడ్డిది
అంధస్సు = సం. అన్నము; వంటకము
అంధిక = సం. చీఁకటి
అంధుఁడు = సం. గ్రుడ్డివాఁడు
అంధువు=నుయ్యి; కూపము
అంప = దే. బాణము; అమ్ము
అంపకము = దే. పంపుట; ప్రేషణము
అంపకాఁడు = ద్వ. విలుకాఁడు; గుఱి కలవాఁడు
అంపకోల = ద్వ. అమ్ము; బాణము
అంపఱ = ద్వ. బాణ సమూహము
అంపు = దే. పంపు; ఆజ్ఞాపించు
అంబ = సం. అమ్మ; పార్వతి; కాశీ రాజు కూతురు
అంబకము = సం. బాణము; కన్ను
అంబకళము = దే. జావ; అంబలి
అంబరమణి = సం. సూర్యుడు
అంబరము = సం. ఆకాశము; వస్త్రము; వ్యసనము; శూన్యము
అంబరీషము = సం. యుద్ధము; పశ్చాత్తాపము; మంగలము; గుఱ్ఱపుపిల్ల; నరక విశేషము
అంబలి = దే. జావ
అంబష్ఠుఁడు = సం. మంగలవాఁడు
అంబారము = దే. ఏనుఁగుపై కట్టెడి పీఠము
అంబిక = సం. పార్వతి; తల్లి; ధృత రాష్ట్రుని తల్లి

అంబు = త. అమ్ము; బాణము
అంబుజగర్భుఁడు = సం. బ్రహ్మ
అంబుజము = సం. పద్మము; ఎఱ్ఱ గన్నేరు; వానకోయిల
అంబుజాక్షుడు = సం. విష్ణువు
అంబుజానన = సం. లక్ష్మి
అంబుదము = సం. మేఘము; మబ్బు
అంబుధరము = సం. మేఘము
అంబుధి = సం. సముద్రము
అంబుభృత్తు = సం. మేఘము
అంబురుహము = సం. తామర
అంబువాహము = సం. మేఘము
అంబువాహిని = సం. దోనె
అంబువు = సం. నీరు; ఉదకము
అంబేద = దే. అప్రయోజకుఁడు
అంభస్సు = నీరు
అంభోజము = సం. పద్మము
అంభోదము = సం. మేఘము
అంభోధి = సం. సముద్రము
అంభోరుహము = సం. కమలము
అంశము = సం. విషయము; భాగము వంతు
అంశుకము = సం. పైఁట; ఉత్తరీయము; వస్త్రము
అంశుమంతుఁడు = సం. సూర్యుఁడు; ధనవంతుఁడు; సగరుని మనుమఁడు
అంశుమాలి = సం. సూర్యుఁడు
అంశువు = సం. కాంతి; కిరణము
అంసకూటము = సం. ఎద్దు మూఁపు రము
అంసము = సం. మూఁపు; భుజము పై భాగము; అంశము
అంహస్సు = సం. పాపము; దోసము
అకటవికటము = దే. తాఱుమాఱు
అకము = సం. పాపము; దుఃఖము
అకరణి = సం. తిట్టు; శాపము
అకర్ణము = సం. పాము; చెవుడుగలది
అకర్తనుఁడు = సం. మఱుగుజ్జు

అకర్మకము = సం. కర్మలేని క్రియ
అకస్మాత్తుగా = సం. ఉన్నట్టుండి
అకారణము = సం. కారణము కారణము లేనిది
అకార్యము = సం. చేయదగనిపని
అకాలము = సం. కాలముకాని కాల
అకించనుఁడు = సం. దరిద్రుఁడు
అకుంఠితము = సం. అడ్డులేనిది
అకూపారము = సం. సముద్రము
అకృత్యము = సం. తగనిపని
అకృష్టకర్ముఁడు = సం. మంచి నడ గలవాఁడు
అక్కజము = త. ఆశ్చర్యము; అధిక అశక్యము
అక్కజుఁడు = త. అధికుఁడు
అక్కజురాలు = త. అధికురాలు
అక్కటిక = దే. దయ
అక్కరము = త. అక్షరము
అక్కఱ = దే. అవసరము; శ్రద్ధ; ఆవ కార్యము
అక్కఱగండఁడు = దే. శ్రద్ధగలవాఁడు
అక్కలకర = దే. ఒక మూలిక
అక్కలి = దే. అల; తరంగము
అక్కసము = దే. సంలాపము
అక్కసు = దే. ఆగ్రహము; కోప అసూయ
అక్కిలి = దే. అంకిలి; కలత
అక్కు = దే. ఱొమ్ము; వక్షము
అక్రమము = సం. క్రమముకానిది
అక్రూరుఁడు = సం. సౌమ్యుడు; ఒక భక్తు
అక్షతము = సం. నొప్పింపఁబడనిది
అక్షతలు = సం. పసుపుగాని కుంకుమ గా రాచిన బియ్యము
అక్షద్యూతము = సం. జూదము; పా లాడుట
అక్షధూర్తిలము = సం. ఎద్దు

అక్షధూర్తుఁడు = సం. జూదరి
అక్షమాల = సం. జపమాల
అక్షము = సం. ఇంద్రియము; పాచిక; బండి; బండికన్ను; వ్యవహారము; సారె; రుద్రాక్షము
అక్షరము = సం. అక్కరము; బ్రహ్మము; ముక్తి
అక్షరుఁడు = సం. విష్ణువు; చెడని వాఁడు
అక్షపతి = సం. జూదము
అక్షవిద్య = సం. ద్యూతకళ
అక్షి = సం. కన్ను; నేత్రము
అక్షికంపము = సం. కనుతెప్పపాటు
గోళము = సం. కంటిగ్రుడ్డు
అక్షిపటలము = సం. కంటిపొర
అక్షోభము = సం. కలఁతలేమి
అక్షౌహిణి = సం. సేనా విశేషము
అఖండము = సం. సమస్తము
అఖిలము = సం. సకలము; అంతయు; ఖిలముకానిది
అగచరము = సం. కోఁతి
అగచ్ఛము = సం. కొండ; చెట్టు
అగడు = దే. నీచము; నింద్యము; అల్లరి
అగడ్త = త. కోటచుట్టు త్రవ్వఁబడిన జలాధారము; పరిఖ; కందకము
అగణితము = సం. విస్తారమైనది
అగము = సం. కొండ, చెట్టు; పాము
అగాధము = సం. మిగుల లోతైఁనది
అగారము = సం. ఇల్లు; గృహము
అగోచరము = సం. కనఁబడనిది
అగ్గలించు = దే. అధికమగు; పూను
అగ్రగణ్యుఁడు = సం. శ్రేష్ఠుఁడు; మొదటివాఁడు
అగ్రజుఁడు = సం. అన్న; ముందు పుట్టిన వాఁడు
అగ్రేసరుఁడు = సం. శ్రేష్ఠుఁడు; మొదటి వాఁడు

అఘము = సం. పాపము; దుఃఖము; వ్యసనము
అచలము = సం.కదలనిది; కొండ; మేకు
అచిరము = సం. శాశ్వతముకానిది; స్వల్పము
అచేతనము = సం. ప్రాణములేనిది
అచ్చివచ్చు = దే. అనుకూలమగు
అచ్యుతుఁడు = సం. విష్ణువు
అచ్చేము = దే. స్వచ్ఛము; కేవలము
అచ్చర = త. అప్సర స్త్రీ
అచ్చు = దే. అంగీకరించు; ఇచ్చు; అప్పుపడు
అచ్చు = త. ముద్ర; విధము
అచ్చుకూటము = దే. ముద్రాక్షర శాల
అచ్చుపాటు = దే. కలిసివచ్చుట; ఏర్పాటు
అజ = సం. ఆఁడుమేఁక; ప్రకృతి
అజగరము = సం. కొండచిలువ
అజము = సం. మేఁకపోతు
అజరము = సం. ముసలితనములేనిది
అజరుఁడు = సం. వేల్పు
అజాతశత్రువు = సం. శత్రువులు లేని వాఁడు; ధర్మరాజు
అజిహ్మగము = సం. బాణము; అమ్ము
అజుఁడు = సం. బ్రహ్మ; విష్ణువు; మన్మథుఁడు
అజ్ఞాతము = సం. తెలియఁబడనిది
అటమట = దే. బాధ; మోసము; దుఃఖము
అట్టహాసము = సం. పెద్దనవ్వు
అడ = దే. ముద్ద; ఆకృతి
అడ కువ = దే. అణఁకువ; నమ్రత
అడఁగు = దే. అణఁగు; తగ్గు; నశించు; ఉపశమిల్లు
అడకత్తెర = దే. పోకలు కత్తిరించునది
అడకర = దే. ఓర్పు
అడకించు = దే. అపహసించు; మోస పుచ్చు
అడగొను = దే. ముద్దకట్టు
అడగోలుకొను = దే. అపహరించు
అడపము = దే. వక్కలాకులసంచి

అడబాల = దే. వంటలక్క; వంట వాఁడు
అడరు = దే. అతిశయించు; కలుగు; పూను; త్వరపడు; వర్ధిల్లు
అడలు = దే. దుఃఖించు; ఏడ్చు; విలపించు
అడసాల = దే. వంటిల్లు; మహానసము
అడి = దే. అధికము; వ్యర్థము
అడిగట్టు = దే. పాదుక
అడిచిపడు = దే. మిడిసిపడు; మండిపడు
అడిత్రాగుడు = దే. కలవు; కాటుకము
అడిదపు మెకము = దే. ఖడ్గమృగము
అడిదము = దే. కత్తి; ఖడ్గము
అడియాలము = దే. గురుతు; చిహ్నము
అడియాస = దే. దురాశ
అడిసిగ్గు = దే. కొంచెముసిగ్గు
అడుగంటు = దే. క్షీణించు
అడుగు = దే. పాదము; ప్రశ్నించు; యాచించు
అడుగుకోలు = దే. ప్రార్థన; యాచన
అడుచు = దే. కొట్టు; తాడించు
అడున = దే. ప్రాత; పురాతనము
అడుసు = దే. బురద; పంకము
అడ్డపాప = దే. చిన్న శిశువు; దూరదృష్టిలేని వాని కన్నులలోని పాప
అడ్డము = దే. ఆటంకము; విరోధము
అడ్డదిడ్డి = దే. క్రమముకానిది; అక్రమము
అణుగు = దే. తగ్గు; ఉపశమిల్లు; నమ్రముగు; నశించు
అణువు = దే. అతిసూక్ష్మము; అల్పము
అతగుఁడు = సం. అల్పుఁడు; దుర్బలుఁడు
అతమఁడు = సం. గొప్పవాఁడు; మన్మథుఁడు
అతసి = సం. అగిసెచెట్టు
అతిక్రమించు = సం. మీఱు
అతిథి = సం. తిథి లేకుండ వచ్చువాఁడు
అతిమతి = సం. గర్వము
అతిరసము = సం. అరిసె; భక్ష్య విశేషము
అతివ = దే. ఆఁడుది; భార్య; వనిత; స్త్రీ
అతివృష్టి = సం. అధికమైనవాన; హానికరమగువాన
అతిశయము = సం. అధికము; ఎక్కువ; అగ్గలిక
అతిసంధానము = సం. మోసము
అతిసర్జనము = సం. దానము; కొల
అతీంద్రియము = సం. ప్రత్యక్షముకానిది; ఇంద్రియములకు గోచరింపనిది
అతులము = సం. సరిలేనిది
అత్తము = దే. అరటిపండ్లగెల
అత్తలము = దే. ఈఁటె; కుంతలము; బల్లెము
అత్తు = దే. కలుగు; కూడు
అత్యంతము = సం. అధికము
అత్యాకారము = సం. తిరస్కారము
అత్యాశ = సం. పేరాస
అత్యుక్తి = సం. అతిశయోక్తి
అదటు = దే. గర్వము; బలము; మదము
అదను = దే. సమయము; పిదము
అదరు = దే. భయపడు; చలించు; భయము; చలనము
అదలుచు = దే. అదలించు; బెదరించు; గద్దించు
అదాటు = దే. అకస్మికముగ; హఠాత్తు; ఉన్నట్టుండి
అదృశ్యము = సం. మాయము; దృశ్యము కానిది
అదృష్టము = సం. భాగ్యము
అద్దె = దే. బాడుగ
అద్భుతము = సం. వింతయైనది; ఆశ్చర్యము
అద్రి = సం. చెట్టు; కొండ; సూర్యుడు
అధముడు = సం. దరిద్రుఁడు; ధనహీనుఁడు
అధరము = సం. పెదవి; క్రింది పెదవి; పీచము
అధర్వము = సం. ఒక వేదము

అధికరణము = సం. ఆధారము
అధికరించు = సం. చదువు; అభ్యసించు
అధిక్షేపము = సం. ఆక్షేపించుట; దూఱుట
అధిజిహ్వ = సం. కొండనాలుక
అధిజిహ్వము = సం. సర్పము
అధిపుఁడు = సం. ప్రభువు; రాజు
అధిమూలము = సం. తల్లివేరు
అధిరోహణము = సం. ఎక్కుట; ఆరోహణము
అధిరోహించు = సం. ఎక్కు; ఆరోహించు
అధివాసము = సం. ఉనికిపట్టు; నివాసము
అధిష్ఠానము = సం. ఆక్రమించుట
అధిష్ఠించు = సం. ఆశ్రయించియుండు; ఉనికిచేసికొను
అధీతి = సం. అధ్యయనము
అధునాతనము = సం. ఇప్పటిది; ఆధునికము
అధోక్షజుఁడు = సం. విష్ణువు; జితేంద్రియుడు
అధోగతి = సం. హీనస్థితి; నాశము
అధోదృష్టి = సం. క్రిందిచూపు
అధ్యయనము = సం. చదువుట; గురుముఖమున వేదము చదువుట
అధ్యాత్మము = సం. ఆత్మసంబంధమైనది
అధ్యాపకుఁడు = సం. గురువు; వేదము చదివించువాడు
అధ్యాయము = సం. ప్రకరణము; వేదపారము
అధ్యేత = సం. విద్యార్థి; చదువుకొను వాడు
అధ్వగ = సం. ఆకాశగంగ; మిన్నేఱు
అధ్వము = సం. మార్గము; కాలము; సాధనము
అధ్వరము = సం. యాగము; ఆకాశము
అధ్వానము = సం. చెడు మార్గము; పాడు
అనంగుఁడు = సం. మన్మథుఁడు; అంగములేనివాఁడు
అనంత = సం. భూమి; పార్వతి
అనంతము = సం. ఆకాశము; మేరలేనిది
అనంతరము = సం. పిమ్మట; వెనుకటిది
అనంతుఁడు = సం. విష్ణువు; శేషుఁడు
అనఁటి = దే. అరఁటి
అనఘము = సం. నిర్మలము; పాపము లేనిది
అనఘుఁడు = సం. పాపములేనివాఁడు; నిర్దోషి
అనద = త. అనాథ; అల్పుఁడు
అనయము = దే. ఎల్లప్పుడు; అత్యంతము
అనయము = సం. నీతిలేనిది; దురదృష్టము; చెడువర్తన
అనరు = దే. సంకటము; జీవస్థానము; మర్మము
అనర్గళము = సం. అడ్డులేనిది; గడియమాను లేనిది
అనర్థకము = సం. నిరర్థకము; కీడు
అనర్థము = సం. కీడు; అర్థములేనిది
అనలము = సం. అగ్ని; ఉత్పాతము; జఠరాగ్ని
అనలుఁడు = సం. అగ్నిహోత్రుఁడు; ఒక వసువు
అనల్పము = సం. విస్తారము; అల్పము కానిది
అనవరతము = సం. ఎల్లప్పుడు; ఎడతెగనిది
అనశ్వరము = సం. శాశ్వతమైనది; నశింపనిది
అనామిక = ఉంగరపువ్రేలు; పేరులేనిది
అనాయాసము = సం. ఆయాసము లేనిది; సులభము
అనారతము = సం. నిరంతరము
అనావృష్టి = సం. వర్షములు లేకుండుట
అనాహతము = సం. ఉతుకబడనిది
అని = దే. యుద్ధము; చెప్పి; పలికి; తలఁచి
అనిమిషులు = సం. దేవతలు; వేల్పులు
అనిలము = సం. గాలి
అనిలాశనము = సం. పాము
అనిలుఁడు = సం. వాయుదేవుఁడు; ఒక వసువు

అనివార్యము = సం. నివార్యముకానిది
అనిశము = సం. ఎల్లప్పుడు; ఎడతెగనిది
అనీకము = సం. యుద్ధము; సేన
అనీకిని = సం. సేన; సేనా విశేషము
అను = దే. చెప్పు; అని చెప్పు; అని అడుగు
అనుఁగు = సం. ముఖ్యుఁడు; ఇష్టుఁడు; మొదటిది; ఇంపు
అనుకంప = సం. దయ; కరుణ
అనుకము = సం.కామము; మోహము
అనుకరణము = సం. అనుకరించుట; అనుకృతి
అనుకర్షము = సం. ఆకర్షణము
అనుకారము = సం. పోలిక
అనుకు = దే. పలుచగామండునది
అనుక్రమణిక = సం. విషయసూచిక
అనుక్రోశము = సం. దయ; కరుణ; కనికరము
అనుక్షణము = సం. ఎల్లప్పుడు; ప్రతిక్షణము
అనుగమించు = సం. వెంబడించు
అనుగర్జితము = సం. ప్రతిధ్వని
అనుగుణము = సం. అనుకూలమైనది
అనుగ్రహము = సం. దయ; కరుణ; ఏలుకొనుట
అనుగ్రహించు = సం. ఏలుకొను; దయ చేయు
అనుచరుఁడు = సం. సహాయుఁడు; తోడు
అనుచితము = సం. తగనిది
అనుచు = దే. పంపు; పుచ్చు; ఆజ్ఞాపించు
అనుజ = సం. చెల్లెలు
అనుజన్ముఁడు = తమ్ముఁడు
అనుజీవి = సం. సేవకుఁడు
అనుజ్ఞాతుఁడు = సం. ఆజ్ఞాపింపబడిన వాడు
అనుజ్ఞ = సం. ఆజ్ఞ; అనుమతి
అనుతాపము = సం. పశ్చాత్తాపము; వగపు
అనునయము = సం. ఊఱడుట; వేఁడుకొనుట
అనునాదము = సం. ప్రతిధ్వని; శబ్దము
అనుపమము = సం. సాటిలేనిది; శ్రేష్ఠమైనది
అనుపయుక్తము = సం. ఉపయోగము లేనిది
అనుపల్లవము = సం. పల్లవి వెంబడి చరణము
అనుపసూది = దే. గుండు సూది
అనుపాతకము = సం. గొప్పపాతకము
అనుపానము = సం. మందుతోగూడ చేర్చి పుచ్చుకొనెడు వస్తువు
అనుప్లవుఁడు = సం. అనుచరుఁడు; తోడు
అనుబంధము = సం. సంబంధము; బంధము; కట్టు
అనుబంధించు = సం. అనువర్తించు
అనుబంధుఁడు = సం. చుట్టము
అనుభవము = సం. అనుభవించుట
అనుభావము= సం. నిశ్చయము; ప్రభావము
అనుభావ్యము = సం. అనుభవింపఁ దగినది
అనుభుక్తము = సం. అనుభవింపబడినది
అనుభూతి = సం. పొందుట; అనుభవించుట
అనుమానము = సం. సందేహము; ఊహించుట
అనుమానించు = సందేహించు; ఊహించు
అనుము = దే. ఒప్పు; ఒక జాతి సస్యము
అనుమేయము = సం. ఊహింపదగినది
అనుమోదము = సం. సంతోషము; సమ్మతి
అనుయాయి = సం. వెంబడించు వాఁడు
అనురతి = సం. ఇ... రాగము
అనురాగము = సం. ప్రేమ; కూరిమి
అనురూపము = సం. అనుగుణము; తగినది
అనురోధము = సం. అనుసరించి నడుచుట
అనులాపము = సం. నెమలి
అనులేపనము = సం. పూఁత
అనులోమము = స. ఆరోహణ క్రమము కలది
అనువాదము = సం. తర్జుమా; ఒకరు చెప్పినది మరల చెప్పుట

అనుష్ఠానము = సం. చేయుట; ఆచారము; నడవడి
అనృతము = సం. అసత్యము
అనేకపము = సం. ఏనుఁగు
అనోకహము = సం. చెట్టు; తరువు
అన్నువు = దే. ఆఁడుది; పారవశ్యము
అన్నెము = త. పాపము; అన్యాయము
అన్యుఁడు = సం. ఇతరుఁడు
అన్వయము = సం. సంబంధము; వంశము
అన్వేషణ = సం. వెదకుట; అమంత్రణము కొఱకు వెదకుట
అపకారి = సం. కీడుచేయువాఁడు
అపకృతి = సం. అపకారము; కీడు
అపచయము = సం. పూవులుకోయుట; తగ్గుదల
అపత్యము = సం. సంతానము; బిడ్డ
అపప్రథ = సం. చెడుపేరు; అపకీర్తి
అపమృత్యువు = సం. గండము; తటాలున కలిగిన చావు
అపరంజి = దే. మేలిమి బంగారము
అపరాజితుఁడు = సం. విష్ణువు; గెలువ బడనివాఁడు
అపరాధి = సం. దోషి; తప్పు గలవాడు
అపర్ణ = సం. పార్వతి
అపవాదము = సం. నింద; అజ్ఞ; నమ్మకము
అపహరణము = సం. దొంగిలించుట; మోసపుచ్చి తీసికొనిపోవుట
అపాయము = సం. కీడు; హాని; చెఱుపు
అపురూపము = త. అరుదు; అపూర్వము
అపేక్ష = సం. కోరిక; కాంక్ష
అప్పు = దే. ఋణము
అప్పు = సం. జలము
అబల = సం. ఆఁడుది; అతివ; ఇంతి
అబ్జము = సం. పద్మము; శంఖము
అబ్జబాంధవుఁడు = సం. సూర్యుఁడు
అబ్జభవ = సం. లక్ష్మి
అబ్జయోని = సం. బ్రహ్మ
అబ్జారి = సం. చంద్రుడు
అబ్దము = సం. సంవత్సరము; మేఘము
అబ్ధి = సం. సముద్రము; సరస్సు
అబ్ధికఫము = సం. నురుగు
అబ్ధిజ = సం. లక్ష్మి
అబ్ధిమేఖల = సం. భూమి
అబ్ధిశయనుఁడు = సం. విష్ణువు
అబ్బరము = త. అపారము
అబ్బాటు = దే. కాఁక; ఉక్క
అబ్బు = దే. దొరకు; లభించు
అబ్బురము = త. ఆశ్చర్యము; అపూర్వము
అబ్బెసము = త. అలవాటు; అభ్యాసము
అబ్రహ్మచర్యము = సం. సంభోగము
అభంగురము = సం. నశింపనిది
అభము శుభము = సం. మంచిచెడ్డలు
అభవము = సం. పుట్టుకలేమి; ముక్తి
అభవుడు = సం. శివుఁడు; పుట్టుకలేనివాఁడు
అభాగ్యము = సం. దారిద్ర్యము
అభావము = సం. లేమి; చావు
అభాషణము = సం. మౌనము
అభికాంక్ష = సం. అభిలాష; కోరిక
అభికుడు = సం. ఇచ్ఛగలవాఁడు
అభిఖ్య = సం. పేరు; కీర్తి
అభిగమనము = సం. పొందు; పొందిక
అభిఘరించు = సం. (నెయ్యి) చిలుక రించు
అభిఘాతము = సం. దెబ్బ; హాని
అభిఘాతి = సం. శత్రువు
అభిచరుడు = సం. సహాయుఁడు; అనుచరుఁడు
అభిచారము = సం. వలపు; మారణ కర్మము
అభిజనము = సం. పుట్టినచోటు; కులము
అభిజాతుడు = సం. మంచికులమున పుట్టినవాఁడు; చేదువరి
అభిజితుడు = సం. విష్ణువు
అభిజ్ఞ = సం. పేరు; నామధేయము

అభిధేయము = సం. పేరు; అర్థము
అభినందనము = సం. సంతోషించేట; ప్రశంసించేట
అభినందించు = సం. సంతోషించు; పొగడు
అభినివేశము = సం. గౌరవ; పట్టుదల
అభినీతము = సం. కోపముగలది; న్యాయయుక్తము; సంస్కరింపబడినది
అభిమతము = సం. పొగడఁబడినది
అభినుతి = సం. స్తుతి; పొగడ్త
అభిప్రాయము = సం. తలఁపు; ఆశయము
అభిభవము = సం. తిరస్కారము; నింద
అభిభూతము = సం. తిరస్కరింపఁబడినది
అభిమతము = సం. సమ్మతి; సమ్మతము
అభిమరము = సం. చంపుట; యుద్ధము
అభిమర్శనము = సం. నిమురుట
అభిముఖము = సం. ఎదురుముఖము
అభియాతి = సం. శత్రువు
అభియోగము = సం. వ్యాజ్యెము; పూనిక
అభిరతి = సం. ప్రీతి; ఆసక్తి
అభిరామము = సం.మనోహరమైనది; ఒప్పిదమైనది
అభిరుచి = సం. అత్యాసక్తి; జిగి
అభిలాష = సం. కోరిక; వాంఛ
అభివందనము = సం. నమస్కారము; మ్రొక్కు
అభీష్టము = సం. ఇష్టమైనది; కోరిక
అభ్యర్థించు = సం. కోరు; వేడు
అభ్యాగతుఁడు = సం. భోజనవేళకు వచ్చినవాఁడు
అభ్యాసము = సం. అలవాటు; సమీపము
అభ్యుదయము = సం. మేలు; అభివృద్ధి
అభ్రము = సం. మేఘము; ఆకాశము
అమరులు = సం. దేవతలు; వేల్పులు
అమవస = త. అమావాస్య; అమాస
అమాత్యుఁడు = సం. మంత్రి; ప్రెగ్గడ
అమృతము = సం. మృతిలేనిది; సుధ
అమోఘము = సం. తప్పనిది; వ్యర్థము కానిది
అమ్ము = త. బాణము
అమ్ము = సం. విక్రయించు
అయనము = సం. మార్గము; ఆశ్రయము
అయాచితము = సం. అడుగ బడనిది
అయిదు వదిచేయు = దే. నమస్క రించు; చేతులు జోడించు
అర = త. సగము; అర్థము
అరఁగు = దే. అరుఁగు; తిన్నె; వేదిక
అరక = దే. నాఁగలి; ఏరు; స్కంధము
అరణి = సం. త్రచ్చినిప్పు బుట్టించెడు కొయ్య
అరణ్యము = సం. అడవి; వనము; కాననము
అరణ్యరోదనము = సం. వ్యర్థమైనపని
అరత = త. సమీపమునందు
అరతి = సం. విరామము, విరక్తుడు
అరత్ని = సం. మోచేయి
అరదము = త. రథము; తేరు
అరమర = దే. భేదము; సందేహము
అరయు = దే. చూచు; పరిశీలించు
అరవిందము = సం. పద్మము
అరవిరి = దే. సగము విరిసిన మొగ్గ
అరాతి = సం. శత్రువు; పగతుఁడు
అరి = సం. శత్రువు; చక్రము
అరి = దే. పన్ను; కప్పము
అరికట్టు = దే. అడ్డగించు; పరివేష్టించు
అరిగొను = దే. అడ్డగించు
అరిణి = దే. దోనె
అరితి = దే. ప్రేమ; కూరిమి
అరివాణము = త, గిన్నె
అరిష్టము = సం. కీడు; దేశోపద్రవము; మేలు; కాకి
అరుఁగు = దే. తిన్నె; అరుగు
అరుగు = దే. పోవు; చేను; గమనించు
అరుదెంచు = దే. పోవు; వచ్చు

అరుణము = సం. ఎఱుపు
అరుసము = త. హర్షము; సంతోషము
అర్కుఁడు = సం. సూర్యుఁడు; అన్న
అర్గళము = సం. నిరోధము; గడియ; మ్రాను; పెద్దఅల
అర్ఘము = సం. పూజ; వెల
అర్ఘ్యము = సం. వెలకలది; పూజకు దగినది
అర్చన = సం. పూజ; గౌరవించుట
అర్చి = సం. కాంతి; వెలుఁగు; కిరణము
అర్చితుఁడు = సం. పూజింపబడినవాఁడు
అర్ణము = సం. నీరు; ఉదకము
అర్ణవము = సం. సముద్రము; కడలి
అర్థము = సం. ధనము; కారణము; శబ్దార్థము; ప్రయోజనము
అర్ధము = సం. సగము; తునుక
అర్ధాంగి = సం. భార్య
అర్భకుండు = సం. బాలుఁడు; కృశుఁడు; మూర్ఖుఁడు
అర్మిలి = దే. ప్రేమ; అపేక్ష
అర్వాచీనము = సం. ఇప్పటిది; క్రింద మందునది
అర్శము = సం. మూలరోగము
అర్హము = సం. తగినది; యోగ్యమైనది
అఱ = త. సగము; కీడు; భేదము
అఱ = దే. గది; హస్తాదితలము
అఱకడ = దే. మూఁపు; స్కంధప్రదేశము
అఱగొఱ = దే. తక్కువ; న్యూనము
అఱుగు = దే. జీర్ణించు; క్షయించు
అలఁతి = దే. అల్పము; క్షుద్రుఁడు
అలఁడు = దే. పూయు
అలఁదురు = దే. దుఃఖించు
అలక్ష్యము = సం. లక్ష్యముకానిది
అలఘుడు = సం. గొప్పవాఁడు
అలజేడి = దే. ఆపద; చింత; బాధ
అలపు = దే. బడలిక; శ్రమ
అలమట = దే. కష్టము; చింత
అలము = దే. ఆక్రమించు
అలముకొను = దే. వ్యాపించు; పైకొను
అలయిక = దే. అలసట; శ్రమ
అలయు = దే. శ్రమపడు; వగచు
అలరు = దే. వికసించు; ఒప్పు; పుష్పము
అలవి = దే. శక్యము; శక్తి
అలవోక = దే. స్వేచ్ఛ; లీల
అలస = సం. సోమరి
అలసట = దే. ఆయాసము
అలసుఁడు = దే. సోమరి; మందుఁడు
అలాబువు = సం. సొరకాయ; సొరతీగ
అలి = సం. తుమ్మెద; తేలు
అలికము = సం. లలాటము; నొసలు; నుదురు
అలికిడి = దే. చప్పుడు
అలిపిరి = త. అల్పశరీరముకలవాఁడు
అలివేణి = సం. స్త్రీ
అలుఁగు = దే. ఖడ్గము; చెఱువు; తూము
అలుక = దే. కోపము; వైరము
అలుగు = దే. కోపించు; పగగొను
అలుపు = సం. దే. శ్రమ
అలుపు = సం. దే. అలుగు; పరీవాహము తూము
అలేఖ్యము = సం. వ్రాయశక్యముకానిది
అల్పము = సం. నీచము
అల్లకల్లోలము = దే. తాఱుమాఱు
అల్లన = దే. మెల్లన; తిన్నన
అల్లాడు = దే. క్షోభపడు; తిరుగు
అల్లారుబెల్లము = దే. మిక్కిలి ప్రియము
అల్లారుముద్దు = దే. మిక్కిలి మనోజ్ఞము
అల్లెము = దే. మనుగుడుపు
అవకాశము = సం. ఎడము; తెఱపి
అవక్షేపము = సం. త్రోయుట
అవగండము = సం. బొటిమ; మొటిమ
అవగాహనము = సం. తెలియుట; మునుక
అవగుణము = సం. దుర్గుణము; దోషము

అవగ్రహము = సం. వఱపు; వానలేమి
అవఘళము = సం. వ్యాపకము; సామర్థ్యము
అవఘళుడు = సం. వ్యాపకుడు; సమర్థుఁడు
అవఘాతము = సం. కొట్టుట; దంచుట
అవతంసము = సం. తలకు అలంకారము
అవతరణిక = సం. ఉపోద్ఘాతము; పీఠిక
అవతరించు = సం. దిగు; పుట్టు
అవతారిక = సం. ఉపోద్ఘాతము; పీఠిక
అవదంశము = సం. ఊరుగాయ
అవదగాకి = దే. పలుగాకి; దుష్టుఁడు
అవదాతము = సం. తెల్లనిది; శ్రేష్ఠము
అవదారణము = సం. చీల్చుట
అవధరించు = సం. విను; జాగ్రత్తపడు
అవధానము = సం. ఏకాగ్రత; హెచ్చరిక
అవధాని = సం. అవధానము కలవాడు
అవధారణము = సం. నిశ్చయము; నిర్ణయము
అవధి = సం. మేర; వేళ; ఎడము
అవధీకరణము = సం. అశ్రద్ధ
అవధూతుఁడు = సం. దిగంబర సన్న్యాసి
అవధ్యము = సం. చంపరానిది
అవనతము = సం. వంగినది
అవనము = సం. కాపాడుట; తృప్తిపఱచుట
అవని = సం. భూమి; నేల
అవనీధరము = సం. కొండ; పర్వతము
అవపాతము = సం. పతనము
అవభంగము = సం. పరాజయము
అవమతి = సం. అవమానము; భయము
అవమానము = సం. అవమతి; భంగము
అవరతి = సం. విశ్రాంతి
అవరోధము = సం. అడ్డగింత; అంతఃపురము
అవరోహణము = సం. దిగుట
అవరోహము = సం. దిగుట; ఊడ
అవర్ణము = సం. అపవాదము; దూఱు
అవలంబనము = సం. ఆశ్రయము
అవలంబించు=సం. ఆశ్రయించు; గ్రహించు
అవలీల = సం. సులభము; చులకన
అవలుంఠనము = సం. పొరలాడుట
అవలేపము=సం. పూత; లేపనము; గర్వము
అవలోకించు = సం. చూచు; వీక్షించు
అవశిష్టము = సం. శేషము; మిగిలినది
అవశేషము = సం. శేషము; మిగిలినది
అవశ్యము = సం. తప్పనిది; వశముకానిది
అవష్టంభనము = సం. ప్రయత్నము; బంగారు; పూత; గర్వము; నివ్వెఱ; అడ్డుపెట్టుట
అవసానము = సం. అంత్యము; చావు
అవాంతరము = సం. మధ్యవచ్చినది; లోపలిది
అవాప్తి = సం. ప్రాప్తి; పొందుట
అవినాభావము = సం. ఎడతెగని సంబంధము
అవ్యయము = సం. వ్యయములేనిది; శుభము
అవ్యయుఁడు = సం. విష్ణువు
అశనము = సం. భోజనము; అన్నము
అశనాయ = సం. ఆఁకలి
అశని = సం. పిడుగు; మెఱపు; వజ్రాయుధము
అశుచి = సం. శుద్ధముకానిది; అపవిత్రమైనది
అశోకము = సం. దుఃఖములేనిది; ఒక చెట్టు
అశ్మము = సం. ఱాయి; శిల
అశ్మరి = సం. మూత్రకృచ్ఛము
అశ్మసారము = సం. ఇనుము
అశ్రము = కన్నీరు; అశ్రువు
అశ్రాంతము = సం. ఎల్లప్పుడు; ఎడతెగనిది
అశ్రువు = సం. కన్నీరు; అశ్రము
అశ్లీలము = సం. శబ్దదోషము; అర్థదోషము; అసభ్యము
అశ్వ = సం. ఆఁడుగుఱ్ఱము; గోడిగ

అశ్వగంధ = సం. పెన్నేరుగడ్డ
అశ్వము = సం. గుఱ్ఱము; తురగము
అశ్వమేధము = సం. ఒక యజ్ఞము
అష్టకము = సం. ఎనిమిది
అష్టకష్టములు = సం. ఋణము మొదలగు ఎనిమిది కష్టములు
అష్టగంధములు = సం. కర్పూరము మొదలగు ఎనిమిది గంధములు
అష్టదిక్కులు = సం. తూర్పు మొదలగు ఎనిమిది దిక్కులు
అష్టదిక్పాలకులు = సం. ఇంద్రుఁడు మున్నగు ఎనమండుగురు దిక్పాలకులు
అష్టదిగ్గజములు = సం. ఐరావతము మొదలగు ఎనిమిది దిగ్గజములు
అష్టభోగములు = సం. గృహము మొదలగు ఎనిమిది భోగములు
అష్టావధానము = సం. ఒకే సమయమున ఎనిమిది అంశములను చెప్పుట
అష్టావధాని = సం. అష్టావధానము చేయువాఁడు
అష్టోత్తరశతము = సం. నూట ఎనిమిది
అసంగతము = సం. కూడనిది; పొసఁగనిది
అసంభవము = సం. కలుగనిది; పుట్టుక లేనిది
అసడ్డ = త. అశ్రద్ధ; శ్రద్ధలేమి
అసత్యము = సం. అబద్ధము; బొంకు
అసదృశ్యము = సం. సాటిలేనిది; సమయముకానిది
అసభ్యము = సం. అశ్లీలము; సభకు యోగ్యముకానిది
అసమానము = సం. సాటిలేనిది
అసము = దే. దర్పము; గర్వము
అసము = త. కీర్తి; యశము
అసలు = దే. మూలధనము; అడుసు
అసహాయ శూరుఁడు = సం. గొప్ప వీరుఁడు
అసహ్యము=సం. సహింప వీలులేనిది; రోఁత
అసాధువు = సం. సాధువుకానిది; చెడ్డది
అసి = సం. ఖడ్గము; ఒకనది
అసి = దే. అల్పము
అసిధార = సం. కత్తి యొక్క పదనుగల అంచు
అసిపత్రము = సం. కత్తి ఒఱ
అసియాడు = దే. చలించు; వ్రేలాడు
అసివాఱు = దే. విహారము
అసుక్షణము = సం. తిరస్కారము
అసుర = సం. రాక్షసుఁడు; రాత్రి
అసురసంధ్య = సం. సాయంసంధ్య
అసురుఁడు = సం. రాక్షసుఁడు
అసువులు = సం. ప్రాణములు; ఉసురు
అసూయ = సం. ఓర్వలేనితనము
అసూర్యంపశ్య = సం. ఎండకన్నెఱుఁగని
అస్తమయము = సం. అస్తమించుట; నాశము
అస్త్రము = సం. బాణము; విల్లు; కత్తి
అస్థి = సం. ఎముక
అస్థిఖాదము = సం. కుక్క
అస్థిపంజరము = సం. కంకాళము; ఎముకలగూడు
అస్రప = సం. జలగ; పిశాచి
అస్రపుఁడు = సం. రాక్షసుఁడు
అస్రము = సం. కన్నీరు; నెత్తురు; మూల; వెండ్రుక
అస్రువు = సం. అశ్రువు; కన్నీరు
అస్వప్నుఁడు = సం. వేలుపు; దేవత
అస్వస్థము = సం. రోగముగలది
అస్వాదు = సం. రుచిలేనిది
అస్వామికము = సం. దిక్కులేనిది
అస్వాస్థ్యము = సం. సుఖములేమి; నెమ్మదిలేమి
అహంకారము = సం. గర్వము; కోపము
అహంభావము = సం. గర్వము; నేననుట
అహంయువు = సం. అహంకారి
అహమహమిక = సం. అహంకారము

అహమించు = సం. గర్వించు
అహము = సం. దినము; పగలు
అహమ్మతి = సం. అజ్ఞానము; గర్వము
అహరహము = సం. ప్రతిదినము; దిన దినము
అహర్నిశము = సం. ఎల్లప్పుడు; రేయిం బవళ్లు
అహర్పతి = సం. సూర్యుఁడు
అహస్కరుఁడు = సం. సూర్యుఁడు
అహార్యము = సం. కొండ
అహి = సం. సర్పము; వృత్రాసురుఁడు
అహిచ్ఛత్రము = సం. పుట్టగొడుగు;
అహితము = సం. విరోధము
అహితుండికుఁడు= సం. పాముల వాఁడు
అహితుఁడు = సం. శత్రువు; పగవాఁడు
అహిపతి = సం. ఆదిశేషుడు; సర్పరాజు
అహిఫేనము = సం. విషము; అభిని
అహిభుక్కు = సం. నెమలి; గురుడుఁడు; ముంగిస
అహోరాత్రము=సం. ఎల్లప్పుడు; రేపగలు
అళి = సం. తుమ్మెద; తేలు
అళిని = సం. ఆఁడుతుమ్మెద; ఆఁడు తేలు
అళుకరి = దే. భయశీలుఁడు
అళుకు = దే. భయము; భయపడు

ఆ

ఆంగారము = సం. బొగ్గులరాశి
ఆంగికము = సం. శరీరముచేతకలిగినది
ఆంతర్యము = సం. అభిప్రాయము; తలపు
ఆంత్రము = సం. ప్రేఁగు; అంత్రము
ఆందోళనము = సం. ఊఁగుట
ఆందోళము = సం. అందలము; పల్లకి
ఆందోళించు = సం. ఊఁగు
ఆందోళిక = సం. అందలము; పల్లకి
ఆంధసికుఁడు = సం. వంటవాఁడు; బానసీఁడు
ఆంధ్యము = సం. అంధత్వము; గ్రుడ్డితనము
ఆఁక = సం. అడ్డు; అజ్ఞ
ఆఁకట్టు = సం. అడ్డగించు; నిరోధించు
ఆంచు = దే. అడ్డగించు; కాపాడు
ఆఁబోతు = దే. అచ్చువేసిన ఎద్దు
ఆకతాయి = త. తుంటరి; పోఁకిరి
ఆకరము = సం. గని; ఉనికిపట్టు
ఆకర్ణనము = సం. వినుట; శ్రవణము
ఆకర్షము = సం. ఆకర్షించుట
ఆకలనము = సం. ఎన్నిక; తెలిసికొనుట
ఆకల్పము = సం. కల్పనము
ఆకసము = త. ఆకాశము
ఆకస్మికము = సం. హఠాత్తుగా కలిగినది
ఆకళించు = త. అవగాహనము చేసికొను
ఆకాంక్ష = సం. కోరిక
ఆకారణ = సం. ఆహ్వానము; పిలుపు
ఆకీర్ణము = సం. వ్యాపించినది; సంకీర్ణము
ఆకుంచనము = సం. ముడుచుట
ఆకులము = సం. కలతపొందినది; వ్యాకులము
ఆకూతము = సం. అభిప్రాయము; తలఁపు
ఆకృతి = సం. రూపము; ఆకారము
ఆకృష్టి = సం. ఆకర్షణము
ఆక్రందనము = సం. ఏడ్పు; అఱపు
ఆక్రందుఁడు = సం. స్నేహితుఁడు; తోడఁబుట్టినవాఁడు
ఆక్షేపము = సం. తిరస్కారము; నింద
ఆఖండలుఁడు = సం. ఇంద్రుఁడు; వేల్పుఱేఁడు
ఆఖుభుక్కు = సం. పిల్లి; మార్జాలము
ఆఖువు = సం. ఎలుక; పందికొక్కు
ఆఖేటము = సం. వేఁట
ఆఖ్య = సం. పేరు
ఆఖ్యానము = సం. చెప్పుట
ఆగంతుకము = సం. కాల నియమములేక వచ్చునది

ఆగంతువు = సం. అతిథి
ఆగతము = సం. వచ్చినది; పొందఁబడినది
ఆగమనము = సం. రాక; వచ్చుట
ఆగమము = సం. రాక; (వ్యాకరణమున) వర్ణాధిక్యము
ఆగము = సం. తప్పు; పాపము
ఆగాత్యము = త. మొండితనము చేయుట
ఆగామి = సం. రానున్నది; రాగలది
ఆగారము = సం. ఇల్లు
ఆగుబ్బతిలు = దే. అతిశయించు
ఆగుబ్బు = దే. అతిశయము
ఆగ్నేయము = సం. దశాహశ్రాద్ధము; అగ్నిదేవతాకము; ఒక విదిక్కు
ఆగ్రహము = సం. కోపము; గ్రహణము
ఆఘాటము = సం. కొలఁది; మేర; హద్దు
ఆఘాతము = సం. కొట్టుట; చంపుట
ఆఘూర్ణనము = సం. చలనము
ఆఘ్రాణము = సం. వాసనచూచుట
ఆఘ్రాతము = సం. వాసన చూడఁబడినది
ఆచమనము = సం. ఉపస్పర్శము; వార్పు
ఆచరణము = సం. చేయుట; ప్రవర్తన
ఆచరణీయము = సం. చేయఁదగినది
ఆచారము = సం. పద్ధతి; వాడుక
ఆచార్యుఁడు = సం. గురువు; వేద వ్యాఖ్యానము చేయువాఁడు
ఆచ్ఛాదనము = సం. కప్పుట; వస్త్రము
ఆచూకి = దే. జాడ; కారణము
ఆజవంజవము = సం. సంసారము
ఆజానేయము = సం. మేలుజాతి గుఱ్ఱము
ఆజి = సం. యుద్ధము; క్షణకాలము
ఆజినము = సం. చర్మము
ఆజ్ఞ = సం. ఆన; ఆదేశము; ఉత్తరువు
ఆజ్యము = సం. నేయి; ఘృతము
ఆటంకము = దే. నిరోధము; అడ్డంకి
ఆటు = దే. తగ్గుట; అడపు; దెబ్బ
ఆటుపోటు = దే. బాధ
ఆటోపము = సం. సంభ్రమము; వేగిర పాటు
ఆఢ్యుఁడు = సం. ధనవంతుఁడు; సంపన్నుఁడు
ఆణి = దే. శ్రేష్ఠము; ముత్యపుగుండ్రదనము
ఆణిపూస = దే. ముత్యము
ఆతంకము = సం. రోగము; సందేహము; భయము
ఆతతము = సం. విశాలము; విరివియైనది
ఆతతాయి = సం. దుర్మార్గుడు
ఆతపత్రము = సం. గొడుగు; ఛత్రము
ఆతపము = సం. వెలుతురు; ఎండ
ఆతిథ్యము = సం. అతిధిసత్కారము
ఆతురపడు = సం. బాధపడు
ఆతురము = సం. రోగపీడ; ఆసక్తి; త్వర
ఆతురుఁడు = సం. రోగి; అశక్తుఁడు, వేగిరపాటు కలవాఁడు
ఆత్తము = సం. పొందఁబడినది; లబ్ధమైనది
ఆత్మ = సం. మనస్సు; బుద్ధి; దేవుఁడు
ఆత్మంభరి = సం. పొట్టపోసికొనువాఁడు
ఆత్మఘాతము = సం. ఆత్మహత్య
ఆత్మజ = సం. కూఁతురు; పుత్రిక
ఆత్మజుఁడు = సం. కుమారుఁడు; మన్మథుఁడు
ఆత్మదర్శము = సం. అద్దము
ఆత్మయోని = సం. బ్రహ్మ; మన్మథుఁడు
ఆత్మసంభావన = సం. గర్వము
ఆత్మసంయమము = సం. మనో నిగ్రహము
ఆత్మసాక్షి = సం. మనస్సాక్షి
ఆత్మీయము = సం. తనది; స్వతంత్రము
ఆత్యయికము = సం. మిగుల అవశ్యమైనది
ఆత్రము = సం. తొందర; త్వర
ఆత్రగాఁడు = సం. త్వరపడువాఁడు
ఆత్రేయుఁడు = సం. చంద్రుఁడు; అత్రివంశమున బుట్టినవాఁడు
ఆద = దే. విచారము; మనోదుఃఖము
ఆదట = దే. ప్రేమ

ఆదటవోవు = దే. తనియు; తృప్తిచెందు
ఆదమఱచు = దే. ఒడలు మఱచు; నిశ్చింత
ఆదరణము = సం. సన్మానము; ఆదరించుట
ఆదర్శము = సం. అద్దము; మాదిరి
ఆదానము = సం. పుచ్చుకొనుట; రోగ కారణము
ఆదాయము = సం. రాఁబడి; లాభము
ఆది = సం. మొదటిది; మొదలు
ఆది = దే. గుఱి
ఆదికావ్యము = సం. రామాయణము
ఆదికొను = సం. కన్నువేయు
ఆదిత్యవారము = సం. ఆదివారము
ఆదిత్యుఁడు = సం. సూర్యుఁడు; వేలుపు
ఆదిమము = సం. మొదటిది
ఆదిష్టము = సం. ఎంగిలి; ఉపదేశింపఁబడినది
ఆదుకొను = సం. ఆదరించు; ప్రాపగు
ఆదుర్దా = దే. తొందర; భయము
ఆదృతి = సం. ఆదరము; పాటింపు
ఆదేశము = సం. ఆజ్ఞ; ఉపదేశము; ఒక వర్ణ స్థానమున మఱియొక వర్ణము వచ్చుట
ఆదేశించు = సం. ఆజ్ఞాపించు
ఆదేష్ట = సం. ఆజ్ఞాపించేవాఁడు
ఆధి = సం. మనస్సువందలి బాధ
ఆధిక్యము = సం. గొప్పతనము
ఆధిదైవికము = సం. దైవము వలన గలిగినది
ఆధిపత్యము = సం. అధికారము
ఆధునికము = సం. ఇప్పటిది; క్రొత్తది
ఆధూతము = సం. కంపితము
ఆధోరణుఁడు = సం. మావటివాఁడు
ఆధ్యానము = సం. తలఁపు; స్మరణము
ఆన = త. ఆజ్ఞ; ఒట్టు
ఆనందము = సం. సంతోషము
ఆనతము = సం. వంగినది
ఆనతి = త. ఆజ్ఞ; ఆజ్ఞప్తి
ఆనతి = సం. నమస్కారము; మ్రొక్కు
ఆననము = సం. ముఖము; నోరు
ఆనయము = సం. తెచ్చుట
ఆనవాలు = దే. గుఱుతు
ఆనుకూల్యము=సం. అనుకూల భావము
ఆనుగము = దే. సొరకాయ; సొరతీఁగ
ఆనులోమ్యము = సం. ఆరోహణ క్రమము గలది
ఆనువాయి = దే. అలవాటు; వాడుక
ఆనుషంగికము = సం. తప్పనిది; గౌరవమైనది
ఆనేత = సం. పొందించువాడు; తెచ్చేవాఁడు
ఆపగ = సం. నది; ఏఱు
ఆపగేయుఁడు = సం. భీష్ముఁడు
ఆపణము = సం. అంగడి; దుకాణము
ఆపణికుఁడు = సం. వర్తకుఁడు
ఆపాదమస్తకము = సం. నిలువెల్ల
ఆపాదించు = సం. ఆరోపించు; కలిగించు
ఆపీనము = సం. పొదుగు; మిక్కిలి బలిసినది
ఆప్తుఁడు = సం. స్నేహితుడు; నమ్మదగిన వాడు
ఆప్యము = సం. జలమయము
ఆప్యాయము = తృప్తి; ప్రీతి
ఆప్లవము = సం. స్నానము; మునుక
ఆబాలగోపాలము = సం. అందఱు; ఎల్లరు
ఆబూతి = త. పెనుతిండి
ఆబ్దికము = సం. తద్దినము
ఆభాస = సం. ప్రకాశము; శోభ
ఆభిజాత్యము = సం. గొప్పకులమున పుట్టుట; గర్వము
ఆభిదానికుండు = సం. నిఘంటుకర్త
ఆభీరుఁడు = సం. మిగుభీరువు; గొల్లవాఁడు
ఆభుక్తి = సం. పెనుతిండి
ఆమని = దే. వసంతఋతువు; ఉత్సవము
ఆమము = సం. రోగము; అపక్వము
ఆమయము = సం. రోగము

అమయావి = సం. రోగి
అమలకము = సం. ఉసిరిక
అమాశయము = సం. కడుపు; అన్నకోశము
అమిక = త. గర్వము; మదము
అమిషము = సం. మాంసము; భోగము
అము = దే. మదము
అముక్తము = దే. తొడుగఁబడినది; విడువఁబడినది
అముఖము = సం. పీఠిక; ఆరంభము
అముత్రికము = సం. పరలోక సంబంధమైనది
అముష్మికము = సం. పరలోకసంబంధమైనది
అమూలాగ్రము = సం. అంతయు; పూర్తిగా
అమెత = త. విందు; పిలుపు; ఉత్సవము
అమోదము = సం. సంతోషము; పరిమళము
అమోదించు = సం. సంతోషించు; సమ్మతించు
అమ్నాయము = సం. వేదము; ఉపదేశము; సంప్రదాయము
అమ్రము = సం. మామిడిపండు; మామిడిచెట్టు
ఆయకము = దే. కుదువ; తాకట్టు
ఆయతనము = సం. ఇల్లు; గుడి
ఆయతము = సం. విస్తారమైనది; దీర్ఘము
ఆయత్తము = సం. సిద్ధము; ఆధీనము
ఆయపఱచు = దే. సాగుబడి చేయు
ఆయము = త. జీవస్థానము; మర్మము
ఆయము = సం. రాబడి; పన్ను
ఆయల్లకము = సం. విరహము; ఎడబాటు
ఆయవారము = త. ధాన్యము ముష్టెత్తుట
ఆయసము = సం. ఇనుము
ఆయసఫలకము = సం. పెనము
ఆయస్తము = సం. కొట్టఁబడ్డది; కోపము నొందినది
ఆయుర్దాయము = సం. జీవిత కాలము; ఆయుస్సు
ఆయుర్వేదము = సం. వైద్యశాస్త్రము
ఆయువు = సం. ఆయుస్సు; జీవితకాలము
ఆయుష్కరము = సం. ఆయువును వృద్ధి చేయునది
ఆయుష్కర్మము = సం. క్షౌరము
ఆయుష్మంతము = సం. చాలాకాలము బ్రతుకునది
ఆయుష్మంతుఁడు = సం. చిరకాలము జీవించువాఁడు
ఆరగించు = త. భుజించు; త్రాగు
ఆరట = దే. విశ్రాంతి; విహారము
ఆరటము = దే. దుఃఖము; పరితాపము
ఆరతి = త. హారతి; నీరాజనము
ఆరబ్ధి = సం. ప్రయత్నము
ఆరయు = దే. చూచు; విచారించు
ఆరవము = సం. మ్రోఁత; అఱపు; ధ్వని
ఆరాటము = దే. ఆరటము; పరితాపము
ఆరాధన = సం. సేవ; పూజ
ఆరాధించు = సం. పూజించు
ఆరాధ్యుఁడు = సం. పూజింపదగినవాడు
ఆరామము = సం. తోఁట; సంతోషము
ఆరావము = దే. ఆరవము; ధ్వని
ఆరితీఱు = దే. అర్హమగు
ఆరితేఱు = దే. సమర్థమగు
ఆరిపేరము = త. కలహము
ఆరు = దే. కలుగు; నిండు; రోమావళి
ఆరుదూఱు = దే. అల్లరి; నింద
ఆరుహము = సం. ఎక్కునది
ఆరూఢము = సం. ఎక్కినది; కలిగినది; ప్రసిద్ధియైనది
ఆరోపణము = సం. ఆరోపించుట
ఆరోహణము = సం. ఎక్కుట; నిచ్చెన
ఆరోహము = సం. ఎక్కుట; ఉత్తమ స్త్రీ పిఱుఁదు
ఆర్జనము = సం. సంపాదన; గడన
ఆర్జవము = సం. సరియగు నడత

ఆర్తము = సం. రోగముగలది; దుఃఖము నొందినది
ఆర్తవము = సం. పువ్వు; స్త్రీ ఋతువు
ఆర్తి = సం. దుఃఖము; రోగము
ఆర్తుఁడు = సం. బాధనొందినవాడు
ఆర్ద్రకము = అల్లము
ఆర్ద్రము = సం. తడిసినది; తేమగలది
ఆర్పు = దే. అఱుపు; కేక; చల్లార్పుట
ఆర్భటము = సం. మ్రోఁత; ధ్వని
ఆర్య = సం. పార్వతి; పూజ్యురాలు; వదునాతేండ్లపడుచు
ఆర్థకము = సం. పితృకార్యము
ఆర్యపుత్రుఁడు = సం. పెనిమిటి
ఆర్యుడు = సం. పెనిమిటి; పూజ్యుడు; మంచివాడు
ఆర్వేరము = త. కలహము
ఆర్షము = సం. ఋషి సంబంధమైనది
ఆఱడి = దే. వింద; హాని; కష్టము
ఆఱు = దే. ఒక సంఖ్య; నశించు; తడిపోవు
ఆఱుమూడగు = దే. చెడు; నశించు
ఆలంకి = దే. కుర్చీవంటి పల్లకి
ఆలంబనము=సం. ఆధారము; ఆశ్రయము
ఆలంబము = సం. పట్టు; ఊఁత
ఆలకాపరి = దే. కృష్ణుఁడు; గోపాలుఁడు
ఆలకి = దే. దిక్కులేనిది
ఆలకించు = త. విను; ఆదరించు
ఆలక్షించు = సం. కనుగొను; చూచు
ఆలన = దే. రక్షణము
ఆలపోతు = దే. ఆఁబోతు; వృషభము
ఆలప్తి = సం. అలతి
ఆలము = త. యుద్ధము; అశ్రద్ధ
ఆలమెకము = దే. నక్క
ఆలయము = సం. ఇల్లు; గుడి
ఆలరి = దే. దుష్టుఁడు
ఆలతేఁడు = దే. ఆఁబోతు
ఆలవట్టము = త. గుడ్డ విసనకఱ్ఱ
ఆలవాలము = సం. పాదు
ఆలాపించు = సం. రాగముతీయు
ఆలాబువు = సం. సొరకాయ
ఆలింగనము = సం. కౌఁగిలి
ఆలించు = త. విను; ఆలకించు
ఆలు = దే. ఆవులు; భార్య; ఆఁడుది
ఆలుగడ్డ = హిం. బంగాళాదుంప
ఆలుమగలు = దే. భార్యాభర్తలు
ఆలోక(న)ము = సం. చూపు; కాంతి; ఎండ
ఆలోలము = సం. కదలునది; ఆసక్తి గలది
ఆవకాయ = దే. ఊరుఁగాయ
ఆవటము = దే. పొందిక; పొందికైనది
ఆవటిల్లు = దే. పొందుపడు
ఆవడి = దే. బాధ; ఉపద్రవము
ఆవపనము = సం. పాత్రము; క్షౌరము
ఆవము = త. ఇటికలు మొ. కాల్చుచోటు
ఆవరణము = సం. ఇంటిచుట్టునుండు స్థలము; మూఁత; అచ్ఛాదనము
ఆవరించు = సం. చుట్టుకొను
ఆవర్తనము = సం. మరలుట; వల్లె వేయుట
ఆవర్తము = సం. గుఱ్ఱపుసుడి; నీటి సుడి; మరలుట; పాఠముయొక్క వల్లె
ఆవలి = సం. సమూహము; పంక్తి
ఆవశ్యకము = సం. తప్పనిది; ముఖ్యమైనది
ఆవసథము = సం. ఇల్లు
ఆవాలము = సం. పాదు; ఆలవాలము
ఆవాసము = సం. ఇల్లు; పదవము
ఆవాహనము = సం. పిలుపు; ఆహ్వానము; మంత్రములచేఁ బిలుచుట
ఆవాహము = సం. వివాహమాడు
ఆవి = దే. శ్వాసము; తాపము; ఆవిరి
ఆవించు = దే. ఆవిరితో పక్వముచేయు
ఆవికము = సం. కంబళి
ఆవిర్భావము = సం. పుట్టుక; ఆవిర్భవము
ఆవిలము = సం. కలుషము; నల్లనిది
ఆవిష్కరణము = సం. వెల్లడి; ప్రకటనము

ఆవృతము = సం. ఆవరింపబడినది
ఆవృత్తి = సం. తడవ; తిరుగుడు; వల్లె
ఆవేదనము = సం. తెలుపుట; విన్నవించుట
ఆవేశనము = సం. ఒడలెఱుఁగమి
ఆవేశము = సం. గర్వము; ఆవేశనము
ఆవేష్టకము = సం. ముండ్లకంచె
ఆశ = సం. ఆస; కోరిక; దిక్కు
ఆశయము = సం. అభిప్రాయము; మనస్సు
ఆశాసనము = సం. ఆశీర్వాదము
ఆశి = సం. పాముకోఱ
ఆశించే = సం. కోరు; ఆపేక్షించే
ఆశీర్వచనము = సం. దీవన; ఆశీర్వాదము
ఆశుగము = సం. బాణము; గాలి
ఆశువు = సం. వేగము; వేగముకలది
ఆశుశుక్షణి = సం. అగ్ని; నిప్పు
ఆశౌచము = సం. అంటు; అశుచిత్వము
ఆశ్చర్యము = సం. అచ్చెరువు; వింత
ఆశ్రమము = సం. మఠము; పర్ణశాల
ఆశ్రితము = సం. ఆశ్రయింపఁబడినది
ఆశ్రుతము = సం. అంగీకరింపఁబడినది
ఆశ్లేషము = సం. ఆలింగనము; కూడిక
ఆశ్వము = సం. గుఱ్ఱముల గుంపు
ఆశ్వాసనము = సం. ఓదార్చుట; సాంత్వనము
ఆశ్వికుఁడు = సం. గుఱ్ఱపురౌతు
ఆశ్వినేయులు = సం. అశ్వనీదేవతలు
ఆషాఢము = సం. మోదుగుదండము; మలయపర్వతము
ఆస = త. ఆశ; అపేక్ష; దిక్కు
ఆసనము = సం. పీఁట
ఆసన్నము = సం. దగ్గఱ; దాపైనది
ఆసరా = సం. అండ; ఆశ్రయము
ఆసవము = సం. కల్లు; మకరందము
ఆసారము = సం. జడివాన; మిత్ర బలము
ఆసీనుఁడు = సం. కూర్చున్నవాఁడు
ఆస్తర(ణ)ము = సం. ఆసనము; పఱుపు; కంబళి
ఆస్తికుఁడు = సం. దేవుఁడు కలడని నమ్మువాఁడు
ఆస్థ = సం. కోరిక; ప్రయత్నము
ఆస్యము = సం. నోరు; ముఖము
ఆస్వాదనము = సం. అనుభవించుట
ఆహరణము = సం. తెచ్చుట
ఆహవము = స. యుద్ధము; యజ్ఞము
ఆహితము = సం. ఉంచబడినది; చేయఁబడినది
ఆహితాగ్ని = సం. సోమయాజి
ఆహుతి = సం. హోమద్రవ్యము
ఆహూతి = సం. ఆహ్వానము; పిలుచుట
ఆళి = సం. వరుస; చెలికత్తె; అడ్డుకట్ట
ఆళువ = సం. శల్యకము; ఒకవిధమైన పంది
ఆళ్వారు = దే. హరిభక్తుఁడు; గరుత్మంతుఁడు

ఇ

ఇంకు = దే. ఇగురు; నశించు
ఇంగము = సం. అభిప్రాయము; ఆశ్చర్యము; తెలివి
ఇంగితము = సం. అభిప్రాయము; నేత్రాదుల వికారము
ఇంచు = దే. ఇంపగు; కోరు
ఇంచు = త. చెఱకు; క్రియాప్రత్యయము
ఇంచుబోఁడి = దే. ఆఁడుది
ఇంచుక = దే. కొంచెము
ఇంచుమించు = దే. రమారమి; సుమారు
ఇంచు విలుకాఁడు = దే. మన్మథుఁడు
ఇంటికాపు = దే. గృహస్థుఁడు; యజమాని
ఇంటిల్లిపాది = దే. ఇంటిలోనందఱు
ఇంట్రము = దే. సంకటము; ఇఱుకు
ఇంతి = త. ఆఁడుది; వనిత; స్త్రీ
ఇందిందిరము = సం. తుమ్మెద; భ్రమరము; భృంగము

ఇందిర = సం. లక్ష్మి; రమ
ఇందీరవము = సం. నల్లగలువ; తామర
ఇందీవరుఁడు = సం. విష్ణువు
ఇందువాంతము = సం. చంద్రకాంతమణి
ఇందుఁడు = సం. చంద్రుఁడు
ఇందుప్పు = దే. సైంధవలవణము
ఇందువారము = సం. సోమవారము
ఇంద్రకోశము = సం. మంచె
ఇంద్రగోపము = సం. మెఱుఁగుడు పురుగు; ఆరుద్రపురుగు
ఇంద్రజాలము = సం. కనుకట్టు విద్య
ఇంద్రధనుస్సు = సం. ఇంద్రచాపము
ఇంద్రలుప్తకము = సం. బట్టతల
ఇంద్రలుప్తకుఁడు = సం. బట్టతల వాఁడు
ఇంద్రాణి = సం. శచీదేవి; వావిలిచెట్టు; ఒక మాతృక
ఇంద్రారి = సం. రాక్షసుఁడు
ఇంద్రియము = సం. రేతస్సు; త్వక్కు మొదలైనవి
ఇంద్రుఁడు = సం. దేవతల ప్రభువు; శ్రేష్ఠుఁడు
ఇంధనము = సం. వంటచెఱకు; రగుల్చునది
ఇంపు = దే. ప్రియము; అందము
ఇంపెసలారు = దే. శోభిల్లు
ఇక్క = దే. ఇల్లు; స్థానము
ఇక్కట్టు = దే. ఆపద; ఇబ్బంది
ఇక్షువు = సం. చెఱకు
ఇగము = త. మంచు; హిమము; శైత్యము
ఇగిలించు = దే. పండ్లు వెలికి కనబఱచు
ఇగురు = దే. ఇంకు; చిగురు; అంకురము
ఇగ్గులాడు = దే. వెనకకులాగు
ఇచ్చ = త. కోరిక; చిత్తము
ఇచ్చకము = త. ముఖస్తుతి; ప్రియవచనము
ఇచ్చగించు = త. అంగీకరించు
ఇచ్చగింత = త. అంగీకారము
ఇచ్చగొండి = త. ఇచ్చకములాడు వాఁడు
ఇచ్ఛ = సం. కోరిక; వాంఛ
ఇజ్య = సం. పూజ; ఈవి; యజ్ఞము; సంగమము
ఇజ్యుఁడు = సం. గురువు; పూజ్యుఁడు
ఇట = దే. ఇక్కడ
ఇట్చరము = సం. ఆఁబోతు
ఇట్టలము = దే. విస్తారము; అధికము
ఇడ = సం. ఆవు; ఒకనాడి; మాట
ఇడిక్కము = సం. పొట్టేలు; అడవి మేకపోతు
ఇడువు = దే. చీలిక; పగులు
ఇడుమ = దే. కష్టము; ఆపద; అలసట
ఇతఃపరము = సం. ఇఁకమీఁద
ఇతిహాసము = సం. పూర్వకథ; పూర్వ చరిత్ర తెలుపు గ్రంథము
ఇత్వరి = సం. అంకుటాలు; జారస్త్రీ
ఇత్వరుఁడు = సం. బాటసారి; దరిద్రుఁడు; హీనుఁడు; క్రూరుఁడు
ఇద్ధము = సం. ప్రకాశము; ఆశ్చర్యము; దీప్తి
ఇధ్మము = సం. సమిధ; వంటచెఱకు
ఇనుఁడు = సం. సూర్యుఁడు; రాజు; మగఁడు; ప్రభువు
ఇనుమిక్కిలి = దే. మిగుల అధికము
ఇబ్బంది = దే. కష్టము; ఇక్కట్టు
ఇభము = సం. ఏనుగు
ఇభి = సం. ఆఁడేనుగు
ఇభ్యుఁడు = సం. రాజు; ధనవంతుడు
ఇమిడిక = దే. పొందిక
ఇమ్ము = దే. ఇంపు; గృహము; విరివి
ఇమ్ముకొను = దే. నివసించు
ఇమ్ముదప్పు = దే. సంకటము; ఆపద; ఇక్కట్టు
ఇయ్యకొను = దే. అంగీకరించు; ఒప్పుకొను; ఈయకొను
ఇయ్యకోలు = దే. అంగీకారము
ఇరణము సం. ఎడారి; చవుటినేల
ఇరవగు = దే. ఉండు; నెలకొను
ఇరవారు = దే. స్థిరపడు; నెలకొను

ఇరవు = దే. స్థానము; ఇల్లు
ఇరవుకొను = దే. స్థిరపడు
ఇరింగణము = సం. వడిగాలి
ఇరుఁబుట్టువు = దే. పక్షి; బ్రాహ్మణుఁడు
ఇరుగు = దే. ప్రక్కఇల్లు; ప్రక్క
ఇరులు = దే. చీఁకటి; అంధకారము
ఇల్జీ = సం. మగజింక; హరిణము
ఇల = దే. భూమి; బుధునిభార్య
ఇలకోడి = దే. ఈలపురుగు; ఝిల్లిక
ఇలి = దే. అన్నము; మెలుకు
ఇలువేలుపు = దే. కులదేవత
ఇవతాళించు = దే. చల్లనగు; శీతమగు
ఇవము = దే. మంచు; తడి
ఇషువు = సం. బాణము; అమ్ము
ఇసుమంత = దే. కొంచెము
ఇసుము = దే. ఇసుక; నాలుక
ఇహము = సం. ఈలోకము

ఈ

ఈంద్రము = దే. పీడనము
ఈఁక = దే. పక్షిఱెక్క
ఈఁగపులి = దే. సాలెపురుగు
ఈఁగు = దే. ఓడు; చెచ్చిపోవు
ఈక్షణము = సం. చూపు; కన్ను
ఈగి = దే. దానము; త్యాగము
ఈగు = దే. తగ్గు; ఇగ్గు
ఈచు = దే. పాలువట్టిపోవు; శోషించు
ఈచుకపోవు = దే. పశువుల గర్భస్రావమగు
ఈటు = దే. వ్యర్థము; శూన్యము
ఈడు = దే. వయస్సు; యౌవనము
ఈడేఱు = దే. వర్ధిల్లు; నెఱవేఱు
ఈతి = సం. ఉపద్రవము; ఊరువిడిచి పోవుట
ఈతిబాధలు = సం. అతివృష్టి మొ. అఱుబాధలు
ఈను = దే. జంతువులు ప్రసవించు; వలగించు
ఈప్స = సం. కోరిక; ఇచ్ఛ
ఈప్సితము = సం. కోరఁబడినది; కోరిక
ఈబరి = దే. నిష్ప్రయోజకుఁడు
ఈమ = సం. వ్రణము
ఈమిరి = దే. తేమ
ఈయ = త. అపేక్ష
ఈయకొను = దే. అంగీకరించు
ఈరము = దే. పొదరిల్లు; నికుంజము
ఈరస = త. ఈర్ష్య; కోపము; ద్వేషము
ఈరసించు = త. ఈర్ష్యపడు; కోపించు; ద్వేషించు
ఈరు = దే. పేనుగ్రుడ్లు; అల్పము; హీనము
ఈరెలుఁగు = దే. హీనస్వరము
ఈర్ష్య = సం. ఓర్వలేనితనము; అసూయ
ఈవి = దే. దానము; త్యాగము
ఈవు = దే. నీవు
ఈశాన్యుఁడు = సం. శివుఁడు
ఈశాన్యము = సం. ఒకమూల; ఒక దిక్కు
ఈసడించు = దే. అసహ్యపడు; కోపించు
ఈసు = త. ఈర్ష్య; కోపము

ఉ

ఉంకించు = దే. పూను; యత్నించు
ఉంకు = దే. ఎగురు; సమ్మతి
ఉంకువ = దే. ఓలి; కన్యాశుల్కము
ఉంగ = దే. బిడ్డలకు బోసెడి ఉగ్గు
ఉంగరపు వ్రేలు = దే. అనామిక
ఉంగరము = దే. అంగుళీయకము
ఉంగుటము = త. బొటనవ్రేలు; అంగుష్ఠము
ఉంట = దే. ఉండ
ఉండు = దే. వసించు; వర్తించు; శేషించు
ఉంద్రము = దే. గుండ్రము
ఉందురము = సం. ఎలుక; పందికొక్కు
ఉంభనము = సం. నించుట; పూరించుట
ఉక్క = దే. ఉమ్మ; ఉబ్బ; వేడి
ఉక్కడము = త. గొప్ప

ఉక్కణము = దే. కావలి; రక్షణము
ఉక్కరి = దే. శూరుఁడు
ఉక్కలు = దే. ఉక్కడఁగు
ఉక్కలుఁడు = త. ధురంధరుఁడు
ఉక్కిరిబిక్కిరి = దే. ఊపిరి ఆడనిది
ఉక్కివము = దే. కపటము
ఉక్కిస = దే. పొడిదగ్గు
ఉక్కు = దే. చేవ్ప; బలము; శౌర్యము; ఒకలోహము
ఉక్కుమిగులు = దే. అతిశయించు
ఉక్తము = సం. చెప్పఁబడినది
ఉక్తి = సం. మాట; సరస్వతి
ఉక్షము = సం. ఎద్దు
ఉఖ = సం. వంటకుండ
ఉగాది = దే. సంవత్సరాది
ఉగ్గడించు = త. చెప్పు; స్తుతించు
ఉగ్గు = దే. ఉంగ
ఉగ్మలి = దే. ఆఁడుది
ఉగ్రుఁడు = సం. భయంకరుఁడు; శివుఁడు
ఉచితము = సం. తగినది
ఉచ్చారణము = సం. ఉచ్చరించుట
ఉచ్చారము = సం. పురీషము; మలము
ఉచ్చైశ్శ్రవము = సం. ఇంద్రుని గుఱ్ఱము
ఉచ్ఛిష్టము = సం. ఎంగిలి; తినగా మిగిలినది
ఉచ్ఛ్వాసము = సం. ఊపిరిలోనికిఁ గొనుట; పరిచ్ఛేదము
ఉజ్జి = దే. పోటి; జేత
ఉజ్జృంభణము = సం. వికసించినది; చిత్తము
ఉజ్జ్వలము = సం. ప్రకాశించునది
ఉటంకము = దే. టూకీ; సంగ్రహము
ఉటంకించు = దే. సంగ్రహించు
ఉట్టిపడు = దే. ఉన్నట్లుండికలుగు; అతిశయించు
ఉడివోవు = దే. తొలఁగు; నశించు; వ్యర్థమగు
ఉడుకు = దే. తపించు; తాపము
ఉడుకుఁబోతు = దే. ఈర్ష్యాళువు
ఉడుగు = దే. చాలించు; మాను; కృశించు
ఉడుత = దే. చిక్రోడము
ఉడుపు = సం. నక్షత్రము
ఉద్దుగుడుచు = దే. ఉక్కిరిబిక్కిరి అగు
ఉత్కంఠ = సం. తహతహ; ఆసక్తి
ఉత్కర్షము = సం. మేలు
ఉత్కృష్టము = దే. శ్రేష్ఠము; అధికము
ఉత్త = దే. శూన్యము; రిక్తము
ఉత్తమము = సం. శ్రేష్ఠము; ముఖ్యము
ఉత్తమర్ణుఁడు = సం. అప్పిచ్చినవాఁడు
ఉత్తమాంగము = సం. శిరము; తల
ఉత్తము = సం. తడిసినది
ఉత్తరక్రియ = సం. అపరకర్మ
ఉత్తరము = సం. ఒకదిక్కు; జాబు
ఉత్తరించు = సం. ఖండించు; దాఁటు
ఉత్తరువు = త. సెలవు; ఆజ్ఞ
ఉత్తలపడు = దే. త్వరపడు; పరితాపపడు
ఉత్పత్తి = సం. పుట్టుక; జననము
ఉత్పథము = సం. ఆకాశమార్గము
ఉత్పలము = సం. కలువ; కృశించినది
ఉత్పాతము = సం. ఉపద్రవము
ఉత్సర్గము = సం. దానము; విడుచుట
ఉత్సవము = సం. సంతోషము; ఊరేగింపు
ఉత్సేకము = సం. అతిశయము; గర్వము
ఉదంతము=సం. వృత్తాంతము
ఉదంతుడు= మంచి మనుష్యుఁడు; వర్తకుఁడు
ఉదకము = సం. జలము; నీరు
ఉదగ్రము = సం. భయంకరమైనది
ఉదధి = సం. సముద్రము; కడలి
ఉదధిమేఖల = సం. భూమి
ఉదయము = సం. పుట్టుట; తూర్పుకొండ
ఉదరము = కడుపు; యుద్ధము
ఉదరు = దే. అదరు; చలించు
ఉదర్చి = సం. అగ్ని
ఉదవసితము = సం. ఇల్లు; గృహము

ఉదారుఁడు = సం. దాత; గొప్పవాఁడు
ఉదాసించే = సం. తిరస్కరించే
ఉద్ధతుఁడు = సం. గర్వముకలవాడు
ఉద్ధూతము = సం. కదలింపఁబడినది
ఉద్భవము = సం. పుట్టుక; జననము
ఉద్భవించు = సం. పుట్టు; జనించు
ఉద్భూతము = సం. పొడమైనది; పుట్టినది
ఉద్యతి = సం. యత్నము
ఉద్యమము = సం. యత్నము; పైకెత్తుట
ఉద్యమించు = సం. యత్నించు
ఉద్యానము = సం. తోట; విహారము; ప్రయోజనము
ఉద్యాపనము = సం. వెడలించుట
ఉద్యోగము = సం. ప్రయత్నము; పని; అధికారము
ఉద్రేకము = సం విజృంభణము; అతిశయము
ఉద్వహ = సం కూఁతురు
ఉద్వహుండు = సం. కొడుకు
ఉద్వాసనము=సం. తొలగించుట; వధించుట
ఉద్వాహము = సం. పెండ్లి; వివాహము
ఉద్వాహిని = సం. రజ్జువు; త్రాడు
ఉద్వేగము = సం. పోఁక; ఉబ్బించుట; వెఱపు
ఉద్వృత్తి = సం. చెడునడత; గర్వము
ఉన్మత్తుఁడు = సం. వెఱ్ఱివాఁడు
ఉన్మాదము = సం. పిచ్చి; వెఱ్ఱి
ఉన్మార్గము = సం. చెడ్డనడత; తప్పు త్రోవ
ఉన్మీలనము = సం. వికసించుట
ఉన్మీలించే = సం. పెల్లగించే
ఉన్మేష(ణ)ము = సం. వికాసము; మెలకువ
ఉపకరణము = సం. పనిముట్టు; సాధనము
ఉపకరించే = సం. ఉపయోగించే; ఒదవు
ఉపకృతి = సం. ఉపకారము; మేలు
ఉపక్రమము = సం. చికిత్స విక్రమము; ప్రారంభించుట
ఉపక్రమించే = సం. ప్రారంభించే
ఉపగూహనము = సం. కౌఁగిలింత
ఉపచయము = సం. పొడవు; వృద్ధి
ఉపచరించే = సం. సమ్మానించే; సేవించే
ఉపహారము = సం. సమ్మానము; ఊడిగము; లంచము; వాడుక
ఉపదేశము = సం. హితవచనము
ఉపదేష్ట = సం. ఉపదేశించువాఁడు
ఉపద్రవము = సం. ఆపద; హాని
ఉపధానము = సం. విషము; స్నేహము; తలగడ
ఉపధి = సం. కపటము; మోసము
ఉపనయనము = సం. వడుగు
ఉపనిషత్తు = సం. వేదాంతము; ధర్మము; ఏకాంతము
ఉపపతి = సం. జారుఁడు; అంకుమ గఁడు
ఉపపత్తి = సం. కలిమి; అంతము; అర్హత; కారణము; దృష్టాంతము; పుట్టుక; వృత్తాంతము
ఉపప్లవము = సం. ఉపద్రవము; ఉత్పాతము
ఉపభోగము = సం. విషయసుఖము
ఉపమ = సం. పోలిక; సాటి; ఒక అలంకారము
ఉపమానము = సం. పోలిక; పోల్పదగినది
ఉపమేయము = సం. వర్ణనీయమైనది
ఉపయమము = సం. పెండ్లి
ఉపరతి = సం. విశ్రాంతి; పురుషాయి తము
ఉపవీతము = సం. జందెము
ఉపశాంతి = సం. ఓర్పు; ఉపశమనము
ఉపశ్రుతి = సం. సమ్మతి; వినుట
ఉపసంహారము = సం. విరమించుట; ముగించుట
ఉపసర్పణము = సం. ఆశ్రయము; ప్రాపు
ఉపస్థ=సం. యోని; ఆడుగుఱి
ఉపస్థము = సం. మధ్యభాగము; ఆఁడు గుఱి

ఉపాంతము = సం. సమీపము; మూల; సమీపించినది
ఉపాఖ్యానము = సం. ఇతిహాసము; ముఖ్య కథలోని అవాంతరకథ
ఉపాదానము = సం. భిక్షము; పొందుట; కారణము
ఉపాధానము = సం. ఉంచుట; ధరించుట; కప్పుట
ఉపాయనము = సం. కానుక; ప్రాప్తి
ఉపార్జనము = సం. సంపాదనము
ఉపాలంభము = సం. ఎత్తిపొడుపు; దూషణ
ఉపేంద్రుఁడు = సం. విష్ణువు
ఉపేక్ష = సం. అశ్రద్ధ
ఉపోద్ఘాతము = సం. అవతారిక; ఉదాహరణము
ఉప్పతిల్లు = త. పుట్టు; ఉత్పత్తియగు
ఉప్పరము = త. ఆకాశము; ఊర్ధ్వ ప్రదేశము
ఉప్పలి = దే. కీడు; ఆపద
ఉప్పు = దే. లవణము
ఉప్పెన = త. సముద్రము పొంగుట; విజృంభణము
ఉబలాటము = దే. మిక్కిలి వేడుక; జాలి
ఉబుసు = దే. పనిలేని కాలము; వృత్తాంతము
ఉబుసుపోక = దే. కాలక్షేపము
ఉబ్బ = త. ఉక్క; ఉమ్మ; వేడి
ఉబ్బనీరు=త. ఉమ్మనీరు; ప్రసవజలము
ఉబ్బరము=త. కడుపు ఉబ్బుట; అతిశయము
ఉబ్బలి = దే. బురద
ఉబ్బసము = త. శ్వాససంబంధమైన రోగము
ఉబ్బు = త. ఉబ్బరించు; పొందు; లేచు; సంతోషించు; లావగు; సంతోషము
ఉమ = దే. పార్వతి; కాంతి; కీర్తి
ఉమ్మగిల్లు = త. ఆవిరిచే ఉడుకు
ఉమ్మడి = దే. అనేకులకు హక్కుగలిగిన నది; పొత్తు
ఉమ్మలించు = దే. దుఃఖించు; శోకించు
ఉరగము = సం. పాము; సర్పము
ఉరము = సం. రొమ్ము; శ్రేష్ఠము
ఉరవడి = దే. మిగులవేగము
ఉరు = త. మేలగు; తగు; గొప్ప
ఉరోజము = సం. స్తనము; కుచము
ఉర్వి = సం. భూమి; విరివియైనది
ఉర్వీధరము = సం. కొండ
ఉర్వీపతి = సం. రాజు
ఉర్వీరుహము = సం. చెట్టు
ఉర్వీశుఁడు = సం. రాజు
ఉఱవు = త. ఔచిత్యము; అధికము; ఉచితము
ఉఱు = త. శ్రేష్ఠమగు; తగు; లక్ష్యపెట్టు
ఉఱుఁద్రాళ్లు=దే. పాలుపిదుకునప్పుడు ఆవు కాళ్లకు కట్టు త్రాళ్లు
ఉఱుకు = దే. దాఁటు; దుముకు
ఉఱుము = దే. గర్జించు; గర్జనము; ఉడుము
ఉఱ్ఱూతలూగు = దే. మిక్కిలి ఊఁగు; చలించు
ఉలిపికట్టె = దే. దుర్మార్గుడు; తులువ
ఉలూకము = సం. గ్రుడ్లగూబ; బలము గలది
ఉలూఖలము = సం. రోలు
ఉల్బము = సం. గర్భపిండము; మావి
ఉల్లంఘించు = సం. అతిక్రమించు
ఉల్లకుట్టు = దే. ఎత్తిపొడుపుమాట
ఉల్లము = దే. హృదయము; తలఁపు
ఉల్లాసము= సం. సంతోషము; ప్రకాశము
ఉల్లి = దే. వెల్లుల్లి; నీరుల్లి
ఉల్లుంఠనము=సం. ఉపాలంభము; దెప్పుట
ఉల్లోలము = సం. పెద్ద అల
ఉవిద = త. ఆఁడుది; ఇంతి
ఉవ్విళ్లూరు = దే. తహతహలాడు; త్వరపడు; మిక్కిలి మనసుపడు
ఉవ్వు = దే. పూనిక; యత్నము

ఉవ్వెత్తు =త. అడుగుతో; నిశ్శేషముగా
ఉశీరము = సం. వట్టివేరు
ఉష = సం. రాత్రి; బాణుని కూతురు
ఉషస్సు = సం. వేకువ
ఉష్ట్రము = సం. ఒంటె
ఉష్ట్రిక = సం. ఆఁడు ఒంటె
ఉష్ణకము = సం. వేసవికాలము
ఉష్ణకుఁడు = సం. రోగి
ఉష్ణము = సం. వేడిమి
ఉష్ణవారణము = సం. గొడుగు; ఛత్రము
ఉష్ణీషము = సం. తలపాగ; కిరీటము
ఉసికొల్పు = దే. పురికొల్పు
ఉసుఱు = దే. ప్రాణము; ఊపిరి
ఉసులు= దే. సుఖము; అనుకూలము
ఉస్సురను = దే. నిట్టూర్పు విడుచే

ఊ

ఊఁక = దే. ఊఁగులాట; పొట్టు
ఊఁకించు = దే. ప్రయత్నించే
ఊఁత = దే. ఆధారము; ఆసరా
ఊఁదరపెట్టు = దే. పొగపెట్టు
ఊడిగము = దే. సేవ; కొలువు
ఊడుగు = దే. అంకోల వృక్షము
ఊఢ = సం. భార్య; నవోఢ
ఊధము = సం. పొదుగు
ఊనము = సం. తక్కువైనది
ఊప = దే. చెట్లగుంపు
ఊబ = దే. నపుంసకుఁడు; పాఁతర
ఊబి = దే. బురద; అడుసు
ఊరఁబోవు = దే. తగ్గు
ఊరక = దే. వ్యర్థముగ
ఊరుపర్వము = సం. మోఁకాలు
ఊరువు = సం. తొడ
ఊర్జము = సం. ఉత్సాహము
ఊర్జితము = సం. దృఢము; గట్టి; గొప్ప.
ఊర్ణనాభి = సం. సాలెపురుగు
ఊర్ణాయువు= సం. సాలెపురుగు; పొట్టేలు
ఊర్ధ్వపుండ్రము = సం. నిలువుబొట్టు
ఊర్ధ్వలోకము = సం. స్వర్గము; పైలోకము
ఊర్మిక = సం. అల; ఉంగరము; వస్త్రపు ముడుత
ఊఱట = దే. విశ్రాంతి; ఓదార్పు
ఊషరము = సం. చవుటినేల
ఉసరిల్లు = దే. చిక్కు; కృశించే
ఊసివాసము = త. ఈర్ష్య
ఊసు = దే. మాట; వృత్తాంతము
ఊళ = దే. నక్కకూఁత

ఋ

ఋక్కు =సం. ఒకవేదము; వేద మంత్రము
ఋక్థము = సం. ధనము
ఋక్షము =సం. నక్షత్రము; ఎలుఁగు గొ
ఋక్షరాజు = సం. చంద్రుఁడు; జాంబవంతుడు
ఋగ్వేదము = సం. ఒక వేదము
ఋజీషము = సం. బూరెల మూఁకుడు
ఋజావు = సం. సరళమైనది
ఋణము = సం. అప్పు; జలము
ఋణి = సం. అప్పుచేసినవాఁడు
ఋతంభరుఁడు = సం. భగవానుఁడు
ఋతము=సం.పూజింపబడినది; సత్యము
ఋతి = సం. త్రోవ; రొఁత; పోటి
ఋతువు=సం. రెండునెలల కాలము; స్త్రీ రజస్సు
ఋతుశాంతి = సం. నిషేకము; గర్భాధానము
ఋత్విజుఁడు = సం. యజ్ఞము చేయించువాడు
ఋషభి = సం. మాచకమ్మ; విధవ
ఋషి = సం. ముని; వేదము; వెలుఁగు
ఋష్టి = సం. ఖడ్గము; ఈఁటె

ఎ

ఎంగిలి = దే. ఉచ్ఛిష్టము
ఎంచు = దే. లెక్కించు; తలంచు
ఎండదొర = దే. సూర్యుడు
ఎండమావులు = దే. మధ్యాహ్నమున నీటివలె తోఁచెడి కిరణములు; మృగతృష్ణ
ఎండు = దే. తడిఆఱు; నీరింకు; తపించు; శుష్కించు
ఎంద్రకాయ = త. పీత; కర్కటము
ఎంబన్న = దే. చేతకానివాఁడు
ఎకసక్కెము = దే. అపహాస్యము; అవమానము; మోసము
ఎకాయకీ = హిం. అకస్మాత్తుగా; వేగముగా
ఎకిమీఁడు = దే. రాజు; శ్రేష్ఠుఁడు
ఎక్కటి = త. ఒంటరి; అసహాయము
ఎక్కటీఁడు = త. అసహాయ శూరుఁడు
ఎక్కము = త. ఒకటి; గుణకార పథకము
ఎక్కము = దే. గట్టు; గనిమ
ఎక్కిరింత = దే. వాహనము; ఆక్షేపణము
ఎక్కిలి = దే. హిక్క; రోగవిశేషము
ఎక్కుడుమెకము = దే. ఏనుఁగు
ఎక్కులుపెట్టు = దే. పురికొల్పు; ప్రేరేపించు
ఎగఁబడు = దే. పరుగెత్తు
ఎగచు = దే. తఱుము
ఎగతాళి = దే. పరిహాసము
ఎగపు = దే. గర్వము; మండిపడుట
ఎగయు = దే. ఎగురు; పైకిలేచు
ఎగసిపడు = దే. గర్వించు; మండిపడు
ఎగుడుదిగుడు = దే. మిట్టపల్లము; అసంగతము
ఎగుదల = దే. అభివృద్ధి
ఎగ్గు = దే. కీడు; అశుభము; దూషణము
ఎగ్గులాడు = దే. నిందించు
ఎట్టపోగు = దే. దండు

ఎడ = దే. చోటు; అవకాశము; దూరము, గడువు; భేదము; విఘ్నము; వ్యవహారము
ఎడ = త. హృదయము
ఎడఁద = త. హృదయము
ఎడఁబాటు = దే. వియోగము
ఎడఁబాయు = దే. విడుచు; వదలు
ఎడకత్తె = దే. తార్పునది; దూతిక
ఎడకాఁడు = దే. తార్పుకాఁడు; దూత
ఎడగిల్లు = దే. తొలఁగు
ఎడతెగు = దే. విడిపోవు; వేఱుపడు
ఎడతెఱపి = దే. వ్యవధానము
ఎడప్రొద్దు = దే. సంజవేళ
ఎడమగు = దే. దూరమగు; తాఱు మాఱగు
ఎడము = దే. చోటు; అవకాశము
ఎడయు = దే. దూరమగు; తొలఁగు
ఎడరు = దే. భగ్నమగు; ఆపద
ఎడ్డె = త. మూఢుఁడు; మోటుమానిసి
ఎతుబరికాఁడు = దే. దొంగ
ఎత్తికొను = దే. కడఁగు; యత్నించు; అపహరించు; వహించు; ఉద్ధరించు
ఎత్తికోలు = దే. ప్రయత్నము
ఎత్తిపొడుచు = దే. మర్మముతూలనాడు
ఎత్తు = దే. ఉన్నతము; ఉపాయము; అపహరించు; పైకెత్తు
ఎత్తుగడ = దే. ఉపాయము; యత్నము
ఎత్తుపడు = ద్వ. చెడు; లేవలేకపడు
ఎద = దే. పశువుల ఋతువు
ఎద్దడి = దే. కఱవు; దరిద్రము
ఎన = దే. సాటి; సమానము
ఎనయిక = దే. సామ్యము; పొందిక
ఎనయు = దే. సరియగు; పొందు
ఎనియు = దే. కలిసికొను
ఎనుము = దే. బఱ్ఱె
ఎన్నిక = దే. లెక్క; ప్రసిద్ధి; తలఁపు
ఎన్ను = దే. గణించు; వరి మొ. వాని కంకి
ఎబ్బెట్టు = దే. వికటము; అసహ్యము

ఎబ్బెరాసి = దే. రోఁతకలవాఁడు
ఎబ్బెతికము = దే. రోఁత
ఎమ్ము = దే. ఎముక
ఎమ్మె = దే. విలాసము; ప్రీతి
ఎమ్మెకాఁడు = దే. విలాసవంతుఁడు
ఎమ్మెలాడి = దే. విలాసిని
ఎర = దే. బలి; ఆహారము; వ్యసనము
ఎరఁగు = దే. నమస్కరించే; దిగు
ఎరఁగుడు = దే. నమస్కారము
ఎరగలి = దే. కార్చిచ్చు; దావాగ్ని
ఎరగొను = దే. పరవశమగు; మ్రింగు
ఎరవు = దే. భేదము; అన్యము; కొన్ని దినములు వాడుకొనుటకై అడిగి తెచ్చుకొనెడి సొమ్ము
ఎరియు= దే. కాలు; మండు; పరితపించే
ఎరువు =దే. నేలను బలపఱచేటకు వేయు పేడ మొ.
ఎరుసు = త. ఈర్ష్య
ఎఱ = త. వానపాము; ఎఱ్ఱనైనది
ఎఱఁగు=దే. దిగు; నమస్కరించే
ఎఱక = దే. ఱెక్క; భుజము
ఎఱగందు = ద్వ. లేఁతబిడ్డ; శిశువు
ఎఱగొను = ద్వ. కోపగించే
ఎఱుఁగు = దే. తెలియు; నేర్చు
ఎఱుక = దే. పరిచయము; తెలివి
ఎఱుకు = దే. వ్యాధుఁడు; కిరాతుఁడు
ఎఱ్ఱ = త. వానపాము; ఎఱ్ఱనిది
ఎల = దే. లేఁత; స్వల్పము
ఇలదోఁట = దే. ఆరామము; ఉపవనము
ఎలనవ్వు = దే. చిఱునవ్వు
ఎలనాఁగ = దే. యౌవనముగల ఆఁడుది; ఆఁడుది
ఎలప్రాయము = దే. యౌవనము
ఎలమావి = దే. తీయమామిడి
ఎలమి = దే. ప్రేమ; సంతోషము
ఎలయు = దే. ప్రకాశించే
ఎలరారు = దే. అతిశయించే
ఎలరు = దే. అతిశయము; వికసనము
ఎలరుపు = దే. సంతోషము
ఎలుఁగు = దే. కంఠస్వరము; ఎలుఁగు గొడ్డు
ఎలుక = దే. మూషికము
ఎల్ల = దే. సమస్తము; హద్దు
ఎల్లి = దే. ఱేపు; గొడుగు
ఎల్లిదము = దే. తిరస్కారము; చేలు కఁదనము
ఎల్లిదుఁడు = దే. చేలుకనివాఁడు; అస మర్థుడు
ఎస = దే. ఆధిక్యము; అత్యంతము
ఎసఁగు = గే. తనరు; అతిశయించే; విజృంభించే
ఎసకము=దే. అతిశయము; విజృంభణము
ఎసకొను = దే. పురికొలుపు
ఎసరు=దే. మీఁఱు; వంటకై కాగఁబెట్టిన నీరు
ఎసరేఁగు = జే. విజృంభించే
ఎసలారు = దే. అతిశయించే
ఎసలిక = దే. తీఱిక; అవకాశము
ఎసలు = దే. దొమ్మియుద్ధము
ఎసవెట్టు = దే. పురికొలుపు

ఏ

ఏకఁట = దే. మిక్కిలి ఆపేక్ష
ఏఁకరు = దే. వాచిపోవు; కృశించే
ఏఁచే = దే. బాధించే; కష్టపెట్టు
ఏఁడాది = దే. ఏఁడు; సంవత్సరము
ఏఁడు = దే. సంవత్సరము
ఏఁపు = దే. బాధ; సంతాపము
ఏకతము = త. ఆలోచన; రహస్యముగ మాటాడుట
ఏకదంతుఁడు = సం. వినాయకుఁడు
ఏకదృష్టి = సం.కాకి
ఏకపత్ని = సం. పతివ్రత

ఏకపది = సం. మార్గము
ఏకపింగళుఁడు = సం. కుబేరుఁడు
ఏకము = సం. ఒకటి; అన్యము
ఏకలీఁడు = సం. అడవిపంది; వరాహము
ఏకాంగి = సం. విరక్తుఁడైన విష్ణుభక్తుఁడు; ఒంటరివాడు
ఏకాంతము = సం. రహస్యము; అధికము
ఏకాకి = సం. ఒంటరివాఁడు; అసహాయుఁడు
ఏకాక్షము = సం. కాకి
ఏకాగ్రము = సం. ఒకదానియందే మనస్సు లగ్నమైనది
ఏకాహము = సం. ఒకదినము
ఏకీభవించు = సం. ఒక్కటి అగు
ఏకు = దే. నిందించు
ఏకోదరులు = సం. ఒక తల్లికి జనించిన వారు
ఏకోను = దే. సమష్టి
ఏగు = దే. చేను; పోవు; గమించు
ఏగుదెంచు = దే. వచ్చు; పోవు
ఏచు = దే. అతిశయించు
ఏటము = దే. పక్షము
ఏటవాలు=దే. పంపు; పక్షపాతము
ఏటికోళ్లు=దే. నమస్కారము
ఏటిఱేఁడు=దే. సముద్రుఁడు
ఏటు=దే. దెబ్బ; వ్రేటు
ఏటులాడు=దే. ఆయుధధరులై పోట్లాడు
ఏట్రింత=దే. భారద్వాజ పక్షి
ఏడక=దే. గొఱ్ఱె
ఏడకము=దే. పొట్టేలు
ఏడాగోడము=దే. విరుద్ధము
ఏడాటలాడించు=దే. మిక్కిలి శ్రమపఱచు
ఏడు=దే. దుఃఖించు; ఒక సంఖ్య
ఏడుడు=దే. చెవిటివాఁడు
ఏడుగడ=దే. రక్షకము; దిక్కు
ఏడుపు=దే. రోదనము; దుఃఖము
ఏణము=సం. పెద్దకన్నులుగల నల్లజింక
ఏణి=సం. పెద్దకన్నులుగల నల్లలేడి
ఏతము=త. నీళ్ళుతోడు సాధనము
ఏతరి = దే. దుర్ణయపరుఁడు
ఏతు=దే. ఉద్ధతి
ఏదు=దే. నశించు; ముండ్లపంది
ఏధ=సం. వృద్ధి
ఏనస్సు=సం. అపరాధము; పాపము
ఏనాదము=దే. సముద్రతీరము
ఏను = దే. నేను; అయిదు
ఏపు=దే. ఆధిక్యము; ఉత్సాహము
ఏపుమాపు=దే. చంపు; ఓడించు
ఏమఱించు=దే. మోసపుచ్చు
ఏమఱు=దే. మఱచు; ఏమఱిల్లు
ఏమఱుపాటు=దే. అకస్మాత్తుగ; వంచనగ; ప్రమాదము
ఏము=దే. మేము
ఏయు=దే. పేయు
ఏరండము=స. ఆముదపు చెట్టు
ఏరాలు=దే. తోడికోడలు
ఏరాళము=త. అధికము
ఏరు=దే. తలనొప్పి; దున్నుటకు సిద్ధపఱచిన నాగలి
ఏరువాక=దే. దుక్కియొక్క ప్రారంభము
ఏర్పు=దే. కాల్చు; ఏర్పఱచు
ఏర్పు=దే. మంట; బాధ
ఏఱు=దే. నది; ఒక్కొక్క వస్తువుగా ఎత్తు
ఏఱువ = దే. దేశము
ఏలపాటలు = దే. బాలక్రీడా విశేషము
ఏలము=హిం. అమ్ముటలో ఒక విధము
ఏలాటము=దే. ఎగతాళి; పరిహాసము
ఏవగించు=దే. రోఁతపడు; నిందించు
ఏవము=దే. రోఁత; అసహ్యము
ఏషణ=సం. కోరిక; ఇచ్ఛ
ఏష్యము=దే. కోరఁదగినది
ఏస=దే. వంకర; విజృంభణము; గ్రామ్యము
ఏసరు=దే. అతిశయించు; మీఱు

ఏహస్సు=సం. కోపము
ఏహ్యము=సం. రోత కలిగించునది; అసహ్యమైనది

ఐ

ఐందవము=సం. చంద్రసంబంధమైనది
ఐందవి=సం. సరస్వతి
ఐంద్రజాలికుఁడు=సం. మోసగాఁడు; ఇంద్రజాలవిద్య నేర్చినాఁడు
ఐంద్రము=సం. ఒక గ్రహయోగము; మాలకాకి
ఐంద్రియకము=సం. ప్రత్యక్షము
ఐకకంఠ్యము=సం. ఏక కంఠత్వము; ఒద్దిక
ఐకమత్యము=సం. ఒద్దిక
ఐకాగారికుఁడు=సం. దొంగ; చోరుఁడు
ఐక్యము=సం. ఏకీభావము
ఐచ్ఛికము=సం. ఇష్టము వచ్చినది
ఐతి = దే. శక్యము
ఐతిహాసికుఁడు=సం. ఇతిహాసము తెలిసినవాఁడు
ఐతిహ్యము=సం. కథ; పరంపరగానగు ఉపదేశము
ఐదార=దే. అగ్ని
ఐదుపదిచేయు=దే. నమస్కరించు
ఐదువ=దే. మాంగల్యముగల స్త్రీ
ఐనసము = సం. పాపము
ఐపు=దే. తప్పు; దోషము
ఐపోవు=దే. ముగియు; ఖర్చయిపోవు
ఐరకొను=దే. చక్కఁబడు
ఐరావతము=సం. ఇంద్రుని ఏనుఁగు
ఐరేని=దే. రంగులు పూసిన పెండ్లి కుండలు
ఐశ్వర్యము=సం. సంపద; ప్రభుత్వము
ఐహికము=సం. ఈలోకసంబంధమైనది

ఒ

ఒంకె = దే. చిలుకకొయ్య
ఒంజిలి=దే. దుఃఖము
ఒంటనివాడు = దే. శత్రువు
ఒంటమి=దే. విరోధము; పగ
ఒంటరము=దే. విరోధము; పగ
ఒంటరి=ద్వ. ఏకాకి; తోడులేనివాఁడు
ఒంటరికాఁడు=ద్వ. ఏకాకి
ఒంటరీఁడు = ద్వ. అసహాయుఁడగు బంటు
ఒంటి=త. ఒకటి; ఒంటరిపాటు
ఒంటిపాటు=త. ఏకాంతము
ఒంటమి=త. వైరము; పగ
ఒంటియ=త. ఒంటె; ఉష్ట్రము
ఒంటు=దే. ఇముడు; అనుకూలించు
ఒంటె=త. ఒంటియ; ఉష్ట్రము
ఒండు=త. ఒకటి; అన్యము; ఏకము
ఒండొండు=దే. అన్యోన్యము; పరస్పరము
ఒందిక=దే. ఒద్దిక; అనుకూల్యము
ఒందిలి=దే. ఒంజిలి; దుఃఖము
ఒందు=దే. పొందు; అగు; కలుగు
ఒకట=త. ఒక్కమాఱుగ; ఏకకాలమున; కూడ
ఒకటి=త. ఏకము; అన్యము
ఒకింత=దే. కొంచెము; ఇంచుక
ఎక్కుమ్మడి=దే. ఒక్క పెట్టున
ఒక్కెఱ=త. ఉగ్రభావము
ఒగరు=త. ఒకరుచి; కషాయము
ఒగి=దే. క్రమముగా; వరుస
ఒగుడుకఱచు=దే. కృశించు
ఒగ్గము=దే. అవపాతము; ఏనుఁగులను పట్టుకొనుటకై పైని ఆకులుతో కప్పివేసెడి పల్లము
ఒగ్గు=దే. ఒడ్డు; సిద్ధపడు
ఒజ్జ=త. ఉపాధ్యాయుఁడు; పురోహితుడు
ఒజ్జబంతి=త. మేలుబంతి; ఒరవడి
ఒజ్జసాని=త. ఉపాధ్యాయుని భార్య
ఒట్టు=దే. శపథము
ఒడఁగూడు=దే. చేరు; లభించు; సిద్ధించు

ఒడంబడిక=దే. అంగీకారము; సమ్మతి
ఒడయుఁడు=దే. ప్రభువు; మగఁడు; స్వామి
ఒడలు=దే. శరీరము; మేను
ఒడికట్టు=దే. సిద్ధపడు; ఒడ్డాణము
ఒడికము=దే. ఉపాయము; నేర్పు
ఒడికారము=దే. ఉద్రేకము
ఒడియు=దే. ఎగురు; లాగు; కాఱు
ఒడిసెల=దే. ఱాలువిసరివేయు త్రాడు
ఒడుచు=దే. ఓడించు
ఒడుదొడుకు=దే. సంకటము; వైషమ్యము
ఒడుపు=దే. ఉపాయము; వీలు
ఒడ్డగిల్లు=దే. వాలు; ఒత్తిగిలు
ఒడ్డాణము=త. స్త్రీలు నడుమునకు బెట్టుకొను ఆభరణము
ఒడ్డు=దే. పందెమువేయు
ఒడ్డోలగము=దే. గొప్పసభ
ఒత్తరించు=త. ఆక్రమించు
ఒత్తు=దే. అదుము; అద్దు
ఒదరు=త. నిందించు
ఒదలు=దే. వర్థిల్లు
ఒదవు=త. యుక్తమగు; లభించు
ఒదుఁగు=దే. తొలఁగు; దాఁగు
ఒప్పరికము=దే. ఉపేక్ష
ఒప్పిదము=దే. తగినది; అందమైనది
ఒప్పు=దే. తగు; తప్పుకానిది
ఒప్పులాఁడి=దే. చక్కని ఆఁడుది
ఒయారము=దే. విలాసము; అందము
ఒయారి=దే. అందముగల స్త్రీ; విలాసవతి
ఒరగు=దే. వంగు; వ్రాలు
ఒరపిడి=దే. ఘర్షణము; రాపిడి
ఒరవడి=దే. వ్రాఁత
ఒరుఁడు=త. ఇతరుఁడు
ఒఱ=దే. కత్తిమూత; బావి ఒఱ
ఒఱకము=దే. పల్లము; సంకటము
ఒఱగు=దే. వంగు; వ్రాలు
ఒఱగొడ్డెము=దే. వంకరమాట
ఒలుకు=దే. కాఱు; చిందు
ఒల్లమి=దే. అనాదరము
ఒసఁగు=దే. ఇచ్చు; బహుమానము

ఓ

ఓంకారము=సం. ప్రణవము; ఓం అనుట
ఓంద్ర=దే. గాడిదకూఁత
ఓకము=సం. స్థానము; ఇల్లు
ఓకర=త. వాంతి; రోఁత
ఓకరింత=త. రోఁత; ఏవగింత
ఓకస్సు=సం. స్థానము; ఇల్లు
ఓగాత్యము=త. అశుభము
ఓగితము=త. యోగ్యము
ఓగిరము=త. అన్నము; ఆహారము
ఓగు=దే. అశుభము; కీడు; మూర్ఖుఁడు
ఓగులాడుచు=దే. దేవురించు
ఓఘము=సం. సమూహము; ప్రవాహము
ఓజస్సు=సం. తేజము; బలము; ఉత్సాహము; వెలుగు; ఎండ
ఓజ=దే. క్రమము; ఆజ్ఞ
ఓటమి = దే. ఓడుట; భయము
ఓటుపడు=ద్వి. ఓటమిపొందు; మోసపోవు
ఓటుసేయు=ద్వి. భంగపఱచు
ఓణి=దే. పైఁట; వల్లెవాటు
ఓతువు=సం. పిల్లి
ఓదనము=సం. అన్నము
ఓపిక=దే. శక్తి; క్షమ
ఓపు=దే. ఓపిక; సహించు; చాలు
ఓమటి=దే. అన్నము
ఓమనగుంటలు=ద్వి. బాలికా క్రీడా విశేషము
ఓమము = దే. హోమము
ఓము=దే. కాచు; రక్షించు
ఓయిరము=త. అన్నము; ఆహారము
ఓరంతప్రొద్దు=త. దినమంతయు
ఓరచూపు=దే. క్రీగంటిచూపు
ఓరమోము=దే. పెడమొగము

ఓరసిల్లు=త. తొలఁగు
ఓరిమి=దే. ఓర్పు; క్షమ
ఓరుగాలి = ద్వ. పెద్దగాలి; ప్రకంపనము
ఓర్మి=దే. క్షమ; ఓర్పు
ఓర్వమి=దే. ఈర్ష్య
ఓలి=త. క్రమము; వరుస
ఓలి=దే. శుల్కము; కన్యాశుల్కము
ఓషధి=సం. మందుచెట్టు
ఓషధీశుడు=సం. చంద్రుడు
ఓషము=సం. కాలుట; కాల్చుట
ఓష్ఠము=సం. అధరము; పెదవి
ఓసరింత=త. ఓసరిల్లుట
ఓసరిల్లు = త. తొలఁగు
ఓసరు=త. ఓసరిల్లు
ఓహటము=దే. వెనుదీయుట; ఓడుట
ఓహటిల్లు=దే. వెనుదీయు
ఓహరిసాహరి=దే. తండోపతండముగా
ఓహో=త. బళీ

ఔ

ఔకాఁవు=దే. అద్దెకాఁపురము
ఔక్షకము=సం. ఎద్దుల సమూహము
ఔగాములు=దే. కలిమిలేములు; సుఖదుఃఖములు
ఔఘము=సం. వఱద; ప్రవాహము
ఔచిత్యము=సం. యోగ్యత; సత్యము
ఔజసము=సం. బంగారము
ఔజో=దే. కాలువ; పనివాఁడు
ఔడు=త. పెదవిక్రిందిచోటు
ఔత్కంఠ్యము=సం. తహతహ
ఔత్కృష్ట్యము=సం. గొప్పతనము
ఔత్తానపాది=సం. ధ్రువుఁడు
ఔత్సుక్యము=తీవ్రమైన కోరిక
ఔదనికుఁడు=సం. తిండిపోతు
ఔదల=దే. తల; నడితల
ఔదార్యము=సం. ఉదారత్వము
ఔదాసీన్యము=సం. ఉపేక్ష; వైరాగ్యము
ఔద్దాలకము=సం. పుట్టతేనె
ఔద్ధత్యము=సం. ఏపు
ఔన్నత్యము=సం. గొప్పతనము
ఔషదర్మ్యము = సం. పాషండధర్మము
ఔపయికము = సం. యుక్తము
ఔపవస్తము = సం. ఉపవాసము
ఔపవిభక్తికము = సం. ఉపవిభక్తికి సంబంధించినది
ఔపాసనము = సం. అగ్ని ఉపాసన
ఔరభ్రకము = సం. గొఱ్ఱెలసమూహము
ఔరసుఁడు = సం. ధర్మపత్నియందు పుట్టిన కొడుకు
ఔశీరము=సం. చామరదండము; శయనము; ఆసనము
ఔషధము = సం. మందు
ఔషరము = సం. ఊటిఉప్పు; సూరెంటు ఊయి
ఔష్ట్రకము = సం. ఒంటెల సమూహము
ఔను = దే. సొగసు; ఒయారము
ఔనుకాడు = దే. విలాసపురుషుఁడు; అందగాఁడు

క

కంకటము=సం. కవచము
కంకటి=త. మంచము
కంకటి రజ్జువు = దే. నులక
కంకణము = చేతికడియము; నీటిబొట్టు
కంకతము = సం. దువ్వెన
కంకపత్రము=సం. బాణము; అమ్ము
కంకముఖము=సం. పటుకారు
కంకర=త. కఠినము; శిలావిశేషము
కంకాళము=సం. ఎముకలగూడు; అస్థిపంజరము
కంకి = దే. జొన్న మొదలగువాని వెన్ను
కంకు=దే. గద్దించు; తిట్టు

కంకుఁడు=సం. కపటబ్రాహ్మణుఁడు; యముడు
కంగాణము = దే. కళ్లమునందలి కావలి
కంగారు = దే. యుద్ధము; కలవరము
కంగాళీ=హిం. నీచమైన; అత్యల్పమైన
కంగిస=దే. యుద్ధము
కంగు=దే. ధ్వనివిశేషము
కంచిమేఁక=ధ్వ. పెద్ద పొదుగుగల ఒక జాతి మేక
కంచుకము=సం. అవిక; కవచము
కంచుకి=సం. అంతఃపురపుకావలి వాఁడు; విటుఁడు; పాము
కంచుకాగడాలు=దే. ప్రకాశించేదివిటీలు
కంజము = సం. పద్మము; అమృతము
కంజయోని = సం. బ్రహ్మ
కంజాతము = సం. పద్మము
కంటక = సం. ఎఱ్ఱతెమ్మెద
కంటకఫలము=సం. పనస
కంటకము = సం. ముల్లు; దోషము
కంటకము = దే. విరోధము
కంటకుఁడు = సం. నీచశత్రువు; కఠినుఁడు
కంటగించే=దే. ద్వేషించే
కంటగిల్లు = దే. నొచ్చు
కంటు = దే. పగ; విరోధము
కంటె = త. కంఠాభరణము
కంఠగుణిక = సం. వీణె
కంఠపాశము = సం. ఉరిత్రాడు; పలుపు
కంఠబిలము = సం. గొంతు
కంఠము = సం. సమీపము; కుత్తుక; కుత్తుక యొక్క ధ్వని
కంఠశోషణము = సం. వ్యర్థప్రసంగము
కంఠసూత్రము = సం. మంగళసూత్రము
కంఠీరవము = సం. సింహము
కంఠేరుఁడు = సం. దరిద్రుఁడు
కండ = త. మాంసము; పటికబెల్లము
కండకావరము = ధ్వ. అహంకారము; గర్వము
కండచక్కెర = త. పటికబెల్లము
కండరము = సం. స్నాయువు
కండూతి = సం. దురద; తీఁట
కండోలము = సం. గంప
కంత = త. సందు; రంధ్రము
కంతి = త. వాపు; బొప్పి
కంతు = దే. గడువు
కంతుఁడు = సం. మన్మథుఁడు
కంతువు = సం. గాదె
కంథ = సం. బొంత; మట్టిగోడ
కంథావాటము = సం. ప్రాకారము
కందకము = దే. అగడ్త
కందనకాయ = దే. గుండె
కందము = సం. గడ్డ; కందగడ్డ; మేఘము
కందరము = సం. గుహ; అంకుశము
కందర్పుఁడు = సం. మన్మథుఁడు
కందళము = సం. క్రొత్తమొలక; మధుర ధ్వని
కందళించే = సం. అంకురించే
కందళికము = దే. గంత
కందాయము = సం. నాలుగుమాసముల కాలము
కందు = దే. తపించు; బిడ్డ
కందుకము = సం. బంతి
కందురు=త. కందురీఁగ
కందువ = దే. ప్రదేశము; సామర్థ్యము
కందువాఱు = దే. మలినమగు
కందువు = దే. పసిబిడ్డ
కందిన = దే. బండి ఇరుసునకు పూయు మసి
కంధరము = సం. మబ్బు; మెడ
కంధి = సం. సముద్రము
కంపనము = సం. కదలుట; కదలునది
కంబమయ్య = త. నరసింహస్వామి
కంబము = త. స్తంభము
కంబు = సం. నీరు; తల; గాలి; నెమలి

కంబువు = సం. శంఖము; ఏనుఁగు
కకపాల = త. సన్యాసులసంచి
కకుద్మంతము = సం. ఎద్దు
కక్కు = దే. వాంతి
కక్ష = సం. పోటి; కచ్చే
కచ్చె = త. కలహము
కచ్చే = త. గోచి
కచ్ఛపము = సం. తాబేలు; ఒక విధి
కచ్ఛపి = సం. ఆఁడుతాఁబేలు; సరస్వతీ వీణ
కటాక్షము = సం. కడగంటి చూపు
కటారి = త. కత్తి
కటి = సం. మొల; పిఱుఁదు
కటిసూత్రము = సం. మొలత్రాడు
కట్టడి = దే. ఏర్పాటు; నియమము
కట్టేఁడి = దే. క్రూరుఁడు; నిర్దయ
కఠోరము = సం. కఠినము; క్రూరము
కడ = త. దిక్కు; చివర; స్థానము
కడగండ్లు = దే. కష్టము; ఇడుములు
కలగమ్ము=ద్వ. కటాక్షము
కడలి కూఁతురు = దే. సిరి; లక్ష్మి
కడిమి = దే. శౌర్యము; బలము
కడిమిడి = దే. పచ్చినేల
కడు = దే. మిగుల
కడుఁదురు = త. కందురీఁగ
కణుఁదురు = త. కందురీఁగ
కతము = త. కారణము; గుఱుతు
కత్తళము = దే. కవచము
కదంబము = స. మిశ్రము
కదంబించు = సం. మిళితమగు
కదనము = సం. యుద్ధము; పాపము
కదరము = సం. ఱంపము
కదళి = సం. అరఁటి
కదుము = దే. బొప్పి; ఆక్రమించే
కదుపు = త. మంద; గోసమూహము
కదురు = దే. నూలువడకు సాధనము

కనకము = సం. బంగారము; ఉమ్మెత్త
కనరు = దే. వెగటు
కనలు = దే. కోపగించే; మండు
కనికరము = దే. కరుణ; శోకము, దయ
కనీనిక = సం. కంటిపాప
కనీసము = త. అధమము
కను = దే. చూచే; ప్రసవించే
కనుఁబ్రామి = దే. మోసగించే
కనుకుట్టు = దే. అసూయ
కనుచాటు = దే. రహస్యము
కనుమొఱఁగు = దే. వంచించే
కన్య = సం. పెండ్లికాని పడుచే
కన్యాశుల్కము = సం. ఓలి
కపటము = సం. మోసము
కపాలము = సం. తలపుఱ్ఱె; గుంపు
కపి = సం. కోఁతి; పంది
కపిత్థము = సం. వెలఁగ
కపురము = త. కర్పూరము
కపోతము = సం. పావురము
కపోలము = సం. చెక్కిలి
కఫము = సం. తెమడ; శ్లేష్మము
కబరి = సం. కొప్పు
కబళము = సం. ముద్ద; గ్రాసము
కబళించే = సం. మ్రింగు
కబోది = దే. కనులులేనివాఁడు
కబ్బము = త. కావ్యము; ప్రబంధము
కమఠము = సం. తాఁబేలు; భిక్షాపాత్రము
కమనీయము = సం. మనోహరము
కమరు = దే. కాలు; కాలివల్లనగు
కమల = సం. లక్ష్మి; ఒక ఫలవృక్షము
కమలము = సం. పద్మము; నీరు
కమ్మ = దే. జాబు; తియ్యనిది
కమ్మగాడ్పు = దే. మలయమారుతము
కయివు = హిం. మత్తు
కరము = దే. మిక్కిలి
కరము = సం. చేయి; తొండము

కరరుహము = సం. గోరు; నఖము
కరవాలము = సం. కత్తి; ఖడ్గము
కరారు = హిం. నిర్ణయము; ఏర్పాటు
కరాళము = సం. భయంకరమైనది
కరి = సం. ఏనుఁగు; కోఁతి
కరిమాచలము = సం. సింహము
కరిసనము = త. కృషి; సేద్యము
కర్కశము=సం. కఠినమైనది; దయలేనిది
కర్తవ్యము = సం.చేయఁదగినది
కర్షకుఁడు = సం. సేద్యకాఁడు
కఱ = త. నలుపు; మఱక
కఱటి = దే. మోసగాఁడు; దుర్జనుఁడు
కఱివేలుపు = దే. కృష్ణుఁడు; నల్లనయ్య
కలఁచు = దే. కలఁగఁజేయు
కలఁత = దే. వ్యాకులము; క్షోభము
కలకంఠము = సం. కోయిల; హంస
కలకండ = దే. పటికబెల్లము
కలహము = సం. యుద్ధము; పోట్లాట
కలహాశనుఁడు = సం. నారదుఁడు
కలాపి = సం. నెమలి; జువ్విచెట్టు
కలికము = దే. కంటికి వేసెడు మందు
కలిమి = దే. సంపద; కలుగుట
కలుఁగు = దే. రంధ్రము
కల్యాణము = సం. శుభము; పెండ్లి
కల్ల = దే. అసత్యము; తప్పు: మోసము
కల్లోలము = సం. పెద్దఅల; సంతోషము
కల్లోలిని = నది; ఏఱు
కవ = దే. జేత; జంట
కవాటము = సం. తలుపు
కవియు = దే. వ్యాపించు
కవ్వడి = దే. అర్జునుఁడు
కవ్వము = దే. పెరుఁగు చిలుకుసాధనము
కవ్వు = దే. అపహరించు; కబళించు
కశేరుక=సం. వెన్నెముక
కశ్మలము = సం. మలినము
కషాయము = సం. ఔషధరసము; ఒగరు
కసి = దే. కోపము; దురద; కోరిక
కసిమసఁగు = దే. చంపు; ఖండించు
కసుఃగందు=దే. లేఁతబిడ్డ; నలుపు
కసుగందు=దే. మిక్కిలివాడు; బాధచెందు
కసుగాయ = దే. లేఁతకాయ
కసుమాలము = త. మలినము; నీచము
కస్తి = దే. దుఃఖము
కహ్వము = సం. బకము; కొంగ
కళంకము = సం. మచ్చ; దోషము
కళత్రము = సం. భార్య; పిఱుఁదు
కళానిధి = సం. చంద్రుడు
కళేబరము = సం. దేహము; మేను
కళ్ల = దే. గడ్డకట్టిన కఫము

కా

కాంక్ష = సం. కోరిక; ఇచ్ఛ
కాంచనము= సం. బంగారము; సంపెంగ
కాండము=సం. సమూహము; నీరు; కాఁడ
కాంత = సం. భార్య; స్త్రీ
కాంతారము = సం. అడవి; పోరానిత్రోవ
కాందిశీకుఁడు = సం. భయముచే పాఱిపోవువాఁడు
కాంస్యము = కంచు
కాఁక = దే. జ్వరము; తాపము; తపము; కోపము; ఉష్ణము
కాఁకరపత్తి = త. బాణసంచు విశేషము
కాఁకవెలుఁగు = దే. సూర్యుఁడు; ఉష్ణరశ్మి
కాఁగడా = దే. చేతిదివిటీ
కాఁగు = దే. తపించు; కోపపడు; పెద్ద భాన
కాఁచు = దే. కాఁగఁజేయు
కాఁజేయు = దే. అపహరించు
కాఁడ = త. తొడిమ
కాఁడి=త. కడుగునీరు; ఎద్దు మెడపై ఉంచెడు కఱ్ఱ
కాఁడు = దే. నాటు
కాచడము=దే. వేఁడివస్తువుతో ఒత్తుట

కాపురము = దే. సంసారము; నివాసము
కాక = దే. ఆశీరాద్యర్థమును, తప్ప అను అర్థమును తెలుపునది
కాకతాళీయము=సం. హఠాత్తుగా కలిగినది
కాకము = సం. కాకి; అల్పము
కాకిచావు = ద్వ. ఆకస్మికపు మృతి
కాకు = దే. వ్యర్థము; శూన్యము
కాకృత్యము=సం. అకార్యము; పశ్చాత్తాపము
కాకోదరము = సం. పాము; సర్పము
కాచము = సం. గాజు; కావడిఉట్టి
కాచే=దే. రక్షించు; క్షమించే
కాటకము=దే. కఱవు
కాటా = హిం. పెద్దత్రాసు
కాటిపాపఁడు=దే. గొల్లవాడు; శ్మశానము కాచేవాఁడు
కాటు = దే. కఱచేట; కఱచినగాయము; మాడి అడుగంటుట
కాటుక = దే. అంజనము
కాటులాడు = దే. కలహించే
కాడు = త. శ్మశానము; అడవి; నాశము
కాడుచేయు=త. నాశముచేయు
కాణాచి = దే. చిరకాలవాస స్థానము
కాననము = సం. అడవి; ఇల్లు
కాననివాఁడు = దే. అంధుఁడు
కానీనుఁడు = సం. కన్యకకొడుకు
కానుక = దే. కానిక; ఉపాయనము
కాపురుషుఁడు = సం. కుత్సితుఁడు
కాము = దే. మగగుఱి; కుచాగ్రము; తామరలోనగువానికాఁడ; గొడుగు మొ. వాని దండము
కామకేళి = సం. సురతము
కామదేవుఁడు = సం. మన్మథుఁడు
కామము = సం. కోరిక; మోహము; కామ్యము; రేతస్సు; స్వేచ్ఛ
కామయిత = సం. కాముకుఁడు
కామరేఖ = సం. వేశ్య
కామల = సం. కామాలు; కన్నులు పచ్చనగు వ్యాధి
కామలము = సం. మరుభూమి; వసంత ఋతువు
కాయకంటి = దే. కుబేరుఁడు
కాయజుఁడు = సం. మన్మథుఁడు
కాయము = సం. శరీరము; సమూహము
కారాగారము = సం. చెఱసాల
కారుమొగులు = దే. వానకాలపుమబ్బు
కాఱియ=త. బాధ; కష్టము
కాఱు=దే. స్రవించే; రాలు; దట్టము; పరుషవచనము
కాలజ్ఞాని=సం. కోడి
కాలధర్మము=సం. చావు; మృతి
కాలసర్పము = సం. నల్లత్రాఁచు
కాలుఁడు = సం. యముఁడు; శివుఁడు
కాలేయము = సం. కారిజము; యకృత్తు
కావరము = సం. క్రొవ్వు; గర్వము
కాసారము = సం. సరస్సు; కొలను

కి

కింకరుఁడు = సం. పరిచారకుఁడు
కింకిణి = సం. గజ్జె; చిఱుగంట
కించిత్తు=సం. కొంచెము
కికురింత = దే. మోసము; వంచన
కితవుఁడు = సం. వంచకుఁడు; జూదరి
కినుక = దే. కోపము; అలుక
కిరాతుఁడు=సం. బోయ
కిరి = సం. పంది; వరాహము
కిరీటి = సం. అర్జునుఁడు; కోడి
కిల్బిషము = సం. పాపము; రోగము
కిసలయము = సం. పల్లవము; చిగురు

కీ

కీఁచేటాయి = దే. ఇలకోడి
కీచకము = సం. సన్నవెదురు

కీటకము = సం. పురుగు; కరివము
కీటమణి = సం. మిణుఁగుఱుఁబురుగు
కీడు = త. అశుభము; హాని
కీరము = సం. చిలుక
కీరవాణి = సం. ఆఁడుది
కీర్తన = సం. పాట
కీర్తనము = సం. స్తుతి; పొగడిక
కీర్తి = సం. యశము; ప్రకాశము; పేరు
కీర్తించే = సం. స్తుతించే; పొగడు
కీర్తిశేషుఁడు = సం. మరణించినవాఁడు
కీల = సం. అగ్నిజ్వాల; మేకు
కీలకము = దే. మర్మము
కీలము = సం. మంట; మేకు; పువ్వులో ఒక భాగము
కీలాలము = సం. నెత్తురు; నీరు
కీలి = సం. అగ్ని
కీలించే = సం. తగుల్చు
కీలు =త. అతుకు; మఱ; మర్మము; ఉపాయము; కొయ్యలకు పూసెడి ద్రవము

కు

కుంజము =సం.పొదరిల్లు;ఏనుఁగు కొమ్ము
కుంజరము = సం. ఏనుఁగు; శ్రేష్ఠము
కుందనము = దే. బంగారము, అపరంజి
కుందు = దే. క్రుంగు; శోకించే
కుంభము = సం. కుండ; బలి అన్నము
కుంభి=సం. ఏనుఁగు; మొసలి
కుంభించే = సం. ఊపిరిబిగబట్టు
కుంభిని = సం. భూమి; నేల
కుంభీనసము = సం. విషసర్పము; పాము
కుంభీరకుఁడు = సం. చోరుఁడు; దొంగ
కుంభీరము = సం. మొసలి
కుక్కగొడుగు = ద్వ. పుట్టగొడుగు
కుక్కి = దే. పల్లము; లోఁతు
కుక్కుటము= సం. కపటము; కోడి;కుక్క
కుక్కురము =సం. కుక్క; మాచిపత్రి
కుక్షి=సం. కడుపు; జఠరము
కుక్షింభరి = సం. పొట్టపోసికొనువాఁడు
కుచము= సం. స్తనము
కుచానవము=సం. చనుమొన; చూచుకము
కుజనుఁడు = సం. కుత్సితుఁడు
కుజము = సం. చెట్టు
కుజుఁడు = అంగారకుఁడు
కుటరము = సం. చెల్లగుంజ; తరికంబము
కుటిలము = సం. వంకర; మోసము
కుటిలుఁడు = సం. దుర్మార్గుఁడు
కుటీరము=గుడిసె
కుట్టని = సం. కుంటెనకత్తె
కుట్టారము = సం. పర్వతము
కుట్టి = సం. విద్వాంసుఁడు
కుట్టుతేలు = దే. ముల్లు; నీముఁడు
కుట్టె = దే. గుదస్థానము
కుట్మలము = సం. మొగ్గ
కుట్ర = దే. తంత్రము; మోసము
కుట్రపువాఁడు = దే. గుడ్డలుకుట్టువాఁడు
కుఠరము = సం. చెల్లగుంజ
కుఠారము = సం. గొడ్డలి
కుడ్యము = సం. గోడ; పూఁత
కుతూహలము = సం. ఆసక్తి; కోరిక
కుత్సితము = సం. నీచము; నికృష్టము
కుత్సితుఁడు = సం. నీచుఁడు; నికృష్టుఁడు
కుపితుఁడు = సం. కోపించినవాఁడు
కుబేరుఁడు=సం.ధనాధిపతి; ఉత్తరదిక్పతి
కుబ్జము = సం. మఱుగుజ్జు
కుమతి = సం. చెడ్డమనస్సు
కుముదము=సం. తెల్లకలువ; ఎఱ్ఱ తామర
కుములు = దే. లోలోపల తపించు
కుమ్ము=దే. పొడుచే; నిప్పు; బెగడము
కుమ్మె=దే. పోటు
కుమ్మెలువోవు=దే. గాయమగు
కుయుక్తి=సం. మోసము

కురంగనాభి=సం. కస్తూరి
కురంగమము = సం. జింక
కురంగము=సం. జింక; కోఁతి
కురండము = సం. అండవృద్ధి; బుడ్డ
కురియు = దే. వర్షించే
కురుంబము = సం. సమూహము; గుంపు
కురులు = త. వెంట్రుకలు; ముంగురులు
కురూపి=సం. అనాకారి
కుర్కురము=సం. కుక్క
కుర్దనము = సం. క్రీడ
కుర్వాణుఁడు = సం. పనివాఁడు
కుఱుపు = దే. పుండు; వ్రణము
కుఱుమట్టము = దే. పొట్టిది
కుఱువు = దే. తొడ
కుఱ్ఱి = దే. పాఁడిఆవు
కుఱ్ఱు = దే. కూయు
కులకుఁడు = సం. కులశ్రేష్ఠుఁడు
కులట = సం. ఱంకుటాలు
కులము = సం. వంశము; తెగ; ఇల్లు; ఊరు; శరీరము
కులాయము = సం. పక్షిచూఁడు; చోటు
కులాలుఁడు=సం. కుమ్మరవాఁడు
కులిశము = సం. వజ్రాయుధము
కులీనుఁడు = సం. మంచికులమున పుట్టిన వాఁడు
కులుకు=దే. శృంగారపు కదలిక;మురియు
కుల్య=సం. కాలువ; నీటిగొట్టము
కుల్యము=సం. ఎముక; మాంసము
కువలయము=సం. కలువ; భూమండలము
కువిందుఁడు=సం. సాలెవాఁడు
కుశము = సం. దర్భ; ఒక ద్వీపము
కుసుమము=సం. పూవు; స్త్రీరజస్సు

కూ

కూఁక=దే. అఱపు; ఆర్తధ్వని
కూఁకటి=త. జుట్టు; ప్రధానము
కూఁకరించు=దే. కూఁకలువేయు
కూఁకు=దే. అస్తమించే; క్రుంకు
కూఁత=దే. కేఁక; కూయుట
కూఁతకైదువు=దే. శంఖము
కూఁతవేటు=దే. కేకవినిపించేదూరము
కూకి = దే. పావురము
కూజితము = సం. పక్షికూఁత; అవ్యక్తధ్వని
కూటమి=దే. కూడిక; సురతము
కూటము=దూ. కపటము; సమూహము; అసత్యము
కూటువు = దే. ప్రోగు; రాశి
కూడ = దే. సహితము
కూడఁబెట్టు=దే. నిలువచేయు
కూడిక=దే. చేరిక; సంయోగము
కూడు=దే. అన్నము; తగు; పొందు; అంకెలనుకలుపు
కూడుదల=దే. లాభము
కూన=త. పిల్ల; బిడ్డ
కూని=హిం. నరహత్య
కూపము=సం. నుయ్యి; గుంట
కూపారము=సం. సముద్రము
కూరిమి=దే. ప్రేమ; స్నేహము
కూరుకు=దే. నిద్రించే; నిద్ర
కూరుపు=దే. ఘటన; సంధానము
కూర్మము=సం. తాఁబేలు
కూలంకష=సం. నది; ఏఱు
కూలంకషము=సం. సముద్రవేగ పూర్ణమైనది
కూలు=దే. పడు; చేచ్చే
కూష్మాండము=సం. గుమ్మడి
కూళ=త. క్రూరుఁడు; కుత్సితుఁడు

కృ

కృకవాకువు=సం.నెమలి; కోడి; తొండ
కృకటిక=సం.పెడతల
కృచ్ఛ్రము=సం. బాధ; పాపము

కృతకము=సం. కల్పితమైనది
కృతఘ్నుఁడు=సం. చేసిన మేలు మఱచిన వాఁడు
కృతఘ్నము = సం. కుక్క
కృతజ్ఞుడు=సం. చేసిన మేలు తలఁచువాఁడు
కృతాంజలి=సం. జోడించిన దోసిలి నమస్క రించు వాఁడు
కృతాంతుఁడు=సం. యముఁడు
కృతార్థుఁడు=సం. ధన్యుఁడు; కృత కృత్యుఁడు
కృత్తి=సం. తోలు; చెట్టుపట్ట
కృత్యము=సం. చేయఁదగినది; పని
కృత్రిమము=సం. కల్పితము
కృప=సం. దయ; కనికరము
కృపణుఁడు= సం. లోభి; నీచుఁడు
కృపాణము=సం. కత్తి; ఖడ్గము
కృపాళువు=సం. దయగలవాఁడు
కృశానువు=సం. అగ్ని
కృషి = సం. సేద్యము; ప్రయత్నము
కృషీవలుఁడు=రైతు; సేద్యగాడు

కె

కెంపు=దే. ఎఱుపు; పద్మరాగమణి
కెంపుకంటి=దే. కోయిల
కెంపుగాము=ద్వ. అంగారకుఁడు
కెడ=దే. పార్శ్వము
కెడయిక=దే. పడుట; చావు
కెడయు= దే. పడు; చేచ్చు
కెడవు=దే. పాటు; పతనము
కెరకొట్టు= దే. కలకలకూయు
కెరటము= దే. అల
కెరలియాడు= దే. చెలరేఁగు
కెరలు=దే. అతిశయించు
కెరలు వాడుచు=దే. వర్ధిల్లు ; విజృంభించు
కెలఁకు= దే. రేవు; పెల్లగించు; దిక్కు; ప్రక్క
కెలను= దే. దిక్కు; పార్శ్వము
కెలయు=దే. విజృంభించు
కెలవు=దే. అనురాగము
కెలనము=దే. అక్కఱ; పని
కెళవు=దే. దూరము

కే

కేంద్రము=సం. మధ్యస్థానము; నాభి
కేక=దే. పెద్దకూఁత
కేక=సం. నెమలికూఁత
కేకరము=సం. మెల్లకన్ను
కేకరించు=దే. కేకలువేయు
కేకి=సం. నెమలి; మయూరము
కేకిసలు=దే. చప్పట్లు; అంజలులు
కేతకి=సం. మొగలి; గేదఁగి
కేతనము=సం. టెక్కెము; గుఱుతు;ఇల్లు
కేతువు=సం. ఒకగ్రహము; టెక్కెము గుఱుతు
కేరించు=దే. పరిహసించు; విజృంభించు
కేలు= త. చేయి ; తొండము
కేలుమొగ్గ=త. అంజలి; చేమోడ్పు
కేలుసాచు=త. యాచించు
కేశము=సం. వెండ్రుక; కురువేరు
కేశవుఁడు=సం. విష్ణువు
కేసరము=సం. జూలు;కింజల్కము;పుష్పము యొక్క పురుషోత్పత్త్యవయవము
కేసరి=సం. సింహము; గుఱ్ఱము
కేళాకూళి=త. క్రీడాసరస్సు
కేళి=స. ఆట; పరిహాసము
కేళిక=త. నృత్యము

కై

కైంకర్యము=సం. దేవునికిచేయు సేవ
కైకట్టు=ద్వ. చేమోడ్పు; సందర్భము
కైకొను= దే. గ్రహించు ; పూను
కైకోలు= దే. అంగీకారము

కైటభజిత్తు=సం. విష్ణువు
కైతవము=సం. కపటము; జూదము
కైదువు=దే. ఆయుధము
కైవదము=త. సమస్య; చిక్కుప్రశ్న
కైపు=దే. అందము; విజృంభణము; విధము; మత్తు
కైరవుఁడు=సం. జూదరి; పగవాఁడు
కైలాటము=దే. మాయోపాయము
కైలాసము=సం. వెండికొండ
కైవడి=దే. విధము; పోలిక
కైవర్తుఁడు=సం. జాలరి
కైవల్యము=సం. మోక్షము; నిర్వాణము
కైవసము=దే. అధీనము ; వశము
కైవారము=త. స్తోత్రము; పొగడ్త
కైవ్రాలు=దే. ఒఱఁగు; పడు; క్రిందికిదిగు
కైసేఁత=ద్వ. అలంకారము
కైసేయు=ద్వ. అలంకరించు; పూజించు

కొ

కొంకనక్క=దే. చిన్నజాతినక్క
కొంకర=దే.వంకర
కొంకి=దే.వంపుచీల; దోఁటి
కొంకు=దే. భయము; సంకోచము
కొంగ=త. బకము
కొంగకాళ్ళు=ద్వ. నిడువుకాళ్ళు
కొంగు=దే. వస్త్రపుచెఱఁగు
కొంగుమాయు=దే. బహిష్ఠయగు
కొంచెకత్తె=త. అల్పురాలు
కొంచెము=త.న్యూనత; అల్పము
కొండ=త. పర్వతము
కొండచిలువ=దే. అజగరము
కొండాటము=దే. స్తుతి; సంతోషము
కొండాడు=దే. పొగడ్త; స్తుతించు
కొండి = దే. తేలుతోఁక
కొండెము=దే. చాడి
కొందలపడు=ద్వ. కలఁతపడు; సంక్షోభించు
కొక్కరించు=దే. వెక్కిరించు
కొక్కు=దే. పందికొక్కు
కొక్కెర=త. బకము
కొట్నము=దే. వడ్లదంపకము
కొదవ=దే. కొఱఁత; తక్కువ
కొన=త. చివర
కొనియాడు=దే. నుతించు; ఆదరించు
కొనుగోలు=దే. క్రయము; కొనుట
కొమరాలు=ద్వ. యౌవనవతి; సౌందర్యవతి
కొమ్ము=దే. శాఖ; ఆఁడుది
కొమ్ముకాఁడు=దే. వరాహము; అగసాలెవాఁడు
కొఱ = దే. కొఱఁత; ప్రయోజనము
కొఱకొఱలాడు=దే. కోపగించు
కొఱగామి=దే. అకార్యము ; దుర్లక్షణము, దోషము
కొఱప్రాణము=దే. కొనప్రాణము
కొఱుకరానికొయ్య=దే. పెడసరి; మూర్ఖుఁడు
కొఱుకు= తే. కఱచు; మేహరోగవిశేషము
కొఱ్ఱు=దే. మేకు; శూలము
కొల=దే. పాపము; హింస; కొలత
కొలఁది=దే. కొంచెము; శక్యము
కొలను=దే. సరస్సు
కొలుచు=దే. ఉపాసించు; సేవించు; ధాన్యాదులు కొలుచు
కొల్ల=దే. దోపుడు; సమృద్ధము
కొల్లగొను=దే. దోచుకొను
కొస=దే. కొన
కొసరు=దే. విజృంభించు; సంకోచించు; ప్రార్థించు; యాచించు

కో

కోటరము=సం. చెట్టుతొఱ్ఱ
కోటి=సం. సమూహము; ఒక సంఖ్య
కోటికాఁడు=దే. వేగువాఁడు
కోటీరము=సం. కిరీటము

కోడిగము=దే. పరిహాసము; ఎగతాళి
కోడె=దే. తరుణము; గిత్త; విటుఁడు
కోడెకాఁడు=దే. విటుఁడు
కోనేఱు=ద్వ. పుష్కరిణి
కోమలి=త. అందమైన ఆఁడుది
కోయిల=దే. గుడి
కోయిల = త. కోకిలము
కోరకము=సం. మొగ్గ
కోలాహలము=సం. కలకలము
కోలుకొను=దే. తేఱుకొను
కోలుపోవు=దే. పోఁగొట్టుకొను
కోవిదుఁడు=సం. విద్వాంసుఁడు; చదువరి
కోవెల=త. కోకిలము
కోవెల=దే. గుడి
కోశము=సం. నిఘంటువు; పుస్తకము; ముష్కము
కోశాగారము=సం. బొక్కసము

కౌ

కౌఁగిలింత=త. ఆలింగనము
కౌను=దే. నడుము; వింటినడుము
కౌపీనము=సం. గోఁచి

క్ర

క్రంత=త. రంధ్రము; సందుత్రోవ
క్రకచము=సం. ఱంపము
క్రచ్చఱ=దే. శీఘ్రముగా
క్రతువు=సం. యజ్ఞము; శక్తి
క్రమ్మఱ=దే. మరల
క్రమ్మఱు=దే. మరలు
క్రయము=సం. వెల; కొనుగోలు

క్రా

క్రాంతి=సం. మీఱుట; తిరుగుట
క్రాఁగు=దే. తపించు; కాఁగు
క్రాలు=దే. ప్రకాశించు; ఒప్పు

క్రి

క్రించు=త. అల్పుఁడు
క్రిక్కటిల్లు=దే. వణఁకు
క్రిమి=పురుగు: లక్క

క్రీ

క్రీఁగడుపు=దే. పొత్తికడుపు
క్రీడించు=సం. ఆటలాడు; రమించు; విహరించు
క్రీనీడ=దే. క్రిందినీడ

క్రు

క్రుంకు=దే. అస్తమించు; మునుఁగు
క్రుంగు=దే. దిగఁబడు; నశించు
క్రుద్ధుఁడు=సం. కోపగించినవాఁడు
క్రుమ్మరు=దే. తిరుగు; మెలఁగు

క్రూ

క్రూరము=సం. నొప్పించునది; గట్టిది

క్రే

క్రేంకారము=సం. ధ్వని; శారికాది ధ్వని
క్రేపు=దే. దూడ; శిఖరము
క్రేవ=దే. పార్శ్వము

క్రొ

క్రొందావి=దే. మంచిపరిమళము
క్రొత్తడి=దే. పతివ్రత; మగనాలు
క్రొన్నన=దే. క్రొత్తచిగురు
క్రొమ్మావి=దే. క్రొత్తమామిడి
క్రొవ్విరి=దే. క్రొత్తపుష్పము

క్రో

క్రోధము=సం. కోపము; కినుక
క్రోలు=దే. త్రాగు; గ్రహించు

క్రోల్పులి=దే. పెద్దపులి
క్రోవి=దే. రంధ్రము; గొట్టము
క్రోశము=సం. ఏడుపు; ధ్వని; కోసు

క్రౌ

క్రౌంచము=సం. ఒకపక్షి; ఒకదీవి

క్లా

క్లాంతి=సం. బడలిక

క్లి

క్లిష్టము=సం. క్లేశమునొందినది
క్లిష్టి=సం. దుఃఖము

క్వ

క్వచిత్తు=సం. అక్కడక్కడ
క్వణనము=సం. ధ్వని
క్వథనము=సం. కాఁచుట
క్వథితము=సం. చక్కఁగాకాఁగినది

క్వా

క్వాచిత్కము=సం. అరుదైనది; ఎప్పుడో కలుగునది
క్వాథము=సం. బాధ; కషాయము

ఖ

ఖ=సూర్యుఁడు
ఖం=సం. ఆకాశము; స్వర్గము
ఖండము=సం. ఒకభాగము; పెద్ద భూభాగము
ఖండించు=సం. నఱుకు
ఖండితము=సం. నఱుకఁబడినది
ఖంబు=సం. ఆకాశము; స్వర్గము; సూర్యుఁడు
ఖగపతి=సం. గరుత్మంతుఁడు; సూర్యుఁడు
ఖగము=సం. పక్షి; గ్రహము; బాణము
ఖడ్గము=సం. కత్తి; ఖడ్గమృగము
ఖదిరము=సం. చేండ్రచెట్టు
ఖననము=సం. పూడ్చుట; త్రవ్వుట
ఖని=సం. గని
ఖరము=సం. గాడిద
ఖర్పరము=సం. తలపుఱ్ఱె; బిచ్చమెత్తుకొను చిప్ప
ఖర్వాటుఁడు=బట్టతలవాఁడు
ఖలుఁడు=సం. దుర్జనుఁడు; నీచుఁడు

ఖా

ఖాండవము=సం. ఇంద్రునివనము; పటికబెల్లము
ఖాతము=సం. గోయి; అగడ్త; పుష్కరిణి
ఖాదనము=సం. తినుట; తిండి
ఖాద్యము=సం. తినఁదగినది

ఖి

ఖిన్నుఁడు=సం. దుఃఖమునొందినవాఁడు
ఖిలము=సం. చెడినది

ఖు

ఖురము=సం. మంగలికత్తి; గిట్ట
ఖురళి=సం. పాము

ఖే

ఖేచరము=సం. పక్షి
ఖేచరుఁడు=సం. దేవత; వేలుపు
ఖేదము=సం. దైన్యము; దుఃఖము
ఖేటకము=సం. డాలువాఱు
ఖేలనము=సం. ఆట; క్రీడ
ఖేలి=సం. ఆట; బాణము; సూర్యుఁడు; పక్షి

ఖో

ఖోడుఁడు=సం. కుంటివాఁడు; శని

ఖ్యా

ఖ్యాతము=సం. ప్రసిద్ధికెక్కినది; చెప్పుట
ఖ్యాతి=సం. కీర్తి; ప్రసిద్ధి; స్తుతి
ఖ్యాతుఁడు=సం. ప్రసిద్ధుఁడు

గ

గంగ=దే. పూజ్యము; పెద్ద
గంగ=సం. గంగానది; నీరు
గంగడోలు=దే. ఆవులకును, ఎద్దులకును మెడక్రింద వ్రేలాడెడు తోలు
గంగాధరము=సం. ఆకాశము; సముద్రము
గంగాధరుఁడు=సం. శివుఁడు
గంగాళము=దే. పెద్దలోహపుపాత్ర
గంజము=సం. తిరస్కారము; గని
గంజాయి=దే. మత్తుకలిగించెడి పదార్థము
గంట=దే. గడ్డిదుబ్బు
గంట = త. వాద్య విశేషము; కాలపరిమితి
గంటము= దే. తాటియాకుపై వ్రాయు సాధనము
గంటి=దే. గాయము; దుఃఖము
గంటు=దే. ముడి; గాయము
గండఁడు=త. శూరుఁడు
గండగొడ్డలి=త. పరశువు
గండపెండరము=ద్వ. బిరుదుగా కాలిని దాల్చు అందె
గండము=సం. చెక్కిలి; అపాయము
గండరగండఁడు=త. శూరులలో శూరుఁడు
గండాడు=దే. రమించు
గండి=త. రంధ్రము; సందు
గండిదొంగ = ద్వ. కన్నపు దొంగ
గండు = త. పౌరుషము; బలము
గండూపదము=సం. ఎఱ్ఱ; వానపాము
గండూషము=సం. పుక్కిలింత; పుడిసిలి
గండోలి=సం. కందురీఁగ
గండ్ర=దే. గట్టి; పెద్దది
గంత=త. బొంత
గంతు=దే. దుముకు
గంధము=సం. వాసన; చందనము
గంధమూషి=సం. చేంచు; చుచుందరి
గంధర్వుఁడు=సం. గాయకుఁడు
గంధవహ=సం. ముక్కు; నాసిక
గంధోళి=సం. కందురీఁగ
గంబుర=త. కర్పూరము
గంభీరము=సం. లోఁతుకలది; గ్రహింపరానిది
గగనకుసుమము=సం. శూన్యము
గగనము=త. దుర్లభము
గగనము=సం. ఆకాశము; శూన్యము
గగ్గోలు=దే. కలఁత; క్షోభము
గజము=సం. ఏనుఁగు; మూడఁడుగుల పరిమాణము
గజ్జ=దే. తొడసందు
గజ్జరము=త. ఖర్జూరము
గడన=త. సంపాదన; ఎన్నిక
గడప=దే. వాకిటి క్రింది భాగము
గడించు=త. సంపాదించు
గడిదేఱు=దే. సమర్థుఁడగు
గడువు=దే. నిర్ణయకాలము
గడుసరి=దే. అసాధ్యుఁడు; తెలివిగల వాఁడు
గడ్డు=దే. అసాధ్యము; గట్టి
గణకుఁడు=సం. జోస్యుఁడు; కరణము
గణన=సం. ఎన్నిక; తలఁచుట
గణపతి=సం. వినాయకుఁడు
గణము=సం. సమూహము; జాతి; తరగతి
గణితము=సం. గణితశాస్త్రము; లెక్కింపబడినది
గణుతి=త. స్తోత్రము
గణుతించు=త. స్తోత్రముచేయు
గత్త=దే. ఎరువు
గత్తర=దే. ఉపద్రవము
గద=సం. ఒక ఆయుధము

గదాధరుఁడు=సం. విష్ణువు
గద్దె=త. సింహాసనము
గద్యము=సం. వచనము; చెప్పఁదగినది
గని=త. లోహాదులు పుట్టుచోటు
గప్పాలు=హిం. అతిశయపు మాటలు
గబ్బు=దే. దుర్గంధము
గబ్బు=త. గర్వము; మదము
గమకము=దే. యత్నము
గమనము=సం. ప్రయాణము; తలఁపు
గమికొను=దే. ప్రోగుపడు
గమ్యము=సం. పొందఁదగినది
గయ్యాళి=దే. ధిక్కరించి మాటాడునది
గరగర=దే. నిర్మలము; కాంతి
గరళము=సం. విషము; గడ్డికుప్ప
గరిత=త. ఇల్లాలు; పతివ్రత
గరిమ=సం. గొప్పతనము; శ్రేష్ఠము
గరిమిడికొక్కు=దే. పందికొక్కు
గరిష్ఠము=సం. మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది
గరుడధ్వజుఁడు=సం. విష్ణువు
గరుడిరౌతు = త. విష్ణువు
గరుడుఁడు=సం. గరుత్మంతుఁడు
గరుత్మంతము=సం. పక్షి
గరువము=త. గర్వము; గౌరవము
గరుసు=దే. మర్యాద; మేర
గర్జనము=సం. కోపము; ధ్వని
గర్జించే=సం. కోపించే; అఱచే
గర్తము=సం. పల్లము; శ్మశానము; పిఱుఁదుల మీఁది గుంట
గర్తాటము=సం. ఎలుక; పందికొక్కు
గర్భము=సం. కడుపు; కడుపులోని పిండము; బిడ్డ
గర్భాధానము=సం. నిషేకము; గర్భము కలిగించుట
గర్భాశయము=సం. స్త్రీ గర్భమున పిండ ముండుచోటు
గర్హించే=సం. నిందించే
గర్హ్యము=సం. నింద్యము
గర్హ్యుఁడు=సం. అధముఁడు; నీచుఁడు
గఱగొఱ=దే. తక్కువ
గఱి=త. ఱెక్క; బాణపు ఱెక్క
గఱువ=త. పెద్ద; గొప్పవాఁడు
గలతరించు=దే. ఒడలు జల్లుమను
గలిబిలి=దే. సందడి
గల్లము=సం. చెక్కిలి
గవను=దే. గోపురము; సింహద్వారము
గవాక్షము=సం. కిటికి
గవి=దే. గుహ; పల్లము
గవి=సం. ఆవు
గవేషణ=సం. వెదకుట
గవ్య=సం. ఆవులమంద
గవ్యము=సం. గో సంబంధమైనది
గస=దే. ఉబ్బసము
గస్తీలు=దే. కావలివారు
గహనము=సం. గుహ; అడవి
గహ్వరము=సం. అడవి; గుహ; పొదరిల్లు
గహ్వరి=సం. భూమి; నేల
గళము=సం. కుత్తుక
గళశుండిక=సం. కొండనాలుక
గళస్తనము=సం. మేఁక మెడయందలి చన్ను

గా

గాంగేయుఁడు=సం. భీష్ముఁడు
గాండీవము=సం. అర్జునుని విల్లు
గాండీవి=సం. అర్జునుఁడు
గాండ్రించే=దే. ముఖము ఉబ్బు
గాంధర్వము=సం. సంగీతము; గుఱ్ఱము
గాంభీర్యము=సం. గంభీరభావము
గాడి=దే. నిడుపుగా ఏర్పఱచిన పల్లము
గాఁడు=దే. కామమదము
గాడీ=హిం. బండి
గాడుపుమేపరి=దే. సర్పము
గాఢము=సం. అధికము

గాత=త. దెబ్బ
గాతము=త. పల్లము
గాతి=త. తిండి; గ్రాసము
గాత్రము=దే. కంఠము; స్థూలము
గాత్రము=సం. శరీరము; అవయవము
గాథ=సం. చరిత్రము; పాట; పద్యము
గాదిలి=దే. మేట్టము; ప్రియము
గాధము=సం. లోఁతులేనిది
గానము=సం. సంగీతము
గాబరా=హిం. భయము; కలవరము; తొందర
గాబు=దే. కొప్పెర; పెద్దపాత్ర
గాయకుఁడు=సం. పాటపాడువాఁడు
గాయత్రి=సం. మంత్రవిశేషము
గాయము=దే. కత్తిదెబ్బ; పుండు
గారడము=త. మాయ; విషమంత్రము
గారాబము=త. గొప్పతనము; ప్రేమము
గార్దభము=సం. గాడిద
గార్హస్థ్యము=సం. గృహస్థధర్మము
గావుకేక=దే. పెద్ద అఱపు; బలి జంతువు కేక
గాసటబీసట=దే. గందరగోళము
గాసి=దే. శ్రమ; బాధ; వ్యర్థము
గాసిచేయు=దే. నాశముచేయు

గి

గిండి=దే. కమండలువు; సన్నమెడగల చెంబు
గిట్టు=దే. అనుకూలించు; చేచ్చు; వశించు
గిడ్డి=త. ఆవు
గినుమాడు= దే. వంచించు
గిరి =సం. కొండ; పూజ్యము
గిరికము=సం. బొంగరము
గిరిజ =సం. పార్వతి
గిరిధరుఁడు = సం. విష్ణువు
గిరిభిత్తు=సం. వజ్రాయుధము
గిరిస్రవి,= సం. భూమి
గిఱి = దే. వలయాకారపు రేఖ
గిలి = దే. భయము
గిలిగిలి=దే. చక్కలిగింత

గీ

గీర్వాణము = సం. దేవభాష; సంస్కృతము
గీర్వాణుఁడు = సం. దేవుఁడు
గీష్పతి = సం. బృహస్పతి

గు

గుంజాటన = దే. వ్యసనము
గుండగొయ్య=ద్వ. దుష్టుఁడు
గుండము=త. నిప్పులగుంట; గొయ్యి
గుండె=దే. హృదయము; మనసు
గుంఫితము=సం. కూర్పఁబడినది
గుంభనము=సం. రహస్యము; కూర్పుట
గుచ్ఛము=సం. పూగుత్తి; పొద
గుజగుజ=దే. పీడితము
గుజ్జువేలుపు=ద్వ. వినాయకుఁడు
గుటుక్కను=దే. చచ్చు
గుట్ట=త. చిన్నకొండ; రాశి
గుట్టు=త. రహస్యము; మర్మము
గుడము=సం. బెల్లము; బంతి
గుడారము = త. డేరా; పటకుటీరము
గుడి=త. దేవాలయము
గుడి=దే. పరివేషము; వలయాకారపు రేఖ
గుడుసు = దే. గుండ్రము; గుడిసె
గుడుసుకైదువు=దే. విష్ణుచక్రము
గుడ్డ = దే. వస్త్రము
గుణము = సం. స్వభావము; అల్లెత్రాడు
గుణుఁడు=సం. వంటవాఁడు
గుదగుదలాడు=దే. డగ్గుత్తికతో ఏడ్చు
గుదము=సం. పాయువు; ముడ్డి; మూడి
గుది = దే. గుత్తి; పదములకూర్పు
గుదిగొను=దే. అతిశయించు; దట్టమగు
గుదియ=త. గద; గుదిగట్టి

గుద్దలించే=త. త్రవ్వు; పెళ్ళగించే
గునుపు=దే. విలాసవిశేషము
గున్న=త. పిల్ల; పొట్టి
గుప్తము=సం. రహస్యము; దాఁచబడినది
గుప్పిలి=దే. పిడికిలి
గుప్పుమను=దే. ఒక్కమాఱుగా వెల్లడియగు
గుబాళించే=దే. వాసనకొట్టు
గుబ్బ = త. కుచము; గొడుగుమీది గుబ్బ
గుబ్బలాఁడి=దే. యౌవనము గల ఆఁడుది
గుమికాఁడు=దే. కాకి
గుముకు = దే. పిడికిటితోఁ బొడుచు
గురుత్వము = సం. గొప్పతనము; భారము
గురువు = సం. ఉపాధ్యాయుఁడు; బృహస్పతి
గుర్విణి=సం. గర్భిణి; చూలాలు
గుఱక = దే. నిద్రయందలి ధ్వని
గుఱి=దే. లక్ష్యము; గుఱుతు
గుఱుతు=దే. ఆనవాలు; మేర
గులాము = త. దాసుఁడు; దాసురాలు
గుల్మము = సం. పొద; వ్యాధివిశేషము
గువ్వ=దే. అడవి పావురము; కపోతము
గువ్వకుత్తుక=హీనస్వరము
గుహ=సం. కొండబిలము; హృదయము
గుహ్యము=సం. ఏకాంతము; నెపము; స్త్రీ
పురుషుల గుఱి

గూ

గూటము = త. గుంజ; మేకు
గూఢచారి = సం. వేగులవాఁడు
గూఢము=సం. రహస్యము; స్త్రీపురుషుల
గుఱి
గూఢాగారము=సం. చెఱసాల
గూన=దే. పెద్దకుండ
గూనివాఁడు=దే. కుబ్జుఁడు
గూను=దే. నడుముమీది పంపు
గూబ=దే. కర్ణమూలము
గూబ=త. గ్రుడ్లగూబ

గృ

గృధము = సం. గద్ద
గృహగోధిక = సం. బల్లి
గృహచ్ఛిద్రము = సం. కుటుంబ కలహము;
కుటుంబ రహస్యము
గృహము = సం. ఇల్లు; భార్య
గృహమృగము = సం. కుక్క
గృహమేధి = సం. గృహస్థుఁడు; యజమాని
గృహాగతుఁడు = సం. అతిథి
గృహి = సం. గృహస్థుఁడు
గృహిణి = సం. ఇల్లాలు; ఎల్లి తుమ్మెద;
కందురీఁగ
గృహీతము = సం. గ్రహింపఁబడినది
గృహ్యము = సం. స్వాధీనము; పెంపుడ
జంతువు

గె

గెంటించే = దే. త్రోచివైచే; ఓడించే
గెంటు = దే. త్రోయు; తొలఁగు
గెగ్గలు = దే. గేలి; పరిహాసము
గెనయు = దే. పుష్టియగు
గెబ్బు = దే. అపహరించు; గ్రహించే
గెబ్బు = త. గర్వము
గెల = దే. గోల; గుత్తి
గెలుచే = దే. జయించే
గెల్లు = త. కలకలధ్వని

గే

గేడికాళ్లవాఁడు=దే. కొంగకాళ్లవాఁడు
గేదఁగి=త. మొగలి
గేదె=దే. బఱ్ఱె
గేయము=దే. సం. పాట; పాడఁదగినది
గేలి=త. పరిహాసము
గేస్తు=త. గృహస్థుఁడు
గేహము = సం. ఇల్లు

గేహిళి = సం. ఇంటికడప

గొ

గొంగ = దే. శత్రువు; సంహారకుఁడు
గొంగడి = దే. కంబళి
గొంజె = దే. గొడ్రాలు;
గొంతి = త. కుంతి; ఆఁడుది
గొంతు = దే. కంఠధ్వని; కంఠము
గొంతుక = దే. కంఠము; గొంతు
గొంతెమ కోరిక = దే. అపూర్వపు కోరిక
గొంది = దే. మూల; సన్నని సందు
గొడ్డము=దే. ఉపద్రవము
గొడ్డు=దే. గొడ్రాలితనము; శూన్యము; పశువు
గొడ్డుపోవు = దే. వ్యర్థమగు
గొడ్రాలు = దే. బిడ్డలుకనని ఆఁడుది
గొద = దే. ఆఁకలి; కోపము
గొదగొద = దే. పగ; విరోధము
గొనకొను = దే. యత్నించు; స్థిరపడు
గొనయము = త. వింటినారి
గొబ్బిళ్ళు = దే. బాలికాక్రీడా విశేషము
గొరక=త. మృగవిశేషము;ఖమనబాణము
గొఱకు = త. నీచుఁడు; దుష్టుఁడు
గొఱుగు = దే. క్షౌరముచేయు
గొల = త. గెల; గుత్తి
గొలకలు = దే. లాటివేష్టులు
గొల్లత = త. గోపిక; గొల్లది
గొల్లభామ = దే. ఒక ఆకుపచ్చని పురుగు; గొల్లది

గో

గోఁదురు = దే. పెద్ద; పెద్దకప్ప
గోకులము = సం. ఆవులమంద; వ్రేపల్లె
గోచరించు = సం. అగపడు; స్ఫురించు
గోత్రము = సం. వంశము; పేరు; కొండ
గోద = దే. ఎద్దు
గోధ = సం. ఉడుము
గోధి = సం. నొసలు; ఫాలము
గోధూమము = సం. గోదుమలు
గోనసము = సం. కొండచిలువ
గోపాలుఁడు = సం. కృష్ణుఁడు; గొల్లవాఁడు
గోపుచ్ఛము=సం.కొండముచ్చు; ఆవుతోఁక
గోపురము = సం. గవను; వాకిలి; స్వర్గము
గోప్యము = సం. దాఁచబడినది
గోమయచ్ఛత్రము = సం. కుక్కగొడుగు
గోమయము=సం. పేడ
గోమాయువు=సం. నక్క; జంబుకము
గోముఖము=సం. మొసలి; ఒకవాద్యము
గోరి = హిం. కట్టిన సమాధి
గోరు = త. నఖము; అల్పము
గోల = దే. అల్లరి; ముగ్ధ; స్త్రీ
గోలాంగూలము =సం. కొండముచ్చు; కోతి
గోవు = సం. ఆవు; భూమి; దిక్కు
గోవృషము = సం. ఆఁబోతు
గోష్ఠము=సం. ఆవులమంద ఉండుచోటు
గోష్ఠి = సం. సభ; సల్లాపము
గోసర్గము = సం. ప్రభాతము; వేకువ
గోసు = త. అపదూఱు; దూఱు
గోస్తని = సం. ద్రాక్ష; ఒకనది
గోహత్య = సం. ఆవునుచంపుట
గోహరి = దే. పరాక్రమము
గోలము = సం. గుండ్రనిది; మండలము

గౌ

గౌణము = సం. అప్రధానము
గౌరము = సం. ఎఱ్ఱనిది; తెల్లనిది
గౌరవము = సం. గొప్పతనము; మర్యాద
గౌరి = సం. పార్వతి; సమర్తాడని కన్య
గౌరు = సం. ఏనుఁగు; పెద్దబాకా
గౌలు = దే. దుర్గంధము

గ్ర

గ్రంథకర్త = సం. పుస్తకము రచించెడి వాఁడు
గ్రంథకుటి = సం. వ్రాసెడిగది
గ్రంథనము = సం. రచన; కూర్పు
గ్రంథసాంగుఁడు = సం. మేధావంతుఁడు; అధికప్రసంగి
గ్రంధి = సం. కంతి; గనుపు; ముడి
గ్రక్కతిల్లు = దే. మిగులభయపడు
గ్రక్కున = దే. శీఘ్రముగా; త్వరగా
గ్రథనము = సం. కూర్చుట; రచించుట
గ్రథితము = సం. కూర్పఁబడినది
గ్రద్ధ = త. గద్ద; గృధ్రము
గ్రద్దన = దే. శీఘ్రముగా
గ్రసనము = సం. పట్టుకొనుట
గ్రసించు = సం. తిను; మ్రింగు
గ్రస్తము = సం. పట్టుకొనఁబడినది; లోపించినది
గ్రహచారము = సం. దురదృష్టము; గ్రహముల సంచారము
గ్రహణము = సం. గ్రహించుట; పట్టుకొను; ఆదరించుట
గ్రహపతి = సం. సూర్యుఁడు
గ్రహము = సం. సూర్యాదిగ్రహము; గ్రహించుట
గ్రహించు = సం. తీసికొను
గ్రహీత = సం. గ్రహించువాఁడు
గ్రహీనుఁడు = సం. గాలిసోఁకినవాఁడు

గ్రా

గ్రాద = దే. కదుము; బొప్పి
గ్రామటిక = సం. పల్లె
గ్రామణి = సం. ముఖ్యుఁడు
గ్రామము = సం. ఊరు; సమూహము
గ్రామసింహము = సం. కుక్క
గ్రామస్థుఁడు = సం. పల్లెటూరివాఁడు
గ్రామికుఁడు = సం. గ్రామాధికారి; పల్లెటూరివాఁడు
గ్రామీణ = సం. వేశ్య; ఊరిది
గ్రామీయుఁడు = సం. పల్లెటూరి వాఁడు
గ్రామేయి = సం. వేశ్య
గ్రామ్యధర్మము=సం. సంభోగము; సురతము
గ్రామ్యము = సం. ఊరియందలిది; పామరము
గ్రామ్యసుఖము= సం. సంభోగము; రతి
గ్రాసము = సం. కొండ; ఊయి
గ్రాసము = సం. గడ్డి; ఆహారము
గ్రాహకము = సం. డేగ; గ్రహించునది
గ్రాహము = సం. మొసలి; పట్టుదల
గ్రాహ్యము = సం. గ్రహింపఁదగినది

గ్రీ

గ్రీవ = సం. మెడ; గ్రీవము
గ్రీష్మము = సం. వేఁడిమి; వేసంగి

గ్రు

గ్రుడ్డిదీపము = దే. కాంతిలేని దీపము
గ్రుడ్డివాటు = దే. దైవికము
గ్రుడ్డు = దే. కనుగ్రుడ్డు; పక్షిగ్రుడ్డు
గ్రుడ్డుకానుపు = దే. సర్పము; పక్షి
గ్రుడ్లగూబ = దే. ఘూకము
గ్రుద్దు = సం. పిడికిటిపోటు
గ్రుద్దులాడ = దే. యుద్ధము; గ్రుద్దుకొనుచు పోట్లాడుట

గ్రై

గ్రైవేయము = సం. మెడను కట్టెడు త్రాడు; కంటె

గ్రొ

గ్రొచ్చు = దే. త్రవ్వు; పల్లముచేయు
గ్రొయ్యు = దే. పల్లమగు

గ్లా

గ్లాని = సం. రోగము; శ్రమముచేత కల్గిన దౌర్బల్యము
గ్లానుఁడు = సం. అలసినవాఁడు

గ్లౌ

గ్లౌ = సం. చంద్రుఁడు; కర్పూరము

ఘ

ఘంట = సం. గంట; అఱువది నిమిషము కాలము
ఘంటాపథము = సం. నిరాటంకము; రాజమార్గము
ఘట = సం. ఏనుగుల సమూహము
ఘటనము = సం. కూర్పుట; కలుగుట
ఘటము = సం. కుండ; దేహము
ఘటిక= సం. గడియ; చిన్నకుండ
ఘటీకారము = సం. గడియారము
ఘట్టము = సం. తీరము; రేవు
ఘనము = సం. గొప్ప; మేఘము
ఘనశ్రోణి = సం. భూమి; నేల
ఘనసారము = సం. కర్పూరము
ఘనాఘనము = సం. వర్షమేఘము; తొలిమేఘము
ఘనీభవించే = సం. గడ్డకట్టు
ఘనుఁడు = సం. గొప్పవాఁడు
ఘనోపలము = సం. వడగల్లు
ఘరట్టము = సం. తిరుగలి
ఘర్ఘరము = సం. కొండదారి; గ్రుడ్లగూబ
ఘర్మము = సం. చెమట; ఎండ
ఘర్షణము = సం. రాపిడి; ధ్వని

ఘా

ఘాతకుఁడు = సం. చేంపువాఁడు; బాధించే వాఁడు
ఘాతము = సం. చేంపుట; దెబ్బ
ఘాసము = సం. లేఁతగడ్డి; కబళము

ఘు

ఘుర్ఘురము = సం. పందిఅఱపు
ఘుషితము = సం. చాటఁబడినది

ఘూ

ఘూకము = సం. గ్రుడ్లగూబ
ఘూర్ణిల్లు=సం. మ్రోగు; తిరుగుడుపడు

ఘృ

ఘృణ = సం. దయ; రోఁత
ఘృణి = సం. వెలుఁగు; కిరణము
ఘృతము = సం. నేయి; నీరు

ఘో

ఘోటకము = సం. గుఱ్ఱము; అశ్వము
ఘోటి = సం. ఆఁడుగుఱ్ఱము
ఘోణ = సం. నాసిక; ముక్కు
ఘోణి = సం. ఏనుఁగుదోమ; పంది
ఘోరదర్శనము = సం. పెద్దపులి
ఘోరము = సం. నక్క; విషము; భయకరము
ఘోష = సం. ధ్వని
ఘోషకుఁడు = సం. చాటించేవాఁడు
ఘోషణ = సం. చాటించేట
ఘోషము = సం. ఉఱుము; ధ్వని; ఆవ మంద
ఘోషవతి = సం. వీణ

ఘ్రా

ఘ్రాణము =సం. ముక్కు; వాసన చూచె
ఘ్రాణించే = సం. ఆఘ్రాణించు, మూర్కొను
ఘ్రాతము=సం. వాసనచూడఁబడినది

ఘ్రే

ఘ్రేయము=సం. వాసనచూడఁదగినది

చ

చంక్రమణము=సం. దాఁటుట; కదలుట
చంచరీకము=సం. భృంగము; తుమ్మెద
చంచల = సం. మెఱపు; లక్ష్మి
చంచలము = సం. గాలి; చలించేనది
చంచలుఁడు = సం. కాముకుఁడు
చంచువు = సం. పక్షిముక్కు; ప్రసిద్ధమైనది
చండకము = సం. పెద్దపులి
చండాంశువు = సం. సూర్యుఁడు
చండి=సం. కోపముగల స్త్రీ; కాముకి
చండిక = సం. పార్వతి; దుర్గ
చందనము = సం. గంధము
చంద్రకము = సం. నెమలి పురికన్ను
చంద్రకాంతము = సం. కపటము; చలువ ఱాయి
చంద్రకి = సం. నెమలి
చంద్రబీజము = సం. వెండి
చంద్రము = సం. కర్పూరము
చంద్రశాల = సం. వెన్నెల; పై మేడ
చంద్రహాసము = సం. కత్తి
చంద్రాతపము = సం. వెన్నెల
చంద్రాలోకము = సం. వెన్నెల
చంద్రిక = సం. వెన్నెల
చంద్రుఁడు = సం. చేందమామ
చంద్రోదయము = సం. నెలపొడుపు
చంపకము = సం. సంపెంగ
చకోరము = సం. వెన్నెలపిట్ట
చక్రధరుఁడు = సం. విష్ణువు
చక్రపాణి = సం. విష్ణువు
చక్రము = సం. విష్ణుని ఆయుధము; గుండ్రనిది; సమూహము
చక్రవాకము = సం. ఒకపక్షి
చక్రాంగము = సం. హంస
చక్రి = సం. విష్ణువు
చక్షువు = సం. నేత్రము; కన్ను
చక్షుశ్శ్రవము = సం. పాము
చణము = సం. సమర్థమైనది; ప్రసిద్ధము
చతురంగము = సం. చేదరంగము
చతురాననుఁడు = సం. బ్రహ్మ
చతురుఁడు = సం. నేర్పరి; అందగాఁడు
చతురోక్తి = సం. మనోహరమైనమాట
చతుర్గతి =సం. తాఁబేలు
చతుర్థి = సం. చవుతి; నాలుగవది
చతుర్భుజుఁడు = సం. విష్ణువు
చతుష్టయము = సం. నాలుగు
చతుష్పథుడు = సం. బ్రాహ్మణుఁడు
చతుష్పాదము = సం. నాలుగుకాళ్లజంతువు
చతుష్షష్టి = సం. అఱువది నాలుగు
చత్వరిక = సం. బాలవిధవ
చపల = సం. మెఱపు; లక్ష్మి
చపలము = సం. కోఁతి; నిలుకడలేనిది
చపేటము = సం. చెంపకాయ
చమువు = సం. సేన; సేనా విశేషము
చయము = సం. సమూహము; రాశి
చరణము = సం. తిరుగుట; పాదము; పద్యపాదము
చరణాయుధము = సం. కోడి
చరమక్రియ = సం. అంత్యకర్మము
చరాచరము = సం. జగత్తు; తిరుగునది
చర్చితము = సం. పూయఁబడినది
చర్మము = సం. తోలు
చర్య = సం. పద్ధతి; నడవడి; పని
చర్వణ = సం. ఈఁగ
చర్వణము = సం. నమలుట
చర్వితచర్వణము = సం. నెమరు వేయుట; చెప్పినదానిని మరలచెప్పుట
చర్షణి = సం. అంకుటాలు
చల = సం. లక్ష్మి

చలనము = సం. కదలుట
చలితము = సం. కదలింపఁబడినది
చవ్య = సం. వస
చషకము = సం. గిన్నె

చా

చాంచల్యము = సం. చపలత్వము
చాంపేయము = సం. బంగారము; సంపెంగ
చాకచక్యము = సం. నేర్పు
చాటువు=సం. ప్రియమైనమాట; ముఖస్తుతి
చాతకము = సం. వానకోయిల
చాతురి = సం. నేర్పు
చాతుర్యము = సం. నేర్పు
చాపము = సం. ధనుస్సు; విల్లు
చాపల్యము=సం. విలుకడలేమి; చాంచల్యము
చామరము = సం. వింజామరము
చారచక్షువు = సం. రాజు
చారుఁడు = సం. వేగువాఁడు
చారువు = సం. బృహస్పతి; ఒప్పిదమైనది
చాలనము = సం. జల్లెడ
చాలని = సం. జల్లెడ

చి

చించు= సం. చినుఁగఁజేయు
చింత = సం. వగపు; తలఁపు; ఆలోచన
చింత = త. చింతచెట్టు
చింతామణి =సం. కోర్కెలనిచ్చు దేవమణి
చింతించు = సం. వగచు; యోచించు
చిందఱవందఱ=సం. తునుక; కలఁత
చిందిలిపాటు = దే. వేగిరపాటు
చిందులుద్రొక్కు =దే. గంతులువేయు
చిందువందుచేయు = దే. చెదరగొట్టు
చికిత్స = సం. రోగమునకు జేయు ప్రతిక్రియ
చిక్రోడము = సం. ఉడుత
చిగురు = సం. పల్లవము; లేఁత
చిగురుఁబోఁడి = సం. ఆఁడుది
చిచ్చఱ = త. అగ్నియము
చిచ్చు = త. అగ్ని; తాపము
చిటిపొటి = దే. అల్పము, చిన్నది
చిట్టుడుకు నీళ్లు = ద్వ. పొంగునీళ్లు
చిట్టుములు = దే. వేవిళ్లు
చిడిముడిపడు = ద్వ. తొట్రుపడు
చిడుము = దే. గజ్జి
చిత్త = త. చిత్తానక్షత్రము
చిత్తము = సం. మనస్సు
చిత్తడి = దే. మిక్కిలితడి; వాన
చిత్తరువు = త. పటమునందు వ్రాసిన రూపము
చిత్తు = సం. జ్ఞానము
చిత్రకాయము = సం. చిఱుతపులి
చిత్రపక్షము = సం. నెమలి
చిత్రబింబము = సం. ఊసరవెల్లి
చిత్రము = సం. చిత్తరువు; ఆశ్చర్యము
చిత్రవాలము = సం. పాలపిట్ట
చిత్రహింస = సం. అనేకవిధముల మిగులబాధపెట్టుట
చిత్రించు = సం. చిత్రము వ్రాయు
చిదుగు = దే. ఎండిన చిన్నపుల్ల; సమిధ
చినుకు = దే. వర్షబిందువు; కాఱు; కురియు
చినుకుఁబూస = దే. ముత్యము
చిన్నారిపొన్నారి = దే. మనోజ్ఞము
చిన్నె = త. గుఱుతు; విలాసము
చిన్నెలాఁడి = దే. విలాసవతి
చిప్పమూతి=దే. కళావిహీనమగు ముఖము
చిఱుకము = సం. గడ్డము
చిముడు = దే. పాకముచెడు
చియ్య = దే. కండ; మాంసము
చిరకాలము = సం. చాలకాలము
చిరజీవి = సం. విష్ణువు; కాకి
చిరము = సం. బహుకాలము

చిఱుత=త. చిఱుతపులి; చిన్నశిశువు
చిట్లి = దే. కోపము; చింపిటి
చిట్టు = దే. కోపము
చిట్టు బుట్టు = దే. కోపవికారము
చిట్టుముట్టాడు = దే. పెనుగులాడు
చిలువ = దే. పాము; పొట్టిబాతు
చిల్లి = దే. తూటు; బెజ్జము
చివుక్కురుమను = దే. మనసుకలుగు
చివ్వ = దే. కలహము; ఈటె
చివ్వన = దే. శీఘ్రముగా
చిహ్నము = సం. గుఱుతు; టెక్కెము; ముద్ర

చీ

చీ = దే. తిరస్కారపుమాట
చీఁకటి = దే. అంధకారము; రాత్రి
చీఁకటితప్పు = దే. జారత్వము
చీఁకు = దే. చప్పరించు; చుంబించు; గ్రుడ్డితనము; అంధుఁడు
చీఁదఱ = దే. అపహ్యాము; బాధ
చీఁదఱ = త. తూటు
చీకు = దే. చీఁకు
చీకురువాయి = దే. గబ్బిలము
చీకువాలు = దే. చీఁకటి
చీకొట్టు = దే. చీచీయను; ధిక్కరించు
చీనాంబరము = సం. పట్టువస్త్రము
చీలఁదీయు = దే. వేఱుపఱచు
చీలి = దే. పిల్లి

చు

చుంచువు = సం. నేర్పు; ఆసక్తి
చుంబకుఁడు = సం. ముద్దుపెట్టుకొనువాడు; మోసకాడు
చుంబనము = సం. ముద్దు
చుంబించు = సం. ముద్దుపెట్టుకొను
చుచుందరి = సం. చుంచెలుక
చుబుకము = సం. గడ్డము
చులుకము =సం. ముంత; చిఱుత; పులి
చుల్లము = సం. తడికన్ను
చుల్లి = సం. ప్రొయ్యి; సొద

చూ

చూచుకము = సం. స్తనాగ్రము; అంచు
చూడామణి=సం. శిరోరత్నము; శ్రేష్ఠము
చూతము = సం. మామిడిచెట్టు
చూర్ణము=సం. సున్నము; దుమ్ము; పొడి
చూషణము = సం. పీల్చుట

చె

చెంగలి = దే. సమీపము
చెంగావి = దే. సుందరమగు ఎఱుపు
చెంత = దే. సమీపము; దగ్గఱ
చెంబుతల = ద్వ. బట్టతల
చెక్కిలి = దే. కపోలము; చెంప
చెక్కుచెదరు = దే. ఉన్నరూపుకదలు
చెచ్చెర = దే. శీఘ్రముగా
చెట్ట = త. కీడు; చేయి; దుష్టుఁడు
చెట్టపట్టు = ద్వ. పెండ్లి; పెండ్లాడు
చెట్టు = దే. గుల్మము; వృక్షము
చెట్టుపడు = దే. స్తంభించు
చెనటి = దే. కుత్సితము; శూన్యము
చెమరించు = దే. చెమటపోయు; చెమ్మగిల్లు
చెయిదము = త. పని; చేష్ట
చెరలాటము = ద్వ. విహారము
చెరలాడు=ద్వ. విహరించు; వ్యాపించు; సంచరించు
చెరువు = దే. గ్రుచ్చు; చెక్కు; చెక్కుట; తటాకము
చెఱ = త. కారాగృహము; నిర్బంధము
చెఱఁగు = త. అంచు; కొంగు; దిక్కు
చెఱఁగుమాయు=ద్వ. బహిష్ఠయగు
చెఱకువిలుకాడు=దే. మన్మథుఁడు

చెఱచెఱలాడు=దే. కోపమున నుండు
చెఱపు = దే. చెఱచు; కీడు
చెఱుపు=దే. చెఱుచు; కీడు
చెఱువు = దే. తటాకము
చెలఁది = దే. పాలెపురుగు
చెలయు = దే. విజృంభించు
చెలరేఁగు = దే. మిక్కిలి విజృంభించు
చెలి=దే. ఆడుఁది; స్నేహితురాలు; మిత్రుఁడు
చెలిది = దే. చర్మరోగము; మేహరోగము
చెలిమి = దే. స్నేహము
చెలియలికట్ట=దే. సముద్రపుగట్టు
చెలువము=దే. అందము; విధము; శోభ
చెలువుఁడు=దే. ప్రియుఁడు; విటుఁడు
చెవులపోతు=దే. కుందేలు

చే

చే = త. చేయి; తొండము
చేఁపు=దే. పాలుద్రవించు
చేకుఱు = దే. లభించు; సిద్ధించు
చేకొను=ద్వ. గ్రహించు; ఆదరించు; జయించు
చేగలమొకము = ద్వ. ఏనుఁగు
చేటి = సం. పనికత్తె; దాసి
చేటు = దే. నాశము
చేట్లకొఱవి = దే. నిర్భాగ్యుఁడు
చేడియ = త. ఆఁడుది
చేతనము = సం. ప్రాణముకలది; జంతువు; ఆత్మ
చేతిబిడ్డ = ద్వ. పసిబిడ్డ
చేపట్టు=దే. గ్రహించు; పెండ్లియాడు; పూను; స్థానము
చేబదులు = దే. చేతిఅప్పు
చేమోడ్పు = ద్వ. నమస్కారము
చేయి = త. హస్తము; కిరణము; తొండము, వశము; శ్రయము
చేఱుకోల = ద్వ. మునికోల; జోటి
చేవ = దే. సారము; ధైర్యము; బలము; గర్వము
చేవాఁడికాఁడు = ద్వ. దొంగ
చేవాటు = త. సమీపము
చేవ్రాలు = దే. సంతకము; చేతిరేకలు
చేష్ట = సం. వ్యాపారము; పని

చై

చైతన్యము = సం. ప్రాణము; తెలివి
చైత్యము = సం. కట్టడము; గుడి; బౌద్ధాలయము
చైత్రరథము = సం. కుబేరునితోఁట
చైత్రసఖుడు = సం. మన్మథుడు

చో

చోదకుఁడు = సం. త్రోలువాఁడు; ప్రవర్తకుఁడు
చోదనము = సం. త్రోలుట
చోద్యము = సం. ఆశ్చర్యము; ప్రశ్నము
చోరీ = హిం. దొంగతనము
చోరుఁడు = సం. దొంగ
చోలము = సం. కుప్పసము; ఱవిక

చౌ

చౌరిక = సం. దొంగతనము
చౌరుఁడు = సం. దొంగ
చౌర్యము = సం. దొంగతనము

చ్య

చ్యవనము = సం. జాఱుట; పడుట

చ్యు

చ్యుతము = సం. జాఱినది
చ్యుతి=సం. జాఱుట; పడుట

చే

చేంక = త. బాహుమూలము; కక్షము
చేంగలించు = దే. చలించే
చేందమామ = త. చంద్రుఁడు
చేందమామ = దే. గ్రుడ్డులోని జెన
చేందమామ గ్రుక్కిల్లు = ద్వ. అధరామృతము
చేందము = త. విధము; ఒప్పు; ఛందస్సు
చేందా = దే. విరాళము; కానుక
చేందురము = త. సిందూరము
చేందురుకూవలు = త. నక్షత్రము
చేందువా = త. మేలుకట్టు
చక్కఁజేయు = త. సవరించు; పాడుచేయు; ముగించే
చేక్కదనము = త. సౌందర్యము; ఋజుభావము
చేక్కఁబడు = త. సరిపడు
చేక్కఁబెట్టు = ద్వ. సరిచేయు; నాశము చేయు; పాలించు
చేక్కనయ్య = త. మన్మథుఁడు
చేక్కాడు = ద్వ. ఖండించే, చేంపు
చేక్కి = దే. పానము; వైపు
చేక్కిలి = త. చంక
చేక్కిలిగిలి = ద్వ. చేక్కిలిగింత
చేక్కెర = త. పంచదార
చేక్కెరతిండి = ద్వ. చిలుక
చేక్కెర విలుకాఁడు = ద్వ. మన్మథుఁడు
చేచ్చు = దే. మరణించే
చేట్టన = దే. శీఘ్రముగా
చట్టము = త. శాసనము; శాస్త్రము
చేట్టు = దే. చాఁపటాయి; టాయి
చేట్టువ = దే. తెక్క
చేట్టుపురుగు = దే. పాము
చేట్టువము = దే. గరిటె; తెడ్డు
చదరంగము = త. చతురంగము

చదరము = త. సమానమైనది
చదలు = దే. ఆకాశము; స్వర్గము
చేదుకు = దే. బురద; జోటు
చేదువరి = దే. విద్యావంతుఁడు; స్తుతిపాఠకుఁడు
చేదువులయ్య = దే. ఉపాధ్యాయుఁడు
చేదువుల వెలఁది = దే. సరస్వతి
చేద్ది = దే. చలిది
చేనవు = దే. అధికారము; అనురాగము; కోరిక
చేను = దే. పోవు; చెల్లు; తగు; కడచే; పొందు
చను = త. చేన్ను
చేనుఁగప్పు = ద్వ. అవిక
చేనుకట్టు = ద్వ. అవిక
చేనుదెంచే = దే. వచ్చు; పోవు
చేనుప = దే. బిడారు; మార్గము
చేనుపాలు = దే. ఆఁడుదానిపాలు
చేనుమఱ = దే. చేనుమెఱనచుట్టుగల వల్లిని చోటు
చేనుమఱుపు = ద్వ. అవిక
చనుముక్కు = ద్వ. కుచాగ్రము; చూచుకము
చేనుమొన = ద్వ. కుచాగ్రము; చూచుకము
చేనుమోము = ద్వ. కుచాగ్రము; చూచుకము
చేనువాఁడు = దే. చెల్లుబడిగలవాడు
చేన్కట్టు = ద్వ. చేనుకట్టు
చేన్ను = త. స్తనము; తాటిముండు
చేన్నుఁగప్పు = ద్వ. అవిక
చేన్నుఁబాలు = ద్వ. చనుపాలు; స్తన్యము
చేప్పరము = దే. పందిరి; గుడారము
చేప్పిడి = దే. చేప్పనిది; లోపలికి అణఁగినది
చేబుకు = దే. కొరడా
చేమరు = దే. అఱచేతితో కొట్టు; చంపు
చయ్యన = దే. శీఘ్రముగా
చేరలాట = దే. క్రీడ
చేరలాటమాడు = దే. క్రీడించే

చేతియ=దే. పర్వత శిఖరము క్రింది చోటు; తటము
చేలము = దే. మొండివట్టు; మాత్సర్యము
చేలవాది = దే. చావుసమాచారము చెప్పు వాఁడు
చేలి = దే. శీతము ; శీతబాధ
చేలివట్టు = దే. గాలి
చేలిమిడి = దే. బెల్లము కలిపిన తడిపిండి
చేలియినుక =దే. కర్పూరము
చేలువ=దే. శైత్యము; శైత్యోపచారము; చల్లఁదనము
చేల్ల = దే. మజ్జిగ; శీతము
చేల్లకడి = దే. మొంతిమజ్జిగ; పెరుఁగు
చేవి = దే. రుచి; రసము; వలపు
చేవికె = త. మండపము; చేవడి
చేవుక = దే. అగ్గువ; తక్కువ
చేవుకము = త. వలుచేదరము
చేవుతి = త. చతుర్థి
చేవుషష్టి = త. అఱువదినాలుగు
చేవుసీతి = త. ఎనుబది నాలుగు
చేవ్వ = దే. చువ్వ; చేలుకవ

చొ

చొందు = దే. బొట్టుపెట్టుకొనుటకు నల్లని వస్తువు; ధరించు
చొకి = దే. చొకలి
చొగము = త. త్యాగము; ఈవి
చొటువ = దే. చొటించుట; ఉదాహరణము
చొడి = దే. కొండెము
చొడీగొట్టు = దే. కొండెకాఁడు
చొద్పు = దే. విధము; రీతి
చొతు = దే. ధరించు
చొవ = దే. ఆఁడుది; ఇంతి
చొయ = త. కాంతి; నీడ; రంగు
చొఱ = దే. రేఖ
చొఱమెకము = ద్వ. పెద్దపులి
చొలమి = దే. అశక్తి; అసమర్థత

చుం

చుంచు = దే. పిల్లజేట్టు; బలము; శిశువు
చుంచే = త. చుంచేలుక; కంపెలుక
చుక్క = త. నక్షత్రము; బిందువు
చుట్ట = దే. పొగచుట్ట; గుండ్రము; బంధువు
చుట్టము = దే. బంధువు; బంధుత్వము; స్నేహితుఁడు
చుట్టఱికము = దే. బంధుత్వము
చుట్టలుఁగు = దే. చక్రాయుధము
చుట్టుగ్గైదువు = దే. చక్రాయుధము
చుట్టుగుల్ల = ద్వ. వలయాకారపు శంఖవు
చుట్టువాలు = ద్వ. చక్రాయుధము
చుట్టువాలుజోదు = ద్వ. విష్ణువు
చుట్టువాలుదారి = ద్వ. విష్ణువు
చులుక = దే. లాఘవముగా; శీఘ్రము
చులుకవ = దే. లాఘవము; సౌలభ్యము
చుల్ల = దే. చుల్లి
చుల్లి = దే. మగగుఱి; శిశ్నము; మేఢ్రము

చూ

చూచాయ = త. జాడ; తేలిక
చూచు = త. కనుఁగొను; వీక్షించు
చూడ్కి = త. చూపు; దృష్టి; కన్ను; రీతి
చూపరి = ద్వ. చక్కనివాఁడు
చూపఱు = ద్వ. చూచువారు
చూపుడు గుఱ్ఱము = త. పనికి ఉపయోగపడనివాఁడు
చూపోపమి = ద్వ. ఓర్వలేనితనము; అసూయ
చూఱ = త. కొల్ల; దోపుడు
చూఱకారుఁడు = ద్వ. దోపిడికాఁడు
చూఱకొను = ద్వ. కొల్లపెట్టు
చూఱాడు = ద్వ. కొల్లపెట్టు
చూలాలు = దే. గర్భిణీ స్త్రీ
చూలి = దే. బిడ్డ

చూలు = దే. గర్భము; బిడ్డ
చూలుకొను = దే. చూలుగలది అగు

చొ

చొక్కించు=దూ. పారవశ్యముపొందించు
చొక్కు = దే. పరవశమగు; లొంగు
చొక్కునీరు = ద్వ. కల్లు; మద్యము
చొచ్చు = దే. ప్రవేశించు; సిద్ధమగు
చొనుపు = దే. చొప్పించు; చొరఁజేయు
చొప్ప=దే. జొన్నలోనగు వానిదంటు
చొప్పడు = ద్వ. సరిపడు; ఒప్పు
చొప్పరి = దే. త్రోవతెలిసినవాఁడు
చొప్పు =దే. జాడ; మార్గము; విధము
చొరపెంత = దే. ఎడము లేనిది
చొరవ = దే. ప్రవేశము; బుద్ధికుశలత
చొఱ=దే. బాలుఁడు; ఒకజాతి చేప
చొఱిగాడు=దే. బోయ; వ్యాధుఁడు
చొలయు=దే. మూర్ఛపోవు; వెనుదీయు
చొల్లు=దే. చొంగ; జొల్లు

చో

చోటు = దే. తావు; ప్రదేశము
చోడు = దే. బ్రహ్మరంధ్రము
చోడుమ = దే. కష్టము
చోపు=త. కలఁచు; త్రోలు; తఱుము
చోపుడు = త. కలఁత
చోఱ = దే. బాలుఁడు; ఒక జాతిచేప
చోఱవాడు = దే. బాలుఁడు

చౌ

చౌ = త. నాలుగు
చౌక = దే. అగ్గువ; తక్కువ
చౌకము = త. చేదరము
చౌకళించు = ద్వ. ఊఁగులాడు; ఎగురు
చౌకారము = త. సబ్బు
చౌకీ = త. సుంకరిమెట్టు
చౌగంటి= దే. అగ్నిదేవుడు; శరభమృగము
చౌడు = రే. చౌటినేల
చౌతా = త. డోలి
చౌతి = త. చవుతి
చౌదంతి = త. ఇంద్రుని ఏనుఁగు
చౌపదము = త. నాలుగు మూలలు
చౌలు = త. ముత్తెపు కాంతి; రుచులు
చౌషష్టి = త. అఱువది నాలుగు
చౌసీతి = త. ఎనుబది నాలుగు

ఛ

ఛందము = సం. అభిప్రాయము; వశము
ఛందస్సు = సం. పద్య లక్షణము చెప్పు శాస్త్రము; వేదము
ఛగలము = సం. మేఁకపోతు; పిడకనిప్పు
ఛట = సం. వరుస; గుంపు
ఛత్ర = సం. పుట్టగొడుగు
ఛత్రభంగము = సం. రాజ్యనాశము; ముండమోపితనము; స్వాతంత్ర్యము
ఛత్రము = సం. గొడుగు; ఆతపత్రము
ఛత్రాకము = సం. పుట్టగొడుగు
ఛత్రి = సం. చిన్నగొడుగు
ఛత్వరము = సం. ఇల్లు; పొదరిల్లు
ఛద్మము = సం. మోసము; ఇల్లు
ఛన్నము=సం. కప్పఁబడినది;ఏకాంతము
ఛర్దనము = సం. వమనము; వాంతి
ఛర్ది = సం. వమనము
ఛలము = సం. నెపము; వెనుదీయుట
ఛలోక్తి = సం. వ్యాజోక్తి
ఛవి = సం. కాంతి; కిరణము; రంగు; శోభ

ఛా

ఛాందసము=సం. అమాయకత్వము; తెలివి తక్కువ
ఛాందసుఁడు = సం. అమాయకుఁడు; వేదము చదివినవాఁడు

ఛాగము = సం. మేఁకపోతు; అజము
ఛాగి = సం. మేఁక; అజ
ఛాత్రుఁడు = సం. శిష్యుఁడు
ఛాయ = సం. కాంతి; నీడ; రంగు; సూర్యుని భార్య; చీఁకటి
ఛాయాపుత్త్రుఁడు = సం. శని

ఛి

ఛిత్తి = సం. నఱుకుట; ఛేదము
ఛిద = సం. నఱుకుడు; ఛేదము
ఛిద్రము = సం. రంధ్రము; లోపము; తప్పు; అవకాశము
ఛిన్నము = సం. నఱుకఁబడినది

ఛు

ఛురిక = సం. చురకత్తి
ఛురితము = సం. కప్పఁబడినది

ఛే

ఛేకము = సం. పెంపుడు జంతువు
ఛేదము = సం. నఱుకుట; ఖండము

ఛో

ఛోరణము = సం. పరిత్యాగము
ఛోలంగము = సం. మాదీఫలము

జ

జంగమము = సం. తిరుగునది
జంగలము = సం. మాంసము; నిర్జన ప్రదేశము
జంఘ = సం. పిక్క
జంఘాలుఁడు = సం.మిక్కిలి వడిగ నడచువాఁడు
జంతుఫలము = సం. మేడిచెట్టు
జంతువు = సం. ప్రాణముకలది
జంత్రము = సం. యంత్రము
జంబాలము = సం. అడుసు; పాఁచి
జంబీరము = సం. నిమ్మచెట్టు; మరువము
జంబుకము = సం. నక్క; నేరేడు
జంబుకుఁడు = సం. వరుణుఁడు; నీచుఁడు
జంబువు = సం. నేరేడుపండు
జంభము = సం. నిమ్మ; పల్లు; తిండి; పాలు
జగతి = సం. లోకము; జనము; భూమి
జగత్తు=సం. జగము; గాలి; తిరుగునది
జగత్ప్రాణుడు = సం. వాయుదేవుడు; గాలి
జగన్నాథుడు = సం. విష్ణువు, ఒక కవి
జగము = సం. జగత్తు
జఘనము = సం. మొల; పిఱుదు
జఘన్యము = సం. మగగుఱి; తోఁక
జట = సం. జడ; ఊడ
జటాధారి = సం. సన్న్యాసి
జటిలము= సం. సింహము; చిక్కైనది
జటులము = సం. పుట్టుమచ్చ
జఠరము = సం. కడుపు; కఠినమైనది
జలధి = సం. సముద్రము
జడము = సం. అచేతనము
జడుఁడు = సం. మందుఁడు; తెలివిలేనివాఁడు
జడులము = సం. పుట్టుమచ్చ
జతువు = సం. లక్క; ఒకజాతి గబ్బిలము
జత్రువు = సం. కొంకులు
జనకుఁడు = సం. తండ్రి; ఒకరాజు
జననము = సం. పుట్టుక; వంశము
జనని = సం. తల్లి; దయ
జనపదము = సం. దేశము; గ్రామము
జనపదుఁడు = సం. మనుష్యుఁడు
జనము = సం. ప్రజ; పామరుఁడు
జనశ్రుతి = సం. నానుడి
జనాంతము = సం. దేశము; నిర్జనస్థలము
జనాభా=హిం. జనసంఖ్య
జనార్దనుఁడు = విష్ణువు
జన్మము = సం. పుట్టుక

జన్యము = సం. యుద్ధము; అంగడి; నింద
జన్యువు = సం. అనువంశికతను నియంత్రించు క్రోమోజోమ్ ప్రమాణము; జంతువు; అగ్ని
జపము=సం. మంత్రావృత్తి; వేదాధ్యయనము; జపించేనది
జపించు = సం. జపముచేయు
జయము = సం. గెలుపు
జయవారము = సం. మంగళవారము
జర = సం. ముసలితనము; ఒక రాక్షసి
జరాభీరువు = సం. మన్మథుఁడు
జరాయువు = సం. మావి; జటాయువు
జరుఁడు = సం. ముసలివాఁడు
జర్జరము = సం. శిథిలమైనది
జలజము = సం. తామర; శంఖము; నాఁచు
జలదము = సం. మేఘము
జలధి = సం. సముద్రము; నక్క
జలనిధి = సం. సముద్రము
జలము= సం. నీరు; ఎఱ్ఱతామర; జడము
జలరుహము = సం. కమలము
జలశాయి = సం. విష్ణువు
జలాశయము = సం. నీటిపట్టు; చెఱువు
జలూక = సం. జలగ; అంతర తామర
జవనము = సం. వడిగల గుఱ్ఱము; వడిగలది
జవనిక = సం. తెరచీర; తెర
జవము = సం. వడి; వడిగలది
జస్రము = సం. అలసట
జహానకము = సం. ప్రళయము
జహ్నుతనయ = సం. గంగానది
జహ్నువు = సం. విష్ణువు; ఒక రాజర్షి

జా

జాంగలికుఁడు = సం. విషవైద్యుఁడు
జాంబవము = సం. నేరేడువండు; బంగారము
జాంబూనదము = సం. బంగారము
జాగరణము =సం. మేలుకొనియుండుట
జాగరము = సం. కవచము; జాగారము
జాఘని = సం. తోఁక
జాడ్యము = సం. రోగము; జడత
జాతకము = సం. జన్మపత్రిక; పుట్టినది
జాతకుఁడు = సం. పుట్టినవాఁడు; అదృష్టవంతుఁడు
జాతరూపము = సం. బంగారము
జాతవేదుఁడు = సం. అగ్ని
జాతి = సం. కులము; పుట్టుక; సామాన్యము
జాత్యంధుఁడు = సం. పుట్టుగ్రుడ్డి
జానపదము = సం. దేశము; గ్రామము
జానపదుఁడు = సం. మనుష్యుఁడు
జానువు = సం. మోఁకాలు
జాప్యము = త. జాగు; ఆలస్యము
జామాత = సం. అల్లుడు; పతి
జామిత్రము = సం. కళత్రస్థానము
జాయ = సం. భార్య
జాయువు = సం. ఔషధము; మందు
జారత్వము = సం. వ్యభిచారము
జారధవుఁడు = సం. విటుఁడు
జారిణి = సం. ఱంకులాలు
జారుడు = సం. ఱంకుమగఁడు
జాలము = సం. కిటికి; వల; సమూహము
జాలిక = సం. విధవ; ఇనుపకవచము
జాలికము = సం. సాలెపురుగు
జాలు = దే. నీటిపాఱుదల
జాల్ముఁడు=సం. క్రూరుఁడు; పామరుఁడు
జాహ్నవి = సం. గంగానది

జి

జిగట = దే. బంక
జిగి = దే. కాంతి; శోభ; చెల్లని వెలుగు
జిగీష=సం. గెలువనిచ్ఛ; ప్రయత్నము; అతిశయము
జిగీషువు = సం. గెలువనిచ్ఛగలవాఁడు

జిజ్ఞాస = సం. తెలియనిచ్ఛ
జిడ్డ =దే. కలత; కలవరము
జితకాశి =సం. యుద్ధమునందు జయించిన వాఁడు
జితేంద్రియుఁడు = సం. ఇంద్రియ నిగ్రహముగలవాఁడు
జిత్తు = త. మోసము; మాయ
జిముఁడు = సం. విష్ణువు; జయశీలుఁడు
జిమ్మ = దే. మిక్కిలి; అధికము
జియ్యరు = త. వైష్ణవ సన్న్యాసి
జిల్లువ = దే. తటాలున; శీఘ్రముగ
జిల = దే. దురద; కండూతి
జిలుఁగు = త. గొలుసుప్రాఁత
జివ్వున = దే. శీఘ్రముగ
జిష్ణువు = సం. జయశీలుఁడు
జిహ్మగము = సం. పాము
జిహ్మము = సం. వంకరైనది; చొరవలేనిది
జిహ్వ = సం. నాలుక; వాక్కు
జిహ్వాచాపల్యము =సం. తినవలెననెడికోరిక
జిహ్వక = సం. నాలుక

జీ

జీతము = త. సంబళము; వేతనము
జీనుఁడు = సం. ముసలివాఁడు
జీమూతము = సం. మబ్బు; కొండ
జీరువాఱు= దే. జరుగు; తొలఁగు; వ్యాపించే
జీర్ణము= సం. అఱిగినది; చినిగినది; ప్రాఁతది
జీవగఱ్ఱ = సం. జీవాధారము
జీవచ్ఛవము= బ్రతికియున్నను శవముతోసమానము
జీవన్మృతుడు= సం. జీవించియుండియు చచ్చినవాడు
జీవము = సం. ప్రాణము; ప్రాణముకలది; పరమాత్మ
జీవాత్మ = సం. దేహి; జీవుఁడు
జీవి = సం. ప్రాణి; జీవించువాఁడు
జీవించే = బ్రతుకు
జీవిక = సం. బ్రతుకుతెరువు; జీవనోపాయము
జీవితము = సం. ప్రాణము; జీవితకాలము
జీవితేశుఁడు = సం. ప్రాణనాయకుడు; ప్రియుఁడు; యముఁడు
జీవుఁడు = సం. ప్రాణి; బృహస్పతి

జు

జుగుప్స = సం. రోఁత; దూఱు; దయ
జుష్టము = సం. ఎంగిలి; ఇంపైనది
జుహరాణము= సం. గుఱ్ఱము

జూ

జూటము = సం. జేడముడి

జృ

జృంభకము= సం. ఒక అస్త్రము
జృంభణము = సం అతిశయము; వికాసము; ఆవులింత
జృంభించే = ఆవిలించే; విజృంభించే

జె

జెండా =దే. ధ్వజము; టెక్కెము
జెట్టి = దే. మల్లుఁడు శూరుఁడు; శ్రేష్ఠుఁడు
జెష్ట = త. పెద్దమ్మ; దరిద్రదేవత

జే

జేగంట = త. పెద్దఘంట; జయఘంట
జేగుఱు = దే. ఎఱుపు; ఎఱ్ఱనిది
జేజె = త. దేవుఁడు
జేజే=త. జయజయయనుదీవన; దేవుఁడు; నమస్కారము
జేజేగట్టు = త. మేరుపర్వతము
జేత = సం. జయించువాఁడు

జై

జైత్రుడు = సం. జయించువాఁడు
జైవాతృకుడు = సం. దీర్ఘాయువుగలవాఁడు

జో

జోటి = సం. దువ్వటి
జోటింగుఁడు = సం. శివుఁడు
జోషము = సం. సుఖము; ప్రీతి

జ్ఞ

జ్ఞప్తి = సం. తలఁపు; తెలివి
జ్ఞప్తివచ్చు = సం. తోఁచే

జ్ఞా

జ్ఞాత = సం. తెలియువాఁడు
జ్ఞాతము = సం. తెలియఁబడినది
జ్ఞాతవ్యము = సం. తెలియఁదగినది
జ్ఞాతి = సం. దాయాదుఁడు
జ్ఞాతేయము = సం. చేట్టబికము
జ్ఞానము = సం. తెలివి; మోక్షవిషయమైన బుద్ధి
జ్ఞాని = సం. జోస్యుఁడు; కోడి; జ్ఞానము గలవాఁడు
జ్ఞానేంద్రియము = సం. తెలిసికొను ఇంద్రియము
జ్ఞాపకము=సం. తెలియఁజేయునది; తలఁపునకు వచ్చునది

జ్ఞే

జ్ఞేయము = సం. తెలియఁదగినది

జ్యా

జ్యా = సం. వింటినారి; నేల; తల్లి
జ్యాని = సం. ముదిమి; ఏఱు; హాని
జ్యాయుడు = సం. మిక్కిలి శ్రేష్ఠుఁడు; అగ్రజుఁడు

జ్యే

జ్యేష్ఠ = సం. పెద్దమ్మ; బల్లి
జ్యేష్ఠము = సం. హంస; ఒకనెల
జ్యేష్ఠుడు = సం. అన్న; మిక్కిలి శ్రేష్ఠుఁడు; మిక్కిలి వృద్ధుఁడు

జ్యో

జ్యోతి = సం. వెలుఁగు; నక్షత్రము; కన్ను; అగ్ని; సూర్యుఁడు
జ్యోతిరింగణము = సం. మిణుఁగురుఁ బురుగు
జ్యోతిషము = సం. జోస్యము
జ్యోతిషికుఁడు = సం. జోస్యుఁడు
జ్యోతిషుఁడు = సం. జోస్యుఁడు
జ్యోత్స్న = సం. వెన్నెలరేయి; వెన్నెల
జ్యోత్స్ని = సం. వెన్నెలరేయి

జ్యౌ

జ్యౌతిషికుఁడు = సం. జ్యోతిషికుఁడు
జ్యౌత్స్ని = సం. వెన్నెలరేయి

జ్వ

జ్వలనము = సం. మంట; అగ్ని
జ్వలించు = బండు; ప్రకాశించు

జ్వా

జ్వాల = సం. మంట; అగ్నిశిఖ
జ్వాలాజిహ్వుఁడు = సం. అగ్ని; పార్వతి దూత
జ్వాలాముఖి = సం. అగ్ని పర్వతము

జే

జేంకించు = త. బెదరించు
జేంకు = త. భయము; సంకోచము
జేంకెన = త. బెదరింపు

జెంగ = త. పిక్క; దాఁటు
జెంగిలి = దే. గోపసమూహము
జెంగుపిల్లి = త. అడవిపిల్లి
జెంజాటము=దే.తగులము;ఆడంబరము
జెంట = త. జెత; వెంట; ద్విగుణము
జెంత = దే. ధూర్తురాలు; గయ్యాళి
జెంతికపుండు=దే. అనేక రంధ్రములు గల పుండు
జెంత్రకాఁడు = త. సూత్రధారుఁడు
జెంత్రము=త.సూత్రము;సూత్రపు బొమ్మ; యంత్రము
జెందెము = త. యజ్ఞోపవీతము
జెంపాలు = దే. జోలపాట
జెంపు = దే. ఆలస్యము; మన్ననిది
జెంబు = త. నేరేడు చెట్టు
జెక్కర = దే. నది
జెక్కరరాయఁడు = దే. సముద్రము
జెక్కవ = త. చక్రవాక పక్షి
జెక్కి = దే. గుల్ఫము; తిత్తుగలి
జెక్కించు = దే. కట్టుపడు
జెక్కులతేఁడు = ద్వ. కుబేరుఁడు
జెగజెట్టి = దే. ప్రసిద్ధికెక్కిన మల్లుఁడు
జెగజెంత = దే. గయ్యాళి
జెగజెంపు=దే. అతిశయము; ముత్యాల సరము
జెగడము = త. కలహము; యుద్ధము
జెగతి = దే. తిన్నె; అరుఁగు
జెగము = త. లోకము; గొప్ప
జెజ్జెర = దే. వంచన; కపటము
జెజ్జె = దే. శిథిలము; మిక్కిలి చినిఁగినది
జెట్టి = దే. వెల; అమ్మకము; గుత్త
జెట్టు = దే. గుంపు; జనసమూహము
జెడ = త. వెండ్రుకల అల్లిక; వేణి
జెడదారి = త. జెడలు ధరించిన ఋషి
జెడల మెకము = త. సింహము
జెడి = దే. బాధ; దుఃఖము
జెడి = త. వాన; నిరంతరము
జెడియు = దే. భయపడు
జెడుపు = దే. భయము
జెడ్డ = త. సంకటము
జెడ్డన = దే. తటాలున
జెడ్డు = త. జాడ్యము; తగులము; జోలి
జెత = త. జంట; సామ్యము
జెతనము = త. ప్రయత్నము
జెతనపడు = త. సిద్ధమగు
జెతపడు = త. సిద్ధమగు; సిద్ధించు
జెద్దు = దే. కఠిన హృదయత్వము
జెన్నము = త. యజ్ఞము
జెన్ని = త. సన్నిపాతము
జెన్నిదము = త. యజ్ఞోపవీతము
జెప్తి = హిం. పొత్తుమ బలవంతముగా పట్టుకొనుట
జెబ్బ = త. భుజము; తొడమీఁది భాగము
జెబ్బు = దే. రోగము
జెమ = హిం. రాఁబడి; మొత్తము
జెమలి = త. జంట
జెమాబంది = హిం. శిస్తు ఏర్పాటు చేయుట
జెమీను = హిం. భూమి
జెముఁడు = త. యముఁడు
జెమునయ్య = త. సూర్యుఁడు
జెమ్మి=త. శమీవృక్షము
జెమ్ము = త. నేరేడు చెట్టు
జెరీ = త. సరిగ; వెండి మొ. వానిలో మొలాము చేసిన నూలు పోగు
జెరుగుఁబాటు = ద్వ. జీవనము
జెరూరు = హిం. అగత్యమైన
జెల్లు = త. వాన; ధార
జేవదాఁటు = దే. మీటు; అతిక్రమించు
జేవనిక = త. తెరచీర; తెర
జేవర = దే. మృదువు; ఋజువు
జేవరము = దే. తఱుచుఁదనము
జేవరాలు = ద్వ. యౌవనము గల ఆఁడుది

జేవ్వనము = త. యౌవనము
జేవ్వని = త. జవరాలు
జేవ్వ = దే. మదజలము; వికాసము

జా

జాగారము=త.రాత్రి మేలుకొని యుండుట
జాగిలము = దే. వేఁటకుక్క
జాఁణ = త. నేర్పరురాలు; సమర్థురాలు
జాబిల్లి = దే. చంద్రుఁడు
జాఱుపాటు=ద్వ. స్ఖలనము; స్ఖాలిత్యము
జాలము = దే. జాగు; అలస్యము

జి

జింటీఁగ=దే. తేనెటీఁగ;
జిమ్మఁడు = దే. విటుఁడు
జిలుము = దే. దుండగము
జిల్మానా = హిం. అపరాధము

జూ

జూజము = త. జూదము; మోసము
జూటు = త. మోసము

జొ

జొంపము = దే. గుబురు
జొరము =త. జ్వరము
జొహరు =దే. నమస్కారము; స్తుతి; జోహారు

జో

జోక = దే. అందము; విధము; అధికము
జోగి=త. యోగి
జోటి = త. స్త్రీ; ఆఁడుది
జోడించు = త. జతచేయు
జోత = దే. నమస్కారము
జోతి = త. కాంతి; దీపము; జ్యోతి
జోదు = త. యోధుఁడు
జోల = దే. బిడ్డ నిద్దుర పుచ్చునప్పుడు
పాడెడు పాట
జోలి = దే. సంగతి; సంబంధము; వృత్తాంతము
జోసి = త. జోస్యుఁడు
జోస్యము = త. జ్యోతిశ్శాస్త్రము
జోస్యుఁడు = త. జోస్యము నెఱింగిన వాఁడు
జోహారు=దే. నమస్కారము; స్తుతి

ఝ

ఝంకారము = సం. తుమ్మెదరొద
ఝంకృతి = సం. ఝంకారము
ఝంఝ = సం. వానగాలి; హోరుగాలి
ఝంప = సం. దూకుఁడు; దాఁటు
ఝరము = సం. సెలయేఱు
ఝరి = సం. సెలయేఱు
ఝర్ఝరము = సం. కలియుగము; తప్పెట
ఝల్లరి = సం. పెద్దడోలు; నీటి సుడి
ఝషము = సం. చేఁప; మొసలి; అడవి
ఝషకేతుఁడు = సం. మన్మథుఁడు

ఝా

ఝాటము = సం. సమూహము; కాఱడవి;
పొదరిల్లు; చీపురుకట్ట
ఝాటలి = సం. పొదరిల్లు

ఝి

ఝిల్లి=సం. ఈలపురుగు; ఈల పురుగు
కూఁత; ఎండజిగి; తుడిచెడుగుడ్డ
ఝిల్లిక = సం. ఝిల్లి

ట

టంకము = త. బంగారునాణెము
టంకము =సం. వెలిగారము; గడ్డపాఱ
టంకసాల = త. నాణెములను ముద్రించెడు
చోటు
టంకారము = సం. వింటినారి ధ్వని; ఆశ్చ
ర్యము; ప్రసిద్ధి

టంకు = దే. డాంబికుఁడు
టంకృతి = సం. టంకారము
టంకటొంకు= దే. కుత్సితము; మాయావి
టక్కరి = త. మోసకాఁడు; మోసకత్తె
టక్కు = త. మోసము; వంచన
టలాయించు = దే. అటునిటు తిరుగు

టా

టాటోటు = దే. మోసము; కపటము; మాయావి
టాటోటుకాఁడు = దే. మోసకాఁడు

టి

టింగణా =దే. పొట్టివాఁడు; వామనుఁడు
టికము = త. ముడ్డిపూస
టిట్టిభము = సం. లకుముకిపిట్ట
టిప్పణము = సం. టీక; టీకకుటీక
టిట్టి = దే. మోపెడు జంతువు

టీ

టీక = సం. అర్థవివరణము; వ్యాఖ్య
టీకము = దే. ఒరగల్లు
టీకా = దే. స్ఫోటకము పొడిపించుట
టీకు = దే. గర్వము; నడచుట యందలి ఒయ్యారము

టూ

టూకి = దే. సంగ్రహము
టూకించు = దే. సంగ్రహించు

టె

టెంక = దే. మామిడికాయలోనగు వాని విత్తు
టెంకణము = దే. నమస్కారము
టెంకాయ = దే. కొబ్బెరకాయ
టెంకి = దే. స్థానము; గృహము
టెంకె = దే. మాదిగవాఁడు బెజ్జము వేసెడు సూది
టెక్కు = దే. యౌవనగర్వము; విలాసము
టెక్కెపుగాము = ద్వ. కేతుగ్రహము
టెక్కెము = దూ. ధ్వజము

టే

టేంకణము = దే. ఒక దేశము
టేకు = దే. ఒక చెట్టు

టొ

టొంకు = దే. వంకర
టొంపు = దే. వింద
టొకరము = దే. టొంపు
టొకాయించు = దే. ఎగురఁగొట్టు
టొపారము = దే. ఇంటిపై కప్పు

టో

టోకు = దే. మొత్తము
టోకుబేరము = దే. మొత్తము బేరము
టోపి = దే. కుళ్లాయి
టోలి = హిం. అల్పము; సారములేనిది; పైసలో ఎనిమిదవ భాగము

ఠ

ఠంగన = దే. పొట్టివాఁడు
ఠక్కుఁడు = సం. మోసకాఁడు
ఠక్కురుడు = సం. దేవత; వేలుపు
టలాయించు = హిం. అటునిటు తిరుగు
ఠవఠవ=దే. శ్రమము; అయాసము; అడ్డ
ఠవణించు = దే. కావించు
ఠవణిల్లు = దే. ప్రవర్తిల్లు; ఒప్పు
ఠవర = దే. నేర్పరి
ఠవళి = దే. మోసము; కపటము
ఠవిణ = దే. ఢంకా

రా

రాణా = హిం. కావలిదండు; కావలి స్థలము
రాణి = త. ఇల్లు; చోటు
రారుమను = దే. నిమిషములో చేచ్చే
రాలిని = సం. దట్టి; మొలనూలు
రావు = త. స్థానము; తావు

రి

రింగణా=దే. బాలుఁడు; పొట్టివాఁడు
రికానా = హిం. ఆశ్రయము; గతి

రీ

రీవి = దే. వైభవము

రే

రేవ = దే. ఒప్పిదము; విధము
రేవనము = దే. ధైర్యము
రేవము = దే. తడి

రో

రోలా = దే. తెగ; సమూహము

డ

డంక = దే. దిట్ట
డంకా = త. ఒక వాద్యము; ఢక్క
డంగురము = దే. రుంజ; వీరణము
డంబము = త. స్థితికి మించిన వేషము; ప్రతిష్ఠ
డంబము = సం. విజృంభణము
డంబు = త. కపటము; స్థితికి మించిన వేషము; కాంతి; గర్వము; ప్రతిష్ఠ; విధము; అధికము
డక్కగొను = దే. వశముచేసికొను; స్వాధీనపఱచుకొను
డగర = దే. పిశాచము; గండు
డగరము = దే. కీడు
డగ్గరు = దే. సమీపించు
డగ్గుత్తిక = దే. గద్గద స్వరము
డచ్చీలు = దే. గొప్పలు; ప్రగల్భములు
డప్పి = దే. దప్పిక; శ్రమము
డప్పు = దే. తప్పెట
డబడబ = దే. ఉద్ధతి
డబర = దే. గిన్నె
డబ్బఱ = దే. బొంకు; దబ్బఱ
డబ్బాటు = దే. అకస్మాత్తు
డబ్బి = దే. బరణి
డబ్బు = దే. ధనము
డబ్బు = త. డంబము
డబ్బుర = దే. గిన్నె
డమరము = సం. దోపిడి; కొల్ల
డమరుకము = దే. ఒక వాద్యము
డమ్మను = దే. చచ్చు; శబ్దించు
డయ్యు = దే. అలయు; కృశించు

డా

డాంబికము = సం. గర్వము
డాంబికుడు = సం. గర్వము కలవాడు; మాయకాడు
డాఁగు = దే. దాఁగు
డాఁపు = దే. దాఁపు
డాక = దే. విజృంభణము; శౌర్యము
డాకిని = సం. పిశాచ స్త్రీ
డాకొను = దే. సమీపించు
డాగు = దే. గుర్తు; వాత; మఱక
డాపల = దే. ఎడమ భాగము
డాపు = దే. దాపు; సమీపము; భయము
డాపురము = దే. ప్రాప్తి
డాబా = దే. బోడిమిద్దె
డాబు = త. డంబము; అతిశయపు మాటలు
డాయు = దే. సమీపించు; పొందు
డాలు = దే. కాంతి; టెక్కెము

డాలు = త. డాలువాటు; కీడెము

డి

డింకు = దే. చచ్చు
డింగరీడు = త. సేవకుడు; భక్తుడు
డింగరుడు = సం. సేవకుడు
డించు = దే. దించు; త్యజించు
డిండిమము = సం. ఒక వాద్యవిశేషము
డిండీరము = సం. ఫేనము; నురుగు
డిందు= దే. అడగు; ఇంకు; క్రుంకు; మ్రొగ్గు; అడఁకువ
డిందుపడు = ద్వ. అడగు; శమించు; సమాధానపడు
డిందుపాటు=ద్వ. ఉపశాంతి; కుదురు పాటు
డింపు = దే. దింపు
డింబము = సం. కొల్ల; భయము; పక్షిగ్రుడ్డు
డింభకుడు = సం. పిల్లవాడు
డింభము = సం. పిల్ల; గ్రుడ్డు
డింభుడు = సం. పిల్లవాడు; మూర్ఖుడు
డిగ్గియ = త. నడబావి
డిగ్గు = దే. దిగు; తగ్గు
డిగ్గుపడు = ద్వ. తక్కువపడు
డిల్లపడు =ద్వ. భయపడు; సత్త్వహీనమగు
డిల్లము = దే. సత్త్వహీనమైనది

డీ

డీకొను = దే. ఎదుర్కొను; కవియు
డీలు = దే. డిల్లపడు

డు

డుంకు = దే. తగ్గు
డుండుకుఁడు = సం. అల్పుఁడు; క్రూరుఁడు
డుండుభము = సం. రెండు తలల పాము
డుక్కు = దే. మఱుఁగుపడు
డుబుడక్క = ద్వ. వాద్యవిశేషము
డుయ్యు = దే. దుయ్యు; సడలించే
డుల్లు = దే. పడు; ఊడు

డె

డెందము = దే. ఉల్లము; హృదయము
డెక్క = దే. పశువుల కాలిగిట్ట
డెక్కు = దే. అడ్డగించే; నివారించే; నిరోధము
డెప్ప = దే. కొండమీఁది సమతలము
డెప్పరము = దే. ఆపద; అశక్యము; దుస్సహము
డెప్పు = దే. డెప్పు; ఎత్తిపొడుచే

డే

డేఁగుర = సం. జేగంట
డేక్సా = హిం. డేక్సా; పెద్ద వంట పాత్ర
డేగ = దే. ఒక పక్షి; శ్యేనము
డేరా = దే. గుడారము

డొ

డొంక = దే. కాలిదారి; పొద; కోన
డొంకు = దే. ఇంకు; ఎండు; అడఁగు; వంకర
డొకారము = దే. అంతరాళము
డొకారము సొచ్చు = దే. లోఁబడు
డొక్క = దే. కంకాళము; కడుపు; టెంకాయ బొండ్లపు చెక్క
డొక్కు = దే. ముదియు; ముదిసినది
డొగరు = దే. అపరాధము; నింద
డొప్ప = దే. దొప్ప
డొల్ల = దే. బల్లవంటిది; బుట్ట
డొల్లు = దే. దొర్లు; పొర్లు; పడు

డో

డోఁకు = దే. వాంతిచేసికొను; వాంతి
డోల = దే. డోలి; తొట్టి
డోలకము = సం. ఊఁచేట; ఊఁపు

డోలి = త. ఉయ్యాలవంటి అందలము; డోల
డోలు = త. చర్మవాద్య విశేషము

డౌ

డౌకనము = సం. కానుక; లంచము
డౌలు = దే. మదింపు; రీతి

ఢ

ఢక్క = సం. డంకా
ఢక్కాముక్కీ =హి. ఇబ్బంది; సంకటము
ఢమామిక = సం. చర్మవాద్య విశేషము

ఢా

ఢాక = దే. ఔద్ధత్యము; పరాక్రమము; చెలరేఁగుట
ఢాలము = సం. డాలువాలు; ఫలకము

ఢు

ఢుండి = సం. గణేశుఁడు
ఢులి = సం. ఆఁడుతాఁబేలు

ఢో

ఢోలము = సం. డోలు

త

తంకము = సం. దుఃఖము; భయము
తంట = దే. కలహము; చాడీ; శ్రమము; అప్పు; మోసము
తంటా = దే. తంట
తండసము = సం. కమ్మరకొలిమి
తండా = త. లంబాడీల సమూహము
తండురీణము=సం. కడుగు నీరు; పురుగు
తండులము = సం. బియ్యము
తండ్రి = దే. జనకుఁడు
తంతి = త. లోహపుతీఁగ
తంతు = దే. ఉత్సవ విశేషము
తంతు = త. ఉభయార్థసాధకమైన ఉపాయము
తంతుకాష్ఠము = సం. నూలువడికెడు కదురు
తంతుకీటము = సం. పట్టుపురుగు
తంతునాభము = సం. సాలెపురుగు
తంతువాయము = సం. సాలెపురుగు
తంతువు =సం. నూలిపోఁగు; సూత్రము
తంత్రము=సం. ఉపాయము; హేతువు
తంత్రి = సం. తంతి; నరము
తంపర = దే. దట్టము; చండము
తంపి = దే. కలహము; దాలిగుంట
తంబుఱ = దే. తంత్రీవాద్య విశేషః
తకరారు = సం. హిం. వివాదము
తక్క = దే. కాక; తప్ప
తక్కిడి = త. మోసము
తక్కిడికాఁడు = త. మోసకాఁడు
తక్కు = దే. విడుచు; మిగులు
తక్కువ = దే. అల్పము; శూన్యము
తక్కొఱ = దే. అల్పము
తక్రము = సం. మజ్జిగ
తక్షణి = సం. బాడిస
తగడు = దే. రేకు
తగరము = త. లోహవిశేషము
తగరము = సం. పొట్టేలు
తగరు = త. పొట్టేలు
తగరురౌతు = త. అగ్ని
తగవరి = దే. న్యాయాధిపతి
తగు = దే. యుక్తమగు
తగులము = దే. ఆసక్తి; సంబంధము
తగులుకొను=దే. రగులుకొను; వలచు
తచ్చనలాడు = దే. పరిహాసముచేయు
తచ్చాడు = దే. సంచరించు
తటమట = దే. మోసము
తటము = సం. ఏటిఒడ్డు; ప్రదేశము; కొండచేఱియ

తటాకము = సం. చెఱువు
తటాలున = దే. అతిశీఘ్రముగా
తటి = సం. ఏటిఒడ్డు; ప్రదేశము
తటిత్తు = సం. మెఱపు; విద్యుత్తు
తటివి = సం. నది; ఏఱు
తడయు = దే. ఆలస్యముచేయు
తడవు=దే. నిమురు; వెదకు; ప్రస్తావించే
తడుపుదలువు = దే. బ్రహ్మచారి
తతి = సం. సమూహము
తది = దే. సమయము
తత్తడి = దే. గుఱ్ఱము; వాహనము
తత్తఱ = దే. సంభ్రమము
తత్వము=సం. పరమాత్మ; స్వభావము
తథ్యము = సం. సత్యము
తద్దినము = సం. ఆ దినము; ఆబ్దికము
తద్భవము = సం. సంస్కృత ప్రాకృతముల నుండి పుట్టిన పదము
తనయ = సం. కూఁతురు
తనయుఁడు = సం. కొడుకు
తనరు = త. అతిశయించు; ఒప్పు
తనియు = దే. తృప్తిపడు
తనివి = దే. తృప్తి
తనువు = దేహము; తోలు
తనూభవుఁడు = సం. కొడుకు
తన్వి = సం. ఆఁడుది
తపనము = సం. తాపము
తపనుఁడు = సం. సూర్యుఁడు
తపము = సం. తపస్సు; వేసఁగికాలము
తపస్వి = సం. తపముచేయువాఁడు
తపస్విని = సం. తాపసురాలు
తప్తము = సం. తపింపఁజేయఁబడినది
తప్పిదము = ద్వ. దోషము; తప్పు
తప్పెట = త. చర్మవాద్య విశేషము
తఫావతు =హిం. భేదము; లోపము; తక్కువ
తబేలా = హిం. గుఱ్ఱపు లాయము
తమకము = దే. త్వర; మోహము
తమకించే = దే. త్వరపడు
తమము = సం. చీఁకటి; ఒకగుణము; శోకము
తమి = దే. త్వర; కుతూహలము; అపేక్ష; వలపు
తమి = సం. రాత్రి; చీఁకటి
తమికొను = దే. మోహపడు
తమ్మి=దే. పద్మము; పద్మవ్యూహము
తమ్మికంటి = ద్వ. విష్ణువు; ఆఁడుది
తరంగము =సం. అల; ఒక గ్రంథభాగము
తరంగిణి = సం. నది
తరంగ = త. అల
తరకసము = దే. అమ్ములపొది
తరణము = సం. దాఁటుట; ఓడ
తరణి = సం. ఓడ; దాటుట; సూర్యుఁడు; సముద్రము
తరపు = హిం. పక్షము; దేశము
తరబియ్యతు = హిం. నేర్పు
తరము = దే. పురుషాంతరము; మానము; సామ్యము; వరుస
తరవాణి = దే. పుల్లనీళ్ళు
తరళము = సం. హారమధ్యరత్నము
తరళేక్షణ = సం. ఆఁడుది
తరాజు = దే. త్రాసు; తరాసు
తరి = సం. ఓడ; మబ్బు
తరి = త. వెన్నచిలుకుట
తరిగోల = దే. కవ్వము
తరిదాలువు = ద్వ. విష్ణువు
తరుణము = దే. సమయము
తరుణి = సం. ఆఁడుది; యౌవనము గల ఆఁడుది
తరుణిమ = సం. యౌవనము
తరువు = సం. చెట్టు
తర్కము = సం. ఊహ; కారణము; కోరిక; ఒక శాస్త్రము
తర్జని = సం. జేట్టనవ్రేలు

తర్పణము=సం. తృప్తి; సంతోషపెట్టుట
తర్షము = సం. దప్పి; ఇచ్ఛ
తఱకు = దే. వ్యాపించు
తఱచు = దే. బాహుళ్యము; అధికము
తఱపి = దే. తారుణ్యము
తఱి = దే. సమయము; సమీపము
తఱియు = దే. సమీపించు; దాఁటు
తఱుఁగు = దే. తగ్గు; క్షయించు
తఱుగు = దే. ఖండించు; చించు
తఱ్ఱి = దే. నీచుఁడు
తలకడచు =దే. దాఁటు; అతిక్రమించు
తలక్రిందు=దే. అధోముఖము; విలోమము
తలగాము = ద్వ. రాహువు
తలపడు = ద్వ. ఎదిరించు; తాఁకు; ప్రారంభించు
తలపోయు =దే. చింతించు; ఆలోచించు
తలబిరుసు = దే. మూర్ఖము
తలమాటు = దే. నాశము; చేటు
తలము = సం. సమప్రదేశము; కారణము; అడవి; చోటు
తలమునుకలు = దే. బాధ; మాని
తలిరు = దే. చిగురు; పల్లవము
తలోదరి = సం.ఆఁడుది
తల్పము = సం. దూదిపఱుపు; భార్య
తల్లడిల్లు = త. చలించు; బాధనొందు
తల్లి = దే. జనని; మొదటిది; ముఖ్యము
తల్లి = సం. జవరాలు
తవాయి = దే. ఉపద్రవము
తస్కరించు = సం. దొంగిలించు
తస్కరుఁడు = సం. దొంగ
తస్స = దే. దుర్మాంసము
తహతహ = దే. తమకము; వ్యసనము; కుతుకము
తళిగ = త. భోజనపాత్ర; వంట
తళుకు = దే. మిక్కిలి ప్రకాశము

తా

తాండవము = సం. ఉద్ధతమైన నృత్యము
తాఁట = దే. చెట్టుపై పట్ట; మోసము
తాఁటకత్తె = ద్వ. మోసకత్తె
తాఁబేలు = దే. కూర్మము
తాడనము = సం. కొట్టుట
తానము = త. స్నానము; స్థానము
తాపికత్తె = దే. కుంటెనకత్తె; తార్పుకత్తె
తాపిత = దే. మేలైన పట్టు వస్త్రము
తామసము=సం. ఆలస్యము; అజ్ఞానము
తామసి = సం. చీఁకటి
తామ్రము = సం. రాగి
తాయము = దే. అరుదగు వస్తువు
తాయి = త. తల్లి
తాయెత్తు = ద్వ. రక్షాబంధము
తార = సం. నక్షత్రము; కనుగ్రుడ్డు
తారకము =సం. కంటిపాప; తెప్ప; కన్ను
తాళిబొట్టు=ద్వ. మంగళసూత్రపు బొట్టు
తాలిమి = దే. క్షమ; ధైర్యము
తావి =దే. పరిమళము
తావు = దే. గృహము; స్థానము
తాహతు = హిం. మర్యాద; గొప్ప
తాళము = సం. బీగము
తాళవృంతము = సం. విసనకఱ్ఱ

తి

తింత్రిణి = సం. చింతచెట్టు
తిక్తము = సం. చేదు; చేదైనది
తిగ = త. మూడు; త్రికము
తిగ్మము = సం. వేడిమికలది
తిత్తిరి = సం. తీతువుపిట్ట
తిన్నె = దే. అరుగు; వేదిక
తిమి = సం. గొప్పచేప
తిమింగిలము = సం. తిమిని మ్రింగు చేప
తిమిరము = సం. చీకటి
తిమురు = దే. గర్వము; తిమ్మిరి

తిమ్మిరి = దే. స్పర్శ తెలియని వ్యాధి; మద వికారము
తిమ్ము = దే. దీవించు
తియ్యదనము = దే. మాధుర్యము
తిరస్కారము=సం. అనాదరము; తెగడిక
తిరివము = దే. భిక్షము; భిక్షకుడు
తిరు = దే. శ్రీప్రదము; శుభకరమైనది
తిరుకాపు = దే. భగవంతునియొక్క అలంకారము
తిరుకొలను = దే. పుష్కరిణి
తిరుగఁబోత = దే. తాలింపు
తిరుగుబోతు =దే. జారడు; జారిణి
తిరుచూర్ణము = దే. ఎఱ్ఱవి పొడి
తిరునాళ్ల = దే. దేవోత్సవము
తిరుపగూడ = దే. తాటాకులబుట్ట; సజ్జ
తిరుపతి = దే. విష్ణుక్షేత్రము
తిరుమజ్జనము =దే. భగవంతుని అభిషేకము
తిరుమణి = దే. తెల్లనిమృత్తిక
తిరుమణివడము=ద్వ. తామరపూసల దండ
తిరుమల=ద్వ. తిరుపతి; వేంకటాచలము
తిరుమాళిగ = ద్వ. గృహము
తిరుముడి = దే. వైష్ణవుడు
తిరుపడికోల = దే. దాసరివానిదీప స్తంభము
తిరువరంగము=ద్వ. శ్రీరంగక్షేత్రము
తిరువారాధనము =ద్వ. దేవతార్చన
తిరోధానము = సం. అంతర్ధానము
తిలకము = సం. బొట్టు; శ్రేష్ఠము
తిలకించు = దే. చూచు; ప్రకాశించు
తిలఘాతుకుడు = సం. తెలుకులవాడు
తిలయంత్రము = సం. గానుగ
తిలలు = సం. నువ్వులు
తిలిత్సము = సం. కొండచిలువ
తివాసి = త. చిత్రాసనము
తిష్యఫల = సం. ఉసిరిక చెట్టు

తీ

తీంట్రము = దే. తీట; దురద
తీండ్ర = దే. తేజము; కోపము
తీగబోడి = ద్వ. ఆడుది
తీగమెఱుగు = ద్వ. ఉఱుములేనిమెఱుపు
తీగయిల్లు = ద్వ. పొదరిల్లు
తీక్ష్ణము = సం. వేడిమి; చుఱుకైనది; వాడియైనది
తీపు = దే. మాధుర్యము; యాతన
తీరము = సం. దరి ; గట్టు
తీరు = దే. విధము; చక్కబడు
తీర్థము = సం. పుణ్యనది; పుణ్యక్షేత్రము; రేవు; నీరు
తీఱు = దే. వీలువడు; నశించు
తీవియ = త. తీగ

తు

తుంగము = సం. ఎత్తైనది; కొండ
తుంటరి = ద్వ. దుష్టుడు
తుండము = త. ఖండము
తుండము =సం. పక్షిముక్కు; నోరు; మొగము
తుక్కు = దే. అప్పము; వ్యర్థము
తుచ్ఛము =సం. దుఃఖము; శూన్యము; నీచము
తుట్టె = దే. సమూహము
తుట్టెపురుగు=ద్వ. సామాన్యసర్పము
తునుమాడు = దే. ఖండించు; చంపు
తుపాను = దే. గాలివాన
తురంగము = సం. గుఱ్ఱము; అశ్వము
తుల = సం. త్రాసు; సమానము; దూలము
తులువ = దే. తుంటరి; కుత్సితుడు
తుల్యము =సం. సమానము; సరి; సాటి
తుషారము = సం. మంచు; తుంపర
తుహినము = సం. మంచు; హిమము

తూ

తూగు = దే. ఊగు; చలించు
తూటు = దే. రంధ్రము; చిల్లి
తూడుదిండి = దే. హంస
తూఁతకొమ్ము=దే. పిల్లంగ్రోవి; మురళి
తూకము = దే. ఎత్తు; బరువు; తూనిక
తూణీరము = సం. అమ్ములపొది
తూనికవేయు = దే. తూచు
తూపరము = దే. చిల్లి; రంధ్రము
తూపు = దే. బాణము; అమ్ము
తూరుపాఱబట్టు = దే. దూషించు; నిందించు
తూర్యము = సం. వాద్యము; వాద్యమ్రోత
తూలము = సం. దూది; ఆకాశము
తూలిక = సం. కుంచె; ఈక

తృ

తృణధ్వజము = సం. వెదురు
తృణము = సం. గడ్డి
తృణీకారము = సం. అలక్ష్యము
తృతీయా ప్రకృతి = సం. నపుంసకుడు
తృప్తము = సం. తృప్తిపొందినది
తృప్తి = సం. సంతోషము; తనివి
తృషితుడు = సం. దప్పిగొన్నవాడు
తృష్ణ = సం. దప్పి; ఇచ్ఛ; పేరాస

తె

తెంపరి = దే. సాహసికుడు; శూరుడు
తెంపి = దే. విధవ
తెంపు = దే. తెంచు
తెక్కరము = దే. విలాసము
తెక్కలి = త. దొంగతనము
తెగ = దే. సజాతీయ సమూహము; సమూహము; పక్షము; విధము; నిశ్శేషముగా; ఖండితముగా.
తెగటార్చు=దే. నశింపజేయు; చంపు
తెగడు = దే. నిందించు; తిరస్కరించు; ఉపేక్షించు;
తెగులు= దే. వ్యాధి; రోగము;పీడ
తెగువ = దే. సాహసము; ఔదార్యము
తెన్ను = దే. దారి; మార్గము; విధము
తెప్పతిల్లు=దే. అపాయమునుండి తేఱు
తెమడ = దే. శ్లేష్మము; కఫము
తెమలు = దే. చలించు
తెమ్మెర = దే. చల్లగాలి; గాలి
తెరువు = దే. దారి; పద్ధతి; మార్గము
తెలిపిట్ట = త. హంస
తెల్లగడ్డ = దే. వెల్లుల్లి
తెల్లము = త. స్పష్టము
తెల్లవాఱు = దే. ఉదయమగు

తే

తేజము = సం. ప్రకాశము; ప్రభావము; కాంతి; రేతస్సు
తేజస్వి = సం. తేజస్సు కలవాడు
తేజి=సం. మేలుజాతి గుఱ్ఱము; గుఱ్ఱము
తేటతెల్లము = దే. మిగులస్పష్టము
తేడా = త. హెచ్చు; వ్యత్యాసము
తేమ = త. తడి
తేమానము =దే. సోమరితనము; ఆలస్యమ
తేర=దే. వ్యర్థముగా; అనాయాసముగా
తేరు = దే. రథము; కలుగు
తేఱు = దే. తేఱుకొను
తేఱుకొను = దే. స్వస్థతనొందు
తేవ = దే. ఉత్సవ విశేషము
తేవనము = సం. ఉద్యానము

తై

తైత్తిరము = సం. తిత్తిర పక్షుల గుంపు
తైరు = దే. పెరుగు; దధి
తైర్థికుఁడు = సం. తీర్థసేవ చేయువాడు

తైలపర్ణి=పం. చిల్లమడ్డి; పీత చందనము
తైలపాయిక = సం. గబ్బిలము
తైలము = సం. నూనె
తైలయంత్రము = సం. గానుగ
తైలికుడు = సం. గాండ్లవాడు

తొం

తొంగలిపాట్లు = ద్వ. నమస్కారము
తొంగు = దే. వాలు; శయనించు
తొండము = త. గజహస్తము
తొండి = దే. రంధ్రము
తొంబ = దే. గుంపు; మూక
తొక్కట = దే. సంకటము
తొగ = దే. కలువ; విధము; సమూహము
తొగరు = దే. ఎఱుపు; ఎఱ్ఱనిది
తొట్ట = దే. లావు
తొట్టి = దే. పెద్దపాత్ర; కొప్పెర; పశువులు నీరుత్రాగు పాత్ర
తొడరు = దే. కలుగు; యత్నించు
తొడవు = దే. భూషణము
తొడిమ = దే. కాడ; వృంతము
తొత్తు = దే. బానిస; దాసి; లంజ

తో

తోపు = దే. పెంపుడు తోట; ఎఱుపు
తోడితెచ్చు = దే. పిలుచుకొని వచ్చు
తోడునీడ = దే. సహాయుడు
తోమాలె = ద్వ. ఆకులు పువ్వులు కూర్చి కట్టిన దండ; వనమాల
తోయజాక్షి = సం. ఆడుది
తోయదము = సం. నెయ్యి; మబ్బు
తోయధి = సం. సముద్రము
తోయము = సం. నీరు; ఉదకము
తోయలి = సం. స్త్రీ

తౌ

తౌల్యము= సం. సామ్యము

త్య

త్యక్తము = సం. విడుచు; వర్జించు

త్యా

త్యాగి = సం. దాత; శూరుడు
త్యాజ్యము = సం. విడువదగినది

త్ర

త్రచ్చు = త. చిలుకు; శోధించు
త్రప = సం. సిగ్గు; లజ్జ; అంకుటాలు
త్రవ్వకోల = దే. గుద్దలి
త్రస్తరి = దే. పరిహాసము

త్రా

త్రాచు = దే. నాగుబాము
త్రాణ = త. బలము
త్రాణము=సం. రక్షించునది; కవచము
త్రాత = సం. రక్షకుడు; కాచువాడు

త్రి

త్రిదండి = సం. సన్యాసి
త్రిపురాంతకుడు = సం. శివుడు
త్రిలోచనుడు = సం. శివుడు
త్రివిక్రముడు = సం. విష్ణువు
త్రివేణి = సం. గంగానది

త్రు

త్రుంగు = దే. నశించు; తునుకలగు
త్రుళ్లు = దే. గర్వించు; ఎగిరిపడు

త్రె

త్రెయ్యు = దే. తెగు

త్రే

త్రేత = సం. ఒక యుగము

త్రొ

త్రొక్కటము = దే. సంకటము
త్రొక్కుడు = దే. త్రొక్కుట

త్రో

త్రోచు = దే. త్రోయు; గెంటు

త్వ

త్వక్కు = సం. చర్మము; తోలు
త్వచము = సం. తోలు; చెట్టుపట్ట

త్వి

త్విషాంపతి = సం. సూర్యుడు

ద

దంచనము = దే. పెద్ద ఫిరంగి
దంచు = దే. దంపు
దంట=త. దిట్టతనము గలవాడు; నేర్పరి
దండ = త. హారము; బాహువు
దండ = దే. సమీపము; ప్రాపు
దండకము = సం. మోసము; వంచకము
దండధరుడు = స. యముడు; రాజు
దండనాయకుడు=సం. సేనాధిపతి
దండము = సం. కఱ్ఱ; రాజశిక్ష; ఒక ఉపాయము
దండయాత్ర = సం. దిగ్విజయము; యుద్ధ యాత్ర
దండుగ = త. నష్టము
దండుబాట = ద్వ. రాజమార్గము
దంతకాష్ఠము =సం. పలుదోము పుడక
దంతధావనము = సం. పలుదోముట
దంతము = సం. పల్లు; పొదరిల్లు
దంతావళము = సం. ఏనుగు
దంతి = సం. ఏనుగు; కొండ
దందడి = త. మాయ; అలక్ష్యము
దందశూకము = సం. సర్పము
దంపతులు = సం. ఆలుమగలు
దంష్ట్ర = సం. కోఱవల్లు
దంష్ట్రాయుధము = సం. పంది
దక్షుడు = సం. సమర్థుడు; నేర్పరి
దగ = త. తాపము; దప్పి
దగరము = దే. కీడు
దగల్బాజీ = హిం. దొంగ; మోసకాడు
దగ్ధము =సం. అశుభమైనది; కాల్పబడినది
దట్టము=దే. పావడ; తఱచు; గట్టి
దత్తము = సం. దానము
దత్తు = త. స్వీకారము
దద్దడము = దే. చిన్నగుడి; బోడిమిద్దె
దధి = సం. పెరుఁగు
దనుజుఁడు = సం. అసురుఁడు
దప్పి = దే. దాహము; శ్రమము
దబరా = హిం. వెడల్పయిన గిన్నె
దబ్బఱ = దే. మోసము; అసత్యము
దమము = సం. ఇంద్రియ నిగ్రహము
దమ్మడు = త. కపటములేనివాఁడు
దయాళుఁడు = సం. దయగలవాఁడు
దయ్యము = త. దేవుఁడు; వేలుపు; విధి; పిశాచము
దరహాసము = సం. చిఱునవ్వు
దరి = త. గట్టు; సమీపము
దరిద్రుఁడు = సం. బీదవాఁడు
దర్పణము = సం. అద్దము
దర్పము = సం. గర్వము
దర్వీకరము = సం. సర్పము; పాము
దర్శనము = సం. చూపు; అద్దము
దవ్వు = దే. దూరము
దశ = సం. అవస్థ; వత్తి; గ్రహస్థితి
దహనుఁడు = సం. అగ్ని; దుష్టుఁడు
దళము = ఆకు; సైన్యము

దా

దాంతి = సం. ఇంద్రియనిగ్రహము
దాఁకొను = దే. మఱుఁగుపడు
దాడి = త. దండయాత్ర; గద్దము
దాత = సం. ఇచ్చువాఁడు
దాతృత్వము = సం. ఔదార్యము
దానము = సం. ఈవి; త్యాగము
దామము = సం. హారము; పలుపు
దామోదరుఁడు = సం. విష్ణువు
దాయ = దే. జ్ఞాతి; శత్రువు
దార = సం. భార్య
దారువు = సం. కొయ్య; ఇత్తడి
దార్ఢ్యము = సం. దిటవు; దృఢత్వము
దావము = సం. అడవి; కారుచిచ్చు
దావానలము=సం. గొప్పమంట; కారుచిచ్చు
దాహకము=సం. పొక్కువది; కాల్చునది
దాళికుఁడు = దే. కార్యకర్త

ది

దిక్కు = సం. దిశ; శరణము
దిగంబరుఁడు = సం. శివుఁడు
దిగఁద్రావు = దే. విడుచు; దిగు; మ్రింగు
దిగులు = దే. భయము; అదురు
దిగ్గన = దే. తటాలున
దిగ్గియ = త. నడబావి
దిగ్ధము = సం. విషము పూసిన బాణము
దిగ్బంధము = సం. సాలెపురుగు
దిగ్భ్రమము = సం. దిక్కుల తబ్బిబ్బు
దిదృక్షువు = సం. చూడనిచ్ఛగలవాఁడు
దినకరుఁడు = సూర్యుఁడు
దినము = సం. పగలు; దివసము
దిమ్మ = దే. సమూహము
దిమ్మ = త. భ్రమము; మత్తు
దివము =సం. ఆకాశము; స్వర్గము; పగలు
దివాంధము = సం. గ్రుడ్లగూబ
దివాకరుఁడు = సం. సూర్యుఁడు
దివాభీతము = సం. గ్రుడ్లగూబ
దివాభీతుఁడు= సం. దొంగ; చోరుఁడు
దివి = సం. ఆకాశము; స్వర్గము
దివిజుఁడు = సం. దేవత; వేల్పు
దివ్యము = సం. ఒప్పునది; శ్రేష్ఠమైనది

దీ

దీక్ష = సం. గట్టి పట్టుదల
దీధితి = సం. కిరణము; వెలుఁగు
దీన = సం. ఎలుక; దీనురాలు
దీనుఁడు = సం. దరిద్రుఁడు
దీప్తి = సం. కాంతి; వెలుఁగు
దీమసము = దే. ధైర్యము; ఉపాయము
దీర్ఘగ్రీవము = సం. ఒంటె
దీర్ఘదర్శి = సం. పండితుఁడు; గ్రద్ద
దీర్ఘనిద్ర = సం. మరణము
దీర్ఘపృష్ఠము = సం. సర్పము; పాము
దీర్ఘరదము = సం. పంది
దీర్ఘాయువు = సం. చిరకాలజీవి; కాకి
దీర్ఘిక = సం. నడబావి
దీర్ణము = సం. భయపడినది
దీవన = దే. ఆశీర్వాదము; దీవెన
దీవసము = దే. ధైర్యము
దీవెనకోల = దే. నమస్కారము

దు

దుంగ = దే. మ్రానిమొద్దు
దుండగము = త. కీడు; దౌష్ట్యము
దుండి = దే. దొరసాని
దుందుభి = సం. భేరి; వరుణుఁడు
దుఃఖము = సం. బాధ; వ్యసనము
దుకూలము = సం. తెల్ల వస్త్రము
దుగ్ధము = సం. పాలు
దుడుకు = త. దౌష్ట్యము; ఉద్ధతి
దుత్త = దే. చిన్నబుంగ

దుబారా = హిం. వ్యర్థము
దుమారము = దే. దుమ్ము
దురదుర = త. శీఘ్రముగా
దురదృష్టము = సం. దౌర్భాగ్యము
దురపిల్లు = దే. శోకించు; తపించు; కలఁగు
దురము = త. యుద్ధము
దురాగతము = సం. అన్యాయము
దురాచారము = సం. చెడ్డనడవడి
దురాయి = దే. ఆజ్ఞ; ఉత్తరువు
దురారోహము = సం. తొండ
దురాలాపము = సం. చెడుమాట
దురాశ = సం. వ్యర్థమైన ఆశ
దురితము = సం. పాపము
దురుసు = దే. కాఠిన్యము; శీఘ్రము
దుర్గంధము = సం. గబ్బు
దుర్గతి = సం.నరకము; బీదతనము
దుర్గము = సం. కోట; పోగూడనిది
దుర్బలుఁడు = సం. బక్కవాఁడు
దుర్భరము = సం. భరింపగూడనిది
దుర్భిక్షము = సం. క్షామము; కఱవు
దుర్మంత్రము = సం. చెడు ఆలోచన
దుర్మరణము = సం. చెడ్డ చావు
దుర్లభము = సం. పొందరానిది
దుర్వినీతుఁడు =సం. వినయములేని వాఁడు
దులదుల = దే. సంభ్రమము
దువారము = త. వాకిలి
దువ్వ = దే. దుమ్ము; ధూళి
దువ్వి = త. పులి; చిఱుతపులి
దువ్వు = త. పులి; చిఱుతపులి
దుష్టము = సం. చెడ్డది
దుసికిల్లు = దే. జాఱు; తప్పించుకొను
దుస్సహము = సం. సహింపగూడనిది
దుహిత = సం. కూఁతురు

దూ

దూత = సం.రాయబారి; కుంటెనకాఁడు
దూత్యము = సం. రాయబారము
దూపము = త. వాసనగల పొగ
దూబ=దే. అధముఁడు; నపుంసకుఁడు
దూరదర్శి = సం. విద్వాంసుఁడు; గ్రద్ద
దూర్వ = సం. గఱిక
దూఱు = దే. నిందించు; నింద
దూల = దే. దురద; కండూతి
దూలపోతు = దే. ఎప్పుడును దూల గలవాఁడు
దూషణము = సం. నిందించుట

దృ

దృక్కు = సం. కన్ను; చూపు
దృఢము=సం. అత్యంతము; దిటవుగలది
దృష్టము = సం. చూడబడినది
దృష్టరజ = సం. సమర్తాడినపడుచు
దృష్టాంతము = సం. ఉదాహరణము; శాస్త్రము
దృష్టి = సం. చూపు; కన్ను; బుద్ధి

దె

దెప్పరము =దే. ఆపద; దుస్సహవచనము
దెప్పు = దే. ఎత్తిపొడుచు
దెబ్బాటు = దే. బలిష్ఠమైన వాన
దెస = త. దిక్కు; విధము

దే

దేదీప్యమానము = సం. మిగుల ప్రకాశించునది
దేయము = సం. ఇయ్యదగినది
దేవకుసుమము = సం. లవంగము
దేవతరువు = సం. కల్పవృక్షము
దేవదత్తము = సం. అర్జునుని శంఖము
దేవదేవుఁడు = సం. విష్ణువు; పరమాత్మ
దేవనది = సం. గంగానది
దేవమాతృకము = సం. వర్షము చేత పండెడు పొలము

దేవళము = త. దేవాలయము; గుడి
దేవానాంప్రియుఁడు=సం. మూర్ఖుఁడు
దేశికుఁడు = సం. గురువు; యాత్రికుఁడు
దేహము = సం. శరీరము; మేను
దేహయాత్ర = సం. తిండి; చేవు
దేహి = సం. దేహముకలవాఁడు

దై

దైత్యారి = సం. విష్ణువు; వేల్పు
దైత్యుఁడు = సం. రాక్షసుఁడు
దైవజ్ఞుడు = సం. జోస్యుఁడు; గణకుఁడు
దైవము = సం. అదృష్టము
దైవాఱు = దే. అతిశయించు
దైవికము = సం. దైవముకలన గలిగినది

దొ

దొంతర = ద్వ. దొంతి; వరుస
దొడ్డ = దే. గొప్ప; మంచి
దొడ్డి = త. పసులకొట్టము; కంచె
దొన = త. అమ్ములపొది
దొబ్బ = దే. ముద్ద; మాంసఖండము
దొబ్బు = దే. త్రోయు; అపహరించు; దొంగిలించు; రమించు
దొబ్బుడాయి = దే. మదము; గర్వము
దొబ్బులాట = దే. గుద్దులాట
దొబ్బుట = దే. త్రోవులు; చీవాట్లు
దొమ్మి =త. అందఱుకలియబడుట; సందడి
దొరయు = దే. నడబావి; కొలను
దొఱయు = దే. పొందు
దొసఁగు = దే. ఆపద; విఘ్నము

దో

దోయిలి = త. అంజలి; దోసిలి
దోరు = దే. చేచ్చు; వ్రాలు
దోష = సం. రాత్రి; భుజము
దోషజ్ఞుడు=సం. విద్వాంసుఁడు; వైద్యుఁడు
దోషము=సం. తప్పు; పాపము; రోగము
దోషాకరుఁడు = సం. చంద్రుఁడు
దోషాచరుఁడు = సం. చంద్రుఁడు; రాక్షసుఁడు
దోహదము= సం. ఇచ్ఛ; గర్భిణికిగల వేవిళ్లు

దౌ

దౌత్యము = సం. రాయబారము
దౌవారికుఁడు = సం. ద్వారపాలకుఁడు
దౌర్భాగ్యము = సం. దురదృష్టము
దౌహిత్రి = సం. దుహిత కూఁతురు
దౌహిత్రుఁడు = సం. దుహిత కొడుకు

ద్యు

ద్యుతి = సం. కాంతి; కిరణము
ద్యుమణి = సం. సూర్యుఁడు

ద్యూ

ద్యూతము = సం. జూదము

ద్యో

ద్యోతటిని = సం. ఆకాశగంగ
ద్యోతము = సం. ప్రకాశము; ఎండ

ద్ర

ద్రఢిమ = సం. స్థిరత్వము
ద్రవము = సం. రసము; తడి
ద్రవిణము = సం. ధనము; బలము
ద్రవ్యము = సం. ధనము; పదార్థము
ద్రష్ట = సం. చూచువాఁడు; సాక్షి

ద్రా

ద్రావణము = సం. కరగించుట

ద్రు

ద్రుతము=సం. వ్యాకరణమున నకారము

ద్రువము = సం. చెట్టు

ద్రో

ద్రోణము = సం. తూము; తేలు
ద్రోవది = త. ద్రౌపది
ద్రోహి = సం. ద్రోహము చేయువాఁడు

ద్వ

ద్వంద్వము = సం. జత; రెండు
ద్వయము = సం. జత; రెండు

ద్వా

ద్వాదశము = సం. పండ్రెండవది
ద్వావరము =సం. ఒక యుగము; సంశయము
ద్వారికుఁడు = సం. ద్వారపాలకుఁడు

ద్వి

ద్విజన్ముఁడు = సం. బ్రాహ్మణుఁడు
ద్విజము = సం. పక్షి; పాము
ద్విజాఁడు = సం. బ్రాహ్మణుఁడు
ద్వితీయ=సం. భార్య; విదియ; రెండవది
ద్విపము = సం. ఏనుఁగు
ద్విరేఫము=సం. తుమ్మెద; భ్రమరము
ద్విషత్తు = సం. శత్రువు; పగవాఁడు

ద్వీ

ద్వీపము = సం. దీవి; పులితోలు
ద్వీపవతి = సం. నది; ఏఱు

ద్వే

ద్వేషము = సం. పగ; శత్రుత్వము
ద్వేషి = సం. ద్వేషముకలవాఁడు

ద్వై

ద్వైపాయనుఁడు = సం. వ్యాసుఁడు

ద్వ్య

ద్వ్యర్థి = సం. రెండర్థములు కలది

ధ

ధగధగ = సం. ప్రకాశము
ధట్టము = సం. సమూహము; సేన
ధనంజయుఁడు= సం. అర్జునుఁడు; అగ్ని
ధనదుఁడు = సం. కుబేరుఁడు; దాత
ధనము =సం. విత్తము; ఆస్తి; భాగ్యము
ధని = సం. ధనముగలవాఁడు
ధనిక = సం. మంచి ఆఁడుది
ధనుర్వేదము = సం. విలువిద్య
ధనువు = సం. విల్లు; విలుకాఁడు
ధనుస్సు = సం. ధనువు
ధమని = సం. రక్తనాళము
ధమనుఁడు = సం. అగ్ని; క్రూరుఁడు
ధమ్మిల్లము = సం. కొప్పు
ధర = సం. నేల; వెల
ధరణి = సం. భూమి; నేల
ధరణీధరము = సం. కొండ
ధరణీధరుఁడు = సం. విష్ణువు; శేషుఁడు
ధరము = సం. కొండ; ప్రత్తి
ధరాధరము = సం. కొండ; తాఁబేలు
ధరామరుఁడు = సం. బ్రాహ్మణుఁడు
ధరావత్తు = హిం. నిలవయుంచు సొమ్ము
ధరించు = సం. తాల్చు; వహించు
ధరిత్రి = సం. భూమి; నేల
ధర్మచారిణి = సం. భార్య; ధర్మపత్ని
ధర్మదాత=సం. ఎల్లప్పుడు ధర్మము చేయువాఁడు
ధర్మపత్ని = సం. అగ్నిసాక్షిగా పెండ్లాడిన పెండ్లాము
ధర్మము = సం. న్యాయము; గుణము
ధర్మశాస్త్రము =సం. న్యాయశాస్త్రము
ధర్మసత్రము =సం. అన్నదానముచేయు సత్రము

ధర్మిష్ఠుఁడు = సం. విష్ణువు; ధర్మాత్ముఁడు
ధర్ముఁడు=సం. యముఁడు; సోమయాజి
ధవళము=సం. తెల్లనిది; తెలుపు
ధవుఁడు=సం. భర్త; రాజు

ధా

ధాటి = సం. దాడి; దండయాత్ర
ధాత=సం. బ్రహ్మ; సృజించువాఁడు
ధాత్రి = సం. నేల; తల్లి; దాది
ధామము = సం. చోటు; ఇల్లు; కాంతి
ధార = సం. ప్రవాహము; పరంపర; కత్తిలో నగువాడి వాదర
ధారణ = సం. ధరించుట; జ్ఞాపకశక్తి
ధారణి = సం. భూమి; ఏకాగ్రత
ధారాధరము = సం. మేఘము; ఖడ్గము
ధారాళము = సం. అడ్డులేనిది
ధావనము = సం. శుద్ధి; పరుగు
ధావళ్యము = సం. తెలుపు

ధి

ధిక్కారము = సం. తిరస్కారము
ధిషణ=సం. బుద్ధి; స్తోత్రము
ధిషణము=సం. నివాస స్థలము
ధిషణుఁడు = సం. బృహస్పతి; బుద్ధి కలవాఁడు

ధీ

ధీ=సం. బుద్ధి; మతి
ధీమంతుఁడు = సం. బుద్ధిగలవాఁడు
ధీరుఁడు = సం. విద్వాంసుఁడు; ధైర్యము గలవాఁడు
ధీవరుఁడు = సం. జాలరి

ధు

ధుంధుమారము = సం. పట్టుపురుగు
ధుని = సం. నది; ఏఱు
ధుర = సం. బరువు; భారము
ధురంధరుడు= సం. బరువుమోయువాఁడు

ధూ

ధూంక్ష్మము = సం. తెల్లకాకి
ధూతము = సం. కదలింపబడినది
ధూపము = సం. వాసనగల పొగ
ధూమకేతువు = సం. ఉత్పాతము; అగ్ని; తోఁకచుక్క
ధూమధ్వజుఁడు = సం. అగ్ని
ధూమము = సం. పొగ
ధూమయోని = సం. మేఘము; అగ్ని
ధూమిక = సం. దట్టమగుమంచు
ధూమ్రకము = సం. ఒంటె
ధూమ్రపత్రిక = సం. పొగచెట్టు
ధూర్తుడు=సం. జూదరి; మోసకాఁడు
ధూర్వహము=సం. బరువుమోయునది
ధూళి = సం. దుమ్ము; పరాగము
ధూళిధ్వజుఁడు = సం. వాయువు; గాలి
ధూసరము = సం. బూడిదవర్ణము కలది; గాడిద

ధృ

ధృతము = సం. ధరింపఁబడినది
ధృతి = సం. ధైర్యము; సౌఖ్యము
ధృష్టుడు = సం. దిట్టతనముకలవాఁడు
ధృష్ణువు = సం. దిట్టతనము కలవాఁడు

ధే

ధేనుక = సం. లేఁగటిఆవు; ఆఁడేనుఁగు; ఆఁడుగుఱ్ఱము; చిన్నకత్తి
ధేనుకము=సం. చీరపేను; ఆవులమంద
ధేనువు = సం. ఆవు; ధేనుక

ధై

ధైర్యము = సం. ధీరత్వము

ధైవత్యము = సం. దిట్టతనము, నేర్పు

ధో

ధోరణము = సం. వాహనము
ధోరణి = సం. పద్ధతి; పంక్తి; పరంపర

ధౌ

ధౌతము = సం. కడగబడినది

ధ్మా

ధ్మానము = సం. ఊఁదుట; కాల్చుట

ధ్యా

ధ్యాత = సం. చింతించువాఁడు
ధ్యానము = సం. చింతనము

ధ్రు

ధ్రువము = సం. స్థిరము; నిశ్చయము
ధ్రువుఁడు = సం. ఒక నక్షత్రము

ధ్వ

ధ్వంసము = సం. నాశము; కూలుట
ధ్వజము = సం. టెక్కెము

ధ్వా

ధ్వాంక్షుఁడు = సం. భిక్షుకుడు; వఢ్రంగి
ధ్వాంతము=సం.చీఁకటి; అంధకారము
ధ్వానము = సం. ధ్వని; మ్రోఁత

న

నంగనాచి = దే. వడ్లచిలుక; ఏమియు తెలియనిదానివలె నటించుదిట్ట
నంగు = దే. ముక్కుతో మాటాడు
నంజ = దే. మాగాణినేల
నంజు = దే. తిను; విషము; నెత్తురు చచ్చి తెల్లపాఱుట

నంటు = దే. స్నేహము
నందకము = సం. విష్ణుఖడ్గము; సంతోషించునది
నందన = సం. కూఁతురు
నందనము = సం. ఉద్యానవనము
నందనుఁడు = సం. కొడుకు
నంది = సం. వృషభము; సంతోషము
నంబి = దే. విష్ణుపూజకుఁడు
నంబెరుమాళ్లు=దే. శ్రీరంగనాయకులు
నకులము = సం. ముంగిస
నక్క = త. జంబుకము; క్షుద్రము
నక్కు = దే. ఒదుగు; దాఁగు
నక్తంచరము = దే. గ్రుడ్లగూబ
నక్తము = సం. రాత్రి
నక్రము = సం. మొసలి; అడ్డకమ్మి
నఖము = సం. గోరు
నఖముఖాల = సం. అన్నిదిక్కుల
నఖరాయుధము = సం. కోడి
నగ = దే. భూషణము
నగదు = హిం. రొక్కము
నగధరుఁడు = సం. విష్ణువు
నగము = సం. కొండ; చెట్టు
నగరము = సం. పట్టణము; పురము
నగవు = దే. నవ్వు; హాసము
నగారా = హిం. పెద్దడంకా
నగుఁబాటు = ద్వ. అపహాసము
నగ్న = సం. దిసమొల ఆఁడుది
నగ్నిక = సం. కన్యక; దిసమొల ఆఁడుది
నచ్చు=దే. ఆలస్యము; బాధ; నమ్మిక
నజేరానా = హిం. అపరాధము; రాజుల కిచ్చు కానుక
నటనము = సం. నాట్యము; కపట ప్రవర్తనము
నటి = సం. నాట్యముచేసెడి స్త్రీ; వేశ్య
నడ = దే. నడక; గమనము
నడగఁడు = దే. గుఱ్ఱము

నడబావి=దే. నడచిపోవుటకు మెట్లేర్పఱచిన బావి
నడుమంతరము = దే. మధ్యకాలము
నడురేయి = ద్వ. అర్ధరాత్రము
నతి = సం. నమస్కారము; మ్రొక్కు
నతుఁడు = సం. వంగినవాఁడు
నన = దే. చిగురు; మొగ్గ; పూవు
ననఁబోఁడి = దే. ఆఁడుది
ననకారు = ద్వ. వసంత ఋతువు
నననీరు = ద్వ. మకరందము
ననవిలుకాఁడు = దే. మన్మథుఁడు
నముఁబ్రాయి = దే. చక్కఁగా ఉడుకని బియ్యము
నునుపుకత్తె=ద్వ. ప్రియురాలు; విటురాలు
నన్ను = దే. కుఱుచ
నపుంసకుఁడు = సం. షండుఁడు; పేడి
నఫా = హిం. లాభము
నభము = సం. ఆకాశము; మేఘము
నభోమణి = సం. సూర్యుఁడు
నభోవచనము = సం. ఆకాశవాణి
నమస్సు = సం. నమస్కారము
నమూదు = హిం. వివరింపఁబడినది
నమూనా = హిం. మాదిరి
నమ్మకము = దే. విశ్వాసము
నమ్రము = సం. వంగినది; లోతైనది
నయ = దే. అందము
నయగారము = దే. మృదువచనము
నయనము = సం. కన్ను
నయము = దే. లాభము; చౌక
నరకము = సం. దుర్గతి
నరము = దే. నాడి
నరయు = దే. వెంట్రుకలు తెలుపగు
నరసింగఁడు = త. నృసింహుడు
నరుఁడు = సం. మనుష్యుడు; అర్జునుఁడు
నర్తము = సం. నాట్యము
నర్మగర్భము=సం. పరిహాసముగల మాట
నర్మము = సం. పరిహాసము; సంతోషము
నర్మిలి = దే. అపేక్ష
నఱకు = దే. ఖండించు
నలఁకువ=దే. వ్యాధి; శ్రమము; బాధ
నలత = దే. రోగము
నలి = దే. పొడి; రోగము; సన్నము
నలికిరి = దే. నలికండ్లపాము
నలుకువ = దే. రోగము; బాధ
నలువ = దే. బ్రహ్మ
నల్ల = దే. నెత్తురు
నల్లి = దే. మత్కుణము
నవ = దే. దురద; కండూతి
నవనము = సం. స్తోత్రము; పొగడ్త
నవము = సం. స్తోత్రము; క్రొత్త
నవయు = దే. కృశించు; శుష్కించు
నవల = దే. స్త్రీ; చిత్రకథాగ్రంధము
నవీనము = సం. నూతనము; క్రొత్త
నవోఢ = సం. క్రొత్తగా పెండ్లి అయిన ఆఁడుది
నవ్యము =సం. నవీనము; నుతింపదగినది
నవ్వు = దే. హాసము; వికాసము
నవ్వులాట = దే. పరిహాసము
నశించు = సం. నాశమగు
నశ్వరము = సం. నశించునది
నష్టము = సం. నాశము
నస = దే. దురద; ఉపద్రవము
నస = సం. ముక్కు; నాసిక
నసగూటి = దే. జారిణి; కామోద్రేకము గలది
నసగూఁడు = దే. కామోద్రేకము
నసిమిరి = దే. దురద; కండూతి
నసుకు=దే. అసత్యము; అసత్యపు మాట
నస్య = సం. ముక్కుఁద్రాడు; ముక్కు
నస్యము = సం. ముక్కుపొడుము

నా

నాఁగలి = దే. హలము
నాఁడు = దే. దినము
నాకము = సం. స్వర్గము; ఆకాశము
నాగము =సం. పాము; ఏనుగు; కొండ
నాగవాసము = త. వేశ్యాసమూహము
నాగస్వరము = త. సన్నాయి
నాగా=హిం. శూన్యము' పనిచేయని రోజు
నాటకము = సం. గ్రంథవిశేషము
నాడి = సం. నరము
నాడీవ్రణము = సం. నారికుఱుపు
నాడు = దే. నాటు; దేశము; జనపదము
నాతము = దే. బత్తెము
నాతి = దే. ఆఁడుది
నాథుంఁడు = సం. భర్త; ఱేఁడు; యజమానుఁడు
నాదము = స్వ. ధ్వని; మ్రోఁత
నాదు = త. ధ్వని
నాధుంఁడు = సం. భర్త; ఱేఁడు; యజమానుఁడు
నానగండ = త. సిగ్గుమాలినవాడు
నానుడి = దే. కింవదంతి; సామెత
నాభి=సం. కస్తూరి; బొడ్డు; వసనాభి
నామము = సం. పేరు; నొసటపెట్టు కొనెడు బొట్టు
నామముపెట్టు = దే. మోసముచేయు
నామర్దా = హిం. పుంస్త్వములేనివాఁడు
నాముష్ = హిం. అవమానము
నాయకుఁడు = సం. అధిపతి; శ్రేష్ఠుఁడు
నాయము = సం. నీతి
నాయిక=సం. భార్య; కథానాయిక; రాణి
నారము = సం. నీరు; నరులసమూహము
నారసము=త. నారాచము
నారాచము=సం. ఇనుపబాణము; గంటము
నారాయణి = సం. లక్ష్మి
నారాయణుఁడు = సం. విష్ణువు
నారి = దే. వింటిఅల్లెత్రాడు
నారి = సం. ఆఁడుది
నారి = త. నారి కుఱుపు
నారికేళము = సం. టెంకాయ
నాలము = హిం. లాడము
నాలిముచ్చు = దే. కుత్సితుఁడు
నాలుక = దే. జిహ్వ
నాసి = దే. పిల్లి
నాసిక = సం. ముక్కు; ఘ్రాణము
నాస్త = హిం. అల్పాహారము
నాస్తి = హిం. లేదు
నాళము = దే. లాడము
నాళీకము=సం. బాణము; బాణపు ములికి

ని

నింగి = దే. ఆకాశము
నింగిపడు = దే. అస్తమించు
నించు = దే. నిండించు
నిండుకొను = దే. నిండు; అయిపోవు
నిందించు = సం. దూఱు
నింబము = సం. వేపచెట్టు
నికటము = దే. నిర్బంధము
నికటము = సం. సమీపము
నికరము = సం. సమూహము; మొత్తము
నికషము= సం. ఒరగల్లు; సాన
నికాయము = సం. ఇల్లు; పరమాత్మ
నికుంజము = సం. పొదరిల్లు
నికృతి = సం. వంచన; బెదరింపుమాట
నికృష్టము = సం. అధమము; నీచము
నికేతనము = సం. గృహము; ఇల్లు
నిక్కము = దే. నిశ్చయము; యథార్థము; సత్యము
నిక్కు = దే. గర్వించే; పైకిలేచే; గర్వము
నిక్షేపము = సం. నిధి
నిఖిలము = సం. సర్వము

విగూఢము =సం. మఱుఁగు పుచ్చినది
విగ్గు = దే. సారము; కాంతి
విగ్రహము = సం. పట్టుకొనుట; చెఱ
విఘంటువు = సం. శబ్దార్థములను తెలియు
జేయు గ్రంథము
విచయము = సం. సమూహము
విచ్చలు = త. నిశ్చయము; ఎల్లప్పుడు
విటలము = సం. మదురు
విట్టూర్పు = దే. దీర్ఘనిశ్వాసము
వితంబము = సం. పిఱుదు; మొల
వితంబిని = సం. ఆఁడుది
విత్యము = సం. శాశ్వతము; ఎల్లప్పుడు
విదర్శనము = సం. దృష్టాంతము
విద్దము = త. ననుపుగలది; దిట్టము
విద్రాణుడు = సం. పోమరి; నిదురపోతు
విధనము=సం.కులము; చావు; చేటు
విధి = సం. నిక్షేపము; పాఁతఱ
వినదము=సం. ధ్వని; మ్రోఁత
విపుణుడు=సం. నేర్పరి; కుశలుఁడు
నిష్ప్రచ్చే=ద్వ. నాశము
నిష్ప్రచ్చేరము=త. దారిద్ర్యము; శూన్యము
నిమిత్తము=సం. కారణము; శకునము
నిమిషము = సం. తెప్పపాటుకాలము
నిమీలనము = సం. కనుమూయుట; చావు
నిమ్నము = సం. లోఁతు; పల్లము
నియమము = సం. ఏర్పాటు; కట్టు; ప్రతిజ్ఞ
నిరంకుశము = సం. అడ్డములేనిది
నిరంజనము = సం. దోషములేనిది; కాటుక
లేనిది
నిరంతరము = సం.ఎడతెగనిది
నిరీక్షించే = సం. ఎదురుచూచే
నిర్గుణుడు = సం. భగవంతుడు; గుణ
రహితుఁడు
నిర్జరుఁడు = సం. దేవత
నిర్నిమిత్తము = సం. అకారణము
నిర్మూలించే = సం. నాశముచేయు
నిర్మోకము = సం. విడుపు; ఆకాశము
నిర్యాణము = సం. ముక్తి; చావు
నిర్వాణము = సం. ముక్తి; నాశము; సుఖము
నిర్విఘ్నము = సం. విఘ్నములేనిది
నిర్వృత్తి = సం. సంతోషము; మోక్షము
నిర్వేదము = సం. నిరాశ చేసికొనుట
నిర్వ్యాజము = సం. నెపములేనిది
నిలయము = సం. ఇల్లు; ఉనికిపట్టు
నివర్తకము = సం. ముగింపు; ముక్తి
నివహము = సం. సమూహము
నివాళి = త. ఆరతి; నీరాజనము
నిశ = సం. రాత్రి; పసుపు
నిశితము = సం. మిక్కిలివాఁడియైనది
నిశ్రేణి = సం. నిచ్చెన; ఈఁత
నిశ్రేయసము = సం. ముక్తి; మేలు
నిషిద్ధము = సం. నిషేధింపఁబడినది
నిష్కళంకము = సం. కళంకములేనిది
నిష్కృతి = సం. విముక్తి;ప్రాయశ్చిత్తము
నిష్ణాతుఁడు=సం. నేర్పరి; పారంగతుఁడు
నిష్ఠీవనము = సం. ఉమియుట
నిష్ఫలము =సం. ఫలములేనిది; నిరుప
యోగము
నిసర్గము = సం. స్వభావము
నిసుఁగు = త. శిశువు
నిస్తరణము = సం. దాఁటుట
నిస్త్రాణ = సం. బలహీనము
నిస్వనము = సం. ధ్వని; మ్రోఁత

నీ

నీచుఁడు = సం. అధముఁడు; వామనుఁడు
నీచే = దే. కంపు; మాంసము
నీటిబ్రాలు =దే. అనిత్యము; అసత్యము
నీడము = సం. పక్షిగూఁడు; చోటు
నీతము = సం. ధనము; తేఁబడినది
నీరజము = సం. తామర; ముత్యము
నీరదము =సం. మేఘము; దంతములు
లేనిది

నీరధి = సం. సముద్రము
నీరము = సం. జలము; రసము
నీరాజనము = సం. ఆరతి
నీరు = దే. అల్పము
నీరు = త. జలము; కన్నీరు; మూత్రము
నీఱు = త. భస్మము; బూడిద
నీలకంఠము = సం. నెమలి; పాము
నీలకంఠుఁడు = సం. శివుఁడు
నీలకము = సం. నల్లకోఁతి
నీలాంబుజము = సం. నల్లకలువ
నీలివార్త = సం. అబద్ధపు వదంతి
నీలుగు = దే. ఒళ్లు విఱుచుకొను; చేచ్చే
నీహారము = సం. మంచు
నీళ్లాడు = దే. ప్రసవించు

ను

నుడి = దే. మాట; పెద్దపేరు
నుడికారము = దే. మాటచమత్కారము
నుడువు = దే. చెప్పు; మాట
నుతి = సం. స్తోత్రము
నుదురు = దే. నొసలు; లలాటము
నుఱుమాడు=దే. చేంపు; చూర్ణముచేయు
నుస = దే. దురద
నుసుఁగు = దే. తిరస్కరించు

నూ

నూకు = దే. త్రోలు; కొట్టు
నూపురము = సం. అందె; మంజీరము

నృ

నృత్యము = సం. నాట్యము
నృపతి = సం. రాజు; కుబేరుఁడు
నృశంసుఁడు = సం. క్రూరుఁడు
నృసింహుఁడు = సం. విష్ణువు; నరశ్రేష్ఠుఁడు

నె

నెక్కొను =దే. పాదుకొను; వ్యాపించు
నెగడు = దే. వర్ధిల్లు
నెగయు = దే. ఎగయు
నెగులు = దే. బాధ; చింత
నెత్తము = దే. పాచికలాట; పందెము
నెత్తావి = దే. పరిమళము; సువాసన
నెనరు = దే. కృతజ్ఞత; ప్రేమ
నెన్నడుము = దే. సన్నని నడుము
నెపము=దే. వ్యాజము; తప్పు; నింద
నెమకు = దే. వెదకు
నెమ్మి = దే. ప్రేమ; సంతోషము; నెమ్మి; నెమలి
నెమ్ము = దే. తడి
నెయ్యపుటలుక=ద్వ. ప్రణయకోపము
నెయ్యపుతేఁడు = ద్వ. మన్మథుఁడు
నెయ్యము =త. స్నేహము; ఇంపు; ప్రేమ
నెయ్యుఁడు = త. స్నేహితుఁడు
నెరసు = దే. తప్పు; కళంకము
నెఱకాఁడు = దే. పూర్ణుఁడు
నెఱయు = దే. నిండు; వ్యాపించు
నెఱవు = దే. పూర్తి; వికాసము
నెఱవేఱు =దే. సిద్ధించు; ముగియు
నెఱి = దే. యోగ్యము; గొప్ప; అందము; ఆచారము
నెఱియ = దే. చీలిక; నేలపగులు
నెఱులు = దే. వెంట్రుకలు
నెల = దే. మానము; చంద్రుఁడు; ఋతుకాలము; కర్పూరము
నెలఁత = దే. ఆఁడుది
నెలఁతుక = దే. ఆఁడుది
నెలకూన = ద్వ. బాలచంద్రుడు; నక్షత్రము
నెలకొను = దే. నిలుకడయగు
నెలబాలుఁడు = ద్వ. బాలచంద్రుడు
నెలవంక = ద్వ. బాలచంద్రుడు; నక్షత్రము
నెలవు = దే. స్థానము; భాగము

నే

నేఁత = దే. నేయుట

నే(తపురుగు = ద్వ. సాలెపురుగు
నేత = సం. ప్రభువు; ఏలిక
నే(త్రము = సం. కన్ను; పట్టువస్త్రము
నే(త్రయోని = సం. ఇంద్రుఁడు
నేమి=సం. బండిచక్రములచుట్టు కమ్మి
నేయి = త. నెయ్యి; తైలము
నేరమి = దే. అజ్ఞానము; దోషము
నేరిమి = దే. నేర్పు; సామర్థ్యము
నేలఁగలుపు = దే. చంపు; నాశముచేయు
నేవము = త. మిష; నెపము
నేవళము=దే. మణిహారము; సుకుమారము
నేస్తము = త. స్నేహము; చెలిమి

నై

నైచికి = సం. సమృద్ధిగ పాలిచ్చెడి ఆవు
నైచ్యము=సం. నీచస్వభావము
నైజము = సం. తనది; స్వాభావికము
నైధనము = సం. నాశనము; చావు
నైపుణ్యము=సం. నేర్పరితనము

నొ

నొంచు = దే. నొప్పఁజేయు
నొగిలించు = దే. శ్రమపెట్టు
నొగులు = దే. నొచ్చు; నొప్పి
నొచ్చుకొను = దే. పశ్చాత్తాపపడు
నొడికాఁడు = దే. మాటలమారి
నొడికారి = దే. మాటచమత్కారము గల వాఁడు
నొప్పి = దే. బాధ; ఆపద
నొప్పుగుంటి = దే. వ్యాధిగ్రస్తుఁడు
నొల్లు = దే. బిడ్డలు నోట వ్రేళ్లిడుకొని చప్పరించు
నొవ్వి = దే. వేదన; వ్యాధి
నొసలు = దే. నుదురు; ఫాలము
నోచు = దే. వ్రతమాచరించు
నోదనము=సం. త్రోయుట; కోయుట
నోము = దే. వ్రతము
నోరార = దే. కసిదీర; నోటినిండుగా
నోరూరు = దే. అపేక్షించు
నోరెత్తు = దే. మాటాడయత్నించు

నౌ

నౌక = సం. నావ; ఓడ
నౌడు = దే. ఔడు; పెదవి
నౌబత్తు = హిం. చర్మవాద్యవిశేషము

న్య

న్యంకువు = సం. ఇఱ్ఱి; ముని
న్యక్కారము=సం. తిరస్కారము; అవమానము
న్యక్షము = సం. అధమము; సమస్తము; దున్నపోతు
న్యస్తము = సం. ఉంచఁబడినది

న్యా

న్యాదము = సం. భోజనము; తినుట
న్యాయము = సం. ధర్మము; చట్టము; నీతి
న్యాయ్యము=సం. న్యాయముతోఁ గూడినది
న్యాసము =సం. దాఁగబెట్టిన ధనము

న్యూ

న్యూనత=సం. తక్కువ; అగౌరవము
న్యూనము=సం. తక్కువైనది; గర్హ్యము
న్యూనీకృతము =సం. తగ్గింపఁబడినది

ప

పంకజనాభుఁడు = సం. విష్ణువు
పంకజము = సం. పద్మము; తామర
పంకము = దే. పాలు
పంకము = సం. బురద; పాపము
పంకరుహము = సం. తామర
పంకా = హిం. పెద్ద విసనకఱ్ఱ

పంకి = త. బురద
పంకించు = త. చలించు
పంకించు = దే. పట్టించు
పంకిలము = సం. బురదగలది
పంగ = త. ఎడముగా చాఁచిన కాళ్ల మధ్య ప్రదేశము
పంగు = దే. భయము
పంగువు = సం. శని; కుంటివాఁడు
పంచకము=సం. యుద్ధభూమి; అయిదు
పంచగుప్తము = సం. తాఁబేలు
పంచగూఢము = సం. తాఁబేలు
పంచజనుఁడు = సం. మనుష్యుఁడు
పంచత్వము = సం. చావు
పంచదశి = సం. అమావాస్య; పున్నమ
పంచనఖము = సం. పులి; వ్యాఘ్రము
పంచనఖి = సం. ఉడుము
పంచబాణుఁడు = సం. మన్మధుఁడు
పంచమము = సం. కోయిల; ఇంపైనది; అయిదవది; ఒక స్వరము
పంచమి = సం. ద్రౌపది; అయిదవ తిథి
పంచలక్షణము = సం. పురాణము
పంచశరుఁడు = సం. మన్మధుఁడు
పంచశాఖము = సం. చెయ్యి
పంచసారము = సం. పంచదార
పంచాంగము = సం. తిథివార నక్షత్ర యోగ కరణములను తెల్పునది
పంచాననము=సం. సింహము
పంచాస్యము = సం. సింహము
పంచితము = సం. దే. గోమూత్రము
పంచేదార = త. శర్కర; చక్కెర
పంచేబంగాళము = త. దూరము
పంచాణము= త. శిల్పము
పంచు = దే. ఆజ్ఞాపించు; భాగించు
పంటవలఁతి = దే. భూమి
పండితుఁడు = సం. విద్వాంసుఁడు
పండు =దే. ఫలించు; శయనించు; ఫలము
పండుఁడు = దే. నపుంసకుఁడు
పండుగ = దే. ఉత్సవము
పండేరము = త. భక్ష్యము
పండ్లు = దే. ఫలములు; దంతములు
పంతము =త. పోటీ; ప్రతిజ్ఞ; పౌరుషము; విధము; మేలు
పంద = త. పిఱికి
పంది = దే. సూకరము
పంపు = దే. ఆజ్ఞాపించు; పంపించు
పంబ = త. చర్మవాద్య విశేషము
పక్కి = త. పక్షి
పక్కిడాలుతేఁడు = ద్వ. విష్ణువు
పక్కిడాల్వేలుపు = ద్వ. విష్ణువు
పక్షము = సం. ఱెక్క; సగము
పక్ష్మము = సం. ఱెప్ప వెండ్రుక
పగ = త. విరోధము; విధి
పగతుఁడు = త. శత్రువు
పగిది = త. విధము; కష్టము
పచేరించు = త. ప్రవర్తించు; చేయు
పచ్చడము = త. దుప్పటి; వస్త్రము
పచ్చవలువదారి = ద్వ. మన్మథుఁడు
పచ్చవిలుతుఁడు = ద్వ. మన్మథుఁడు
పజ్జ = త. సమీపము; వెనుక
పటలి = సం. సమూహము
పటాకము = సం. పక్షి
పటిమ = సం. నేర్పు; ఓపిక; పటుత్వము
పటిష్ఠము = సం. మిక్కిలి పటువైనది
పట్టపుటేనుఁగు = త. రాజెక్కెడి ఏనుఁగు; భద్రగజము
పట్టము = దే. బిరుదు
పట్టము = త. రాజ్యము
పట్టు = దే. స్థానము; అవకాశము
పట్టువడు = ద్వ. విదితమగు; చిక్కు
పఠిత = సం. చదువువాఁడు
పడఁతి = దే. స్త్రీ; ఆఁడుది
పడయు = దే. సంపాదించు; పొందు

పడుచే = దే. బాలిక; బాలుఁడు; కన్యక
పడుచేవాఁడు=దే. యౌవనము గలవాఁడు
పణము=సం. పందెము; వెల; అంగడి
పణ్యారము = త. భక్ష్యము
పతంగము=సం. పక్షి; బాణము; మిడుత
పతంగి = సం. గాలిపటము
పతంగిక = సం. తేనెటీఁగ
పతాక = సం. జెండా; సౌభాగ్యము
పతాకిని = సం. సేన
పతి = సం. భర్త; రాజు
పత్ని = సం. భార్య
పత్రము = సం. ఆకు; కాగితము; ఱెక్క
పథము = సం. మార్గము; త్రోవ
పథికుఁడు = సం. దారినడచేవాఁడు
పథ్యము = సం. హితము
పదను = దే. సమయము; వాఁడి
పదవి = సం. మార్గము; అధికారము
పదవి = త. ఉన్నతస్థితి; సంపద
పదాతి = సం. కాలిబంటు
పదార్థము = సం. వస్తువు; శబ్దార్థము
పదిలము = త. భద్రము; దృఢము
పదివేసముదిట్ట = త. విష్ణువు
పద్మ = సం. లక్ష్మి; మెట్టతామర
పద్మనాభుఁడు = సం. విష్ణువు
పద్మము = సం. ఒకనిధి; తామర పువ్వు
పద్మయోని = సం. బ్రహ్మ
పద్మాకరము = సం. తామరకొలను
పద్మాలయ = సం. లక్ష్మి
పద్మిని = సం. లక్ష్మి; తామరకొలను; తామరతీగ
పనిగొను=దే. పూనుకొను; నియోగించే
పనివిను = దే. ఆజ్ఞావశవర్తియగు
పనుచే = దే. పంచు; పంపు
పనుపు = దే. పంపు; ఆజ్ఞ
పన్నగము = సం. పాము
పన్నగాశనుఁడు = సం. గరుత్మంతుఁడు
పన్నిదము = త. పందెము; పణము
పన్నుగడ = దే. రచన; యుక్తి
పయఁట = త. పైఁట
పయనము = త. ప్రయాణము
పయర = దే. పైర; దక్షిణపుగాలి
పయస్సు=సం. పాలు; నీరు; అన్నము; రేతస్సు
పయిఁడి = దే. పైఁడి; బంగారము
పయోధరము = సం. మేఘము; స్తనము; టెంకాయ
పయోధి = సం. సముద్రము
పరంపర = సం. సంతానము; వరుస
పరకీయ = సం. అన్యుని భార్య
పరతంత్రుఁడు = సం. లోఁబడినవాఁడు
పరధ్యానము = సం. పరాకు
పరపతి = దే. నమ్మకము; అప్పు
పరపుష్టము = సం. కోయిల
పరభృతము = సం. కోయిల
పరమపదము = సం. వైకుంఠము
పరమపదించే = సం. మరణించే
పరమాత్మ = సం. పరబ్రహ్మము
పరమేశ్వరుఁడు = సం. విష్ణువు; శివుఁడు
పరశువు = సం. గండ్రగొడ్డలి
పరాగము= సం. పుప్పొడి; దుమ్ము
పరాజయము =సం. అపజయము; ఓటమి
పరాజితుఁడు = సం. ఓడినవాఁడు
పరాత్పరుఁడు =సం. విష్ణువు; భగవంతుఁడు
పరాభవము=సం. అవమానము; నాశము
పరికించే = త. పరీక్షించే; విచారించే; వెదకు
పరిచర్య = సం. సేవ; కొలువు
పరిణయము=సం. వివాహము; పెండ్లి
పరితుష్టి = సం. మిక్కిలి సంతోషము
పరిత్యజించే = సం. బొత్తిగా విడుచే
పరిత్రాణము = సం. రక్షణ
పరిమళము = సం. సువాసన; తావి

రిమాణము = సం. కొలత
రిమార్చు = దే. ఖండించే; చేంపు
రివ్రాజకుఁడు = సం. సన్న్యాసి
రిశ్రమము = సం. మిక్కిలి అలపు
రిషత్తు=సం. గోష్ఠి; సభ; సమూహము
రిష్వంగము = సం. కౌఁగిలింత
రిసరము = సం. సమీపము; చేవు
రిహారము=సం. విడుపు; చేయి; బదులు
రుఁడు = సం. శత్రువు; అన్యుఁడు
రువము=త. ప్రాయము; యౌవనము; పరిపాకము
రోష్ఠి = సం. గబ్బిలము
ర్జన్యము = సం. ఉఱిమెడిమేఘము
ర్యంకము = సం. మంచము
ర్యవసానము = సం. ముగింపు
ర్వము = సం. గనువు; పండుగ
ర్వు = దే. వ్యాపించే
ర్శుక = సం. ప్రక్క ఎముక
ఱచే = దే. పరువెత్తు; ప్రయాణమగు
లలము = సం. మాంసము; బురద
లవించే = త. పలవరించే
లాయనము = సం. పాఱిపోవుట
లాశము = సం. ఆకు; మోదుగుచెట్టు
లుకుఁజెలి = దే. సరస్వతి
లుగాకి = దే. దుష్టుఁడు
లుగుపిట్ట = ద్వ. గ్రుడ్లగూబ
లువ = ద్వ. దుర్జనుఁడు
లువలువ = దే. పెదవి
ల్లట =దే. తాఱుమాఱు; చలనము
ల్లవము=సం. చిగురు; శృంగారము
ల్లవి = సం. వ్యభిచారిణి; కీర్తన యందు మొదటి చరణము
ల్లవుఁడు = సం. విటుఁడు
వనము = సం. గాలి; నిర్మలము
వళించే = దే. శయనించే
వి = సం. పిడుగు; వజ్రాయుధము

పవిత్రము=సం. దర్భ; నీరు; పరిశుద్ధము
పశుపతి = సం. శివుఁడు
పశుమక్షిక = సం. జోరీఁగ
పస = దే. సారము; చాతుర్యము
పసదనము = త. పారితోషికము
పసరము = త. పశువు
పస్తాయించే = దే. పశ్చాత్తాపపడు
పస్తు = త. ఉపవాసము

పా

పాంచజన్యము=సం. విష్ణువుయొక్క శంఖము
పాంచజన్యుఁడు = సం. అగ్ని
పాంచాలి = సం. ద్రౌపది; బొమ్మ
పాండిత్యము = సం. పండితభావము
పాంథుఁడు = సం. బాటసారి
పాంసుల = సం. భూమి
పాంసువు = సం. ధూళి; దుమ్ము
పాఁడి = దే. క్షీరము
పాఁతఱ = దే. నిధి
పాఁతు = దే. పూడ్చు; అడుగుభాగము
పాఁపతేడు=దే. ఆదిశేషువు; నాగరాజు
పాకము = సం. పంట; వంట
పాకశాసనుఁడు = సం. ఇంద్రుఁడు
పాచేవము = త. విరేచనము
పాటనము = సం. చీల్చుట
పాటవము = సం. శక్తి; నైపుణ్యము; ఆరోగ్యము
పాటించే=దే. ఆదరించే
పాటు = త. పడుట; శ్రమ; ఆపద
పాటుపడు = త. శ్రమపడు
పాఠకుఁడు = సం. చదువువాఁడు
పాఠశాల = సం. బడి
పాఠ్యము = సం. చదువఁదగినది
పాడి = దే. ధర్మము; న్యాయము
పాడె = దే. శవవాహనము

పాణి = సం. చేయి
పాణిగ్రహణము=సం. వివాహము; పెండ్లి
పాతకము = సం. మహాపాపము
పాత్రము = సం. పాత్ర; యోగ్యము
పాథోనిధి = సం. సముద్రము; కడలి
పాదవ = సం. పావకోళ్ళు
పానీయము=సం. నీరు; త్రాగఁదగినది
పామరుఁడు=సం. అజ్ఞుడు; నీచుఁడు
పాయు = దే. తొలఁగు; విడుచు
పాయువు =సం. గుదము; ముడ్డి; మూడి
పారము = సం. ఆవలిగట్టు; సమీపము
పారావతము = సం. పావురము
పారావారము = సం. సముద్రము
పారితోషికము = సం. బహుమానము
పార్థివము = సం. గుజ్జము
పార్థివుఁడు = సం. అర్జునుఁడు; రాజు
పార్శ్వము = సం. ప్రక్క
పాఱఁదోలు = దే. తఱుము
పాఱు = దే. ప్రవహించు; పరుగెత్తు
పాఱుబోతు = దే. పిఱికి
పాఱుడు = దే. పాఱుట; ప్రవాహము
పాఱుత = దే. బ్రాహ్మణి
పాఱుపేఁట=దే. దేవోత్సవవిశేషము
పాలకడలి = దే. పాలసముద్రము
పాలసుఁడు = త. మూర్ఖుఁడు; దుష్టుఁడు
పాలిండ్లు = ద్వ. స్త్రీ స్తనములు
పాలికాఁపు = దే. భాగస్థుఁడు
పాలుమాలిక = దే. సోమరితనము
పావంచె = ద్వ. మెట్టు; సోపానము
పావకుఁడు = సం. అగ్ని
పావనము = సం. పవిత్రమైనది; గోమయము
పాషాణము=సం. ఱాయి; ఒకవిషము
పాసనము = త. విరేచనము
పాళి = సం. అంచు; వరుస; గుఱుతు

పి

పించెము = త. మదము; గర్వము
పింఛము = సం. నెమలిపురి
పింజూషము = సం. గులిమి
పిండు = త. సమూహము; గుంపు
పికము = సం. కోకిలము; కోయిల
పికవర్ధనము = సం. కాకి
పిక్కటిల్లు=దే. విండు; అతిశయించు
పిక్కుమొకము = దే. నక్క
పిడివాదము = దే. వితండవాదము
పిడుగు = దే. అశని
పిడుగుకైదువు = దే. వజ్రాయుధము
పిత = సం. తండ్రి
పితరదొర = ద్వ. యముఁడు
పితలాటకము = దే. మోసము
పితుకు = దే. పాలుపిండు
పితూరి = హిం. కుట్ర; కలహము
పిన్నపాప = దే. కన్యక
పిపాస = సం. దప్పిక
పిపీలిక = సం. చీమ
పిఱికిమొకము = త. జింక
పిఱుఁదు = దే. మొలకు వెనుకటి భాగము; నితంబము; వెనుక
పిఱ్ఱ = దే. పిఱుఁదు; నితంబము
పిలుకుమారు=దే. చేచ్చె; నాశమొందు
పిష్టము = సం. పిండి
పిస = దే. అవివేకము
పిసాళించు=దే. ప్రకాశించు; వ్యాపించు
పిసినారి = దే. లోభి; పిసినిగొట్టు
పిహితము = సం. కనుతెప్పమూఁత

పీ

పీఁచేము = త. మదము; గర్వము;శక్తి
పీడ = సం. భాధ; కరుణ
పీతాంబరుఁడు = సం. విష్ణువు
పీతి =సం. పానము; గుఱ్ఱము
పీనము = సం. సంతోషము; బలిసినది
పీనుఁగు = దే. శవము
పీనుఁగుఁదిండి = దే. పిశాచము
పీయూషము = సం. అమృతము

పు

పుంజము = సం. రాశి; ప్రోగు
పుండరీకము = సం తెల్లతామర; పెద్దపులి
పుండరీకాక్షుఁడు = సం. విష్ణువు
పుండ్రగించు = దే. వెలికిదీయు
పుండ్రము = నుదిటినామము
పుచ్చే = దే. పంపు; పుచ్చినది
పుచ్ఛము = సం. తోఁక
పుటము = సం. పూలబుట్ట; మడత
పుట్ట = దే. వల్మీకము: చిన్నపాద; జన్మస్థానము
పుట్టకాపు = దే. ఎలుఁగు; భల్లూకము
పుట్టకాలు = దే. బోదకాలు
పుట్టతేలు = దే. మండ్రగబ్బ
పుట్టదిట్ట = దే. పాము
పుట్టము = దే. వస్త్రము
పుట్టిమున్గు = దే. నష్టమగు
పుడమి = త. నేల; భూమి
పుడమినంటు = ద్వ. విష్ణువు
పుడమివేలుపు = ద్వ. బ్రాహ్మణుఁడు
పుణ్యము = సం. ధర్మము; సుకృతము
పుణ్యస్త్రీ = సం. భర్తగల ఆఁడుది
పుత్త = త. పృష్ఠము
పుత్తడి = త. బొమ్మ
పుత్తడి = దే. బంగారము; అపరంజి
పుత్తెంచే = దే. పంపించే
పుత్రిక = సం. కూతురు; బొమ్మ; కన్య
పుత్రుఁడు = సం. కొడుకు
పుదియబొట్టు = దే. ఊర్ధ్వపుండ్రము
పునరుక్తి = సం. మరలచెప్పుట
పునర్భావ = సం. చంద్రకళ
పునర్వసువు = సం. విష్ణువు
పునస్సంధానము = సం. గర్భాధానము
పురంధ్రి = సం. ఆఁడుది; కుటుంబముగల ఆఁడుది
పురము = సం. పట్టణము; శరీరము
పురస్కారము = సం. సన్మానము; ముంఁదుట
పురహరుఁడు = సం. శివుఁడు
పురాణపురుషుఁడు =సం. విష్ణువు; వృద్ధుఁడు
పురాణము = సం. పురాతనము
పురి = దే. నెమలిపింఛము; మెలి
పురి = సం. పట్టణము
పురుగు = త. క్రిమి; కీటకము; పాము
పురుడు = దే. జాతాశౌచము; ప్రసవ సమయము
పురుషకారము=సం. పురుషప్రయత్నము
పురుషాయితము = సం. ఉపరతి
పురుషార్థము=సం. పురుషప్రయోజనము
పురుషుడు = సం. మనుష్యుఁడు; పరమాత్మ
పురుషోత్తముఁడు = సం. విష్ణువు
పురోభాగి = సం. ఎప్పుడును తప్పులు వెదకువాఁడు
పురోగామి = సం. ముందునడచేవాఁడు
పుల్ల = దే. ఎడమ; వామము
పులకండము = ద్వ. కండచేక్కెర
పులకరము = త. గగుర్పాటు; జ్వరము

పులకరించే = త. గగుర్పొడుచే
పులవరి = దే. గర్విష్ఠుఁడు
పులి = దే. వ్యాఘ్రము
పులిత్రేపు = దే. అజీర్ణపుత్రేపు
పులినము = సం. ఇసుకతిన్నె; సైకతము
పులియు = దే. విస్తరాకు
పులియు = దూ. పుల్లనగు
పులిహోర = దే. వ్యంజనములు చేర్చి పులుసుకలిపిన అన్నము; పులిహోర; చిత్రాన్నము
పులు = దే. కసవు; అల్పము
పులుఁగు = దే. పక్షి; పిట్ట
పులుఁగుపిట్ట = ద్వ. గ్రుడ్లగూబ
పులుకాసిపులుఁగు = దే. చిలుక
పులుగు = దే. గుఱుతు; జోడ
పులుము = దే. ధుద్దు; వలువు; కొట్టు
పుల్లరి = దే. పశువుల గడ్డిమేయుటకై ఇచ్చెడు పన్ను
పుష్కరిణి = సం. కోనేఱు; తామర కొలను; ఆఁడేనుఁగు
పుష్కలము = సం. శ్రేష్ఠము; సమృద్ధము
పుష్టి = సం.పోషణము; బలువు; సమృద్ధి
పుష్పంధయము = సం. తుమ్మెద
పుష్పకము = సం. కుబేరుని విమానము; కుంపటి
పుష్పకేతువు = సం. మన్మథుఁడు
పుష్పధన్వుఁడు = సం. మన్మథుఁడు
పుష్పము = సం. పూవు; పువు; పువ్వు; విరి; స్త్రీ రజస్సు
పుష్పలిహము = సం. తుమ్మెద
పుష్పవతి = సం. రజస్వల; ముట్టుది
పుష్పశరుఁడు = సం. మన్మథుఁడు
పుష్పసమయము = సం. వసంత ఋతువు
పుష్పించే = సం. పూచే
పుష్పిణి = సం. పుష్పవతి
పుసలాయించే = త. బుజ్జగించే
పుసి = దే. నేత్రమలము
పుస్తకము = సం. గ్రంథము
పుస్తు = దే. దుర్గంధము
పుస్తె = దే. మంగళసూత్రము

పూ

పూఁట = దే. సంధ్య; దినము
పూగము = సం. ప్రోగు ; పోఁకమ్రాను
పూజ = సం. అర్చన
పూజారి = ద్వ. అర్చకుఁడు
పూటము = దే. బరువు; భారము
పూడ = దే. గుదము; ముడ్డి
పూతము = సం. పవిత్రమైనది; తూర్పెత్తినది
పూతి గంధము = సం. దుర్గంధము
పూతుఁడు = సం. పవిత్రుఁడు
పూనిక = దే. పట్టుదల; ఉద్యమము
పూను = దే. వహించే; ఉద్యమించే
పూయము = సం. చీము; సీమఁగు
పూరము = సం. జలప్రవాహము
పూరి = దే. గడి
పూర్వ = సం. తూర్పు, తొలిదిక్కు
పూర్వపక్షము = సం. వాదన
పూర్వము = సం. తొల్లిఁటిది
పూర్వాహ్ణము = సం. దినపూర్వభాగము

పృ

పృచ్ఛ = సం. ప్రశ్న; అడుగుట
పృచ్ఛకుడు = సం. అడుగుఁవాడు
పృథివి = సం. భూమి
పృథ్వి = సం. భూమి
పృష్టము = సం. అడుగఁబడినది
పృష్ఠము = సం. వెనుకప్రక్క; వీపు; ముడ్డి

పె

పెంకె = దే. మొండికట్టె; మూర్ఖుడు
పెంటి = దే. పశుపక్ష్యాది స్త్రీ జాతి
పెండ్లినడక = దే. నెమ్మదినడక
పెంద్రోవ = దే.ముక్తి; రాజమార్గము
పెంపు = దే. వృద్ధి; గౌరవము
పెంపుమీఱు = దే. అతిశయించే
పెక్కండ్రు = త. అనేకులు
పెక్కు = త. అనేకము
పెట్టుబడి = దే. వ్యాపారమునకై మూల ధనము
పెట్టుమందు = దే. వశ్యౌషధము
పెట్లు = దే. బ్రద్దలగు
పెడఁబాయు = దే. ఎడఁబాయు
పెడకట్టె = త. మూర్ఖుఁడు; మూర్ఖురాలు
పెడచెవినిబెట్టు = దే. వినకుండ; లక్ష్యపెట్టకపోవు
పెడతల = ద్వ. తలవెనుకటిభాగము
పెడదారి = త. తప్పుత్రోవ
పెడబొబ్బ = దే. విపరీతధ్వని
పెడసరకట్టె= ద్వ. మూర్ఖుఁడు; మూర్ఖురాలు
పెద్దనిదుర = త. చావు; దీర్ఘనిద్ర
పెద్దమ్మ = త. జ్యేష్ఠాదేవి; పెదతల్లి
పెద్దరోగము = ద్వ. కుష్ఠరోగము; అసాధ్య మగువ్యాధి
పెనిమిటి = దే. మగఁడు; భర్త
పెను = దే. పెద్ద; గొప్ప
పెనుఁబాము = దే. కొండచిలువ; అజగరము
పెనుపు = దే. పెంచేట; అభివృద్ధి
పెన్నిధి = సం. పెద్దనిధి
పెర = దే. తేనెపట్టు;
పెర = త. అన్యము
పెరిమ = త. ప్రేమ
పెరుఁగు = దే. పర్దిల్లు; దధి
పెరుగు = దే. తెగు
పెరుమాకోయిల = దే. కాంచీపురము
పెరుమాళ్ళు = దే. విష్ణువు
పెరువు = దే. పెరుఁగు
పెఱ = త. అన్యము
పెఱగాయ = ద్వ. కుత్సితుఁడు
పెఱమగఁడు = ద్వ. జారుఁడు
పెఱుకు = దే. పీఁకు; పెల్లగించే; మోయు
పెఱుగు = దే. ఉద్యమించే; విజృంభించే
పెల్లగించే = దే. పెకలించే
పెల్లిదము = ద్వ. అతిశయము

పే

పేఁడ = దే. గోమయము
పేచకము = సం. గ్రుడ్లగూబ
పేట = సం. పెట్టె
పేట= దే. హారములోనొకసరము
పేటి = సం. పెట్టె
పేటిక = సం. పెట్టె; సమూహము
పేడి = త. నపుంసకుఁడు; షండుఁడు
పేడు = దే. సన్నచెక్క
పేడె = త. గడ్డముమీసములేనివాఁడు
పేదటికము = ద్వ. దారిద్ర్యము
పేయము = సం. నీరు; పాలు
పేరణి = త. ఒక నృత్యము
పేరు = దే. పెద్ద; అధికము;
నా: నామము; కీర్తి
పేరెము = దే. గుఱ్ఱపుపరుగు; పరుగు
పేరోలగము = దే. పెద్దసభ
పేర్మి = దే. గౌరవము; ప్రేమ
పేశలము = సం. కోయిల; రోఁకలి
పేశి = సం. గ్రుడ్డు; కత్తియొఱ; మాంసపు ముద్ద

పై

పై = దే. మీఁదు
పైఁట = త. పయఁట
పైఁడి = దే. బంగారు; ధనము
పైఁడిముడుపు = దే. నిశ్చితార్థము
పైఁడితేఁడు = దే. కుబేరుఁడు
పైకము = దే. ధనము; సమూహము
పైకూటమి = దే. ఉపరిరతము
పైకొను = దే. మీఱు; కలియు
పైత్యము = ప. పిచ్చి; పిత్తము
పైదవి = దే. ఆఁడుది
పైరము = దే. ఆవు
పైరు = దే. సస్యము
పైసలా = హిం. తీర్పు, పరిష్కారము

పొ

పొంకము = దె. పొందిక; సౌందర్యము
పొంగారు = దే. ఉబుకు; సంతోషించే
పొంగు = దే. సంతోషము; గర్వము
పొంగుపీళ్ళు = ద్వ. చిట్టుడుకు నీళ్ల
పొంత = త. సమీపము; తీరము
పొంతకత్తె = ద్వ. కుంటెన కత్తె
పొంతనము = ద్వ. గ్రహమైత్రి
పొంతము = దే. పొందు; స్నేహము
పొందిక = దే. పొంకము; చేరు
పొందు = దే. స్నేహము; అనుభవించే
పొందుకాఁడు = దే. స్నేహితుఁడు
పొందుకొను = దే. నెలకొను
పొంపిరి = దే. సాంద్రత
పొంపిరివోవు = దే. అతిశయించే; వర్ధిల్లు
పొకారు = దే. నాశమగు
పొక్కి = దే. గుఱుతు
పొక్కిలి = దే. బొడ్డు; గుంట
పొక్కు = దే. దుఃఖించు, బొబ్బ లేచు; ఉలుకు; దుఃఖము; బొబ్బ; ఎండిలేచిన పెల్ల; జనశ్రుతి విశేషము
పొగ = దే. ధూమము
పొగడు = దే. స్తుతించే; స్తుతి
పొగరు = దే. గర్వము; దర్పము; తీక్ష్ణ గంధము
పొగరుఁబోతు = దే. గర్వశీలుఁడు
పొగాకు = దే. ధూమ్రపత్రము
పొగులు = దే. పరితపించే; కుములు
పొచ్చెము = దే. న్యూనత; కపటము
పొట = త. దొప్ప
పొటము = దే. పుట్టు; పొడము
పొటిపొటి = = త. అల్పము
పొట్ట = దే. కడుపు
పొట్టము = దే. గోఁచి; కౌపీనము
పొట్టవాఁడు = దే. బొజ్జకడుపువాడు
పొట్టి = త. వామనుఁడు; వామనము
పొట్టియ = దే. తేలు
పొట్టేలు = దే. గొఱ్ఱెపోతు
పొడ = దే. రూపు; మోపు; మచ్చ
పొడగను = దే. చూచే
పొడచూపు = ద్వ. కనఁబడు
పొడతెంచు = దే. ఉదయించే; పుట్టు
పొడము = దే. పుట్టు; జనించే
పొడవడఁగు = దే. చెడు; చేచ్చే
పొడవు = దే. రూపు
పొడసుత్తె = దే. చిన్నసుత్తె
పొడి = దే. చూర్ణము; ఎండినది
పొడుగు = దే. ఉన్నతమగు; వర్ధిల్లు; మీఁదు; ఉన్నతి; ఎత్తు; ఉన్నతము; ఉత్కృష్టము
పొడగుమడుఁగు = దే. ఆకాశగంగ
పొడుచు = దే. పోట్లాడు; కుమ్ము; ఉదయించే

పాడుపు = దే. ఉదయము
పాడుము = దే. పాడి; చూర్ణము
పాడువ = దే. దుర్జనుఁడు
పాడువు = దే. ఉన్నతి; ఎత్తు; మీఁదు; ఉన్నతము; ఉత్కృష్టము
పాతక = దే. పాత్తర
పాతము = దే. పాట్లము; గుంపు
పాత్రము = త. పుస్తకము; కావ్యము; గ్రంథము
పాత్తర = దే. ఆకులులో వగువానికట్ట; పాట్లము
పాత్తి = త. మెత్తనిసన్ననిపాఁతవస్త్రము
పాత్తిక = త. మెత్తని సన్నని చిన్న వస్త్రము
పాత్తికడుపు = త. క్రీఁగడుపు
పాత్తిచీర = త. నారచీర
పాత్తు = దే. స్నేహము; సంగతి; అవి భక్తత; ఉమ్మడి; స్నేహితము; సంగతము; సహభోజనము
పాత్తుకత్తె = ద్వ. స్నేహితురాలు
పాత్తుకాఁడు = దే. స్నేహితుఁడు
పాత్తుకుడుపు = సహభోజనము
పాత్తువు = త. సరస్వతి
పాదడు = దే. పాట్టివాఁడు
పాదరిల్లు = దే. ఇంటివలె మండు పొద; నికుంజము
పాదలు = దే. పెరుఁగు; వర్ధిల్లు
పాది = దే. పాదుఁగు; భారము; అమ్ములపాది; సమూహము
పాదుఁగు = దే. ఆవులోనగువానికి పాలుం డెడిచోటు; ఊధము
పాదుగు = దే. క్రమ్ము; కప్పు; పక్షులు గ్రుడ్లను రెక్కలతో కప్పు
పాదువు = దే. వృద్ధి; మిత వ్యయము
పాదువు = దే. కవియు; పాదుగు; పాదుఁగు
పొన = దే. దృగ్గోచరమైనది;

పొనరారు = దే. ఒప్పు
పొనుంగుపడు = దే. నిస్తేజమగు; నశించు
పొరక = దే. గడ్డిపోఁచ
పొరపాటు = ద్వ. పొరపడుట; ప్రమాదము
పొరవు = దే. భేదము; భిన్నము
పొరపొచ్చెము = దే. కపట కల్మషములు
పొరిగొను = దే. చంపు; నాశముచేయు
పొరుగు = దే. సమీపము; ప్రక్క; చేరువ
పొల = త. మాంసము; చేఁపమీఁది పొట్టు
పొలఁతి = దే. ఆఁడుది
పొలమారు = దే. ప్రమాదపడు.
పొలయలుక = దే. ప్రణయకోపము
పొలయు = దే. సమీపించు; వ్యాపించు
పొలసు = త. మాంసము; చేఁపమీఁది పొట్టు
పొలి = దే. లాభము
పొలి = త. బలి
పొలికలను = ద్వ. యుద్ధభూమి
పొలియు = దే. చెడు; చచ్చు
పొలుచు = దే. ప్రత్యక్షమగు
పొలుపారు = దే. ప్రకాశించు
పొల్లు = త. వ్యర్థము

పో

పోఁడిమి = దే. ఒప్పు; సంపద; సౌఖ్యము
పోకడపెట్టు = దే. విక్రయించు
పోకార్చు = దే. పోఁగొట్టుకొను
పోటరి = దే. శూరుఁడు
పోటు = దే. యుద్ధము; బాధ
పోనము = పాలు; కాంతి
పోసరము = దే. పోతరము; గర్వము

పౌ

పౌఁజు = త. బారు; వరుస; సేన
పౌనఃపున్యము = సం. మరలమరల చెప్పుట

పౌరులు = సం. పురజనులు

పౌర్వాపర్యము = సం. ముందువెనుకల సంబంధము

ప్ర

ప్రండి = దే. కన్యాశుల్కము

ప్రకంపనుఁడు = సం. మిక్కిలిబలము గలవాయువు; పెద్దగాలి

ప్రకరణము = సం. గ్రంథభాగము

ప్రకరము = సం. సమూహము

ప్రకర్షము = సం. అతిశయము; మేలు

ప్రకాండము = సం. చెట్టుబోదె; శ్రేష్ఠము

ప్రకృతి = సం. స్వభావము; విధము; రీతి

ప్రకోపము = సం. ముమ్మరము; తీవ్ర కోపము

ప్రక్షాళనము = చక్కఁగాకడుగుట

ప్రక్షిప్తము = సం. చేర్పఁబడినది; బాగుగా విసరివేయబడినది

ప్రగల్భుఁడు = సం. ప్రతిభకలవాఁడు

ప్రగాఢము = సం. అధికము

ప్రచండము= సం. సహింపశక్యము గానిది

ప్రచోదనము = సం. ప్రేరేపించుట

ప్రచ్ఛన్నము = సం. కప్పఁబడినది

ప్రజాపతి = సం. బ్రహ్మ; రాజు; తండ్రి

ప్రజావతి = సం. తల్లి; పిల్లలుగల స్త్రీ

ప్రజ్ఞ =సం. బుద్ధి; సామర్థ్యము

ప్రణతి = సం. నమ్రత; నమస్కారము

ప్రణమిల్లు = సం. నమస్కరించు; ప్రణామము చేయు

ప్రణయము = సం. ప్రేమ; చెలిమి

ప్రణవము = సం. ఓంకారము

ప్రతతి = సం. తీఁగ ; సమూహము

ప్రతానము = సం. విరివి; బొంపము; తీఁగ

ప్రతాపము = సం. పరాక్రమము; వేఁడిమి

ప్రతికూలము = సం. అనుకూలము కానిది

ప్రతిగ్రహీత = సం. దానముపుచ్చు కొను వాఁడు

ప్రతిగ్రహము = సం. దానముపుచ్చుకొనుట

ప్రతిఘటనము = సం. ఎదిరించుట

ప్రతిజ్ఞ = సం. అంగీకారము; శపథము

ప్రతి పత్తి = సం. గౌరవము; తెలివి; నేర్పు

ప్రతిభ= సం. అప్పటికప్పుడువికసించు బుద్ధి

ప్రతిష్ఠ = సం. గౌరవము; కీర్తి

ప్రతీకారము = సం. ప్రత్యపకారము

ప్రతీతి = సం. ప్రసిద్ధి; ఎఱుక

ప్రత్యర్థి = సం. శత్రువు; ప్రతివాది

ప్రత్యామ్నాయము = సం. బదులు

ప్రత్యుత్తరము = సం. సమాధానము

ప్రత్యుత్థానము = సం. పెద్దలువచ్చిన లేచుట

ప్రత్యుపకారము = సం. మేలునకు బదులు; ఉపకారము చేయుట

ప్రదోషము = సం. మిక్కిలిదోషము

ప్రధానుడు = సం. ముఖ్యుఁడు

ప్రపంచము = సం. భూలోకము; సంచారము

ప్రఫుల్లము = సం. వికసించినది

ప్రబంధము = సం. కావ్యము

ప్రబుద్ధము = సం. వికసించినది; ఫుల్లము

ప్రభ = సం. వెలుఁగు; దుర్గ; సూర్యునిభార్య

ప్రభవించు = పుట్టు; కలుగు

ప్రమత్తుఁడు = సం. మిక్కిలిమత్తుఁడు

ప్రమద = సం. ఆఁడుది; యౌవన మదము గల స్త్రీ

ప్రమదము = సం. సంతోషము; మిక్కిలి మదముకలది

ప్రమాణము = సం. కారణము; కొలత; ఒట్టు

ప్రమాదము = సం. అనాలోచితవిపత్తు

ప్రమోదము = సం. సంతోషము

ప్రయాసము = సం. శ్రమ; పాటు
ప్రయోగము = సం. నడపుట; తంత్రము; ప్రయత్నము
ప్రలాపము = సం. అర్థములేని మాట
ప్రల్లదము = సం. గర్వము; దుర్భాషణము
ప్రవక్త = సం. చక్కఁగా మాటలాడువాఁడు
ప్రవచనము = సం. గొప్పమాట; శాస్త్రము; వేదము
ప్రవరుఁడు = సం. శ్రేష్ఠుడు; మేటి
ప్రవాదము = సం. వదంతి
ప్రవాసము = సం. పరదేశవాసము
ప్రవాళము = సం. పగడము; చిగురు
ప్రవిదారణము = సం. యుద్ధము
ప్రవిష్టుఁడు = సం. ప్రవేశించినవాఁడు
ప్రశంస = సం. స్తోత్రము; ప్రస్తావము
ప్రశస్తము = సం. ప్రసిద్ధికెక్కినది
ప్రశస్తి = సం. ప్రసిద్ధి
ప్రసన్నుడు = సం. దయగలవాడు
ప్రసాధనము = సం. అలంకరణము; కార్యసాధనము
ప్రసిద్ధి = సం. ఖ్యాతి; అలంకారము
ప్రసూనము = సం. పూవు; పండు
ప్రస్తరము = సం. ఱాయి; రత్నము
ప్రస్తావన = సం. స్తోత్రము; ఆరంభము
ప్రహరణము = సం. దెబ్బకొట్టుట
ప్రహసనము = సం. పరిహాసము; నాటక భేదము
ప్రళయము = సం. కల్పాంతము; అపాయము

ప్రా

ప్రాంగణము = సం. ముంగిలి; గృహ ప్రదేశము
ప్రాంతము = సం. తీరము; సమీపము
ప్రాఁబేదువులు = సం. వేదములు
ప్రాకారము = సం. ప్రహరి; చుట్టుగోడ
ప్రాకృతము = సం. ఒకభాష; నీచమైనది
ప్రాజ్ఞుఁడు = సం. పండితుఁడు; సమర్థుఁడు
ప్రాడ్వివాకుఁడు = సం. న్యాయాధికారి
ప్రాణేశుఁడు = సం. భర్త; ప్రియుఁడు
ప్రాపకము = సం. ఆధారము; పొందించేనది
ప్రాపణము = సం. ప్రాప్తించేట
ప్రాపు = సం. ఆశ్రయము; రక్షణము
ప్రాప్తము = సం. లాభము; పొందు
ప్రామినుకులు = ద్వ. వేదము
ప్రాయము = సం. వయస్సు; చావు
ప్రాయశ్చిత్తము = సం. పాపపరిహారార్థము చేసెడు కర్మము
ప్రార్థన = సం. అడుగుట; వేడుట
ప్రాలు = దే. బియ్యము; అక్షతలు; తలంబ్రాలు
ప్రాలుమాలిక = దే. సోమరితనము
ప్రావ = త. దోషము; అనుకూలము
ప్రావీణ్యము = సం. నేర్పు; గట్టితనము
ప్రాశనము = సం. భోజనము; తినిపించుట

ప్రి

ప్రిదులు = త. వదలు; తగ్గు; సడలు
ప్రియ = సం. ప్రియురాలు; భార్య
ప్రియత = సం. స్నేహము; చెలిమి; ప్రియత్వము

ప్రీ

ప్రీతి = సం. సంతోషము; ప్రేమ
ప్రీతుఁడు = సం. ప్రీతి పొందినవాఁడు

ప్రె

ప్రెగ్గడ = ద్వ. మంత్రి; యువరాజు; ప్రధాన పురుషుడు

ప్రే

ప్రేంఖితము = సం. కదలింపఁబడినది
ప్రేక్షణము = సం. నేత్రము; ఈక్షణము
ప్రేముడి = త. స్నేహము; అనురాగము
ప్రేయసి = సం. ప్రియురాలు; భార్య
ప్రేలు = దే. వదరు; వేఁగు; వేఁగియుబుకు
ప్రేషణము = సం. పంపుట
ప్రేషితము = సం. పంపఁబడినది
ప్రేష్యము = సం. సేవ; దాస్యము

ప్రొ

ప్రొద్దు = త. సూర్యుడు; కాలము
ప్రొద్దుతిరుగుడు = ద్వ. సూర్యానువర్తిని
ప్రొద్దులనెల = ద్వ. ప్రసవమాసము

ప్రో

ప్రోక్తము = సం. చెప్పబడినది
ప్రోక్షించే = సం. నీరు చిలుకరించే
ప్రోచికోలు = . వ్యర్థము; రక్షణము
ప్రోడ = త. నిపుణుఁడు; వివేకి
ప్రోతము = సం. వస్త్రము; కుట్టుట
ప్రోత్థితము = సం. బయలు వెడలినది
ప్రోత్సాహము = సం. మిగుల ఉత్సాహము
ప్రోథము = సం. ప్రసిద్ధికెక్కినది
ప్రోద్బలము = సం. పురికొల్పుట
ప్రోది = త. పోషణము; వైభవము
ప్రోద్దామము = సం. నిరంకుశమైనది
ప్రోపు = త. పోషణము; సంరక్షణము
ప్రోయాలు = ద్వ. ఇల్లాలు; భార్య
ప్రోలు = త. పట్టణము; స్థానము
ప్రోవడి = దే. ప్రతిష్ఠ
ప్రోషితుడు = సం. దేశాంతరగతుఁడు
ప్రోహము = సం. నేర్పు; కూర్పు
ప్రోహుఁడు = సం. తార్కికుఁడు

ప్రౌ

ప్రౌఢ = సం. గంభీరమైనది; సంపూర్ణ యౌవనముగల స్త్రీ
ప్రౌఢి = సం. నేర్పు
ప్రౌఢిమ = సం. నేర్పు
ప్రౌఢుఁడు = సం. ప్రగల్భుఁడు; నిపుణుఁడు

ప్ల

ప్లవంగము = సం. కోఁతి; కప్ప
ప్లవగము = సం. కోతి; కప్ప
ప్లవనము = సం. ఈఁదుట; దాఁటుట
ప్లవము = సం. ప్రవాహము; తెప్ప
ప్లవాక = సం. తెప్ప

ప్లు

ప్లుతము = సం. నిబ్బరము; తడిసినది
ప్లుతి = సం. ప్రవాహము; గంతు
ప్లుష్టము = సం. కాలినది; దగ్ధము

ప్లో

ప్లోషము = సం కాల్చుట; కాలుట; దాహము

ఫ

ఫకీరు = హిం. భిక్షుకుఁడు; మహమ్మదీయులలో బైరాగి
ఫక్కి = సం. రీతి; ప్రకాశము
ఫణము = సం. పడగ
ఫణి = సం. పాము; రాహువు
ఫణితము = సం. వాక్కు
ఫణితల్పగుఁడు = సం. విష్ణువు
ఫణితి = సం. వాక్కు
ఫర్మానా = హిం. రాజాజ్ఞ; శాసనము

ఫర్ష్ = హిం. లక్ష్యము
ఫలకము = సం. పలక
ఫలము = సం. పండు; పంట; ప్రయోజనము
ఫలవంతము = సం. పండ్లు గలది
ఫలానా = హిం. అట్టి; ఒకానొక
ఫలి = సం. పండ్లుగలది (వృక్షము)
ఫలించే = సం. పండు; నెఱవేఱు
ఫలితము = సం. వృక్షము; ఫలించినది
ఫలినము = సం. పండ్లు గలది (వృక్షము)
ఫలిని = సం. పండ్లు గలది (వృక్షము)
ఫల్గునుఁడు = సం. అర్జునుడు

ఫా

ఫాయిదా = హిం. లాభము
ఫాలము = సం. నుదురు; నాఁగటి కఱ్ఱు
ఫాలాక్షుఁడు = సం. శివుఁడు

ఫి

ఫిరాయించు = హిం. మార్చు
ఫిర్యాది = హిం. వాది
ఫిర్యాదు = హిం. విన్నపము; మొఱ

ఫు

ఫుకము = సం. పక్షి
ఫుల్లము = సం. వికసించినది; పుష్పించినది
ఫుల్లరీకము = సం. పాము

ఫే

ఫేనము = సం. నురుఁగు
ఫేరవము = సం. నక్క; జంబుకము
ఫేరవుడు = సం. రాక్షసుఁడు
ఫేరువు = సం. నక్క; జంబుకము
ఫేల = సం. ఎంగిలి; ఉచ్ఛిష్టము

బ

బంక = దే. జిగురు; నిర్యాసము; లుబ్ధత్వము
బంకముచ్చు = దే. పిసినారి; లోభి
బంకు = దే. సందువీధి; శూరుని వలె నటించువాఁడు; కావలివాఁడు
బంగరము = త. బంగారము
బంగల = దే. కుంపటి
బంగారము = త. స్వర్ణము; దుర్లభము
బంగారు = త. బంగారము
బంగాళము = త. వంగదేశము
బంగాళా = హిం. పెద్దఇల్లు
బంగి = త. గంజాయి
బంగీ = హిం. తపాలులో పంపెడుమూట
బంటు = త. సేవకుఁడు; భక్తుఁడు; శిష్యుఁడు
బండ = దే. వెడల్పు ఱాయి; పొట్టి రోఁకలి; అతిగినది
బండ = త. ఆకతాయి
బండఁడు = త. ఆకతాయి
బండారము = త. బొక్కసము
బండారి = ద్వ. బొక్కసమున కధికారి
బండారు = త. బండారము
బండారుఁడు = సం. బట్టలను కాచువాఁడు
బండాలము = త. సామగ్రి; సామర్థ్యము
బండు = త. ఆకతాయితనము; ఆకతాయి మాట
బంతి = దే. చెండు
బంతి = త. పంక్తి; వరి
బందరు = దే. ఓడరేవు
బంది = సం. చెఱ; చెఱఁబడ్డది
బంది = త. నిర్బంధము
బందికాఁడు = ద్వ. బందిపోటు దొంగ
బందిఖానా = హిం. చెఱసాల
బందిగము = త. చెఱసాల

బందు = త. ఆవరణము; గోపనము; నిరోధము
బందుగు = త. చుట్టము
బందుగుఁడు = త. చుట్టము
బందె = దే. పశువుల చెఱ; పశువుల దండుగ; నిర్బంధము
బందెలదొడ్డి = దే. బందె
బందోబస్తు = హిం. ఏర్పాటు; భద్రము
బంధకము = సం. చెఱసాల
బంధకి = సం. ఆంకుటాలు; ఆటకత్తె
బంధనము = సం. కట్టు; చెఱ; చెఱసాల; తొడిమ
బంధనాలయము = సం. చెఱసాల
బంధము = సం. కట్టు; కుదువ; చెఱ; కావ్య రచనా విశేషము; సంభోగ మందలి వైఖరి
బంధుర = సం. వేశ్య
బంధురము = సం. మకుటము; కలహంస; పక్షి; ఆఁడుగుటి
బంధులుఁడు = సం. ఆంకుటాలి కొడుకు
బంధువు = సం. చుట్టము; జ్ఞాతి; మిత్రుఁడు
బంపు = దే. పండ్లపాఁచి; పాఁకుడు
బంబ = దే. స్థూలము
బంబోతు = దే. మిక్కిలి బలిసిన వాఁడు
బంభరము = సం. భ్రమరము; తుమ్మెద
బకము = సం. కొంగ
బకాయి = హిం. వెనుకటి బాకి; నిలువ సొమ్ము
బకోటము = సం. బకము
బక్క = దే. బక్కటిల్లిన వాడు
బక్కటిల్లు = దే. శుష్కించు; కృశించు
బగి = త. ప్రక్క; పార్శ్వము
బగ్గి = దే. బూడిద; దుమ్ము
బగ్గుండి = దే. రక్తవర్ణచూర్ణము
బగ్గుమను = దే. బగ్గునమండు
బచ్చెన = త. పూఁత; వర్ణము
బజంత్రి = హిం. మేళము; మేళగాఁడు
బజాఱము = త. వ్యభిచారము
బజారి = త. వ్యభిచారిణి
బజారించు = త. వ్యభిచరించు
బజారు = త. అంగడి వీధి
బటువుగ్గైదువు = దే. చక్రాయుధము
బట్ట = త. వస్త్రము
బట్టబయలు = త. మిక్కిలి బయలు
బట్టి = దే. వాగ్ధోరణి; అవము
బట్టె = దే. కుల్య; కాలువ
బట్వాడా = హిం. కూలిపంచిఇచ్చుట
బడప = దే. ఆపద; కష్టము
బడబ = సం. ఆఁడుగుఱ్ఱము; బ్రాహ్మణస్త్రీ
బడలిక = దే. అలపు; శ్రమము
బడవా = డ. తార్పునది; తార్పువాఁడు
బడాయి = హిం. గర్వము; అతిశయము
బడి = దే. పాఠశాల; క్రమము
బడిత = దే. దొడ్డుకఱ్ఱ; ఇనుపకట్లగుదియ
బడిలి = దే. తూటు; బెజ్జము; రంధ్రము
బడిశము = సం. (చేపలనుపట్టెడు)గాలము
బడిసివాటు = దే. దిగఁదీసివేయుట
బడుగు = దే. శవము; కృశము; అశక్తుఁడు
బడ్డు = దే. మగగుటి
బతిమాలు = దే. దైన్యముతో వేడుకొను
బత్తళిక = దే. అమ్ములపొది
బత్తి = త. భక్తి
బత్తెము = త. భోజనమునకై ఇచ్చెడు ద్రవ్యము
బదనామి = హిం. అవమానము; చెడు పేరు
బదరము = సం. రేగుపండు
బదరికము = దే. పెట్టె
బదలాయించు = హిం. మార్చు
బదులు = దే. మాఱు; అప్పు

బద్ధకము = త. పాలుమాలిక; ఆలస్యము
బద్దింపు = దే. అంచేనా
బద్దు = దే. అసత్యవచనము
బధిరుఁడు = సం. చెవిటివాఁడు
బనాయించే = హిం. కల్పించే
బన్నపడు = త. భంగముపొందు
బన్నము = త. అవమానము; ఆపద
బభ్రువు = సం. కపిలగోవు; విష్ణువు; శివుఁడు; పచ్చనిది; బట్టతలవాఁడు; ముంగిస
బమ్మ = త. బ్రహ్మ
బమ్మెర = త. భ్రమము; భ్రాంతి
బమ్మెరపోవు = ద్వ. భ్రమపడు
బయకాఁడు = ద్వ. గాయకుఁడు
బయకారము = ద్వ. యౌవనమునందు బయలుపడుశృంగారచేష్ట
బయకారి = ద్వ. విలాసవతి
బయలు = త. బహిఃప్రదేశము; చెట్టుచేమ లేనిచోటు; ఆకాశము; శూన్యము
బయానా = హిం. సంచే కరువు
బయిరి = దే. డేగ
బయ్యంకలు = దే. వేవిళ్ళు
బరక = దే. కఱుకైనది
బరణి = త. కాటుకమొదలగునవి ఉంచు కొనెడు పాత్రము
బరతరవు = హిం. ఉద్యోగమునుండి తీసి వేయుట
బరమా = హిం. కొయ్యలకురంధ్రములు వేయు సాధనము
బరాతము = హిం. లిఖితపూర్వకమైన ఆజ్ఞ
బరాబరి = దే. హెచ్చరిక; సరియైన
బరి = దే. పార్శ్వము; గిఱి, బరిగోల; దొంగ; శత్రువు
బరికట్టె = ద్వ. అలుఁగులేని ఈఁటె
బరికాఁడు = దే. మావటివాఁడు
బరిగి = దే. ఏమియులేనిది; శూన్యము
బరిగోల = దే. ఏనుఁగుప్రక్కలు పొడిచి బెదరించుటకై అలుఁగుగల వేణు దండము
బరిస = దే. ఇనుపకట్ల గుదియ
బరిసె = దే. బల్లెము
బరుకు = దే. తోలు లేచునట్లు గీఱు; గీఱు
బరువు = త. భారము
బర్కరము = సం. పరిహాసము
బర్హము = సం. నెమలిపురి
బర్హి = సం. నెమలి; దర్భ
బర్హిణము = సం. నెమలి; దర్భ
బఱ్ఱె = దే. గేదె; ఎనుము
బలఁగము = త. పరిజనము
బలము = దే. అధికము
బలము = సం. సైన్యము; సత్తువ; బలుపు
బలాహకము = సం. మేఘము; సర్పవిశేషము
బలి = సం. కప్పము; పూజార్థమైన కానుక; బలముగలవాఁడు
బలిధ్వంసి = సం. విష్ణువు
బలిపెట్టు = ద్వ. చంపు
బలిమి = త. దేహబలము; బలాత్కారము
బలివర్దము = సం. వృషభము; ఎద్దు
బల్లిదుఁడు = త. మిక్కిలిబలముకలవాఁడు
బల్లెము = త. ఈఁటె
బవరము = త. యుద్ధము
బసవఁడు = త. ఎద్దు
బసివి = త. స్వైరిణి
బస్తము = సం. ఛాగము; మేఁకపోతు
బహిష్కరించే = సం. వెలివేయు
బహుపాదము = సం. మఱ్ఱిచెట్టు
బహుమతి = సం. బహుమానము; సమ్మానము
బహురూపుఁడు = సం. విష్ణువు

బా

బాంధవ్యము =సం. చేట్టబికము; సంబంధము
బాఁకు = దే. కటారి
బాపఁడు = త. బ్రాహ్మణుఁడు; పాఱుఁడు
బాకా = హిం. ఊఁదువాద్యవిశేషము; కాహళము
బాకినోటిమెకము= ద్వ. సింహము
బాగములు = త. వక్కపొడి
బాగరి = ద్వ. అందగాఁడు; అందగత్తె
బాగు = త. క్షేమము; అందము
బాగెము = త. సుకృతము
బాడిగ = త. అద్దె; బాడుగ
బాడువ = దే. పల్లపునేల
బాడె = దే. బురద; అడుసు; పంకము
బాణము = సం. అమ్ము; ఆవు పొదుఁగు
బాణలి = దే. బూరెలమూఁకుడు; మంగలము
బాణా = దే. దండాయుధము
బాణాసనము = సం. ధనుస్సు; విల్లు
బాదరాయణుఁడు = సం. వ్యాసుఁడు; వెఱ్ఱివాఁడు
బానసము = త. వంట; వంటపాల
బానసీఁడు = ద్వ. వంటవాఁడు
బానిస = దే. దాసి
బానిసము = దే. బానిసతనము; దాస్యము
బానిసీఁడు = దే. సేవకుఁడు; దాసుఁడు; భృత్యుఁడు
బాము = త. జన్మము; దుఃఖము
బారకము =త. బరువు
బారసాల = త. నామకరణము
బారి =త. నిర్బంధము; హింస; ఉపద్రవము; గొప్ప
బారిసమరు = దే. హింసించే; చేంపు
బారు = త. సమూహము; వరుస
బాలిశుఁడు = సం. మూర్ఖుఁడు; బాలుఁడు
బావి = దే. నుయ్యి; దొరువు; చెఱువు; పల్లము
బావుటా = హిం. జెండా
బావురుగడ్డము = దే. పిల్లిగడ్డము; మేకగడ్డము
బాష్పము = సం. కన్నీరు; ఆవిరి; ఇనుము
బాస = త. భాష; ప్రతిజ్ఞ; ప్రమాణము; వ్రతము; సంకేతము
బాసట = దే. సహాయము; అండ
బాసనము = త. వంటపాత్రము
బాహుమూలము = సం. చేంక; కక్షము
బాహువు = సం. భుజము
బాహ్యము = సం. వెలుపలిది
బాళి = దే. కాంక్ష; ప్రేమ; విచారము

బి

బింకము = దే. బిగువు; గర్వము; నిక్కు
బిందము = త. సమూహము
బిందీ = త. చేఱుచుక్క
బిందువు = సం. నీటిబొట్టు; చెక్క; సున్న; శుక్రము; భ్రూమధ్యము
బింబము =సం. ప్రతిబింబము; సమానము; ఊసరవెల్లి
బింబోష్ఠి= సం. దొండపండువంటి పెదవి గల ఆఁడుది; ఆఁడుది
బికారి = త. భిక్షుకుఁడు; అప్రయోజకుఁడు
బిగి = దే. బిగువు; గట్టి
బిటారము = దే. విలాసవిశేషము
బిడారము = దే. వాసస్థానము; విడిది
బిడారు = దే. వాసస్థానము; చేనుప వర్తక.. సమూహము

బిడాలము = సం. పిల్లి; కనుగ్రుడ్డు
బిడియము = దే. సిగ్గు
బిత్తరపోవు = దే. చలించు
బిత్తరము = దే. శృంగారచేష్ట; ప్రకాశము; చంచలము; సరసము
బిత్తరి = దే. శృంగారచేష్టగల ఆఁడుది; ఆఁడుది
బిత్తల = దే. దిసమొల
బిత్తలి = దే. దిసమొలవాఁడు; దిసమొలది
బిబ్బోకవతి = సం. విలాసవతి
బిభీషిక = సం. భయము; బెదరింపు
బియ్యము = దే. తండులము
బిరబిర = దే. అతిత్వరితముగా; బిఱ బిఱ
బిరుదు = త. బిరుదము; శూరుఁడు
బిలము = సం. రంధ్రము; గుహ
బిస = దే. ఉపాయము; కిటుకు
బిసము = సం. తామరతూఁడు
బిసరుహము = సం. పద్మము
బిసివోవు = దే. వట్టువదలు
బిస్త = దే. దుర్గతి; నరకము

బీ

బీఁట = దే. పగులు
బీగము = దే. తాళము
బీజకోశము = సం. అండాశయము; ముష్కము
బీజము = సం. విత్తనము; హేతువు; శుక్రకణము; రేతస్సు; అండము; అంకురము; ముష్కము
బీడు = దే. దున్ననిభూమి; నీచము
బీభత్సుఁడు = సం. అర్జునుఁడు; కనికరము కలవాఁడు
బీఱువోవు = దే. వ్యర్థమగు

బు

బుగ్గ = దే. చెక్కిలి
బుగ్గి = దే. బూడిద; భస్మము
బుడుతఁడు = దే. బాలుఁడు; బిడ్డఁడు
బుద్బుదము = సం. నీటిబుగ్గ; బుడగ
బుధుఁడు = సం. విద్వాంసుఁడు; ఒకగ్రహము
బుద్ధి = సం. మతి; తెలివి; సలహా
బుద్ధుడు = సం. విద్వాంసుడు
బుభుక్ష = సం. ఆఁకలి; భుజింపనిచ్ఛ
బుసవుర్వు = దే. పాము

బూ

బూటకము = దే. మాయ; అసత్యము
బూది = త. బూడిద

బృ

బృంద = సం. తులసిచెట్టు; బృందావనము; జలంధరుని. భార్య
బృందము = సం. సమూహము; రాశి
బృందారకుఁడు = సం. వేలుపు; శ్రేష్ఠుఁడు

బె

బెగ్గడిల్లు = ద.భయపడు; జంకు
బెగ్గురు = త. సారసపక్షి
బెట్టిదుఁడు = దే. క్రూరుఁడు; కఠినుఁడు
బెబ్బులి = ద్వ. పెద్దపులి; వ్యాఘ్రము
బెల్లించు = దే. వంచించు

బే

బేగి = త. త్వరగా; వేగముగా
బేతాళము = సం. పిశాచము
బేల = త. మూఢుఁడు; ముగ్ధస్త్రీ

బేలు = దే. మోసము; వంచన
బేహారము = త. వ్యాపారము
బేహారి = త. వర్తకుఁడు

బై

బైరాగి = త. విరాగి; సన్న్యాసి
బైసి = త. భాగ్యము; కీర్తి; సిగ్గు

బొ

బొంకు = దే. అసత్యము
బొందడము = ద్వ. కవచము; కంచు కము
బొంది = దే. శరీరము; మేను
బొక్కసము = దే. కోశము; భాండా గారము
బొచ్చు = దే. ఉన్ని; రోమసమూహము
బొమ్మిడికము = దే. కిరీటము
బొటియ = దే. బిలము; గొయ్యి
బొల్లు = దే. అసత్యమాడు; అసత్యము

బో

బోటి = దే. ఆఁడుది; చెలికత్తె
బోటితనము = దే. జాణతనము
బోడ = దే. సన్న్యాసి; మోడు
బోధి = సం. రావిచెట్టు
బోనము = త. భోజనము; అన్నము
బోయి = దే. పల్లకిమోయువాఁడు
బోర = దే. ఱొమ్ము; తెక్కతలువు
బోరుకొను = దే. మ్రోఁగు
బోళా = త. కపటములేని

బ్ర

బ్రతుకు = దే. జీవించు
బ్రతుకుఁదెరువు = దే. జీవనోపాయము
బ్రధ్నుఁడు = సం. సూర్యుఁడు; శివుఁడు
బ్రహ్మనాథుఁడు = సం. విష్ణువు
బ్రహ్మరంధ్రము = సం. నడునెత్తి; మాడు పట్టు
బ్రహ్మసూత్రము = సం. యజ్ఞోపవీతము
బ్రహ్మాండము = సం. గొప్పది; విశ్వ గోళము
బ్రహ్మాస్త్రము = సం. ఒక మహాస్త్రము

బ్రా

బ్రాఁతి = దే. ప్రేమ; అధికము
బ్రాహ్మణము = సం. వేదభాగము
బ్రాహ్మణ్యము = సం. బ్రాహ్మణభావము; బ్రాహ్మణ సమూహము
బ్రాహ్మి = సం. సరస్వతి; వాక్కు
బ్రాహ్మఁడు = సం. నారదుఁడు

బ్రు

బ్రుంగు = దే. మునుఁగు; చేచ్చు
బ్రుయ్యు = దే. నశించు

బ్రో

బ్రోది = త. వృద్ధి; కృషి

భ

భంగపడు = ద్వ. ఓడిపోవు
భంగపాటు = ద్వ. ఓటమి
భంగము = సం. చెఱుపు
భంగి = సం. విధము; గతి
భంగురము = సం. నశించునది; మార్పు గలది
భంజకము = సం. చెడగొట్టునది
భండనము = సం. యుద్ధము; కవచము
భక్తుఁడు = సం. భక్తికలవాఁడు
భగందరము = సం. మర్మస్థానమునందలి వ్రణము
భగము = సం. వీర్యము; యోని; ఆఁడుగుఱి

భగవంతుఁడు = సం. విష్ణువు; దేవుఁడు
భగిని = సం. తోఁబుట్టువు
భగ్నము = సం. విఫలమైనది
భరణము = సం. భరించుట; జీతము
భరద్వాజము = సం. ఏట్రింతపక్షి
భరము = సం. అతిశయము; బరువు
భరించే = సం. మోచే; సహించే
భర్త = సం. మగఁడు; ప్రభువు
భల్లూకము = సం. ఎలుఁగుబంటి
భవనము = సం. ఇల్లు; జన్మము
భవము = సం. పుట్టుక; సంసారము
భవిష్యత్తు = సం. కాఁగలది
భషకము = సం. కుక్క; శునకము
భసలము = సం. తుమ్మెద
భసితము = సం. బూడిద

భా

భాండము = సం. కుండ
భాండాగారము = సం. ధనముండు చోటు; బొక్కసము
భాగము = సం. పాలు; భాగ్యము; ప్రక్క
భాగవతుఁడు = సం. దైవభక్తుఁడు
భాగినేయుఁడు = సం. మేనల్లుఁడు
భాగ్యము = సం. ధనము; అదృష్టము
భాజనము = సం. పాత్రము; యోగ్యము
భాటకము = సం. అద్దె; బాడుగ
భాతి = సం. కాంతి; విధము; వలె
భానుఁడు = సం. సూర్యుడు
భామిని = సం. స్త్రీ
భారతము = సం. భారతదేశము
భారతి = సం. సరస్వతి; వాక్కు
భారవాహుఁడు = సం. బరువుమోయువాఁడు
భార్య = సం. అగ్నిసాక్షిగ పెండ్లాడిన పెండ్లాము; పత్ని

భావి = సం. భవిష్యత్తు
భాసము = సం. కాంతి; కోడి; గ్రద్ద
భాసిల్లు = సం. ప్రకాశించే

భి

భిక్ష = సం. బిచ్చము
భిక్షాటనము = సం. బిచ్చముకొఱకు తిరుగుట
భిన్నము = సం. పగిలినది; చీలినది

భీ

భీ = సం. భయము; వెఱపు
భీకరము = సం. భయంకరము
భీతి = సం. వెఱపు; భయము
భీతుఁడు = సం. భయపడినవాఁడు
భీరుఁడు = సం. భయపడెడువాఁడు
భీరువు = సం. భయపడు స్త్రీ; ఆఁడుది

భు

భుక్తి = సం. అనుభవము; భోజనము
భుగ్నము = సం. వికటించినది; వంగినది
భుజంగము = సం. పాము
భుజంగుఁడు = సం. విటుఁడు
భుజము = సం. చేయి; బాహువు
భువనము = సం. జగము; నీరు; ఆకాశము

భూ

భూజము = సం. చెట్టు
భూజాని = సం. విష్ణువు; రాజు
భూతము = సం. పిశాచము; కడచినది; ప్రాణి
భూతి = సం. సంపద; భస్మము
భూపతి = సం. రాజు
భూరి = సం. అధికము; బంగారము

భూరుహము = సం. వృక్షము
భూషించే = సం. స్తుతించే; నుతించే
భూసురుఁడు = సం. బ్రాహ్మణుఁడు

భృ

భృంగము = సం. తుమ్మెద; గుంటగ లగర
భృంగారము = సం. బంగారుగిన్నె
భృంగి = సం. ఆఁడుతుమ్మెద; మట్టిచెట్టు
భృగువు = సం. శుక్రుఁడు; భృగుమహర్షి
భృతి = సం. కూలి; వెల
భృత్యుఁడు = సం. పనివాఁడు; సేవకుఁడు; బంటు

భే

భేకము = సం. కప్ప; మేఘము
భేది = సం. విరేచనము
భేదితము = సం. భేదింపఁబడినది
భేద్యము = సం. భేదింపఁదగినది

భై

భైక్షము = సం. భిక్షాసమూహము
భైషజ్యము = సం. ఔషధము; మందు

భో

భోక్త = సం. భుజించువాఁడు
భోక్తవ్యము = సం. భుజింపఁదగినది
భోగము = సం. సుఖము; భోజనము; పాము పడగ
భోగపతి = సం. పాతాళము; భోగము కలది
భోగి = సం. పాము; రాజు
భోగ్యము = సం. ధనము; ధాన్యము
భోజ్యము = సం. భుజింపఁదగినది
భోరు = సం. గొప్పధ్వని
భోషాణము = సం. పెద్దపెట్టె

భౌ

భౌతికము = సం. ముత్తెము; భూసంబంధమైనది
భౌమరత్నము = సం. పగడము

భ్ర

భ్రంశము = సం. జాఱుట, పడుట
భ్రమణము = సం. తిరుగుట; తుమ్మెద
భ్రమపడు = దే. పొరపాటుపడు
భ్రమము = సం. భ్రాంతి
భ్రమరము = సం. తుమ్మెద; కుమ్మరి సారె
భ్రమరి = సం. ఆఁడుతుమ్మెద
భ్రష్టుఁడు = సం. చెడిపోయినవాఁడు

భ్రా

భ్రాంతము = సం. భ్రాంతిపొందినది
భ్రాంతి = సం. మిథ్యామతి; భ్రమము
భ్రాజిల్లు = సం. ప్రకాశించు
భ్రాజిష్ణువు = సం. మిక్కిలి ప్రకాశించువాఁడు
భ్రాత = సం. సోదరుఁడు
భ్రామరము = సం. తెల్లనితేనె; అపస్మారరోగము

భ్రూ

భ్రూణహత్య = సం. గర్భమును పోగొట్టుట
భ్రూణహుఁడు = సం. భ్రూణహత్య చేయువాఁడు
భ్రూభంగము = సం. బొమముడి
భ్రూవు = సం. కనుబొమ

భ్రే

భ్రేషము = సం. ధర్మాతిక్రమణము

మ

మంకు = దే. మొండి; మూర్ఖుఁడు
మంగళ = దే. పార్వతి; తెల్లగఱిక
మంగళదేవత = సం. లక్ష్మి
మంగళసూత్రము = సం. బొట్టు దారము; తాలిబొట్టు; పుస్తె
మంగళాశాసనము = సం. ఆశీర్వాదము
మంజరి = సం. పెదసుత్తెము; పూగుత్తి
మంజీరము = సం. అందె; నూపురము
మంజులము = సం. మనోహరము
మంజువు = సం. మనోజ్ఞము
మంజూష = సం. పెట్టె; మందసము
మండనము ,= సం. భూషణము
మండము = సం. గంజి; మీఁగడ
మండలము = సం. పరివేషము; దేశము; నలువది దినములకాలము
మండిగము = సం. గడప; కొయ్య
మండునెల = దే. వసంత ఋతువు
మండూకము = సం. కప్ప
మంద్రగబ్బ = దే. నల్లని పెద్దతేలు
మంతనము = సం. ఆలోచన; ఏకాంతము; రహస్యము
మంతరము = త. ప్రసవోపాయము
మంత్రణము = సం. గాయత్రిలోనగునది; రహస్యము
మంత్రాంగము = సం. మంత్రిత్వము; తంత్రము
మందమతి = సం. తెలివితక్కువవాఁడు
మందరము = సం. కవ్వపుఁగొండ
మందలించు = దే. హెచ్చరించే; ఆజ్ఞాపించే
మందహాసము = సం. చిఱునవ్వు
మందాకిని = సం. గంగ; ఆకాశగంగ
మందాక్షము = సం. సిగ్గు; లజ్జ
మందుఁడు = సం. అల్పుఁడు; మూర్ఖుఁడు; శని
మకరందము = సం. పూఁదేనె
మకరధ్వజుఁడు = సం. మన్మథుఁడు
మకరము = సం. మొసలి; ఒకనిధి
మకరాలయము = సం. సముద్రము
మకరి = సం. ఆఁడుమొసలి
మగనాలు = సం. మగడుగలఆఁడుది
మగుడ = దే. మరల
మగుడు = దే. మరలు
మగువ = దే. స్త్రీ; ఇంతి
మఘము = సం. యజ్ఞము
మచ్చెకంటి = దే. ఆఁడుది
మచ్చెమాయు = దే. నశించే; చచ్చె
మచ్చేరము = త. ద్వేషము
మజ్జనము = సం. స్నానము; మునుక
మట్టుపెట్టు = ద్వ. చేంపు; అణఁచే
మడి = దే. పరిశుద్ధము; చేను
మగుఁడు = దే. కొలను; పరిశుద్ధము
మణితము = సం. కోకిలధ్వని; రతి కూజితము
మణిరాజము = సం. వజ్రము
మతకము = దే. మాయ; కపటము
మతకరి = దే. మాయావి
మతము = సం. అభిప్రాయము; సమ్మతి
మత్కుణము = సం. నల్లి; దున్నపోతు; నారికేళము
మత్సరము = సం. ఈర్ష్య; క్రోధము
మత్స్యము = సం. చేప
మథించు = సం. చిలుకు
మదనుఁడు = సం. మన్మథుఁడు
మదము = సం. క్రొవ్వు; గర్వము
మదిర = సం. కల్లు; దుర్గ
మదిరాక్షి = సం. ఆఁడుది

మధుకరము = సం. భిక్షాన్నము; తుమ్మెద
మధుకోశము = సం. తేనెపట్టు
మధుపము = సం. తుమ్మెద; తేనె తిండి
మధుమక్షిక = సం. తేనెటీఁగ
మధురిపుఁడు = సం. విష్ణువు
మధువు = సం. తేనె; కల్లు; పాలు; మధురము
మధ్యముఁడు = సం. నడిమివాఁడు; సామాన్యుఁడు
మనసిజుఁడు = సం. మన్మథుఁడు
మనస్తాపము = సం. కోపము; చింత
మనస్సాక్షి = సం. అంతరాత్మ
మనీష = సం. బుద్ధి; ప్రజ్ఞ
మనీషి = సం. బుద్ధిమంతుఁడు; విద్వాంసుఁడు
మనుగడ = దే. జీవనోపాయము
మనుచు = దే. బ్రతికించు; పోషించు
మనుజుఁడు = సం. మనుష్యుఁడు; మానిసి
మనుపు = దే. రక్షణము
మనుపేముఁగు = దే. జీవశ్శవము
మనువు = దే. జీవనము; వివాహము
మనోజుఁడు = సం. మన్మథుఁడు
మనోభవుఁడు = సం. మన్మథుఁడు
మనోరథము = సం. ఇచ్ఛ; కోరిక
మన్నన = దే. సమ్మానము; గౌరవము
మన్నించు = దే. గౌరవించు; క్షమించు; సమ్మానము
మన్నెము = త. మాన్యము
మన్మథుఁడు = సం. మారుఁడు; మరుఁడు
మమకారము = సం. అహంభావము; మోహము
మయూఖము = సం. కిరణము; కాంతి; జ్వాల
మయూరము = సం. నెమలి
మరందము = సం. పూఁదేనె

మరకతము = సం. పచ్చరాయి
మరకాఁడు = దే. నావికుఁడు
మరగాలు = దే. కృత్రిమపాదము
మరగు = దే. పరిచితమగు; ఆశించు; ఆశపడు
మరణము = సం. చావు; మృతి
మరాళము = సం. హంస
మరీచము = సం. మిరియము
మరీచిక = సం. ఎండమావులు; మృగతృష్ణ
మరుఁడు = త. మన్మథుఁడు
మరుతేజి = ద్వ. చిలుక
మరుత్తు = సం. గాలి; వేల్పు
మరువయ్య = దే. విష్ణువు
మరునిల్లు = ద్వ. మదనగృహము; భగము
మరువిద్య = ద్వ. సురతము
మరులు = దే. మోహము; పిశాచము
మరులుకొను = దే. మోహించు
మర్కటము = సం. కోఁతి; సాలెపురుగు
మర్త్యము = సం. భూలోకము
మర్త్యుఁడు = సం. మనుష్యుఁడు; నరుఁడు
మర్మము = సం. జీవస్థానము; కిటుకు
మర్యాద = సం. కట్టుపాటు; సమ్మానము
మఱకువ = దే. అజ్ఞానము
మఱుఁగు = దే. చాటగు; చాటు
మఱుఁగుదొడ్డి = దే. మఱుఁగుపెరడు
మఱుకువ = దే. సంతాపము
మఱుగుజ్జు = దే. గూనివాఁడు; గూనిది
మల = త. కొండ; తిప్ప
మలఁక = దే. చిక్కు; మెలిక
మలఁగు = దే. తిరుగు; మరలు
మలయజము = సం. చందనము
మలయము = సం. ఆరామము; ఒక కొండ
మలాక = దే. చందనము
మలాక = సం. కాముకురాలు

మలారము = దే. మట్టిగాజులగుది
మల్లగుల్లము = దే. వాదులాట
మల్లియ = త. మల్లెతీగ
మల్లు = కొంతి; జెట్టి
మల్లుడు = సం. జెట్టి; శ్రేష్ఠుడు
మవ్వము = దే. సుందరము; కోమలము
మశకము = సం. దోమ
మశూచికము = సం. స్ఫోటకము
మస = దే. విలాసము; భ్రమ
మసకము = దే. సంభోగేచ్ఛ; సంభోగము
మసకాను = దే. సంభోగేచ్ఛగాను
మసలు = దే. తడయు; విహరించు
మసృణము = సం. మెత్తనిది; చిక్కనిది
మస్కరి = సం. సన్న్యాసి; చంద్రుడు
మస్తకము = సం. తల; శిరస్సు
మస్తిష్కము = సం. మెదడు
మస్త = త. మదము; మత్తు
మస్తు = దే. సమృద్ధి.
మస్తువు = సం. పెరుగుమీది మీగడ
మహతి = సం. నారదునివీణ
మహాత్మ్యము = సం. గొప్పతనము; సామర్థ్యము
మహావీయుడు = సం. గొప్పవాడు
మహాము = సం. తేజస్సు; ఉత్సవము
మహర్షి = సం. గొప్ప ఋషి
మహానసము = సం. వంట ఇల్లు
మహానిద్ర = సం. మరణము
మహాప్రస్థానము = సం. మరణము
మహాబిలము = సం. ఆకాశము
మహాభాష్యము = సం. పాణినసూత్రములకు వ్యాఖ్యానము
మహామృగము = సం. ఏనుగు
మహాశయుడు = సం. సముద్రుడు
మహాసుఖము = సం. సంభోగము
మహి = సం. ఆవు; భూమి
మహిక = సం. మంచు; హిమము
మహిషము = సం. ఎనుబోతు; దున్న
మహిషి = సం. పట్టపుదేవి; గేదె
మహిళ = సం. ఆడుది
మహీధరము = సం. కొండ
మహీరుహము = సం. చెట్టు
మహేంద్రుడు = సం. ఇంద్రుడు
మహేశ్వరుడు = సం. శివుడు; గొ: ప్రభువు
మహోక్షము = సం. ఆబోతు
మహోదధి = సం. సముద్రము

మా

మా = సం. లక్ష్మి
మాంగల్యము = సం. తాలిబొట్టు
మాంద్యము = సం. అలస్యము; జాడ్యము
మాటుమణుగు = దే. నిశ్శబ్దముగ నుండు
మాకందము = సం. మామిడి చెట్టు
మాక్షికము = సం. తైలవర్ణముగల తేనె
మాత = సం. తల్లి; భూమి; లక్ష్మి
మాతంగము = సం. ఏనుగు
మాతాపితలు = సం. తల్లిదండ్రులు
మాతులుడు = సం. మేనమామ
మాతృక = సం. తల్లి; దాది; మూలము
మాత్సర్యము = సం. మచ్చరము అసూయ
మాధవి = సం. లక్ష్మి; తేనె; చెక్కెర
మాధవుడు = సం. విష్ణువు
మాధుర్యము = సం. తీపు
మానభంగము = సం. అవమానము
మానము = సం. చిత్తౌన్నత్యము; మర్యాద; గౌరవము; గర్వము; స్త్రీ పురుషుల గుహ్యప్రదేశము
మానవతి = సం. మానముగల ఆడ ఆడుది

మానవుఁడు = సం. మనుష్యుడు
మానసము = సం. మనస్సు; ఒకసరస్సు
మానిని = సం. మానముగల ఆఁడుది; ఆఁడుది
మానిసిసింగము = త. నృసింహుడు
మాను = దే. విడుచే; ఒప్పు
మామమామ = త. విష్ణువు
మాయుఁడు = సం. విష్ణువు
మారకము = సం. చేంపునది
మారణము = సం. చేంపుట
మారీచము = సం. వంచన; మోసము
మారుఁడు = సం. మన్మథుఁడు
మారుతము = సం. గాలి
మార్గణము = సం. యాచించుట; వెదకుట; బాణము
మార్జాలము = సం. పిల్లి
మార్తాండుఁడు = సం. సూర్యుడు
మార్దవము = మృదుత్వము
మాఱుఁదల్లి = దే. సవతి తల్లి
మాఱుమ్రోఁత = దే. ప్రతిధ్వని
మాలిమి = దే. మచ్చిక; వాత్సల్యము
మాలు = దే. నశించే; త్యజించే
మావి = దే. జరాయువు
మాసము = సం. నెల
మహాత్మ్యము = సం. గొప్పతనము

మి

మించే = దే. అతిశయించే; మెఱవు
మించేబోండి = దే. మెఱవువలెను నొజ్జు రాలగు ఆఁడుది
మింతుడు = సం. మిండగాఁడు
మిండ = త. విటుఁడు; యౌవనము
మిండఁడు = త. విటుఁడు
మిండగాఁడు = ద్వ. మిండఁడు
మిండగీఁడు = ద్వ. మిండగాఁడు
మిండత = ద్వ. జారిణి
మిండటీకము = ద్వ. అంకుతనము; జారత్వము
మిండలకోరి = దు. మిండత; జారిణి
మిక్కుటము = దే. అధికము
మిటారి = దే. మదముగల ఆఁడుది; ఆఁడుది
మిట్టిపాటు = దే. గర్వము; మిట్టిపడుట
మిడుఁగుఱు = దే. అగ్నికణము; విస్ఫులింగము; మిణుఁగుఱుఁబురుగు
మితము = సం. తెలియఁబడినది; పరిమితి గలది
మితి = సం. కొలఁది; గడువు
మిత్త = త. స్నేహితుఁడు
మిత్తి = త. మృత్యుదేవత; చావు
మిత్తిక = త. మన్ను; మృత్తిక
మిత్తిచూలు = ద్వ. కేతుగ్రహము
మిత్రుఁడు = సం. స్నేహితుఁడు; సూర్యుఁడు
మిథము = సం. పరస్పరము
మిథునకర్మము = సం. సంభోగము
మిథునము = సం. ఆలుమగల జోత; ద్వయము; దాంపత్యము
మిథ్య = సం. అసత్యము; మాయ
మిన్ను = దే. ఆకాశము
మిట్టు = దే. ఉన్నతభూమి
మిష = సం. నెపము; కపటము
మిస = దే. కాంతివిశేషము
మిసిమి = దే. నూతనకాంతి; వెన్న
మిహిరుఁడు = సం. సూర్యుఁడు
మిళిందము = సం. తుమ్మెద; భ్రమరము

మీ

మీటు = దే. ఎగఁజిమ్ము; పొడుచు
మీనకేతనుఁడు = సం. మన్మథుఁడు

మీనము = సం. మత్స్యము
మీమాంస = సం. ఒక శాస్త్రము; పరిశీలన
మీఱు = దే. అతిశయించే
మీసరము = దే. శ్రేష్ఠము

ము

ముంగాలు = దే. పాదాగ్రము
ముంగి = దే. ముంగిస; నకులము
ముండ = దే. విధవ; వేశ్య
ముండనము = సం. క్షౌరము; రక్షణము
ముండము = సం. శిరస్సు; తల
ముండమోపి = దే. విధవ
ముండమోయు = దే. వైధవ్యము నొందు
ముండరి = దే. వేశ్యాసంగమశీలుఁడు
ముండలమారి = సం. ముండరి
ముండు డు = సం. రాహువు; బోడి తలవాఁడు
ముకురము = సం. అద్దము; పొగడచెట్టు
ముక్కంటి = దే. శివుఁడు
ముక్కిఁడి = ద్వ. ముక్కుపోయిన వాఁడు
ముక్త = సం. ముత్తెము; అంకుటాలు
ముక్తి = సం. మోక్షము; విడుపు
ముఖప్రీతి = సం. ఇచ్ఛకము
ముఖము = సం. మొగము; నోరు; మాట; ఉపాయము; ప్రయత్నము
ముగుద = త. ముగ్ధ; ఆఁడుది
ముచ్చిరు = దే. శోకించే; దుఃఖించే
ముచ్చిలించు = దే. దొంగలించే
ముజ్జగము = దే. మూఁడుజగములు
ముట్టడి = దే. నిర్బంధము; ముట్టడించుట
ముట్టు = దే. తాఁకు; రజస్సు
ముట్టుత = దే. రజస్వల
ముడుఁగు = త. ముకుళించే; సంకోచించే
ముడ్డి = దే. గుదము; మూడి; పాయువు
ముదము = సం. సంతోషము; హర్షము
ముదల = దే. ఆజ్ఞ; లక్ష్యము
ముదిత = దే. ఆఁడుది
ముదిరము = సం. మేఘము
ముదిరుఁడు = సం. విటుఁడు
ముదుకఁడు = దే. వృద్ధుఁడు
ముద్దరాఁలు = ద్వ. ముగ్ధస్త్రీ; ఆడుది
ముద్దు = త. ముద్ర; చుంబనము; ఆదరవు
మునుక = దే. మునుగుట
మున్నీరు = ద్వ. సముద్రము
మున్ను = దే. ముందు; మొదలు
ముబ్బడి = దే. మూడురెట్టు
ముముక్షువు = సం. మోక్షముకోరు వాఁడు
ములికి = దే. బాణము; బాణపుటలుఁగు; బొంగరపుముల్లు
ములుగు = త. బొక్కసము; భాండారము
ములుసూపు = దే. అతిశయించే; మీఱు
ముల్పన్నిమెకము = దే. పెద్దపులి; వ్యాఘ్రము
ముష్కము = సం. వృషణము; వట్ట
ముష్కరుఁడు = సం. కుటిలుఁడు; మూర్ఖుఁడు
ముష్టి = సం. బిచ్చెము
ముష్టింపచుఁడు = సం. దరిద్రుఁడు
ముసలము = సం. రోఁకలి
ముసురు = దే. నిరంతరవర్షము
ముహూర్తము = సం. పండ్రెండుక్షణముల కాలము; రెండుగడియలకాలము

మూ

మూఁక = దే. సమూహము; సేన

మూఁగ = త. మూఁగవాఁడు
మూఁడమంచమే = ద. దట్టమైనమంచమే
మూఁడి = దే. మడ్డి; గుదము; పాయువు
మూత్రకృచ్ఛ్రము = సం. పిరుకట్టురోగము
మూత్రము = సం. పీరు; ఉచ్చ
మూఢుఁడు = సం. తెలివిలేనివాఁడు; మూర్ఖుడు
మూరుకొను = దే. ఆఘ్రాణించు
మూరుతము = త. ముహూర్తము
మూర్ధము = సం. తల; శిఖరము
మూల = దే. కోణము; గొంది; వైపు
మూలఁగ = దే. మజ్జ
మూలము = సం. మొదలు; కారణము; ఆధారము; వేరు
మూలవ్యాధి = సం. మూలశంక
మూల్యము = సం. వెల; జీతము
మూషికము = సం. ఎలుక
మూషికుడు = సం. దొంగ

మృ

మృగతృష్ణ = సం. ఎండమావులు; మరీచిక
మృగదంశకము = సం. కుక్క; ఎలుఁగు
మృగధూర్తకము = సం. నక్క
మృగనాభి = సం. కస్తూరి
మృగమదము = సం. కస్తూరి
మృగము = సం. జంతువు; పశువు; జింక; అన్వేషణము; వనగజము; వేఁట; వేఁడుట; మృగశీర్షము
మృగయ = సం. వేఁట; వెదకుట
మృగయుఁడు = సం. వేఁటకాఁడు
మృగరిపువు = సం. సింహము
మృగవాహనుఁడు = సం. వాయువు
మృగవ్యము = సం. వేఁట
మృగశీర్షము = సం. ఒక నక్షత్రము
మృగాంకుఁడు = సం. చంద్రుఁడు
మృగాక్షి = సం. చంచలనేత్రములు గల స్త్రీ; ఆఁడుది
మృగాజీవము = సం. సివంగి
మృగాదనము = సం. సివంగి
మృగేంద్రుఁడు = సం. సింహము
మృగ్యము = సం. వెదకఁదగినది; పరిశీలింపఁదగినది
మృడాని = సం. పార్వతి
మృడుఁడు = సం. శివుడు
మృణాళము = సం. తూఁడు; వట్టివేరు
మృతజీవుఁడు = సం. చచ్చినను కీర్తి పొందినవాఁడు
మృతము = సం. మృతి; మృతిపొందినది
మృతి = సం. మరణము; చావు
మృతు డు = సం. చచ్చినవాడు
మృత్తిక = సం. మన్ను
మృత్యుంజయుఁడు = సం. శివుఁడు
మృత్యుఫలి = సం. అరఁటిచెట్టు
మృత్యువు = సం. మరణము; మరణాధిదేవత
మృత్స్న = సం. మంచిమన్ను

మృథము = సం. యుద్ధము; పోరు
మృదంగము = సం. మద్దెల
మృదులము = సం. మెత్తనిది; జలము
మృద్వీక = సం. ద్రాక్ష
మృధము = సం. యుద్ధము; పోరు; మృథము
మృష = సం. అపత్యము
మృష్టము = సం. కడుగుట వలన పరిశుద్ధమైనది; చక్కగా వండబడినది
మృష్టాన్నము = సం. మంచిభోజనము

మె

మెండీఁడు = దే. చూపుడువ్రేలు
మెండు = దే. ఆధిక్యము; అతిశయము; మిక్కిలి; అధికము
మెకపుటాము = త. కస్తూరి
మెకము = త. నాలుగు కాళ్లజంతువు; జింక
మెకములతిండి = ద్వ. సివంగి
మెకములతేఁడు = ద్వ. సింహము
మెక్కు = దే. తిను; భక్షించే
మెచ్చు = దే. శ్లాఘించే; లక్ష్యపెట్టు; శ్లాఘన, బహుమానము; ప్రీతి
మెచ్చులచెట్టు = దే. కల్పవృక్షము
మెచ్చులాఁడి = దే. మెచ్చుకొనఁదగిన ఆఁడుది
మెచ్చులాఁడు = దే. మెచ్చుకొనఁదగినవాఁడు
మెట్టవాలుపిట్ట = ద్వ. కోడి
మెట్టిక = దే. మెట్టు; సోపానము
మెట్టినిల్లు = దే. (ఆఁడుదాని) అత్తగారిల్లు
మెట్టు = దే. త్రొక్కు; త్రొక్కుడు; సోపానము; తిప్ప, కొండ; పులిమజ్జిగ; చెప్పు; పావకోళ్ళు
మెట్టుఁబాలు = దే. తలంబ్రాలు
మెట్టె = దే. మట్టె; కాలిరెండవ వ్రేలిని బెట్టు పెండిచుట్ట
మెడ = దే. కంఠము; గళము
మెడవాలు = దే. పాకలవాఁడు; పాకలది
మెడిదము = దే. ధ్వని
మెతుకు = దే. అన్నము; అన్నము యొకకణము
మెత్త = త. పఱపు
మెదడు = త. మస్తిష్కము
మెదలు = దే. కొంచెము చేలించు
మెప్పు = దే. శ్లాఘన; ప్రీతి; వరము
మెయి = దే. దేహము; విధము
మెయికొను = దే. నమ్మతించు
మెయిమఱపు = దే. పారవశ్యము; మూర్ఛ
మెయిమఱువు = దే. కవచము
మెఱపు = దే. తటిత్తు; ప్రకాశము
మెఱయు = దే. అందఱికంటె నధికుఁడు
మెఱియ = దే. గుండ్రాయి
మెఱుఁగు = దే. కాంతి; మెఱపు
మెఱుఁగుఁబోఁడి = దే. ఆఁడుది
మెఱుఁగుడుఁబురువు = ద్వ. మిణుఁగురుఁబురుగు
మెఱుఁగురిక్క = ద్వ. పగడము
మెలఁకువ = దే. మేలుకొనుట; జాగరూకవర్తనము; జీవనము; సంచారము; వర్తనము

మెలఁగు=దే. వర్తించే; సంచరించే; జరగు
మెలఁత=దే. నెలఁత; ఆఁడుది
మెనఁగు=దే. తిను; భుజించే
మెనపు=దే. తిను; భుజించే

మే

మే = దే. శరీరము; విధము మెయి; పార్శ్వము
మేకొను = దే. సమ్మతించే; పూను
మేఖల = సం. మొలనూలు; కొండనడుము
మేఘము = సం. మబ్బు; అభ్రకము
మేచకము = సం. చీఁకటి; నల్లనిది
మేటి = దే. గొప్ప; అధికుఁడు
మేడ = దే. సౌధము
మేడము = త. కూడిక; యుద్ధము
మేఢ్రము = సం. శిశ్నము; మేహనము; మగగుఱి
మేదకుఁడు = దే. కపటములేనివాఁడు; సాధువు
మేదస్సు = సం. మెదడు; క్రొవ్వు
మేదిని = సం. భూమి
మేదురము = సం. దట్టమైనది; మనుపైనది
మేధ = సం. ధారణాశక్తిగల బుద్ధి
మేధము = సం. యుజ్ఞము
మేధావి = సం. మేధకలవాఁడు
మేధ్యము = సం. పవిత్రము
మేను = దే. శరీరము; జన్మము
మేర = త. ఎల్ల; మర్యాద; ఏర్పాటు; క్రమము
మేరువు = దే. సారువ; శిఖరమువం దుంచెడు మణి; హారమధ్యమునందు వ్రేలెడుమణి
మేరువు = సం. ఒక పర్వతము; హేమాద్రి
మేలమాడు = దే. పరిహాసము చేయు
మేలము = దే. పరిహాసము
మేలిమి = దే. ఆధిక్యము; ప్రశస్తమగు బంగారము
మేలు = దే. శుభము; ఉపకారము; పుణ్యము; లాభము; వలపు; మదము; సుకృతము; విశేషము
మేలుకాంచే = దే. మేల్కాంచే; జాగ్రత్తపడు; నిద్రనుండి లేచే
మేలుకొలుపు = దే. సుప్రభాతము
మేలుపడు = ద్వ. వలపుగొను; మోహించే
మేలుబంతి = ద్వ. శ్రేష్ఠము; శ్రేష్ఠుఁడు
మేషము = సం. పొట్టేలు
మేహనము = సం. శిశ్నము; మేఢ్రము; మగగుఱి
మేహము = సం. రోగవిశేషము
మేళకము = సం. సంగమము; కూడిక
మేళము = సం. కూడిక; వేశ్యాదిజన సమూహము
మేళము = దే. సన్నాయిమొదలగు వాద్యముల కూడిక

మై

మై = దే. దేహము; విధము, పార్శ్వము, తడవ
మైకము = దే. మత్తు; భ్రమ
మైకొను = దే. సమ్మతించే; అంగీక రించే
మైకోలు = దే. సమ్మతి; ఇయ్యకోలు
మైత్రి = సం. స్నేహము; మిత్రకర్మము
మైథునము = సం. మిథునకర్మము, గ్రామ్య ధర్మము; కూడిక
మైద = త. మైకము; మదము
మైదానము = దే. బయలు
మైదు = త. మాయ; మైకము
మైమఱపు = దే. పారవశ్యము
మైమఱువు = దే. కవచము

మొ

మొక్కపోవు = ద్వ. భంగపడు
మొక్కలము=త. ముష్కరత్వము; ధైర్యము
మొక్కలీఁడు = ద్వ. ముష్కరుఁడు
మొగ = త. మొదలు; ద్వారము
మొగులు = దే. మేఘము; మొగిలు

మొగ్గరము = దే. వ్యూహము; సైన్యము
మొత్తు = దే. కొట్టు; దెబ్బ
మొదవు = దే. పాడిఆవు
మొనయు = దే. పూను; కలుగు
మొప్పె = దే. మూర్ఖుఁడు; కఱకు
మొయిలు = దే. మేఘము; మొయులు
మొరపము = దే. ధ్వని; మ్రోత
మొరము = దే. గులకఱాయి; శర్కర
మొఱ = దే. ఆర్తధ్వని
మొఱఁగు = దే. వంచించే; వంచేకుఁడు
మొఱకు =త. మూర్ఖుఁడు; పరుషము
మొఱుఁగు = దే. కుక్కకూయు; కుక్క కూఁత
మొల = దే. కటిప్రదేశము; చీల; త్రాసుముల్లు
మొలక = త. అంకురము; మూలవ్యాధి
మొలకెత్తు =దే. మొలచే; అంకురించే
మొలాము=దే. బంగారులోనగువాని పూత
మొల్లము = త. ధనము
మొసలి = దే. నక్రము
మొహారు = హిం. ముద్ర

మో

మోఁకఱించు=దే. మోఁకాళ్లమీదనిలుచే
మోక = త. మొలక; మొక్క
మోకు = దే. లావుత్రాడు
మోక్షము = సం. ముక్తి; విడుపు
మోఘపుష్ప = సం. గొడ్డురాలు
మోఘము = సం. వ్యర్థము; దీనము
మోచకము = సం. విడుచేనది
మోచనము = సం. మోక్షము; విడుపు
మోజే = హిం. ఆశ; అభిలాష
మోట = త. మొద్దు; ముతుక
మోటించు=దే. పోటిగా నిలువు
మోట్టాయితము=సం. స్త్రీలశృంగార చేష్టావిశేషము
మోడి =దే. బింకము; వ్రాఁతయొక్క వైఖరి; వేశ్యాదులు మొగ్గవేయుట
మోతాదు =హిం. ఒకసారి ఇచ్చుమంద
మోద=దే. తములపాకులకట్ట
మోదకము=సం. కుడుము; లడ్డు
మోదము =సం. సంతోషము; పరిమళః
మోదించే=సం. సంతోషించే
మోపి=దే. ముండమోసినది; విధవ
మోపెట్టు = దే. ఎక్కడు
మోఱకు = త. మూర్ఖుఁడు
మోష = సం. దొంగతనము
మోషకుఁడు =సం. దొంగ; తస్కరుఁడు
మోస=త. దొంగతనము; ప్రమాదము వంచన
మోసగాఁడు=ద్వ. వంచకుఁడు
మోసము=త. దొంగతనము; ప్రమా దము వంచన
మోసాల =త. తలవాకిటిపంచ
మోసు=దే. అంకురము; మొలక
మోహనము=సం. మూర్ఛ; మన్మథ బాణ విశేషము
మోహము=సం. అజ్ఞానము; మూర్ఛ; భ్రాంతి; వలపు
మోహరము=దే. వ్యూహము

మౌ

మౌంజి = సం. ముంజదర్భ మొలత్రాడు
మౌంజీధరుఁడు = సం. బ్రహ్మచారి
మౌక్తికము = సం. ముత్యము
మౌఢ్యము = సం. మూఢత్వము
మౌనము = సం. మాటరాకుండుట
మౌని = సం. మౌనముగలవాఁడు; ముని
మౌర్వి = సం. అల్లెత్రాడు; వింటినారి; వస
మౌళి = సం. శ్రేష్ఠుఁడు; నేల; సిగ

మ్ర

మగ్గు = త. చేచ్చే; నష్టమగు
మ్రాఁకు = దే. మ్రాను; వృక్షము

మ్రాఁగన్ను= దే. సోలిన కన్ను
మ్రాను = దే. చెట్టు; వృక్షము
మ్రానుపడు = దే. స్తంభించు; నిశ్చేష్టితుఁడగు
మ్రానుమనికి = దే. కోఁతి
మ్రింగు = దే. కబళించు, చంపు; అడఁచు
మ్రుక్కడి =దే. అల్పము, క్షుద్రము
మ్రుచ్చిలి=దే. దొంగతనము; చౌర్యము
మ్రుచ్చిలించు=దే. దొంగిలించు
మ్రుచ్చిలు = దే. దొంగిలించు; వంచించు
మ్రుచ్చు=దే. దొంగ
మ్రుచ్చుగొర =దే. పెద్దదొంగ
మ్రుచ్చుప్రొద్దు = దే. అర్ధరాత్రము
మ్రుదమ్రుద = దే. సందిగ్ధము

మ్రూ

మ్రూగు = దే. పూయు; ఆవరించుకొను

మ్రొ

మ్రొక్కు = దే. నమస్కరించు
మ్రొక్కుడు = దే. నమస్కారము
మ్రొగ్గఁబడు=దే. మ్రొగ్గు; ముందునకు వ్రాలు
మ్రొగ్గతిల్లఁబడు = ద్వ. మోఁకటిల్లు
మ్రొగ్గతిల్లు = దే. మోఁకతిల్లఁబడు
మ్రొగ్గు = దే. మ్రొగ్గతిల్లు

మ్రో

మ్రోఁగు = దే. మొరయు; శబ్దించు
మ్రోఁగుడు = దే. మ్రోఁత; ధ్వని
మ్రోఁత = దే. ధ్వని
మ్రోడు=దే. స్థాణువు; మొండి; మొక్క
మ్రోడుపడు = ద్వ. మొక్కపోవు
మ్రోయు = దే. ధ్వనించు; మ్రోఁగు
మ్రోల = దే. ఎదురు; సమీపము

మ్లా

మ్లానము = సం. వాడినది; మలినము
మ్లాని = సం. వాడుట; మురికి

మ్లి

మ్లిష్టము=సం. స్పష్టముకానిది; వాడినది

మ్లే

మ్లేచ్ఛభాష = దే. అన్యదేశపుభాష
మ్లేచ్ఛము = సం. అపశబ్దము
మ్లేచ్ఛముఖము = సం. రాగి; తామ్రము
మ్లేచ్ఛుఁడు=సం. పాపరతుఁడు; ఆచారహీనుఁడు

య

యంత = సం. సారథి; నియమించు వాడు; మావటివాఁడు
యంత్రణము = సం. బంధనము; నియమనము
యంత్రము = సం. సాధనము; బీజాక్షర చక్రము; తిరుగలి; ఎండ్రి
యకాయకీ=హిం. అకస్మికముగా; వేగముగా
యకృత్తు=సం. కారిజెము; కాలేయము
యక్షిణి=సం. గతించిన వృత్తాంతములను తెలిపెడు ఒక విద్య
యక్ష్మము = సం. క్షయరోగము
యజమానుఁడు = సం. యజ్ఞకర్త; గృహస్థుఁడు
యజుస్సు = సం. ఒక వేదము
యజ్ఞపురుషుఁడు = సం. విష్ణువు
యజ్ఞము = సం. యాగము
యజ్ఞసూత్రము = సం. యజ్ఞోపవీతము
యజ్ఞోపవీతము = సం. జందెము
యతి=సం. పద్యవిశ్రమస్థానము; నియతి; సన్యాసి

యత్నము = సం. ఉద్యోగము
యథార్థము = సం. సత్యము; సరియైనది
యథావిధి = సం. శాస్త్రప్రకారము
యదేచ్ఛము = సం. ఇచ్ఛవచ్చినట్లు
యథోచితము = సం. తగినట్లు
యభనము = సం. రతి; సంభోగము
యమకీటము = సం. కుమ్మరపురుగు
యమదూత = సం. మృత్యుదూత; కాకి
యమము = సం. ఇంద్రియనిగ్రహము
యమి = సం. ముని; హంస
యవనిక = సం. తెర; తెరచీర
యశము = సం. కీర్తి; బలము; జ్ఞానము
యశస్వి = సం. కీర్తిగలవాఁడు
యశస్సు = సం. యశము
యష్టి = సం. చేతికఱ్ఱ; అతి మధురము
యష్టిక = సం. నూఱుపేటలహారము

యా

యాగము = సం. యజ్ఞము
యాచకుఁడు = సం. యాచించువాఁడు
యాచన = సం. అడుగుట; ప్రార్థించుట
యాచించు = సం. అడుగు
యాతన = సం. తీవ్ర వేదన; బాధ
యాత్రికుడు = సం. యాత్రచేయువాడు
యానము = సం. పోవుట; దండెత్తిపోవుట; ప్రయాణము; వాహనము
యామము = సం. జాము; సంయమము
యామి = సం. కులస్త్రీ
యామిని = సం. రాత్రి; పసుపు
యామ్య = సం. దక్షిణపుదిక్కు; రాత్రి
యాయవరము = సం. ధాన్యయాచన; బిచ్చెము
యావత్తు = సం. అంతయు; సమస్తము
యావము = సం. లత్తుక; లక్క

యు

యుక్తము = సం. తగినది; కూడినది
యుక్తి = కూడిక; పన్నుగడ; న్యాయము; ఉపాయము
యుక్తుఁడు = సం. యోగి; తగినవాఁడు
యుగము = సం. జేత; కాఁడి; కృతాది యుగము
యుగళము = సం. జేత; యుగ్మము
యుగాంతము= సం. ప్రళయము
యుగ్మము = సం. జేత
యుతము = సం. కలిసినది; కూడుకొన్న
యుద్ధము = సం. పోరు; కయ్యము; సమరము
యుధిష్ఠిరుఁడు = సం. ధర్మరాజు
యువ = సం. ప్రాయపువాడు; సహజమైన బలముగలవాఁడు; శ్రేష్ఠుఁడు
యువతి = సం. ప్రాయముగల ఆఁడుది; ఆఁడుది
యుష్మదీయము = సం. మీసంబంధమగునది

యూ

యూకము = సం. పేను
యూథము = సం. సజాతీయ పశు పక్షి సమూహము; సమూహము

యో

యోగదృష్టి = సం. దివ్యదృష్టి
యోగము = సం. ఒక శాస్త్రము; అదృష్టము; ధ్యానము; ఉపాయము; కూడిక; కూర్పు కవచము; ప్రయత్నము; ద్రవ్యము, వ్యాకరణాది సూత్రము; ఔషధము; విష్కంభము మొదలగునది
యోగ్యము = సం. తగినది; నేర్పుగలది
యోచన=సం. యోజన; ఆలోచన

యోజన = సం. యోచన; సంబంధము
యోజనము = సం. ఆమడ; కూర్పు
యోజించు = సం. ఆలోచించు; కూర్చు; చేర్చు; ధ్యానించు
యోధుఁడు = సం. యుద్ధముచేయు వాఁడు; శూరుఁడు; బంటు
యోని = సం. భగము; ఆఁడుగుఱి; కారణము; గని
యోని సంబంధము = సం. వివాహము వలన సంబంధము; రక్త సంబంధము
యోష = సం. స్త్రీ; వనిత
యోషాప్రియ = సం. పసుపు
యోషిత = యోష
యోషిత్తు = యోషిత

యౌ

యౌగికము=సం. యోగము వలన కలిగినది
యౌతకము=సం.అరణము
యౌథికుఁడు = సం. స్నేహితుఁడు
యౌవతము=సం. యువతీ సమూహము
యౌవనము=సం. మంచి ప్రాయము
యౌషిణ్యము=సం. స్త్రీధర్మము; స్త్రీత్వము; ఆఁడుతనము

ర

రంకువు = సం. ఒక జాతి లేడి
రంగఁడు= త. శ్రీ రంగనాథుఁడు
రంగము = దే. సోదె
రంగము = సం. తగరము; యుద్ధభూమి; నాట్యస్థానము; శ్రీరంగము
రంగవల్లి = సం. ముగ్గు
రంగు = త. వర్ణము; కాంతి
రంగుగా = త. సొంపుగా
రంజకము = సం. ఆనందింపజేయునది
రంజనము = సం. ఆనందపఱచునది
రంజిల్లు =సం. ఎఱ్ఱనగు; అనురాగము పొందు
రంజేణి = దే. గంగాళము
రండ = సం. విధవ; అంకుటాలు
రంత = సం. క్రీడించువాఁడు; రమించువాఁడు
రంతిదేవము = సం. కుక్క
రంతు = సం. రతి; క్రీడ; కామకేళి
రంతుకాఁడు = ద్వ. క్రీడాపరుఁడు
రంధి = దే. చేటు; పోరు
రంధ్రము = సం. బెజ్జము; సందు
రంధ్రాన్వేషి=సం. తప్పులు వెదకువాఁడు
రంపె = దే. మాదిగవాఁడు తోలుకోసెడు సాధన విశేషము
రంపెలాఁడి =దే. రాక్షస కృత్యముగల ఆఁడుది
రంభ=సం. ఒకానొక అప్సరస్త్రీ; అరఁటిచెట్టు
రక్కసుఁడు = త. రాక్షసుఁడు; నైర్రుతి
రక్కసుల గొంగ= ద్వ. విష్ణువు
రక్త తుండము = సం. చిలుక
రక్త దృక్కు = సం. పావురము
రక్తనాసిక = సం. గుడ్లగూబ
రక్తప = సం. జెలగ
రక్తపాయి=సం. నల్లి
రక్తపుచ్ఛిక = సం. నలికండ్లపాము
రక్తము = సం. నెత్తురు; కుంకుమ; కుంకుమ పువ్వు; రాగి; ఎఱుపు; ఎఱ్ఱనిది; అనురాగము కలది
రక్తాక్షి = సం. ఒక సంవత్సరము
రక్తి=సం. రాగము; అనురాగము; శ్రావ్యత; గానమాధుర్యము
రక్ష =సం. రక్షణము; లక్క; వాఁత; రక్షణకై బిడ్డలకు గట్టెడు సాధనము; నొసటబెట్టుకొను హోమభస్మము
రక్షస్సు = సం. రాక్షసుఁడు; పిశాచము
రగడ =సం. పద్యభేదము; శ్రావ్యత; పోరు
రగులు = దే. బండు; మంటయెత్తు
రచన = సం. నిర్మాణము; ఏర్పాటు; గ్రంథ రచన

రచించు=సం. నిర్మించు; పన్ను
రచ్చే = త. రాజమార్గము; మండపము; సభ; గోష్ఠి; కలకలము; కలహము
రచ్చేగొమ=ద్వ. గుంపుగూడు
రజక = సం. చాకలది
రజకుఁడు = సం. చాకలివాఁడు
రజతము = సం. వెండి; హారము; ఏనుఁగు కొమ్ము; తెల్లనిది
రజని = సం.రాత్రి; పసుపు
రజనీచరుఁడు = సం. రాక్షసుఁడు
రజ్జువు = సం. త్రాడు; దారము
రజ్జో=దే. ప్రేలు; వదరు; వ్యర్థభాషణము
రట్టు = త. ఉపద్రవము
రణము = సం. యుద్ధము; ధ్వని
రతము = సం. సురతము; ఆఁడుగుతి
రతి = సం. సురతము; మన్మథుని భార్య; అనురాగము; ఆఁడుగుతి
రత్నాకరము=సం. సముద్రము
రథకారుడు=సం. వడ్రంగి; రథము చేయు వాఁడు
రథికుడు = సం. రథము కలవాఁడు; రథము నెక్కి యుద్ధము చేయు వాఁడు
రథ్య = సం. రాజమార్గము; రథసమూహము
రమణి = సం. ఆఁడుది; సుందరి; భార్య
రమణీయము = సం. మనోహరమైనది; ఒప్పిదమైనది
రమణుఁడు = సం. భర్త; మన్మథుఁడు
రమించు = సం. క్రీడించు; సంభోగించు
రమ్య = సం. రాత్రి
రమ్యము=సం. ఒప్పిదమైనది; సంపెంగ చెట్టు
రయము = సం. వేగము; ప్రవాహము
రవము = సం. ధ్వని; కంఠధ్వని
రవి = సం. సూర్యుఁడు
రశ్మి=సం. వెలుఁగు; కిరణము; పగ్గము; తెప్ప
రసన = సం. నాలుక; మొలనూలు
రసము = సం. ప్రేమ; ద్రవము; పాదరసము; జలము
రసవాదము = సం. బంగారం చేసెడి విద్య
రసాభాసము =సం. చెడగొట్టుట; విరసము
రసాలము = సం. మామిడిచెట్టు; చెఱకు
రహి = సం. అందము; ఆనందము; రక్తి ఆసక్తి

రా

రా = దే. రమ్ము
రాఁజో=దే. నిప్పు అంటుకొను; ప్రజ్వరిల్లు
రాక = సం. పూర్ణిమ; తీఁట; సమర్తాడిన
రాగము = సం. ఎఱుపు; ప్రీతి
రాగి = సం. రాగముకలది
రాజయక్ష్మము = సం. క్షయరోగము
రాజయోగము = సం. మంచి గ్రహస్థితి
రాజి = సం. రేఖ; పంక్తి; సమూహము
రాజ్ఞి = సం. రాణి
రాజు = సం. ప్రభువు; చంద్రుఁడు
రాటు = త. ఉపద్రవము; జనసమ్మర్దము
రాణ = త. ప్రీతి; విధము
రాణించు = త. ఒప్పు; శోభించు
రాణువ = దే. పరివారము; సేన
రాత్రించరుఁడు = సం. రాక్షసుఁడు
రాపులుఁగు = ద్వ. రాబందు
రామ = సం. ఆఁడుది
రామానుజకూటము = సం. వైష్ణవుల కైన సత్రము
రామబారి = ద్వ. దూత; రాయబారము చేయువాఁడు
రావణము = సం. పెద్ద అఱపు; ఏడ్పుట
రావము = సం. ధ్వని; రవము
రాష్ట్రము = సం. దేశము; ఉపద్రవము
రాసభము = సం. గాడిద; ఖరము
రాహుత్తుఁడు = సం. గుఱ్ఱపురౌతు

రాహువు = సం. ఒక ఛాయాగ్రహము

రి

రింఖ = సం. గుఱ్ఱపుడెక్క; నృత్యము
రింఖణము = సం. జాఱుట; స్థలనము
రించోళి = సం. సమూహము
రిక్క = త. నక్షత్రము
రిక్తుఁడు = సం. దరిద్రుఁడు
రిత్త = త. వట్టి; కల్ల
రిత్తవోవు = ద్వ. వ్యర్థమగు
రిపువు = సం. శత్రువు; అరి; పగతుఁడు
రిమ్మ = దే. ఉన్మాదము
రిరంస = సం. రమింపనిచ్ఛ

రీ

రీణము = సం. స్రవించునది; కాఱినది
రీతి = సం. విధము; ప్రవాహము

రు

రుంజె = దే. ఒక చర్మవాద్యము
రుక్కు = సం. కిరణము; కాంతి; ఇచ్ఛ
రుగ్మత = సం. రోగము
రుచించే = సం. ఇష్టమగు
రుచిరము = సం. రుచిగలది; ఒప్పిదమైనది
రుజ = సం. రోగము; బాధ
రుజావు=హిం. సాక్ష్యము; దృష్టాంతము
రుద్రుఁడు = సం. శివుఁడు
రుధిరము = సం. నెత్తురు
రువ్వు = దే. విసరివైచు
రుష = సం. కోపము; కినుక

రూ

రూక = త. ధనము; ఒక నాణెము
రూఢము = సం. ప్రసిద్ధికెక్కినది; విశ్వ యింపబడినది
రూపము = సం. ఆకారము; సౌందర్యము; ప్రతిబింబము
రూపుమాయు = ద్వ. నశించే; చేమ్చే

రె

రెంటము = దే. చర్మము; మడువు
రెక్కొను = దే. తేఱుకొను; వర్ధిల్లు
రెచ్చు = దే. విజృంభించే
రెట్ట = దే. భుజము; పక్షిమలము
రెమ్మ = దే. చిన్నకొమ్మ; ఉపశాఖ

రే

రే = త. రేయి
రేఁగు = దే. ఉద్రేకించు; ఒక చెట్టు
రేఁచు = దే. రేఁగజేయు
రేక = త. రేఖ; పంక్తి; గీఱ
రేచీఁకటి = దే. రాత్రి కన్ను తెలియమి; నిశాంధ్యము
రేణువు=సం. నలక; దుమ్ము
రేతస్సు =సం. ఇంద్రియము; పాదరసము
రేపు = దే. మఱుసటి దినము; ప్రాతః కాలము
రేయెండ = ద్వ. వెన్నెల
రేష = సం. అఱువు

రై

రై = సం. ధ్వని; ధనము; బంగారము
రైతు = దే. కృషీవలుఁడు; పంటకాఁపు
రైవతము = సం. ఒక పర్వతము

రొ

రొండి = దే. నడుము ప్రక్కభాగము
రొంపి = దే. బురద; అడుసు
రొక్కము = త. ధనము; సమూహము
రొష్టు = దే. బాధ; రోఁత; తొందర

రో

రో = సం. ధనము; వెల

రో(జు = దే. నిట్టూర్పు
రో(త=దే. జుగుప్స; ఏవము; అపవాదము
రోగము = సం. వ్యాధి; తెవులు
రోగాయతనము = సం. శరీరము
రోచకము=సం.ఆ(కలి పుట్టించునది; కాంతి
రోచనము = సం. ప్రకాశించునది
రోచిస్సు=సం. వెలు(గు; సూర్యకిరణము
రోదనము = సం. ఏడ్పు; కన్నీరు
రోదసి = సం. ఆకాశము; గగనము; వ్యోమము
రోమము = సం. వెండ్రుక
రోమాంచము = సం. గగుర్పాటు
రోయి=సం. చేబదులు; ఎరవు; పందెము; కుదువ
రోయు = దే. వెదకు; నిందించే; రో(తపడు
రోషము = సం. కోపము; కినుక
రోహితము = సం. నెత్తురు; ఎఱ్ఱనిది

రౌ

రౌద్రము =సం. భయంకరము; తీక్ష్ణము; ఎండ
రౌప్యము = సం. రూప్యము
రౌరవము = సం. ఒక నరకము; భయంకరము
రౌహిషము = సం. కొండగొఱ్ఱె; కామంచి మొక్క

ఱ

ఱంకాట = ద్వ. జారత్వము చేయుట
ఱంకాడు = ద్వ. జారత్వముచేయు
ఱంకు = త. జారత్వము
ఱంకు(బోతు = ద్వ. జారు(డు; జారిణి
ఱంకుటాలు = ద్వ. జారిణి
ఱంకుతెవులు = ద్వ. మేహరోగము
ఱంకుమగ(డు = ద్వ. జారు(డు
ఱంకులరాట్నము = త. బాలకులను వేడుకకై ఎక్కించి త్రిప్పెడు వలయాకారపు యంత్ర విశేషము
ఱంకులా(డి = ద్వ. జారిణి
ఱంకె = దే. కేక; ఎద్దు అఱపు
ఱంకెత = ద్వ. జారిణి
ఱంతు = దే. గోల; రొద; కలకలధ్వని
ఱంపిలు = దే. వ్యాపించు; వర్ధిల్లు అతిశయించు
ఱట్టు = దే. అపకీర్తి; నింద; దూఱు
ఱవిక = దే. రవిక
ఱవ్వ = దే. అపకీర్తి; నింద

ఱా

ఱా = దే. ఱాయి
ఱా(గ = త. ధూర్తు(డు; ధూర్తురాలు; జారిణి
ఱాచే = దే. రుద్దు; రాపుడుచేయు
ఱాపు = దే. రాయిడి; ఆదుముడు

ఱి

ఱిక్క = దే. పశువులకాచునప్పటి ధ్వని
ఱిక్కించు = దే. నిక్కించే
ఱిచ్చ= దే. విశ్చేష్టత
ఱివ్వన= దే. శీఘ్రముగ

ఱు

ఱువ్వు = దే. విసరివైచు

ఱె

ఱెప్పపాటు = ద్వ. క్షణకాలము;
ఱెల్లు = దే. ఒక తృణము

ఱే

ఱే(చు = దే. ఒక జాతికుక్క
ఱే(డు = దే. రాజు; మగ(డు

తేకు = దే. పుష్పదళము; ఈఁక
తేకెత్తు = దే. వృద్ధిపొందు
తేపకడ = దే. ప్రాతఃకాలము
తేపు = దే. మఱుసటి దినము; ప్రాతఃకాలము

ఱొ

ఱొచ్చె = దే. బురద; తిరస్కారము; సందడి
ఱొద్దు = దే. అధికము
ఱొమ్ము = దే. రొమ్ము; వక్షము

ల

లంక = దే. దీవి; తలవాఁకిటి ప్రక్క గది
లంక = సం. రావణుని పట్టణము; ఒక రాక్షసి; అంకుటాలు
లంకణము = త. ఉపవాసము
లంకించు = త. అవమానించు; తగులు; పెనవేయు
లంకె = త. సంబంధము; పెన; సంగమము
లంఘనము = సం. దాఁటుట; ముట్టడించుట; లంకణము
లంఘించు = సం. దాఁటు; దూఁకు
లండు = దే. కుజనుఁడు
లంపటము = దే. శ్రమ; ఆపద
లక్షించు = సం. గుఱిచేయు; చూచు
లక్షితము = సం. చూడఁబడినది
లక్ష్మము = సం. గుఱుతు; ముఖ్యము
లక్ష్మి = సం. రమ; సంపద
లక్ష్మీపతి = సం. విష్ణువు; ప్రభువు
లక్ష్యము = సం. గుఱి; చూడఁదగినది
లగ్గు = దే. శుభము; మేలు; ఉత్తరక్రియ
లగ్నము = సం. సుముహూర్తము; మదపు టేనుగు
లఘువు = సం. చేలుకనిది; ఒప్పిదమైనది
లఘుశంక = సం. మూత్రము
లచ్చి = త. లక్ష్మి; సంపద
లజ్జ = సం. సిగ్గు
లడాయి = హిం. యుద్ధము; జగడము
లత = సం. తీఁగ; చీమ; గఱిక
లబ్ధము = సం. పొందబడినది
లబ్ధి = సం. లాభము; ప్రాప్తి; కలిమి
లభ్యము = సం. లభింపదగినది
లయము = సం. నాశము; ఆలింగనము
లలన = సం. ఆఁడుది; నాలుక
లలాటము = సం. నొసలు; నుదురు
లలి = దే. ప్రేమ; వికాసము; ఉత్సాహము
లవణము = సం. ఉప్పు; ఉప్పునిది
లవలి = సం. వెన్నెలతీఁగ
లవిత్రము = సం. కొడవలి
లహరి = సం. పెద్దఅల; ప్రవాహము

లా

లాంగలము = సం. నాఁగలి; మగగుఱి
లాంగూలము = సం. తోఁక; మగగుఱి
లాఁగ = దే. బిలము; కన్నము
లాఁతి = దే. ఇతరము; పెఱ
లాక్ష = సం. లక్క; ఆరుద్ర పురుగు
లాఘవము = సం. తేలిక; అవమానము; ఆరోగ్యము
లాజలు = సం. పేలాలు; బొరుగులు
లాడము = దే. గుఱ్ఱముల పశువుల గొరిజ (గిట్ట)లకు కొట్టెడి ఇనుప తగటి బిళ్ళ; నాళము; లాళము
లాయము = త. అశ్వశాల
లాలనము = సం. బుజ్జగించుట; లాలించుట
లాలస = సం. అధికేచ్ఛ; యాచన; విషయాసక్తురాలు
లాలసుఁడు = సం. ఆసక్తుఁడు
లాలించు = సం. బుజ్జగించు
లావణ్యము = సం. చక్కఁదనము
లావరి = దే. బలవంతుఁడు; బలవంతురాలు
లాసకము = సం. నెమలి

లాహిరి = దే. మైకము

లి

లింగనము = సం. కౌఁగిలించుకొనుట
లింగము = సం. గుఱుతు; వేషము; మగగుఱి; అనుమానము
లింగవృత్తి = సం. మోసగాఁడు
లికుచము = సం. గజనిమ్మచెట్టు
లిఖించు = సం. వ్రాయు; గీయు
లిఖితము = సం. వ్రాయబడినది

లీ

లీనము = సం. అంతర్ధానము; కరఁగినది
లీల = సం. క్రీడ; ఆట; విలాసము; శృంగారచేష్ట
లీలాశుకము = సం. పెంపుడుచిలుక

లు

లుంగ = దే. బట్టలమోపు
లుప్తము = సం. లోపించినది
లుబ్ధకుఁడు = సం. పిసినివాఁడు; బోయవాఁడు
లులాయము = సం. దున్నపోతు

లూ

లూత = సం. సాలెపురుగు; చీమ

లె

లెంక = దే. భటుఁడు; సేవకుఁడు
లెస్స = దే. క్షేమము; శ్రేష్ఠము

లే

లేఁగ = దే. దూడ
లేఁగౌను = దే. నడుము
లేక = త. జాబు; సమూహము
లేకరి = ద్వ. వ్రాఁతకాఁడు
లేకి = దే. అప్రయోజకుడు
లేఖ = సం. జాబు; లిపి
లేఖకుఁడు = సం. వ్రాఁతకాఁడు
లేఖనము = సం. వ్రాఁత; వాంతి
లేఖిని = సం. వ్రాసెడు కలము
లేఖుఁడు = సం. దేవత; వేలుపు
లేటమొగము=దే. అయిష్టము; అప్రియము
లేమ = త. ఆఁడుది; లేఁత
లేమి=దే. దారిద్ర్యము; కలుగమి
లేశము = సం. కొంచెము; అణువు

లొ

లొంగు = దే. లోఁబడు; వెనుదీయు
లొంప = దే. కొంప; అల్పగృహము
లొటారము = దే. బొక్క; శూన్యము; బిలము
లొటిపిట్ట = ద్వ. ఒంటె; ఉష్ట్రము
లొట్టపోవు = దే. అణఁగు
లొడలొడ = దే. వదులు
లొద్ది =దే. లోయ

లో

లోఁగడ = దే. పూర్వము; అంతరాళము
లోఁగిలి = ద్వ. ఇల్లు; గృహాంతర్భాగము
లోఁగు = దే. లోఁకువగు; వెనుదీయు
లోఁగొను=దే. సత్కరించు; లోనికి దీసికొను
లోకమాత = సం. లక్ష్మి
లోకము = దే. జగము; జనము
లోకులు = దే. జనులు
లోచనము = సం. కన్ను; నేత్రము
లోభము = సం. పిసినితనము; అత్యాశ
లోభి = సం. పిసినవాఁడు
లోమము = సం. రోమము
లోహము = సం. ఇనుము
లోహితము = సం. నెత్తురు; ఎఱుపు

లౌ

లౌకికము = సం. లోకసంబంధమైనది

లౌకికుఁడు = సం. లోకజ్ఞుఁడు
లౌక్యము = సం. లోకసంబంధమైనది
లౌక్యుఁడు = లోకసంబంధముకలవాఁడు
లౌడి = త. దుడ్డుకఱ్ఱ; పరిఘము
లౌల్యము = సం. లోలత్వము; ఆశ
లౌహిత్యము = సం. ఎఱ్ఱన; ఎఱుపు

వ

వంక = త. వంకర; వాఁగు
వంక=దే. దిక్కు; సాకు; వైపు; పక్షము
వంగడము = త. వంశము; కులము
వంచకము =సం. నక్క; ఊరముంగిస
వంచన = సం. మోసము
వంజే = త. గొడ్రాలు; గొడ్డుటావు
వంత=దే. ఏడ్పు; బాధ; సంతాపము
వందనము = సం. నమస్కారము; స్తుతి
వంద్యుఁడు = సం. పూజ్యుఁడు; స్తుతింపఁ దగినవాఁడు
వంధ్య = సం. గొడ్రాలు; గొడ్డుటావు
వంధ్యము = సం. ఫలింపనిది; నిరుపయోగమైనది
వంశము=సం. కులము; సమూహము
వంశి = సం. పిల్లనగ్రోవి
వకుళము = సం. పొగడచెట్టు
వక్కి = దే. బక్క
వక్తవ్యము = సం. మాట; మాటాడఁ దగినది
వక్త్రము = సం. నోరు; ముఖము
వక్రిమ = సం. వంకర; వంగినది
వక్షము = సం. ఱొమ్ము
వక్షోజము = సం. స్తనము; కుచము
వగచే = దే. విచారించే; శోకించే
వగపు = సం. విచారము; శోకము
వజ్రి = సం. ఇంద్రుఁడు
వటువు = బ్రహ్మచారి; బాలకుఁడు
వట్ట = దే. వృషణము
వట్రువ = త. గుండ్రము
వట్రువవాలు = దే. విష్ణుచక్రము
వడముడి = దే. భీముఁడు
వడి =దే. వేగము; శౌర్యము; కాలము
వడుగు = దే. విధము
వడుగు =త. బ్రహ్మచారి; ఉపనయనము
వడువు = దే. వడియుట
వణిజుఁడు = వర్తకుఁడు
వత్సము = సం. ఱొమ్ము; దూడ
వత్సరము = సం. సంవత్సరము
వదనము = సం. నోరు; ముఖము
వదాన్యత = సం. దాతృత్వము
వదాన్యుడు = సం. దాత; మిక్కిలి ఇచ్చువాఁడు
వధువు = సం. ఆఁడుది; పెండ్లాము; పెండ్లికూఁతురు
వధూనిక = సం. వదినె
వధ్యుఁడు = సం. చంపదగినవాఁడు
వనదము = సం మేఘము
వనధి = సం. సముద్రము
వనమాలి = సం. విష్ణువు; వనమాల గలవాఁడు
వనము = సం. అడవి; తోఁట; నీరు
వనరు = సం. శోకించే; సొత్తు
వనస్పతి = సం. చెట్టు
వనిత = సం. ఆఁడుది; యాచింపబడినది
వనేచరము = సం. వానరము
వన్నియ = త. అందము; వన్నె
వన్నెకత్తె = త. సౌందర్యవతి; విలాసవతి
వన్యము = సం. అడవియందు బుట్టినది
వపనము = సం. గొఱుగుట
వమనము = సం. వాంతి; పీడనము
వయస్య = సం. చెలికత్తె
వయాళి = త. విహారము; స్వారి
వరపుడము = త. దాస్యము
వరాకము = సం. అధమము
వరాటకము=సం. గవ్వ; తామరపూస

వరాహము = సం.పంది; వరహా; కొండ
వరాహుఁడు = సం. విష్ణువు
వరుఁడు = సం. పెండ్లికొడుకు; శ్రేష్ఠుఁడు; మగఁడు; ఱేఁడు
వరుమానము =దే. ఆదాయము; రాబడి
వరూథిని = సం. సేన; దండు
వర్చస్సు = సం. తేజము; రూపము
వర్జ్యము = సం. విడువదగినది
వర్ణము =సం. అక్షరము; రంగు; కులము
వర్తనము =సం. నడవడి; జీవనము; స్థితి
వర్తమానము = సం. సమాచారము; జరుగుచున్న కాలము
వర్తించే = సం. ఉండు
వర్ధనము = సం. పెరుఁగుట; పెరుఁగువది
వర్ధమానము = సం. వృద్ధిపొందింప బడినది
వర్ధమానుఁడు = సం. విష్ణువు; వృద్ధి పొందువాఁడు
వర్ధిల్లు = సం. వృద్ధిపొందు
వర్షము = సం. వాన; సంవత్సరము; వేడితనము
వఱగొడ్డము =ద్వ. వంకరమాట
వఱడు = దే. నక్క; ముదినక్క
వఱపు = దే. వానలేమి
వఱలు = సం. ప్రకాశించే; వ్యాపించే
వఱువాత= త. ప్రాతఃకాలమున
వఱ్ఱు = దే. ప్రవాహము
వలఁతి = దే. ఆఁడుది; నేర్పరి; ఆధీనము; అనుకూలము
వలగొను = దే. ప్రదక్షిణముచేయు
వలగ్నము = సం. నడుము
వలచు = త. కోరు; కామించే
వలను = దే. దిక్కు; ఉపాయము
వలపల = దే. దక్షిణభాగము
వలపు = త. కోరిక; కామము
వలమురి = దే. దక్షిణావర్తశంఖము
వలమురితాలుపు=దే. విష్ణువు; శంఖపాణి
వలయితము = సం. చుట్టబడినది
వలరాజు = త. మన్మథుఁడు
వలాహకము = మేఘము; పర్వతము
వలి = దే. శీతము; గొప్ప; కంపము
వలిగొను = దే. చలిగొను; వణఁకు
వలిపము = దే. తెల్లనివస్త్రము; మడుఁగు వస్త్రము
వలిమల =ద్వ. మంచుకొండ; శీతనగము
వలీముఖము = సం. వానరము
వలువ = దే. సన్న వస్త్రము; వస్త్రము
వల్మీకము = సం. పుట్ట
వల్లకాడు = ద్వ. శ్మశానము
వల్లభ = సం. ప్రియురాలు
వల్లభుఁడు = సం. ప్రియుఁడు; మగఁడు; ప్రభువు
వల్లి = సం. తీఁగ; లత
వల్లించే = దే. కంఠపాఠముచేయు
వశవర్తి = సం. విధేయుఁడు
వశీకరణము=సం. లోఁబఱచుకొనుట
వసంతదూతము=సం. కోయిల; తియ్యమామిడి
వసితాఁకు = దే. గొప్పదెబ్బ
వసుధ = సం. భూమి
వహిత్రము = సం. తెప్ప; పడవ
వహేలము = సం. తిరస్కారము; తెగడిక
వహ్ని = సం. అగ్ని; జీర్ణశక్తి

వా

వా = త. నోరు; ఖడ్గధార
వాంఛ = సం. కోరిక; ఇచ్ఛ
వాంతి = సం. వమనము
వాఁక = త. ఏఱు; వంకర
వాఁగు =త. వరదరు; సెలయేఱు; సైన్యము
వాఁడి = దే. పదను; పదనైనది
వాఁడిమగడు = దే. శూరుఁడు
వాఁడిమి = దే. తేజము; పదను; శౌర్యము

వాకు = సం. వాక్కు; మాట
వాకొను = దే. మాటాడు; అఱచు
వాక్పతి =సం. బ్రహ్మ; బృహస్పతి
వాక్రుచ్చు = ద్వ. చెప్పు; పేరుచెప్పు
వాగుర = సం. వల; ఉరి
వాగ్దేవత = సం. సరస్వతి
వాఙ్మయము = సం. సారస్వతము
వాఙ్మూలము=సం. వాగ్రూపముగా చెప్పునది
వాచాలుఁడు = సం. వదరు బోతు
వాచ్యము = సం. చెప్పదగినది; నిందింప దగినది
వాజి = సం. గుఱ్ఱము; పక్షి; బాణము
వాటి = సం. తోఁట; ప్రదేశము
వాడుక = దే. ఉపయోగము; అభ్యాసము; వ్యవహారము
వాతాయనము = సం. కిటికి; గవాక్షము
వాతాశి = సం. పాము
వాతులము = సం. గాలి; సుడిగాలి
వాత్సల్యము=సం. పిల్లలయందు గల స్నేహము
వాదము = సం. వాగ్వివాదము; తగవు
వాది = సం. వాదించువాఁడు
వాదు = త. కలహము; నింద
వాదోడు = ద్వ. మాటకు సహాయము
వాపి = సం. నడబావి; కోనేరు
వాపోవు = ద్వ. అఱచు; ఏడ్చు
వామ = సం. ఉత్తమస్త్రీ; సుందరమైన స్త్రీ
వామన = దే. లేఁతది
వామనము = సం. పొట్టిది
వామనుఁడు = సం. విష్ణువు; పొట్టివాఁడు
వామము= సం. సుందరము; హ్రస్వము
వామలూరువు = సం. పుట్ట
వామలోచన = సం. చక్కని కన్నులుగల స్త్రీ; ఆఁడుది
వాయసము = సం. కాకి; అగరుమ్రాను
వాయి = త. నోరు; ఖడ్గధార; ముఖము; వాయువు
వారి = సం. నీరు; కుండ
వారిజము = సం. పద్మము; శంఖము
వారిదము = సం. మేఘము
వారిధి = సం. సముద్రము
వారివాహము = సం. మబ్బు
వారుణి = సం. పడమటిదిక్కు; సారాయి
వారువము = దే. గుఱ్ఱము
వార్ధక్యము = సం. ముసలితనము
వాలకము = దే. మోసము; వేషము
వాలము = త. బెబ్బులి
వాలము = సం. తోఁక; కత్తి
వాలాయము = దే. నిరంతరము; అని వార్యము
వాలారు = ద్వ. వాఁడియైనది
వాలిక = దే. దీర్ఘము
వాలు = త. కత్తి; వాఁడిమి
వాలు = దే. అతిశయించు; దిగు
వాలు గంటి = దే. స్త్రీ
వాలుక = సం. ఇసుక
వాలుమెకము = సం. అడవిపంది
వాల్లభ్యము=సం. ఆధిపత్యము; దయ; ప్రీతి
వావి = దే. బంధుత్వము; బంధువరుస
వాసంతము=సం. కోయిల; ఒంటె
వాసి = దే. ప్రసిద్ధి; శ్రేయస్సు
వాస్తవము = సం. యథార్థము
వాస్తువు = సం. వాస్తుశాస్త్రము; ఇల్లు
వాహము = సం. గుఱ్ఱము; ఎద్దు; వాయువు; భుజము
వాహిని = సం. నది; సేన
వాహ్యాళి = సం. విహారము; స్వారి
వాళి = దే. వాడుక; పశువులు పోవు దారి

వి

వింజేము = త. వింధ్యపర్వతము

విందు = దే. భోజనము; అతిథి; చుట్టము
వికచము = సం. వికసించినది; వెంట్రుకలు లేనిది
వికటించే=సం. గిట్టకపోవు; వంకరయగు
వికారము = సం. రోగము
వికావికలు = దే. చెల్లాచెదురు
వికృతము = సం. రోగముకలది
విక్రమించే = సం. శౌర్యము చూపు
విక్రముఁడు=సం. విష్ణువు; విక్రమార్కుఁడు
విక్రయము = సం. అమ్మకము
విక్రేత = సం. విక్రయించువాఁడు
విఖ్యాతము = సం. ప్రసిద్ధిచెందినది
విగ్రహము =సం. శరీరము; యుద్ధము; బొమ్మ
విఘాతము = సం. అడ్డంకి; పెద్దదెబ్బ
విగ్రహించే =సం. కలహించే; పోరు
విఘ్నము = సం. అంతరాయము
విచారము = సం. ఆలోచన; సంతాపము
విచ్చేలవిడి = దే. యథేచ్ఛము
విచ్ఛిత్తి = సం. ఎడఁబాటు; నాశము
విచ్ఛిన్నము = సం. ఎడబడినది; నఱక బడినది
విచ్ఛేదము = సం. ఎడఁబాటు
విజయము = సం. మిక్కిలి గెలుపు
విజయి = సం. జయించినవాఁడు
విజిగీష = సం. మిక్కిలి జయింపనిచ్ఛ
విజ్ఞుడు = సం. నేర్పరి
విటతటము = దే. తాఱుమాఱు
విటపము = సం. చిగురు; కొమ్మ
విటపి = సం. చెట్టు; మఱ్ఱిచెట్టు
విటి = సం. జారిణి; విటకత్తె
విటుఁడు = సం. జారుఁడు
విడంబించే=సం. అనుకరించు; మోసపుచ్చు
విడాకు = దే. భార్యాపరిత్యాగ పత్రిక
విడారకము = సం. పిల్లి
విడిది = దే. దిగుబస; విడియుట
విడిముడి = దే. ధనము; రొక్కము
విడెము = త. తాంబూలము
విత = త. వ్యర్థము
వితంతువు = సం. విధవ; ముండమోపి
వితతము = సం. విస్తరించినది
వితతి = సం. సమూహము; విరవి
వితము = త. విధము
వితరణము = సం. ఈవి; దానము
వితర్ది = సం. అరుఁగు
వితానము =సం. సమూహము; మేలు కట్టు
విత్తము=సం. ధనము; ప్రసిద్ధినొందినది
విదారకము = సం. చీల్చునది; చెలమ
విదారణము = సం. చీల్చుట; యుద్ధము
విదుఁడు = సం. తెలిసినవాఁడు; పండితుఁడు
విదురుఁడు =సం. తెలిసినవాఁడు
విదుషి = సం. విద్వాంసురాలు
విదూషకుఁడు= సం. హాస్యగాఁడు
విద్యార్థి = సం. చేదువు కోరువాఁడు; చేదువు వాఁడు
విద్యుత్తు = సం. మెఱపు; సంధ్య
విధవ = సం. భర్తలేనిది
విధి =సం. బ్రహ్మ; పని; దురదృష్టము; భాగ్యము
విధువు = సం. విష్ణువు; చంద్రుఁడు; కర్పూరము
విధేయుఁడు= సం. వినయముకలవాఁడు
విధ్యుక్తము = సం. యథావిధియైనది
వినయశీలుఁడు = సం. విధేయుఁడు
వినిద్రాణము = సం. హెచ్చరికతోనున్నది
వినిమయము = సం. వస్తువులమార్పు
వినియోగము = సం. ఉపయోగము
వినీతుఁడు =సం. వర్తకుఁడు; వినయము గలవాఁడు
వినుచే = దే. వినిపించే; వినవచ్చు
వినుమ్రాను = దే. కల్పవృక్షము
వినోదము = సం. వేడుక; క్రీడ

విపణి=సం. అంగడి; అంగడివీధి; వర్తకుఁడు
విపత్తు = సం. ఆపద; ఇడుమ
విపన్నము = సం. పాము; విపత్తునొందినది
విపర్యయము = సం. వ్యత్యాసము
విపినము=సం. అడవి; వనము; అరణ్యము
విపులము = సం. విరివియైనది
విప్రియము = సం. అసహ్యమైనది
విప్రుఁడు = సం. బ్రాహ్మణుఁడు
విఫలము=సం. నిష్ఫలము; ఫలములేనిది
విబుధుఁడు=సం. పండితుఁడు; వేలుపు
విభక్తము =సం. విభాగింపబడినది; వేఱు చేయబడినది
విభక్తి = సం. విభాగము; ప్రత్యయము
విభవము = సం. సంపద; గొప్పతనము
విభాకరుఁడు = సం. సూర్యుఁడు; అగ్ని
విభావరి = సం. రేయి; పసుపు; కుంటెన కత్తె
విభుఁడు = సం. ప్రభువు; భర్త
విభూతి = సం. ఒక భస్మము; ఐశ్వర్యము
విభ్రమము = స. భ్రాంతి; విలాసము
విభ్రాంతి = సం. ఆతురము; భ్రమము .
విమలము = సం. నిర్మలమైనది; వెండి పూఁత
విముక్తి = సం. మోక్షము; విడుదల
వియత్తు = సం. ఆకాశము
వియోగము =సం. ఎడఁబాటు; విరహము
వియ్యము = దే. వైవాహిక సంబంధము; చుట్టఱికము
విరహము = సం. వియోగము; ఎడఁబాటు
విరళము = సం. ఎడమైనది; పెరుఁగు
విరామము = సం. విశ్రాంతి; ముగింపు
విరించి = సం. బ్రహ్మ; విష్ణువు; శివుఁడు
విరియు = దే. వికసించు; చెదరు; వ్యాపించు
విరుద్ధము = సం. వ్యతిరేకమైనది; పొసఁగనిది
విరోధము=సం. పగ; అడ్డంకి; ఎడఁబాటు
విలంబము = సం జాగు; వ్రేలుట
విలంభము =సం. త్యాగము; ఔదార్యము
విలక్షణము = సం. సుందరము; భేదము
విలపించు = సం. దుఃఖించు
విలయము=సం. ప్రళయము; ద్రవమగుట
విలసిల్లు = సం. ప్రకాశించు; ఒప్పు
విలాసము = సం. క్రీడ; సౌందర్యము
విలాసి =సం. మన్మథుఁడు; చంద్రుఁడు; విష్ణువు; అగ్ని
విలోకించు = సం. చూచు; ఆలోకించు
విల్లు = దే. ధనుస్సు
వివరము = త. వ్యాఖ్యానము
వివరము = సం. రంధ్రము; దూషణము
వివాదము = సం. తగవు; వాక్కలహము
వివాహము = సం. పెండ్లి; పరిణయము
వివేకము = సం. తెలివి; విభేదము
వివేకి = సం. వివేకము కలవాఁడు; జ్ఞాని
వివ్వచ్చుఁడు = త. అర్జునుఁడు
విశదము = సం. స్పష్టమైనది; తెల్లనిది
విశరఘాతము = సం. చంపుట; వధ
విశారదుఁడు=సం. విద్వాంసుఁడు; నేర్పరి
విశిఖ = సం. రాజమార్గము; పాఱ
విశిఖము = సం. బాణము; శిఖలేనిది
విశిష్టము=సం. శ్రేష్ఠమైనది; కూడుకొన్నది
విశేష్యము = సం. నామవాచకము
విశ్రాంతి = సం. విరామము; ఊఱట
విశ్రుతి = సం. ప్రసిద్ధి; ప్రవాహము
విశ్లేషము=సం. ఎడఁబాటు; ఒడఁగూడమి
విశ్వంభర = సం. భూమి; ధరిత్రి; నేల
విశ్వంభరుడు = సం. విష్ణువు; ఇంద్రుఁడు
విశ్వము = సం. లోకము; సమస్తము
విశ్వరూపుఁడు = సం. విష్ణువు
విశ్వసించు = సం. నమ్ము
విశ్వామిత్రము=సం. కల్పితము; మోసము
విషధరము = సం. పాము; మబ్బు
విషపుచ్ఛము = సం. తేలు; తులువ
విషమశరుఁడు = సం. మన్మథుఁడు

విషము = సం. నీరు; గరళము
విషాణము = సం. కొమ్ము
విషాదము = సం. దుఃఖము; ఖేదము
విషువత్తు =సం. రేయి పగలు సమమైన కాలము
విషూచిక = సం. వమన విరేచన వ్యాధి
విష్టపము = సం. లోకము; భువనము
విష్ణుపదము =సం. ఆకాశము; పాల సముద్రము
విష్ణురథము = సం. గరుత్మంతుడు
విష్ణువు = సం. వెన్నుఁడు
విష్వక్సేనప్రియ = సం. లక్ష్మి
విష్వక్సేనుఁడు = సం. విష్ణువు; విష్ణు సేనాధిపతి
విసరము = సం. సమూహము; ప్రసరణము
విసుమానము=త. ఆశ్చర్యము; విస్మయము
విసువాసము=త. నమ్మకము; విశ్వాసము
విస్తరించే = సం. వ్యాపించే
విస్తారము = సం. విరివి; అనేకము
విస్ఫులింగము = సం. అగ్నికణము
విస్మయము = సం. ఆశ్చర్యము
విహంగము = సం. పక్షి; బాణము
విహారము = సం. వేడుకగా దిరుగుట; తోఁట; బౌద్ధాలయము
విహితుఁడు = సం. స్నేహితుఁడు
విహ్వలుఁడు=సం. భయాదులచే స్మృతి తప్పినవాఁడు

వీ

వీఁక=దే. గర్వము; విధము; ఉత్సాహము
వీక్షణము=సం. చూపు; చూచేట; దృష్టి
వీక్షించు = సం. చూచే
వీచి = సం. అల; సుఖము
వీటి =సం. తాంబూలము; ముడి; రవిక ముడి
వీటిఁబోవు = దే. వ్యర్థమగు
వీడు = దే. వదలు; పట్టణము
వీడుకోలు = దే. పోవననుజ్ఞ; విడుపు; మరణము
వీడుపడు = దే. మాఱుపడు
వీడెము = త. తాంబూలము
వీతిహోత్రుఁడు=సం. అగ్ని; సూర్యుఁడు
వీను = దే. చెవి; ప్రసిద్ధి
వీనుమిగులు = దే. ప్రసిద్ధికెక్కు

వృ

వృకము = సం. తోఁడేలు
వృకోదరుఁడు = సం. భీముఁడు
వృతము = సం. ఆవరింపబడినది
వృత్తము =సం. నడత; తాఁబేలు; గుండ్రని
వృత్తాంతము= సం. సమాచారము; కథ
వృత్తి = సం. జీవనోపాయము; నడవడిక
వృథా = సం. వ్యర్థముగా
వృద్ధుడు = సం. ముసలివాఁడు; తెలిసిన వాఁడు
వృశ్చికము = సం. తేలు; కందిరీఁగ; గొంగళి పురుగు
వృషణము = సం. ముష్కము
వృషభము = సం. ఎద్దు
వృష్టి = సం. వర్షము; వాన
వృష్ణి = సం. పొట్టేలు; అగ్ని

వె

వెంగలి = త. అవివేకి; వెఱ్ఱివాఁడు
వెండి = దే. రజతము; మఱి; పిమ్మట
వెంపరలాడు = దే. పీడించే; హింసించే
వెకలి = త. మూఢుఁడు; వెఱ్ఱిది
వెక్కసము = దే. అసహ్యము; అధికము
వెక్కిరించు = త. అపహాస్యముచేయు
వెగటు = త. అసహ్యము; విరసము
వెచ్చన = దే. వేఁడిమి; వేఁడి
వెచ్చము = త. వ్యయము

వెజ్జే = త. వైద్యుఁడు
వెడద = దే. విశాలము
వెత = త. దుఃఖము
వెదచేల్లు = దే. వ్యాపింపజేయు
వెనుదీయు = దే. వెనుకకు మరలు
వెన్ను = దే. వీఁపు; ఇంటినడికొప్పు
వెన్నుఁడు = త. విష్ణువు
వెరఁగు = దే. ఆశ్చర్యము; నిశ్చేష్టత
వెరవు = దే. ఉపాయము; నిధము
వెఱ = దే. భయము; ఆశ్చర్యము
వెఱఁగు = దే. ఆశ్చర్యము; నిశ్చేష్టత
వెఱవు = దే. భయము
వెల = దే. విలువ; మూల్యము
వెలఁది = దే. ఆఁడుది; నిర్మలము
వెలయాలు = దే. వేశ్య
వెలయు = త. ప్రకాశించు; ప్రసిద్ధికెక్కు
వెలి = దే. బహిష్కారము; బాహ్యము
వెలితి = దే. తక్కువ; తక్కువైనది
వెలుఁగు = దే. ప్రకాశించే; కిరణము
వెల్లాటకత్తె = ద్వ. జారిణి
వెల్లి = దే. ప్రవాహము; పరంపర
వెల్లి = త. తెలుపు
వెల్లిగొను = దే. ప్రవహించు

వే

వే = దే. అనేకము; వేయి
వే. = త. వేగముగ
వేంకటాచలము = సం. తిరుపతికొండ
వేంచేపు = దే. ఆగమనము; గమనము
వేఁకి = దే. జ్వరము
వేఁగి = త. పులి; వ్యాఘ్రము
వేఁటరి = దే. వేఁటకాఁడు
వేఁడివేలుపు = దే. సూర్యుఁడు; అగ్ని
వేఁడుకొను = దే. ప్రార్థించు
వేఁపి = దే. కుక్క; శునకము; సారమేయము
వేకువ = దే. ప్రభాతము; వేగుజాము
వేగము = సం. ప్రవాహము; త్వరితము; జవము
వేగి = సం. గుఱ్ఱము; వడిగలది
వేగు = దే. ఉదయమగు; రాజ్య సమాచారము
వేగుఁజుక్క = ద్వ. శుక్రుఁడు
వేచే = దే. ఎదురుచూచే; ప్రతీక్షించు
వేడబము = త. మాయ; వేషము; వంచన
వేణి = సం. జెడ; ప్రవాహము; కాలువ
వేణువు = సం. పిల్లంగ్రోవి; వెదురు
వేతనము = సం. జీతము; జీవనాధా రము; కూలి
వేత్త = సం. తెలిసినవాఁడు
వేత్రము =సం. బెత్తము; పేముచెట్టు
వేత్రి = సం. ద్వారపాలకుఁడు; దండధరుఁడు
వేదండము = సం. ఏనుఁగు
వేదన = సం. నొప్పి; తెలివి
వేదాంతము =సం. బ్రహ్మవిచారము; ఉపనిషత్తు
వేదిక = సం. తిన్నె; పీఠము
వేధ = సం. విష్ణువు; బ్రహ్మ; విద్వాంసుఁడు
వేమాఱు = దే. అనేకసారులు; మాటి మాటికి
వేరు = దే. చెట్టుయొక్క మూలము; అన్యము
వేఱు = దే. భేదము; అన్యము
వేల = సం. ఉప్పెన; చెలియలికట్ట; పొలిమేర; వ్యాధి
వేలుపు = దే. దేవత; జోస్యము
వేలుపుగిడ్డి = ద్వ. కామధేనువు
వేలుపుమానికము = ద్వ. చింతామణి
వేవురు = దే. వేయిమంది
వేవెలుఁగు=దే. సూర్యుఁడు; సహస్రాంశువు
వేశ్మము = సం. ఇల్లు; గృహము
వేసఁగి = త. ఎండాకాలము
వేసలు = దే. అలసట; అలపు; శ్రమము

వేళము = త. త్వరితముగ

వై

వైకుంఠము = సం. విష్ణువుండెడుస్థానము
వైకుంఠుఁడు = సం. విష్ణువు
వైతరణి=సం. నరకమునందుండెడి ఏఱు
వైతాళికుఁడు = సం. మేలుకొలుపువాఁడు
వైదుష్యము=సం. పాండిత్యము; తెలివి
వైదేహి = సం. సీతాదేవి; గోరోజనము
వైధవ్యము = సం. ముండమోపితనము
వైనతేయుఁడు = సం. గరుత్మంతుఁడు; అనూరుఁడు
వైపరీత్యము = సం. విపరీతస్థితి; తడఁబాటు; విపర్యయము
వైభవము=సం. ఐశ్వర్యము; గొప్పతనము
వైరము=సం. విరోధము; విద్వేషము; పగ
వైవస్వతుఁడు=సం. శని; యముఁడు; ఒక మనువు
వైవాహికము=సం. వివాహసంబంధమైనది
వైశికము = సం. కపటము; దూష్యము
వైశిష్ట్యము = సం. విశేషగుణము; భేదము
వైశ్వానరుఁడు=సం. అగ్ని; వేఁడివేలుపు
వైష్ణవము = సం. విష్ణుసంబంధమైనది; ఒక మతము
వైష్ణవుఁడు = సం. విష్ణుభక్తుఁడు
వైళము = దే. శీఘ్రము; వేగము

వౌ

వౌఢ = సం. మోపరి; కూలివాఁడు

వ్యం

వ్యంజనము = సం. కూర; గుఱుతు; ఆలు మగలగుఱి
వ్యక్తుఁడు = సం. తెలివిగలవాఁడు; విష్ణువు
వ్యగ్రత = సం. తొట్రుపాటు
వ్యజనము = సం. విసనకఱ్ఱ
వ్యధ = సం. బాధ
వ్యభిచారము=సం. తప్పిచరించుట; అంకు
వ్యభిచారిణి = సం. అంకుటాలు
వ్యయము = సం. క్షయము; వెచ్చము
వ్యవధానము = సం. అవకాశము; మఱుఁగు; కప్పు
వ్యవస్థ = సం. కట్టుఁబాటు; క్రమము
వ్యవహారము = సం. తగవు; న్యాయము; వాడుక; జూదము
వ్యసనము = సం. ఆపద; ఆసక్తి; పాపము; అపాయము

వ్యా

వ్యాకులత = సం. చింత; దుఃఖము
వ్యాకృతి = సం. వ్యాకరణము; విశదపఱచుట
వ్యాఘ్రము = సం. పులి
వ్యాఘ్రి = సం. ఆఁడుపులి
వ్యాజస్తుతి = సం. కపటస్తుతి
వ్యాజోక్తి = సం. ఛలోక్తి; సూచన
వ్యాజ్యము = సం. దే. తగవు; వివాదము
వ్యాధుఁడు=సం. బోయవాఁడు; దుష్టుఁడు
వ్యాప్తి = సం. వ్యాపించుట; పొందుట; ప్రసిద్ధికెక్కుట
వ్యామోహము = సం. అత్యంతమోహము
వ్యాలోలము = సం. మిక్కిలి కదలునది
వ్యావహారికము=సం. వాడుక; ఉపయోగము
వ్యాళము = సం. పాము; పులి; తులువ ఏనుఁగు

వ్యు

వ్యుత్పత్తి = సం. పాండిత్యము; పుట్టుక
వ్యుత్పన్నుఁడు =సం. జ్ఞానముకలవాఁడు

వ్యూ

వ్యూఢము=సం. దట్టమైనది; విశాలమైనది

వ్యో

వ్యోమము = సం. ఆకాశము; జలము

వ్ర

వ్రక్కలించు = త. ఛేదించు
వ్రచ్చు=త. చీల్చు; ఛేదించు
వ్రజము = సం. సమూహము; త్రోవ
వ్రణము=సం. కుఱువు; గాయము; కిణము
వ్రయ్యు = త. చీలు; బ్రద్దలగు

వ్రా

వ్రాతము = సం. సమూహము; గుమి
వ్రాయి = దే. అక్షరము; రేఖ
వ్రాలు = దే. ఒఱగు; సంతకము

వ్రీ

వ్రీడ = సం. సిగ్గు; లజ్జ; వినయము
వ్రీలు = దే. చీలు
వ్రీహి = సం. వడ్లు; ఎఱ్ఱవడ్లు

వ్రే

వ్రే=దే. గొల్లకులము
వ్రేఁగు = దే. తపించు; భారము
వ్రేఁత = దే. దెబ్బ; వ్రేయుట
వ్రేటు = దే. దెబ్బ; వ్రేయుట
వ్రేత = దే. గొల్లది; గోపిక
వ్రేలు = దే. వ్రేలాడు; వేలు; మునుఁగు
వ్రేల్మి = దే. హోమము

శ

శంక = సం. సందేహము; భయము; విచారము
శంకరుఁడు =సం. శివుఁడు; సుఖమును కలుగజేయువాఁడు
శంకువు = సం. మేకు; బల్లెము; మోడు
శంఖము = సం. సంకు; నిధి విశేషము
శంఖపాణి = సం. విష్ణువు
శంఠుఁడు = సం. నపుంసకుఁడు
శంప = సం. మెఱుపు; శంఖధ్వని
శంబరారి =సం. మన్మథుఁడు; మారుఁడు
శంబరి = సం. మాయ; గారడీ
శకటము = సం. బండి
శకము = సం. ఒకని పరిపాలనలో చేరిన కాలము
శకలము = సం. నార; ఖండము
శకుంతము = సం. పక్షి
శక్తి = సం. బలిమి; పార్వతి
శక్తుఁడు = సం. శక్తిగలవాఁడు
శక్రుఁడు = సం. ఇంద్రుఁడు
శఠము = సం. మూర్ఖము; మోసము
శఠుఁడు = సం. మోసగాఁడు; మధ్యస్థ పురుషుఁడు
శతకము = సం. నూఱు పద్యములుకల గ్రంథము
శతకోటి =సం. నూఱుకోట్లు; వజ్రాయుధము
శతమానము=సం. తాలిబొట్టు; మంగళ సూత్రము
శతము = సం. నూఱు; వంద
శతానందము = సం. విష్ణురథము
శతానందుఁడు = సం. విష్ణువు; బ్రహ్మ
శతాబ్దము=సం. నూఱు సంవత్సరముల కాలము
శతారము=సం. వజ్రాయుధము
శత్రువు = సం. పగవాఁడు
శని=సం. శనైశ్చరుఁడు
శనైశ్చరుఁడు = సం. ఒక గ్రహము; శని
శపథము = సం. ప్రతిజ్ఞ; ఒట్టు
శబరి = సం. శబర స్త్రీ
శబరుఁడు =సం. శివుఁడు
శబ్దము = సం. ధ్వని; మాట
శబ్దశాస్త్రము = సం. వ్యాకరణము

శమము = సం. శాంతి; కామక్రోధాదులు లేక అడఁగియుండుట
శమి = సం. జమ్మిచెట్టు; శమము కలవాఁడు
శమించే = సం. శాంతించే; తగ్గు; అడఁగు
శయ్య=సం. పడక; విధము; పదగుంఫనము
శరణము = సం. రక్షణము; గృహము; వధము; రక్షకము
శరణు = సం. శరణాగతి; నమస్కారము; రక్షకము
శరము = సం. బాణము; నీరు; తెల్లు; మీఁది పెరుఁగు
శర్వరి = సం. రాత్రి; ఆఁడుది; పసుపు
శరధి = సం. అమ్ములపొది; సముద్రము
శలభము = సం. మిడుత
శలాక = సం. బాణము; ఎముక; గొడుగులోనగు వాని కమ్మి
శల్యము = సం. బాణము; ఎముక; విషము; మేకు
శశాంకుఁడు = సం. చంద్రుఁడు
శస్త్రము = సం. ఆయుధము; వ్రణము లోనగువానిని కోయుట

శా

శాంకరుఁడు = సం. వినాయకుఁడు; కుమారస్వామి
శాంతము = సం. ఓర్పు; ఒకరసము
శాంబరి = సం. మాయ; గారడీ; రతీదేవి
శాంభవి = సం. పార్వతి; నల్లగలిక
శాకము = సం. కూర; శక్తి
శాఖ = సం. చెట్టుకొమ్మ; తెగ; చేయి; వేదభాగము
శాఖి = సం. చెట్టు; వేదము
శాతకుంభము = సం. బంగారము; ఉమ్మెత్త చెట్టు
శాత్రవము = సం. శత్రుత్వము; శత్రు సమూహము
శాత్రవుఁడు = సం. శత్రువు; పగవాఁడు
శాపము =సం. తిట్లు; ఒట్టు
శారద = సం. సరస్వతి; పార్వతి
శారిక = సం. గోరువంక; నక్షత్రము
శార్ఙ్గము = సం. విష్ణువుయొక్క విల్లు; విల్లు
శార్ఙ్గి = సం. విష్ణువు
శార్దూలము = సం. పులి; ఏిట్రింత
శార్వరి = సం. రాత్రి; ఒక సంవత్సరము
శాల్మలి = సం. బూరుగుచెట్టు
శాసించే=సం. ఆజ్ఞాపించే; శిక్షించే
శాస్తి = సం. శిక్ష; శాసనము

శి

శింజిని = సం. వింటనారి; కాలిఅందె
శింశుమారము = సం. మొసలి
శిక్ష = సం. శిక్షించుట; విద్యాభ్యాసము
శిరసావహించే = సం. ఆమోదించే
శిరస్త్రాణము = సం. బొమిడికము
శిరోజము = సం. తలవెంట్రుక
శిల్పము = సం. నేర్పు; పని; సృష్టి
శిల్పి = సం. శిల్పకారుఁడు
శివము = సం. శుభము; మోక్షము
శివుఁడు = సం. ఈశ్వరుఁడు
శిశిరము = సం. చేల్లనిది; ఒక ఋతువు

శీ

శీకరము = సం. తుంపర; నీటిబిందువు
శీతకరుఁడు = సం. చంద్రుఁడు
శీతలము = సం. చందనము; చేల్లనిది
శీధువు = సం. పుష్పరసము
శీర్షము = సం. తల; శిరము
శీలము = సం. మంచినడత; స్వభావము

శు

శుంఠ = సం. మూఢుఁడు; శుంఠుఁడు
శుండ = సం. తొండము; కల్లు; వేశ్య

శుండాలము = సం. ఏనుఁగు
శుకము = సం. చిలుక
శుక్తి = సం. ముత్తెపుచిప్ప; నేత్రరోగము
శుక్రము = సం. రేతస్సు; కంటిపువ్వు
శుక్లము = సం. తెలుపు; వెండి; వీర్యము
శుచి = సం. అగ్ని; తెలుపు
శుద్ధము = సం. తెల్లనిది; దోషములులేనిది
శుద్ధి=సం. చక్కజేయుట; మార్జనము
శుల్కము = సం. సుంకము; లాభము; కన్యాశుల్కము
శుశ్రూష = సం. సేవ; వినుటకు కోరిక
శుష్కము = సం. ఎండినది; వట్టి

శూ

శూకము=సం. తేలుకొండి; దయ; పరిముల్లు
శూన్యము=సం. సున్న; వట్టిది; పాడు
శూరుఁడు = సం. సూర్యుఁడు; వీరుఁడు

శృ

శృంఖల =సం. సంకెల; మగవాని మొల త్రాడు
శృంగము = సం. కొమ్ము; ప్రాధాన్యము
శృంగారము=సం. అలంకారము; సౌంద ర్యము; సురతము
శృంగరయోని = సం. మన్మథుఁడు

శే

శేఫము = సం. మగగుఱి
శేముషి = సం. బుద్ధి
శేషశయనుఁడు = సం. విష్ణువు

శై

శైలము = సం. పర్వతము
శైవలము = సం. నాఁచు; నీటిపాఁచి
శైవలిని = సం. నది
శైశవము = సం. బాల్యము; శిశుత్వము

శో

శోణితము = సం. రక్తము
శోణిమ = సం. ఎఱుపు
శోధని = సం. చీఁపురుకట్ట
శోభ = సం. కాంతి; ఇచ్ఛ
శోషించు = సం. ఇంకు; ఎండు; మూర్ఛపొందు
శోషితము = సం. ఎండినది; చిక్కినది; వాడినది

శౌ

శౌచము = సం. శుచిత్వము; నైర్మల్యము
శౌరి = సం. విష్ణువు

శ్మ

శ్మశ్రువు = సం. గడ్డమును మీసమును

శ్యా

శ్యామల = సం. పార్వతి
శ్యామలము = సం. నల్లనిది; నలుపు
శ్యాలకి = సం. తోడఁబుట్టినది

శ్యే

శ్యేనము = సం. డేగ; తెలుపు

శ్ర

శ్రవణుఁడు = సం. సన్యాసి; యతి
శ్రవణము = సం. వినికిడి; చెవి
శ్రవము = సం. చెవి

శ్రా

శ్రాంతము = సం. అలసటపొందినది
శ్రాంతుఁడు = సం. యతి; శాంతిపొందిన వాఁడు
శ్రాద్ధము = సం. పితృకర్మ
శ్రావ్యము = సం. వినఁదగినది

శ్రీ

శ్రీ = సం. లక్ష్మి; సంపద; శోభ; విషము
శ్రీకంఠుఁడు = సం. శివుఁడు
శ్రీకాంతుఁడు = సం. విష్ణువు
శ్రీఖండము = సం. చందనము
శ్రీచూర్ణము = సం. తిరుచూర్ణము
శ్రీధరుఁడు = సం. విష్ణువు
శ్రీనివాసుఁడు = సం. విష్ణువు
శ్రీపతి = సం. విష్ణువు
శ్రీమంతుఁడు = సం. విష్ణువు
శ్రీరంగము = సం. ఒక దివ్య క్షేత్రము
శ్రీవత్సలాంఛనుఁడు = సం. విష్ణువు

శ్రు

శ్రుతము = సం. వినఁబడినది
శ్రుతి = సం. వేదము; చెవి

శ్రే

శ్రేణి = సం. వరుస; గుంపు
శ్రేయము = సం. శుభము; శ్రేష్ఠమైనది
శ్రేష్ఠుఁడు = సం. గొప్పవాఁడు

శ్రో

శ్రోణి = సం. పిఱుఁదు; మొల; మార్గము
శ్రోత = సం. వినువాడు
శ్రోత్రము = సం. చెవి

శ్లా

శ్లాఘ = సం. పరిచర్య; ప్రశంస; స్తోత్రము

శ్లే

శ్లేష=సం. కలయిక; ఒక అర్థాలం కారము
శ్లేషము = సం. కౌఁగిలి; చేరిక
శ్లేష్మము = సం. కఫము; తెమడ

శ్లో

శ్లోకము = సం. సంస్కృతపద్యము

శ్వ

శ్వపచుఁడు = సం. చండాలుఁడు
శ్వవృత్తి = సం. సేవ; కొలువు
శ్వశురుఁడు = సం. మామ
శ్వశురులు = సం. అత్తమామలు
శ్వశ్రువు = సం. అత్త
శ్వశ్రేయసము=సం. మోక్షము; శుభము; సుఖము

శ్వా

శ్వానము = సం. కుక్క
శ్వాసము = సం. ఊపిరి; వాయువు

శ్వే

శ్వేతము = సం. వెండి; కైలాసపర్వతము; తెలుపు

ష

షండము = సం. సమూహము; ఆఁబోతు; పేడి

షండుఁడు = సం. నపుంసకుఁడు
షట్పదము = సం. తుమ్మెద
షడ్డకుఁడు = సం. తోడిఅల్లుఁడు
షష్టి = సం. అఱువది
షష్టిపూర్తి = సం. అఱువది సంవత్సరములు నిండుట
షష్ఠము = సం. ఆఱవది
షష్ఠాష్టకము = సం. విరోధము
షష్ఠి = సం. అఱవతిథి

షా

షాడబము = సం. రుచి; మధురాది రసము

షో

షోడశము = సం. పదునాఱవది

ష్ఠీ

ష్ఠీవనము = సం. ఉమియుట; ఉమ్మి

స

సంకటము = సం. ఇఱుకు; రోగము; బాధ
సంకరము = సం. కలగలపు
సంకల్పము = సం. మనోనిశ్చయము
సంకాశము = సం. సమానమైనది
సంకీర్తనము = సం. స్తోత్రము
సంకు = సం. శంఖము
సంకులము = సం. వ్యాకులము
సంకేతము = సం. సంజ్ఞ; ఏర్పాటు
సంకోచము = సం. సంశయము; బిడియము
సంక్షోభము = సం. కలఁత; దుఃఖము
సంగడికాఁడు = ద. స్నేహితుఁడు
సంగమము = సం. చేరిక; పోట్లాట; సంభోగము
సంగరము = సం. యుద్ధము; ప్రతిజ్ఞ
సంగాతము = సం. స్నేహము; చెలిమి
సంగ్రహణము = సం. పట్టుకొనుట
సంగ్రామము = సం. యుద్ధము
సంఘటనము = సం. ఘటన; కూడుట
సంఘట్టనము = సం. ఒరసికొనుట
సంచితము = సం. కూడబెట్టబడినది
సంచేకరువు = త. క్రయవిక్రయములు మొదలైన వానిగట్టికైముందిచ్చెడి ధనము; బయానా
సంజనితము = సం. పుట్టినది
సంజీవనము = సం. మరలబ్రతుకుట
సంజ్ఞ = సం. సంకేతము; గుఱుతు
సంజె = త. సంధ్య
సంతతము = సం. ఎల్లప్పుడు
సంతరించే = దే. సేకరించే
సంతాపము = సం. వేడిమి; విచారము
సంతుష్టి = సం. సంతోషము
సంత్రాసము = సం. భయము
సంద్రాతము = సం. కట్టబడినది; కూర్పబడినది
సందిగ్ధము = సం. సందేహమైనది
సందోహము = సం. సమూహము
సంద్రము = సం. సముద్రము
సంధానము = సం. కూర్చుట; సంఘటనము
సంధి = సం. కూడిక; సందు; ఆండుగుఱి
సంపన్నము = సం. సంపదతోకూడినది
సంపర్కము = సం. కలయిక; చేరిక
సంపాదనము = సం. గడించేట
సంప్రతించే = సం. పరిచూచే
సంప్రదాయము = సం. వంశపుతీరు
సంభవము = సం. పుట్టుక; హేతువు
సంభావ్యము = సం. సమ్మానింపదగినది
సంభ్రమము = సం. ఉత్సాహము
సంస్కృతము = సం. ఒకభాష

సంహతి = సం. చేరిక; దట్టము; సమూహము
సకలము = సం. సర్వము
సకియ = త. ఆఁడుది; చెలికత్తె
సఖ్యము = సం. స్నేహము; చెలిమి
సచివుఁడు = సం. మంత్రి; స్నేహితుఁడు; సహాయుఁడు
సడి = దే. ధ్వని; నింద; జాడే
సతతము = సం. ఎల్లప్పుడు
సతి = సం. పతివ్రత; మంచిభార్య
సత్పధము = సం. మంచిత్రోవ
సత్త్వము = సం. ఒకగుణము; దేహబలము
సదనము = సం. గృహము; బలము
సదస్సు = సం. సభ; రాజసభ
సదాగతి = సం. మోక్షము
సనాతనుండు = సం. శాశ్వతుఁడు; విష్ణువు; బ్రహ్మ; శివుఁడు
సన్న = త. సంజ్ఞ
సన్నాహము = సం. ప్రయత్నము; కవచము
సన్నిధానము = సం. సమీపము; ఆశ్రయము
సన్నిహితుఁడు = సం. సమీపబంధువు
సన్మానము = సం. గౌరవము
సపత్ని = సం. సవతి
సప్తజిహ్వుడు = సం. అగ్ని
సప్తతంతువు = సం. యజ్ఞము
సప్తతి = సం. డెబ్బది
సప్తమి = సం. ఏడవది
సఫలము = సం. సార్థకము; ఫలముతో గూడినది
సభ్యత = సం. మంచినడవడి
సభ్యుఁడు = సం. సభయందుండువాఁడు; మంచివాఁడు
సమంజసము = సం. న్యాయము; తగినది
సమకట్టు = ద్వ. యత్నించే; సేకరించే
సమకూరు = ద్వ. లభించే
సమక్షము = సం. ఎదుట
సమధిగమము = సం. పొందుట
సమయు = త. నశించే; చచ్చే
సమరము = సం. యుద్ధము
సమాజ్ఞ = సం. కీర్తి
సమావేశము = సం. కలయిక; ప్రవేశము
సమాహ్వాయము = సం. నామధేయము; యుద్ధము
సమీరము = సం. వాయువు
సమ్మానము = సం. గౌరవము
సమ్మార్జనము = సం. శుద్ధిచేయుట; విగ్రహములనుకడుగుట
సమ్మేళనము = సం. కలుపుట; కలియుట
సరసము = సం. మనోహరము
సరసి = సం. సరస్సు; కొలను
సరసిజనాభుఁడు = సం. విష్ణువు
సరసిజము = సం. కమలము
సరళము = సం. వంకరకానిది
సరిగ = సం. జలతారు
సరీసృపము = సం. పాము; ప్రాఁకెడిజంతువు
సరోజము = సం. పద్మము
సరోజిని = సం. తామరకొలను; తామర
సర్గము = సం. అధ్యాయము
సర్వంసహ = సం. భూమి
సలిలము = సం. నీరు; ఉదకము
సవిత = సం. తండ్రి; సూర్యుఁడు
సవ్యము = సం. అనుకూలము
సవ్యసాచి = సం. అర్జునుఁడు
సవ్వడి = దే. జాడ
సహకారము = సం. సహాయము; తియ్యమామిడిచెట్టు
సహస్రాక్షుఁడు = సం. ఇంద్రుఁడు
సహృదయుఁడు = సం. మంచిమనస్సు కలవాఁడు

సహోదరుఁడు = సం. తోడఁబుట్టినవాఁడు
సహ్యము = సం. సహింపదగినది

సా

సాంకర్యము = సం. కలసినది
సాంగత్యము = సం. చేరిక; స్నేహము
సాంగము = సం. పూర్ణము
సాంత్వనము = సం. ఓదార్చుట
సాంద్రము = సం. దట్టమైనది
సాఁకు = దే. కాపాడు; పెంచు
సాకు = దే. వ్యాజము; మిష
సాగరము = సముద్రము
సాజము = త. సహజము
సాతు = త. బాటసారులగుంపు
సాత్వికుఁడు = సం. తిన్ననివాఁడు
సాదము = దే. అన్నము
సాదరము = సం. సన్మానము
సాదృశ్యము = సం. పోలిక; సామ్యము; దృష్టాంతము
సాధువు = సం. మంచివాఁడు; బైరాగి
సాధ్వి = సం. పతివ్రత
సామజము = సం. ఏనుఁగు
సామము = సం. ఒక ఉపాయము; మంచిమాట; ఒక వేదము
సామెత = త. లోకోక్తి
సామ్యము = త. పోలిక
సాయకము = సం. బాణము; కత్తి
సారంగము = సం. లేడి; ఏనుఁగు; తుమ్మెద
సారమేయము = సం. కుక్క
సార్థవాహుఁడు = సం. వర్తకుఁడు
సార్వభౌముఁడు = సం. చక్రవర్తి
సాలగ్రామము = సం. విష్ణుమూర్తి చిహ్నితశిల
సావధానము = సం. శ్రద్ధ

సి

సింగఁడు = త. నృసింహుఁడు
సింగము = త. సింహము
సింధురము = సం. ఏనుఁగు
సింధువు = సం. ఏనుఁగు; సముద్రము
సింహావలోకనము = సం. తిరిగిచూచుట
సికత = సం. ఇసుకనేల; ఒకవ్యాధి
సిక్తము = సం. తడిసినది; తడుపఁబడినది
సిగ్గలు = దే. సిగ్గుచెడు
సిడిముడి = దే. కోపము
సితాభము = సం. కర్పూరము
సిద్ధి = సం. వాంఛితప్రాప్తి; పూర్తి
సినీవాలి = సం. పార్వతి
సిరంగము = త. శ్రీరంగము
సిరి = త. లక్ష్మి; సంపద; శోభ
సిరిగంధము = త. శ్రీచందనము

సీ

సీతు = త. చేలి; చేలికాలము
సీమ = సం. ఎల్ల; గుఱుతు; ఒడ్డు
సీమ = దే. రాజ్యము; ప్రదేశము
సీమంతము = సం. గర్భిణీస్త్రీలకు చేయు శుభకార్యము; పాపట
సీమంతిని = సం. ఆఁడుది
సీరము = సం. నాఁగలి
సీవని = సం. సూది

సు

సుంకము = త. అమ్మకపు పన్ను; శుల్కము
సుకరము = సం. సులభము
సుకృతము = సం. పుణ్యము; శుభము
సుడియు = దే. చుట్టుకొను
సుడివాలు = ద్వ. విష్ణుచక్రము

సుత = సం. మొదలుకొని
సుదర్శనము = సం. విష్ణుచక్రము
సుధ = సం. పాలు; అమృతము
సువర్ణుఁడు = సం. గరుత్మంతుఁడు
సువర్వుఁడు = సం. దేవత; వేలుపు
సుప్తి = సం. నిద్ర; తిమ్మిరి
సుభాషితము = సం. మంచివాక్కు
సుభిక్షము = సం. కఱవులులేనిది; మంచికాలము
సుమంగలి = సం. ముత్తైదువ
సుమము = సం. పూవు
సురతము = సం. స్త్రీ పురుషులకలయిక
సురభి = సం. ఆవు; కామధేనువు
సురలు = సం. దేవతలు; వేలుపులు
సువర్ణము = సం. బంగారము; ధనము
సువారము = త. వంట
సువాసిని = సం. ముత్తైదువ; పేరంటాలు
సుషుప్తి = సం. మంచినిద్ర

సూ

సూకరము = సం. పంది
సూక్తి = సం. చక్కఁగజెప్పబడినమాట
సూచిక = సం. తెలియజేయునది
సూడిద = దే. కానుక; వింతవస్తువు
సూతిక = సం. బాలెంతరాలు
సూతుఁడు = సం. రథమునడుపువాఁడు
సూత్రధారుఁడు = సం. నడపించువాఁడు
సూనృతము = సం. శుభము; సత్యము
సూపము = సం. వండినపప్పు

సృ

సృగాలము = సం. నక్క
సృజించే = సం. సృష్టించు

సె

సెజ్జ = త. శయ్య
సెబ్బర = దే. చెడుగు
సెమ్మె = త. దీపస్తంభము

సే

సేకము = సం. చేల్లుట; తడుపుట
సేద్యము = త. కృషి; వ్యైరుపెట్టుట
సేమంతిక = సం. చేమంతి

సై

సైంధవము = సం. గుఱ్ఱము
సైఁచు = సం. ఓర్పు; రుచించు
సైకతము = సం. ఇసుకనేల; ఇసుకదిబ్బ
సైరణ = త. సహనము

సొ

సొగసు = త. అందము

సో

సోఁకు = దే. తగులు; రాక్షసుఁడు
సోన = సం. దే. అల్పవర్షము; వర్షము
సోపానము = సం. మెట్టు
సోయగము = దే. అందము

సౌ

సౌకర్యము = సం. నేర్పు; వీలు; అనాయాసము
సౌగంధికము = సం. చెంగలువ; గంధకము
సౌజన్యము = సం. మంచితనము
సౌదామిని = సం. మెఱపు
సౌప్తికము = సం. నిద్రించునపుడు చంపుట
సౌభాగ్యవతి = సం. ముత్తైదువ; మంచిస్త్రీ

సౌభ్రాత్రము = సం. మంచిసోదర భావము
సౌరభము = సం. ఎద్దు; పరిమళము
సౌశీల్యము = సం. మంచినడత
సౌహార్ధము = సం. స్నేహము; సుహృద్భావము

స్క

స్కంధము = సం. ప్రకరణము; చెట్టు బోదె
స్కంధావారము = సం. దండువిడిసిన చోటు; దండు

స్ఖ

స్ఖలనము = సం. జారుపాటు

స్త

స్తంభము = సం. కంబము; ఆధారము
స్తనము = సం. కుచము; చేన్ను
స్తన్యము = సం. చేనుబాలు
స్తవము = సం. స్తోత్రము; పొగడ్త

స్తో

స్తోత్రము = సం. స్తుతి; పొగడ్త
స్తోమము = సం. సమూహము; స్తోత్రము; యజ్ఞము

స్థ

స్థపతి = సం. శిల్పి; శ్రేష్ఠుడు

స్థా

స్థాణువు = సం. మ్రోడు; స్థిరమైనది; మేకు
స్థానాపతి = సం. మధ్యవర్తి
స్థాలి = సం. వంటకుండ; చిన్నచెంబు
స్థావరము = సం. కదలనిది; కొండ

స్థి

స్థితి = సం. ఉనికి; ఆస్తి; అర్హత
స్థిర = సం. భూమి

స్థే

స్థేమము = సం. శరీరబలము

స్థై

స్థైర్యము = సం. స్థిరత్వము

స్న

స్నపనము = సం. స్నానము; నీరుచిలుకరించుట; మునుక

స్నా

స్నాతుఁడు = సం. స్నానము చేసినవాఁడు
స్నాయువు = సం. సన్ననరము

స్ని

స్నిగ్ధము = సం. నునుపుగలది; స్నేహము గలది
స్నిగ్ధుఁడు = సం. స్నేహితుఁడు

స్ప

స్పర్ధ = సం. పోటీ; పోలిక
స్పర్శనము = సం. తాఁకుట; ఈవి; వాయువు
స్పర్శవేధి = సం. పరుసవేది
స్పష్టము = సం. వెల్లడియైనది

స్పృ

స్పృశించు = సం. తాకు
స్పృహ = సం. కోరిక; ఇచ్ఛ

స్ఫ

స్ఫట = సం. పాముపడగ
స్ఫటీ = సం. పాము
స్ఫటికము = సం. ఒకజాతి తెల్లనిఱాయి

స్ఫు

స్ఫుటము = సం. స్పష్టమైనది; వికసించినది
స్ఫురణము = సం. తోఁచుట; అదరుట
స్ఫులింగము = సం. అగ్నికణము; మిణుఁగురు

స్ఫూ

స్ఫూర్తి = సం. అదురుట; తోఁచుట

స్ఫో

స్ఫోటకము = సం. మశూచికము

స్మ

స్మయము = సం. ఆశ్చర్యము; గర్వము
స్మరుఁడు = సం. మన్మథుఁడు; మరుఁడు

స్మా

స్మార్తము = సం. వైదికకార్యము

స్మి

స్మితము = సం. చిఱునగవు

స్మృ

స్మృతి = సం. బుద్ధి; ధర్మశాస్త్రము; తలంపు

స్యం

స్యందనము = సం. రథము, నీరు
స్యందిని = సం. చొంగ; లాల

స్ర

స్రగ్వి = సం. పూదండకలవాఁడు
స్రవంతి = సం. నది; ఏఱు; తరంగిణి
స్రష్ట = సం. బ్రహ్మ

స్రా

స్రావము = సం. కాఱుట

స్రు

స్రుక్కు = దే. భయపడు; తగ్గు
స్రుతి = సం. కాఱుట

స్రో

స్రోతస్విని = సం. నది; ఏఱు
స్రోతస్సు = సం. ప్రవాహము; నీరువచ్చెడి తూము

స్వ

స్వంగము = సం.కౌగిలి
స్వకీయము = సం. తనది
స్వచ్ఛందము = సం. స్వతంత్రము
స్వచ్ఛము = సం. నిర్మలము; తెలుపు
స్వత్వము = సం. హక్కు
స్వనము = సం. శబ్దము; ధ్వని
స్వపనము = సం. నిద్ర
స్వప్నము = సం. కల
స్వభువు = సం. విష్ణువు; శివుఁడు
స్వయంవరము = సం. పెండ్లికూఁతురు తనంతట మగని వరించుట
స్వరము = సం. కంఠధ్వని; అచ్చు
స్వరువు = సం. పిడుగు; యజ్ఞము
స్వర్గము = సం. దేవలోకము
స్వస్థము = సం. నెమ్మది

స్వస్తి = సం. శుభము
స్వస్తిముఖుఁడు = సం. బ్రాహ్మణుఁడు

స్వా

స్వాంతము = సం. మనస్సు; గుహ
స్వాగతము = సం. సుఖముతోడిరాక; కుశలప్రశ్నము
స్వాదనము = సం. తినుట; పానము
స్వాదిష్ఠము = సం. మిగులమధురమైనది
స్వాదువు = సం. తీయనిది; ఇంపైనది
స్వాభావికము = సం. పుట్టుకతోవచ్చినది
స్వామ్యము = సం. హక్కు; సొంతము
స్వారస్యము = సం. రమ్యము
స్వార్థము = సం. తనమేలు

స్వీ

స్వీకరించు = సం. గ్రహించు; అంగీకరించు
స్వీకారము = సం. అంగీకారము; దత్తు

స్వే

స్వేదము = సం. చెమట

స్వై

స్వైరత్వము = సం. స్వాతంత్ర్యము
స్వైరిణి = సం. అంకుటాలు; జారిణి
స్వైరుఁడు = సం. స్వతంత్రుడు; సోమరి

హా

హాండ = సం. మట్టితొట్టి
హంస =అంచే; పరమాత్మ; యోగి
హంసకము = సం. కాలి అందె
హజారము = దే. ఆస్థానమండపము
హఠము = సం. పట్టు; బలత్కారము
హత్య = సం. చంపుట
హయగ్రీవుఁడు = సం. విష్ణువు
హయము = సం. గుఱ్ఱము; అశ్వము
హరి = సం. విష్ణువు; పచ్చనిది; కోతి; కప్ప
హరిణము = సం. జింక
హరిత = సం. ఆకుపచ్చనిది
హరిద్ర = సం. పసుపు
హరిప్రియ = సం. లక్ష్మి; తులసి; భూమి; ఏకాదశి
హరుఁడు = సం. శివుఁడు
హర్షము = సం. సంతోషము
హలము = సం. నాఁగలి
హవము = సం. యజ్ఞము; ఆజ్ఞ
హవ్యవాహనుఁడు = సం. అగ్ని
హస్తి = సం. ఏనుగు

హో

హాటకము = సం. బంగారము; హిరణ్యము
హాయనము = సం. కిరణము; సంవత్సరము
హాలాహలము = సం. ఒకవిషము

హి

హితుఁడు = సం. హితవు చెప్పువాఁడు
హిమము = సం. మంచు; చల్లనిది; చందనము
హిమాంశువు = సం. చంద్రుఁడు
హిరణ్యము = సం. బంగారము; ధనము; గవ్వ; రేతస్సు

హు

హుంకారము = సం. హుమ్మనుట
హుతాశనుఁడు = సం. అగ్ని

హ్కృ

హ్కృతి = సం. హరించుట
హృదయంగమము = సం. మనసున కింపైనది
హృషీకేశుఁడు = సం. విష్ణువు

హె

హెచ్చు = దే. అధికము

హే

హేతువు = సం. కారణము
హేమంతము = సం. మంచుకాలము
హేమము = సం. బంగారము
హేయము = సం. రోఁత
హేల = సం. విలాసము; తిరస్కారము
హేళనము = సం. పరిహసించుట; తిరస్కరించుట

హై

హైమవతి = సం. పార్వతి; ఆకాశగంగ

హొ

హొయలు = దే. విలాసము

హో

హోమము = సం. దేవయజ్ఞము; మేలిమి

హ్రా

హ్రాదము = సం. మడుగు
హ్రాస్వము = సం. పొట్టి; కుఱుచే

హ్రా

హ్రాదిని = సం. వజ్రాయుధము; ఏఱు; మెఱుపు

క్ష

క్షంత = సం. సహించువాఁడు
క్షంతవ్యము = సం. క్షమింపదగినది
క్షణభంగురము = సం. అశాశ్వతము
క్షణము = సం. సమయము; ఘటికయందు ఆఱవభాగము
క్షణిక = సం. మెఱుపు
క్షణికము = సం. తెప్పపాటుకాలము; క్షణకాలముండునది
క్షతజము= సం. రక్తము; చీము
క్షతము = సం. గాయము; కొట్టబడినది
క్షతి = సం. గాయము; నాశము
క్షత్రము = సం. శరీరము; నీరు; ధనము
క్షత్రియ = సం. క్షత్రియ స్త్రీ
క్షత్రియాణి = సం. క్షత్రియ
క్షత్రియుడు = సం. క్షతమునుండి రక్షించువాఁడు
క్షప = సం. రాత్రి; రేయి
క్షపణకుఁడు = సం. బౌద్ధమతస్థుఁడు
క్షపాకరుఁడు = సం. చంద్రుఁడు
క్షపాచరుఁడు = సం. రాక్షసుఁడు
క్షమ = సం. ఓర్పు; భూమి
క్షమము = స. యుక్తము; చాలునది; తగినది
క్షమాపణము = సం. క్షమింపవేఁడు కొనుట
క్షముఁడు = సం. సమర్థుఁడు
క్షయము = సం. తగ్గుదల; క్షయరోగము
క్షయించు = సం. తగ్గు; క్షీణించు
క్షరము = సం. నశించునది; మేఘము

క్షా

క్షాంతి = ఓర్పు; భూమి
క్షాత్రము = సం. పౌరుషము; క్షత్రియ ధర్మము
క్షామము = సం. కఱవు
క్షారము సం.= ఉప్పు; కారము; గాజు
క్షాళనము = సం. కడుగుట
క్షాళితము = సం. కడుగబడినది

క్షి

క్షితి = సం. భూమి
క్షితిధరము = సం. కొండ
క్షితిపతి = సం. రాజు
క్షితిరూపము = సం. చెట్టు
క్షిప్తము = సం. త్రోయబడినది
క్షిప్రము = సం. శీఘ్రము; వడిగలది

క్షీ

క్షీణము = సం. కృశించినది; తగ్గినది
క్షీబుఁడు = సం. మద్యపానమత్తుఁడు
క్షీరకంఠుఁడు = సం. బాలకుఁడు
క్షీరగ్రాహి = సం. శిశువు; హంస
క్షీరము = సం. పాలు; నీరు
క్షీరాన్నము = సం. పాయసము
క్షీరాబ్ధి = సం. పాలసముద్రము

క్షు

క్షుణ్ణము = సం. పొడిచేయబడినది; అభ్యసింపబడినది
క్షుత్తము = సం. తుమ్ము
క్షుత్తు = సం. ఆకలి; తుమ్ము
క్షుద్రము = సం. అల్పము; నింద
క్షుద్రుడు = సం. అల్పుఁడు; లోభి
క్షుధ = సం. ఆఁకలి; క్షుత్తు
క్షుధితము = సం. ఆఁకలిగొన్నది
క్షుభితము = సం. క్షోభపెట్టబడినది
క్షురకర్మ = సం. క్షౌరము
క్షురి = సం. మంగలి; క్షౌరకుఁడు
క్షురిక = సం. మంగలికత్తి

క్షే

క్షేత్రజ్ఞుడు = సం. జీవుఁడు; నేర్పరి; సేద్యకాఁడు
క్షేత్రపాలుఁడు = సం. పొలముకాపరి, భైరవుఁడు
క్షేత్రము = సం. భూమి; భార్య; పుణ్యస్థలము
క్షేపము = సం. చిమ్ముట; ప్రేరణము
క్షేమ = సం. పార్వతి
క్షేమంకరుఁడు = సం. మేలుచేయువాఁడు
క్షేమము = సం. శుభము

క్షై

క్షైణ్యము = సం. నాశనము
క్షైరేయము = సం. క్షీరసంబంధమైనది

క్షో

క్షోణి = సం. భూమి; మొలత్రాడు
క్షోదము = సం. పొడి; దంచుట
క్షోభము = సం. దుఃఖము; కలఁత
క్షోభించు = సం. కలతపడు

క్షౌ

క్షౌద్రము = సం. నీరు; తేనె; నీచత్వము
క్షౌద్రేయము = సం. మైనము

క్ష్మా

క్ష్మా = సం. నిద్ర; భూమి
క్ష్మాజము = సం. చెట్టు; వృక్షము
క్ష్మాధరము = సం. కొండ
క్ష్మాపతి = సం. రాజు

క్ష్వే

క్ష్వేడ = సం. సింహనాదము; పెడబొబ్బ
క్ష్వేడము = సం. విషము; ధ్వని; చెవుడు
క్ష్వేళ = సం. సింహనాదము
క్ష్వేళము = సం. విషము
క్ష్వేళితము = సం. సింహనాదము